

ก. ๖๔๒

บรรณาชคต^๔ แพนถพงศาวตาร

มึกรรรมสัทธัตามพระราชบัญญัติ

ฟอลคอน

หรือ

เรื่องผจญภัยแห่งเจ้าพระยาวิชเยนทร์

การม พ. ศ. ๒๔๖๑

เล่มหนึ่ง

กรุงเทพฯ ฯ

โรงพิมพ์ไท ถนนรองเมือง

พิมพ์ฉบับนี้เมื่อ สมุดกฤษศ พ. ศ. ๒๔๖๑

ก. ๖๕๒

ก. ๖๕๒

คำนำ

เรื่อง คอนสตันซึนได้เรียบเรียงออกจากต้นฉบับ
ภาษาอังกฤษ ซึ่งวิตเดียมดาตคอนได้แต่งไว้ราว
๕๐ ปีที่ล่วงมาแล้ว ฟอตคอนเป็นผู้แปลกรีก ได้มารับ
ราชการอยู่ในกรุงสยาม มีหน้าที่กำกับเจ้า
พระยาวิชเยนทร์ ตำแหน่งอัครมหาเสนาบดี ครั้น
รัชกาลของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีเรื่อง
ราวปรากฏในจดหมายเหตุต่างๆ ของชาวต่างประเทศ
เทศน์เรื่อง 'ประวัติของ ม. คอนสตันซึน' ซึ่ง
บาทหลวงโยเซฟ เดอตาอองส์ เป็นผู้แต่ง พิมพ์ที่กรุง
ปารีส ค. ศ. ๑๖๘๒ (Histoire de M. Constance
par Piere Joseph d' Oléans Paris 1692)
และเรื่อง " การเคี้ยวทางมากรุงสยามแห่งพวก
บาทหลวงเยซูอิต " ซึ่งบาทหลวง กาย์ตาซาร์ดี
เป็นผู้แต่ง พิมพ์ที่เมือง ฮัมส์เตอดัม ค. ศ. ๑๖๘๘

(Voyage de Siam des Pères Jésuites par
 Guy Tachard Amsterdam 1689) เป็นต้น
 นาย คาทาคอน ได้ใช้หัตถ์หนังสือเรื่องข้างต้นนี้เป็น
 เค้าแต่่งเป็นเรื่องอ่านเด่นอิงความจริง และผู้เรียบ
 เรียงออกเป็นภาษาไทยแต่ก็นักหยว่าผู้อ่านคงไม่ถือ
 เป็นเรื่องชนิดอื่น นอกจากเป็นเรื่องอ่านเด่น พอแก่
 วิชาความรู้ ส่วนถ้อยคำบางแห่งมีหนักหยบ้าง
 ซึ่งผู้เรียบเรียงได้แปลตรงตามจำนวนแห่งต้นฉบับ
 ที่เดียว

คณะหนังสือตำรับพิเศษ

โรงพิมพ์ไท ถนนรองเมือง

วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๖๓

สารบัญ

บทหนึ่ง—	หน้า
เด็กหนุ่มชาวกรีกกับคหบดีดวงแต่ระแซกมตาย	๑
บาศหลวง เยซูอิด	๗
ความทุกข์ของเด็ก	๓๐
ความทรนงตัว และอาศรัยตน	๔๗
เลือกทางเลี้ยงชีพ	๒๒
บาศหลวงเบ็ดเตล็ดเรื่องคดีร้าย	๒๖
ฟอลคอน รำพึง	๓๐
ความสามารถครั้งแรกของ ฟอลคอน	๓๕
หูดหวัด	๓๕
ฟอลคอน ร้องขอ และได้รับความเป็นไท	๔๓
บทสอง—	หน้า
ฟอลคคอน เปนกตาดูเรือเร็วร้อนไปในโตก	๔๔
ฟอลคคอน เจียมตัว	๔๗

บทสอง (ต่อ) —

หน้า

ความองอาจของแฆกมลายู	- - - -	๔๘
ฟอลคอน รับทหาร	- - - -	๕๕
ประวัติของ เบ็ลค ตานต้อน	- - - -	๕๘
กำเนิดลี้กลับของ เบ็ลค ตานต้อน	- - - -	๖๔
ฟอลคอน ถึงเมือง อังกฤษ	- - - -	๗๐
ออกทะเลอีก	- - - -	๗๔
เรื่องของบริษัท อีสอินเดีย	- - - -	๗๔
ตำเน็รการเพื่อสำเร็จประโยชน์	- - - -	๗๕
ความฝันของ ฟอลคอน	- - - -	๘๕

บทสาม —

หน้า

พอกับลูกสาวพบกับคนที่ไม่ได้คาดหมาย	๘๘
จดหมายมาจากประเทศ อินเดีย	- - - ๘๒
ฟอลคอน หายไปไหน	- - - ๘๔
ต้อนรับอย่างปลื้มใจ	- - - ๘๘

บทสี่ —

หน้า

การณคกยากของ ฟอลคอน	- - ๑๐๓
เหนเรือจากขอบฟ้า ทำไม้สู้ดี	- - - ๑๐๓

บทสี่ (ต่อ) —

หน้า

พบ อับดุล แฆมลาญ	- - - - -	๑๐๗
หมากินหมา	- - - - -	๑๑๔
ถูกขายเป็นทาส	- - - - -	๑๑๕
เป็นทาสแก่พวกมัวร์	- - - - -	๑๑๗
หนีเพื่ออิสรภาพ	- - - - -	๑๒๕
ถึงฝั่งทะเล	- - - - -	๑๒๖
หมดหวัง	- - - - -	๑๓๔
ถูกจับอีก	- - - - -	๑๓๗
ประวัติของ โรเบิต เบ็ลท ตอน ปราบสลัด	-	๑๔๑
ไม่มีใครมาขอตัวคืน	- - - - -	๑๔๗
ต่อหน้าตุลาการ	- - - - -	๑๕๑
ฟอลคอน หาบาซหนี	- - - - -	๑๕๗
หนีออกจากเมืองเวลากลางคืน	- - - - -	๑๖๑
รับทุกข์ทรมานกลางทะเล	- - - - -	๑๖๔
สุดเรื่องที่ ฟอลคอน บรรยาย	- - - - -	๑๖๗

บทห้า —

หน้า

โชคของเบ็ตทและ โอกาศของฟอลคอน	๓๗๓
โชคลับล้ของ เบ็ลท	- - - - - ๓๗๗

บทห้า (ต่อ) —

หน้า

เบ็ลก รักผู้หญิง - - - - -	๑๘๑
เรื่องเกี่ยวของ เบ็ลก - - - - -	๑๘๕
เบ็ลก กับ ซิลลา - - - - -	๑๙๑
กัปตัน เวสต์ ตกตลิ่ง - - - - -	๑๙๓
ให้ชี้แจง - - - - -	๒๐๑
ฝากอาลัยไว้กับ ซิลลา - - - - -	๒๐๓

บทหก —

หน้า

ผืนภักดิ์ในประเทศญวน - - - - -	๒๐๘
คนสำคัญ - - - - -	๒๑๑
ข้อขบขันอีก - - - - -	๒๑๖
ใจกว้างขวางของ เบ็ลก - - - - -	๒๑๘
บาทหลวงเข้าที่อันตราบ - - - - -	๒๒๕
ฝนตก - - - - -	๒๒๘
เขียนเพื่อสั่งสอน - - - - -	๒๓๒
มิตรเก่า - - - - -	๒๓๕

บทเจ็ด —

หน้า

คำสอน คริสต์คัง ในประเทศญวน - - - - -	๒๓๘
ไล่มังกร - - - - -	๒๔๓
ท่านขุนนางตกตลิ่ง - - - - -	๒๔๕

บทเจด (ต่อ) —

หน้า

พอินฝนตก - - - - -	๒๕๓
ฟอลคอน คำได้กำไรงาม - - - - -	๒๕๗
ทำลาขลังศาสนา คริสต์ - - - - -	๒๖๑
ทำสัญญากับฝรั่งเศส - - - - -	๒๗๕
ฝรั่งเศสที่เมืองญวน - - - - -	๒๗๘

บทแปล —

หน้า

การผเนิภยของคณหญิง มอนิกะ -	๒๗๘
สองข้าว - - - - -	๒๘๓
หญิงผู้ดีญวน - - - - -	๒๘๖
เรื่องของคุณหญิง มอนิกะ -	๒๘๒
คุณหญิง มอนิกะ ตกในที่ขัณฑ์ - - -	๓๐๓

บทเก้า —

หน้า

ฟอดคอน เตียง ไชคทางทเดครั้งที่สุด	๓๐๘
กลาสี่หลายภาษา - - - - -	๓๑๓
คลื่นลมสงบ - - - - -	๓๑๘
การสมทนราววงสองสหาย - - - - -	๓๑๘
เกิดเหตุร้ายในเรือ - - - - -	๓๒๗
พวกกลาสี่ที่คิดร้ายมีชัย - - - - -	๓๓๑

บทแก้ (ต่อ)— นำ

ไฟไหม้เรือ - - - - - ๓๓๖

ต่างพยายามเอาตัวรอด - - - - - ๓๓๗

บทสืบ— นำ

เคราะห์ร้ายถึงที่สุด แลว ก็เริ่ม เพราะหัดมี

เจริญ - - - - - ๓๔๓

วาสนาคืออะไร - - - - - ๓๔๓

เคราะห์ยังดี - - - - - ๓๔๗

ขุนนางพลัดบ้านเมืองมา - - - - - ๓๕๑

สองสหายเกือบวิวาทกัน - - - - - ๓๕๗

เรื่องชาติ โปרטูกีส ในบูรพทิศ - - - - - ๓๖๔

ถึงกรุงศรีอยุธยา - - - - - ๓๗๗

แก้คำผิด

หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก
๕๓	๗	พูดเป่นเชิงตาม	พูดเป่นเชิงตาม
”	๑๓	ความโกรช	ความโกรช
๕๘	๑	เขตเยี้ยด	เขตเยี้ยด
๗๕	๗	ถวบบ	ถววย
๗๖	๒	อำนาจมา	อำนาจมาก
๗๗	๑๖	ทรุ	พิรุ
๘๒	๗	กระเหม็ดกระเหม่	กระเหม็ดกระเหม่
”	๑๗	”	”
๑๑๓	๒	ไต้ยีน	ไต้ยีน
๑๒๑	๑๒	ยั้งฟ้ง	ยั้งฟั่น
๑๔๗	๑	พวก	ชวย
๑๕๘	๑๓	รปมมจั่ว	รปมมจั่ว

หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก
๑๖๘	๓๔	๔๖๐๐ เต็ม	๓๖๐๐ เต็ม
๑๗๖	๓๓	กัน	ฉัน
๑๘๔	๓๓	พูด	พูด
๑๘๖	๓๕	รักใคร่	รักใคร
๑๙๐	๓๐	พักผ่อน	พักผ่อน
๒๓๕	๖	อาจารย์	(เอาออก)
๒๔๒	๑๒	ความหวัง	ความหวัง
๒๗๑	๘	เขารัด	เขารัด
๒๗๘	๒	หย่าง	หย่าง
๓๔๔	๗	หาไม้	หา (เอาออก)
๓๔๖	๖	คตม	คตม

พอลคอน

บทหนึ่ง

เด็กหนุ่มชาวกรีก บาคัสดวง และแจคมตา

เย็นวัน ๑ ในเดือนกรกฎาคม ค. ศ. ๑๖๖๐
วิมชายทะเลอันขรุขระของเกาะ เคปฟาโตเนีย ซึ่ง
เป็นเกาะใหญ่ในหมู่เกาะ ไอโอเนียน อันชั้นประเทศ
กรีก ในเวด้าปัจจุบัน แต่ในเวด้าในร่มทงเกาะ
อีก ๖ เกาะชั้นแกมทาประเทศ รีบัตติก เวนิศ มีเด็ก
หนุ่มยันทาวแซนข้าง ๑ หยับนกอ่อนหิน ที่พดตตก
ลงจากภูเขานึ่งอมคระหังานเหนือผุยนตง ๘๐ วา
ส่วนมือขวาบ้องตา จ้องดูไปทางดวงตะวันกำลัง
รอน ๆ ล่องแสงแปดงตั้งท้องทเต เมติเคอเรนเนียน
ที่ราบราวกับกระจก ให้เป็นตั้งคล้ายทองแดงกระ-
เพ็ม ๆ อารมณ์ในเวด้าวังเวงใจตั้งหม่อมเคื่อน

ให้ถอยคิดถึงความหลังและรำพึงต่อถึงกาตข้างหน้า
 ภูมิประเทศราวกับจะยิ่งทวีความเบิกบานให้แก่ผู้
 ความสุข แม้แต่ผู้มีความทุกข์เคียดร้อนมาดั่งมีผี
 เขาก็กลับมีใจชุ่มชื่นเกิดความหวัง คต้ายกับจะเป็น
 นิมิตตบอกลเหตุที่ปรารถนาว่าจะมาถึง ถิ่นประเทศ
 ทงเบืองบนเบืองต่างแต่ละรอบข้าง บ่มดวงจิตต์
 ให้รู้สึกอึมเขิบเขิบตำรานหย่างอัศจรรย์ บพท่อง
 พาทไปตลอดไปรุ่ง โด่งเขี้ยวก็เปลี่ยนดีสรรไปต่าง ๆ
 ด้วยคองแสงสรพยาโยกตจะอืดคง เดียงนกเร่า
 ร้องแหว่ ๆ จะแจ้วเจอยเมือจวนจะเข้รัง อากาศ
 ก็ระหัดบอบจวนหอมด้วยกลิ่นนาบปัสชาติ
 แม้ภูมิประเทศจะบริบูรณ์ไปด้วยอารมณ์อัน
 เป็นที่คงแห่งความสุขตำรานตั้งปานไร ก็ยังไม่ทำ
 เด็กหนุ่มผู้ว่าเหวโหม้ความเบิกบานได้ เพราะดวง
 จิตต์หมกมุ่นอยู่ในความทุกข์โถมหนักทั้งมุ่งปรารถนา
 หาตาภยค์และความสุขสรรเสริญในภายหน้า ซึ่งจะ
 เป็นเครื่องให้ สิ้นความหลังได้ ที่เขามีมือป้องคาด

ไป ห้ามองค์ความสวยงามของดวงอาทิตย์เมื่อ
 รอนแสงส่องรัศมีรุ่งโรจน์ได้ แท้จริงจึงถูกกำปั่น
 ขนาดใหญ่ ๒ ลำซึ่งทอดหยีในอ่าว ลำแรกเป็น
 เรือชาติอังกฤษ ลำหลังชาติฝรั่งเศส แต่ทีมองดู
 จริง ๆ คือเรือดำหลัง ค้ายกบับจะ สงสัยว่าธงชาติ
 ที่ปลิวหยับบนเสากระโดงจะไม่แท้ ส่วนเรือดำแรก
 เด็กหนุ่มย่อมทราบหย่าว่าแฉะเข้ามายัง เกาะ เคป-
 ฟาโตเนีย เพื่อหาหน้าจอดและทำการค้าขายซ่อม
 อกัน เหนืออกัน และน้ำมันผลโอดีฟ ซึ่งเป็ดสินค้า
 เกิดในพื้นเกาะต่อชื่อในเวตา ไน้คดอดมาจนทุกวัน
 นี้ ในทันจะขอแสดงรูปพรรณสันฐานของเด็ก
 หนุ่มซึ่งกำลังจ้องตาคุหยู เพราะไม่ใช่ใคร คือ
 คอนด์แคนตัน ฟอลคอน ซึ่งภายหลังได้มารับราช
 ภารในกรุงสยาม มีบันดาศักดิ์เป็นเจ้าพระยาวิช-
 เยนทร์ และจะได้เป็นคนสำคัญในเรื่องต่อไป

รูปร่างหน้าตาของผูนเหมาะเจาะงดงาม หน้า
 ผากกว้าง สูง ผิวซัด ตีนเหนอหม่นคดำ คาคำคม ผม

ค่ายาวดงมาประโหดท้งผาย ด้กษณะแด้ดงให้
 เห่นวามเชอหรือเคำของชาติ โรมัน แตะชาติ กรีก
 ซ่งเป่นบรรพบุรุษของฝ่ายบิตามารดา บิตาของ
 ฟอตคอน เป่นชาติเวนิศ ในประเทศ อิตตี้ มาได้หญิง
 ชาติกรีกเป่นภรรยา เคว็องแด้งกายของ ฟอตคอน
 เหมาะเจาะด้มกับฝ่มรูปร่างสูงเรียว หมวกแกปด้
 ซมพขนาดเตก ซน็ดหมวกแะก บักดินทอง มีพ
 แพรด้นำเงิน ด้เออซนนอกเป่นแพรด้ซมพ บักดิน
 ทองเป่นยัญแตะดวงตาดยค่าง ๆ มีตักคมทอง แะน
 ฝำรวัดไวดรงซอมีอ ถัดด้เออซนนอกเขาไปเป่นด้เออ
 กักแพรด้นำเงินหัดวม ๆ ซนในอิกท้เป่นด้เออเชิด
 แพร คอด้เออเบะทบด้เออซนนอกเพื่อเบ็ดให้เห่นคอ
 ฝ้องต่างมีฝำนุงซน็ดกะโปรงแหม่ม ทำด้วยฝำ
 ชาวด้ฮาด กรอมมาเพียงนำแะง ซารัดด้น้บแะง
 ด้รวมรองเทำหน้ง มอรอคโค แดง เทำท้ได้จารใน
 ออกจะตเอ็ยคพอหย้แด้ว แต่เพื่อให้ครบบริบูรณ์
 เตยเคิมเขมซัดหรือฝำคาคดพุงแพรอิกด้าย ๓ มี

มีคนเห็นบดามราคาแพงห้อยห้อยด้วย ด้รูปเครื่อง
แต่งตัวทงด้น ไม่ผิดอไรกับของพวกโจรสลัดชาติ
กรีก ซึ่งกวีแะนักแต่งเรื่องตครชาวยุโรปชอบ
กล่าวถึงด้มอ

ฟอดคอนแม่ในเวถานัน้จะมีความคิดแะกิริยา
ทำทางเบนผู้ใหญ่ กดำวคือมีความปราถนาแรง
กล้า ที่จะหาโอกาสแะคงความสำมารถในกิจ
สำคัญอันใหญ่หดวงอไรด้กหย่าง ๑ เพื่อนำมาซึ่ง
เกียรติคุณแะชื่อเสียง รูปร่างเทำกับผุทมอายุคง
๒๐ ปี แต่ที่จริงยังไม่ย่ำงเข้า ๑๕ ปีเตย ผุอ่านคง
ไม่เชอว่า ซำพเจำจะบั้นควเอกหรือนายกในเรอ
นังกับให้เบนคนพิเศษผิดด้ำนญไป ซอนซำพ-
เจำขออำงค้ำของบาค้หดวง เดอรเดอัง ซึ่งเบน
เยซุอิด ฝรั่งเศส (คือด้มาซิกแห่งด้มาคมค้ำด้นา
คริสต์คัง ซองผ่าย โรมันค้ถิกนิกาย) อันเบนผุ
จกมักคุ้นกับ ฟอดคอน มาก แะเบนผุที่ไต่ทราบ
ประวัติมาจกปากของ ฟอดคอน เองด้ว บาค้

หุดวงฉันได้คิดว่า เมื่อ ฟอลคอน อายุยังไม่ถึง ๓๐ ปีก็ยังมีทราบถึงฐานะอันอัศจรรย์ดีฉันของตนเพียงไร และรู้สึกเป็นทุกข์ไม่น้อย หย่างไรก็ดี ฟอลคอน ไม่ทอดอาลัยมิว่าหงครำครวน กัดบกัดฟันเกิดความมานะเกินคนนารูปของเด็ก เพื่อจะหาทางแยกตนให้สูงขึ้น รู้สึกว่าตนไม่ควรจะรัวรอให้เสียเวลาไปเปล่า ๆ ไม่เข้าการ จึงตกตงใจจะละทิ้งประเทศบ้านเกิดเรือนนอน ไปแสวงหาโชคตาภณะเมืองไกล เพราะเห็นการข้างหน้าว่า ถ้าฉันอยู่ในประเทศคนคงประสพสิ่งขัดขวางต่าง ๆ ไม่ให้ดำเนินกรทำได้สะดวก

ขณะ ฟอลคอน กำลังย่นรำพึงมองดูเรือหย่นๆ ได้มีชายผู้ ๑ แต่งตัวเป็นบาศ์หุดวงแห่งสัมาคมเยชู้ด เดิรตรงมาตามหนทางที่ขรุขระ ซึ่งตัดผ่าหินภูเขาตงไปชายหาดข้างต่าง ฟอลคอน ยังคงเหม่อมองดูเรือหย่นๆ หาได้รู้สึกว่ามิใครเดิรเข้ามาใกล้ไม่

จนบาศ์หุดวงเข้ามาคยแซนแตะทักว่า “หย่างไร
ตุกรัก?”

ฟอตคอน ตกใจ เหลี้ยวมาเห่นกั๊กมีเคารพ
กถ่าววาจาว่า “หุดวงพ้อคอกหรือ?” แด้วจับ
มือบาศ์หุดวง พุดค่อไปว่า “นัชรอยพระแม่เจ้า
มาเรีย คนใจให้หุดวงพ้อมาเป็นผู้แนะนำทางให้
กระผมในคราวมีทุกข์หย่างดำหัด”

บาศ์หุดวงปตาคใจ กถ่าวทวนคำว้า “มีทุกข์
ทุกข้อไรกันหนอ ที่ทำให้ คอนด่แค้นคั้น ฟอตคอน
ผู้ซึ่งยังมีอายุหยู่ในประภมวัย มีคุณด่สมบัติความ
ดีและเกิดในส่กุตอันสูง พุดเช่นนี้? หย่า หย่า
ตุกรัก หย่าเพิกคิตให้วุ่นวายใจนักเตย ส่บอ
ส่บใจให้ส่บายไว้ดีกว่า นั๊กคงเป่นเรื่องโทมนัด
น้อยใจอไรเตกน้อย คิตย่งให้มันใหญ่โตไปเอง”

หนุ่มน้อยคอบด้วยหน้าเสี้ยงอันซ่งซ่งแทบมันคัง
ว่า “หุดวงพ้อเป่นส่มณะที่เคารพ ไม่ส่สมควรที่
กระผมจะกถ่าววาจาตบหุดูดุก ประการหนึ่ง ก็

เป็นอาจารย์และผู้นำทางของกรรมด้วย แต่
 กระนั้น ถ้าสำหรับผมมีความรู้สึกดีและทราบถึง
 ความดีความชั่ว มาเพิกเฉยไม่นำพาแก่ผู้ใดทุกข์
 แม้แต่เป็นเด็กดิ่งนี้ จะเรียกคุณว่าขาดความ
 กรณาได้หรือไม่? แต่นั่นหดวงพ่อไม่มีญาติพี่น้อง
 จึงไม่ซึ่มทราบถึงทุกข์ของผู้อื่นเช่นกรรมนี้”

บาทค์หวง เยซุอิต ตอบว่า “เปเต่า เปเต่า พ่อ
 ไม่หมายความว่าถึงกับจะตลกเจ้า หรือต้องการจะ
 ให้เจ้าเจ็บช้ำน้ำใจไรคอก มานั่นแหละ” แล้วพา
 ฟอลคอน ไปที่ตรงกองหินน้อย ๆ กอง ๑ พูดว่า
 “นี่ตรงนี้ แถวเต่าความเคียดรอนของเจ้าให้พ่อ
 ฟังพ่อจะตั้งใจฟังจริง ๆ และถ้าจะให้ช่วยแนะนำ
 ด้วยก็ได้”

ฟอลคอน ตอบ “ขอบใจ พ่อ ทอมัส” แล้ว
 นั่งตรงข้างบาทค์หวง พูดว่า “ตั้งแต่บิดากรรม
 ไซเรือไปเมือง เวนิศ มาจนบ้านนี้ได้ ๖ เดือนแล้ว”

บาค์หวงพูดต่อว่า “และหายไปไหนเต
 กะมิง? ฮือ! นับว่าได้รับความทุกข์คับแค้นไม่
 น้อย ต้องเสียผู้หนักถือรักใคร่มากไปในเวดาเรา
 มีอายุยังเยาว์หัย แต่นั้นแหละ ตกเขย หยา
 ไปหนักโน้นหนักนั้นว่า พระเจ้าไม่ทรงพระกรุณา นึก
 หยา่างนเปนบาป ต้องไว้ใจเชื่อมั่นในพระญาณอัน
 ด้ขุมของพระองค์ คิดเสียว่าได้ทรงบันดาลให้เป็น
 ไปตามพระประสงค์หย่างนั้น นึกได้หย่างนั้นเท่ากับ
 เปนยาแก้สรรพทุกข์ได้ ชนชั่ว พระองค์ก็ยังทรง
 พระมหากรุณาโปรดแบ่งเบาบนเทาทุกข์ให้บ้าง ที่
 ยังมีทรัพย์จับจ่ายใช้สอยพอกความปรารถนา มิใช่
 พระองค์จะโปรดให้บิดาเจ้าตะทัง มารดาและตัว
 เจ้าไป ปล่อยให้ไต่ความลำบาก เมื่อไร”

ฟอลคอน ตอบเสียงเส่ร้างว่า “เขาดีอกัน และ
 ที่พวกพ่อค้าในเมือง อารกอสโคดี (เมืองใหญ่ใน
 เกาะ เคปฟาโตเนีย) เชื่อว่าเป็นจริง ก็คือว่ามีคา
 กระทบ เรือแตก ถึงแก่ความตาย ทั้งทรัพย์

ล้มบดไว้มาก ขอนไม่จริง ทรมยล้มบดที่ว่ามีมาก
ก็มีแต่ล้ม ๆ กระผมไม่ทราบว่าจะทำประการไร
ให้ตั้งสามมารดาจริง ๆ”

บาศ์หวดงตกคดถึงเปดงอทานว่า “หือ เรือง
ราวมันหย่างไรกัน ดกรัก?”

ฟอลคอง—“เรื่องคือ มารดาและตัวกระผม
ได้ทราบข่าวมาเมื่อเช้าว่า บิดากระผมไม่ได้จุม
ทเตตาย ซึ่งน่าจะทำให้ดีใจ แต่หาเปนเช่นนั้นไม่
กลับทำให้มารดาและตัวกระผมเกิดความเสียใจ
และมีควมอับอายมาก ด้วยบิดาของกระผมใน
เวดابقัน หยุในคูกมิด เดนต์ มาร์ก ในประเทศ
เวนิศ คือองหาว่าอ็อกองเงินแผ่นดิน ซึ่งบิดากระ-
ผมเป็นผู้รักษา หดวงพ่อซอริบ ข่าวอนันนี้แหต
ทำให้กระผมหมคหนทางที่จะหวังดี และทำให้
มารดาต้องเปนทุกซไคกแทบเสียชีวิต”

บาศ์หวดง—“เรื่องของเจ้า ทำให้พ่อปลาด
ใจมาก เด่าค่อไปเถิด พ่อหยากรูจริง ๆ”

ฟอลลอน—“ถ้าเรื่องทบตากระผมถูกกำหนด เป็น
ความจริง—กระผมวิตกว่าจะเป็นอย่างนั้นด้วย—
ทรัพย์สินสมบัติทบตากระผมได้รับมรดกมาจากคุณปู่
ซึ่งเป็นผู้ว่าราชการเกาะนี้ ก็เป็นอันหมดสิ้นไปเสีย
หมดแล้ว ที่หยูกินใช้จ่ายฟุ่มเฟือยต่อมา คง
เอาเงินหุดจกที่รักษาไว้มาใช้จ่าย หุดจกพอซอรับ
กระผมเป็นเหตุ ตั้งแต่เกิดมาก็ได้รับความอบรม
บริบูรณ์พูนสุขสืบเชื้อชาติมาจากดั่งกุดเก่าของชาติ
กรีก และชาติ เวนิส จะให้กระผมคหน้าใครใน
เมือง อารกอสโตตี ได้หย่างไร?”

บาศ์หุดจก—“ตั้งบออารมณ์ไว้ก่อนเถอะ ดูก
จะไปนึกปรักปรำซ้ำร้ายให้แก่บิดาเจ้าก่อนตั้งนี้ ไม่
บังควร จะเป็นบาป เรื่องบิดาเจ้าต้องหา อาจ
จะไม่มีมรด โดยถูกศัตรูหมุ่ร้ายแกตั้งได้ความเอา
ก็ได้ เจ้าต้องจำไว้ว่า ใครก็ด่ามารภจะตอบเอา
บิตรสนเท่หักด่าร้ายหมายขวัญบิดาเจ้าไปดอบทั้ง

ไว้ในปากสิงห์โต เสนต์ มาร์ก ก็ได้ (๑) และตัว
กำหนดกฎหมายของประเทศ เวนิส จะรุนแรง ถึง
กระนั้น ความยุติธรรมย่อมเป็นศรีดัง่าของโดชะ
(ผู้เป็นประธานปกครองประเทศ ธิบดีค เวนิส)
และของประเทศ เพราะฉะนั้น ถ้ามีเรือมาถึงท่า
แรก ก็คงจะนำข่าวที่ตองหาว่าเป็นความเท็จ และ
หุดพันโทษมาได้หย่างหมดมตทิน แต่เน เจ้าได้
ข่าวร้ายมาจากไหน?”

ฟอลคอน—“หุดวงพ่อชอริบ ความเคราะห์
ร้ายหนักมาด้กระผมแต่จ ร้ายจนถึงด่มจม เตี้ย
ทงช้อเตียงทงตองคกค้ำคตอดไป ไม่มีเวตาพัน
เขาวนนมเจ้าพนกงารมาถึงเกาะนี้ เป็นผู้ได้รับคำ
ตั้งจากรัฐมนตรืทง ๑๐ ของประเทศ เวนิส ให้มา

(๑) ที่ในเมือง เวนิส มีสิงห์โตโลหะตัวหนึ่ง เรียกว่า สิงห์โต
ของ เสนต์ มาร์ก ถ้าผู้ใดต้องการจะฟ้องร้องใครโดยไม่ให้
คนรู้ ก็เขียนคำฟ้องไปใส่ในปากสิงห์โตขณะที่ขงคั้น รุ่ง
เข้าทหารมาพบก็นำไปเสนอเจ้าหน้าที่.

รับผิดชอบทุกสิ่งทุกอย่าง ที่บิดากระผมมีหนี้ กับนำ
 จุดหมายจากลุงของกระผมมาด้วย มีเนื้อความว่า
 บิดากระผมเห็นว่า จะบิดบังความทุกข์จิตต่อไป
 มิได้แน่ จึงได้ตั้งเรือไปเมืองเวนิศ เพื่อไปอ้อน
 วอนลุงกระผมให้ช่วยเหลือ เรือที่ไป—ตามที่ว่า—
 ไปแตกลงในอ่าว คนในเรือจมน้ำตายหมด รอด
 ชีวิตมาได้แต่คนเดียว ผู้หนักอบบิดากระผม เมื่อ
 กางเรือแตก ได้ขอแพอาศรัยมาขึ้นฝั่งได้ จึง
 ไปหาลุงกระผม ซึ่งเป็นองค์มนตรีในขณะ ๓๐ คน
 ด้วยผู้ ๓ บิดากระผมได้สารพายความผิด—หรือ
 จะเรียกว่า ความทุกข์จิต ก็แต่จะไปโปรด—
 และอ้อนวอนขอให้ลุงกระผมเป็นธุระช่วยเหลือพอ
 ให้มีเวดากาทางผ่อนผันได้ ขอเพียงแต่อย่าให้เสีย
 ชื่อไปถึงครอบครัวด้วย ”

บาค์หดวง—“ ลุงของเจ้าคงไม่ขัดคำอ้อนวอน
 ของพี่น้องแน่นอน ”

ฟอลคอน—“ ท่านก็ไม่ขัด รับว่าจะช่วย แต่

จะโดยเหตุอย่างไรไม่ทราบ การที่บิดากระผมไป
เมือง เวนิศ คราวนั้น ไปด้วยเรื่องอะไร รู้ไปถึง
ศัตรู เพราะเมื่อตุงกระผมไปเฝ้า โดชะ ท่านตั้ง
บัตรค้นเท่าที่ฉบับ ๓ ซึ่งมีผู้ตอบมาทั้งไว้ โนปาก
สิงห์โตของ เฒ่นักมารัก ให้ดู ในนั้นแจ้งว่า บิดา
กระผมกำลังหย่าในเมือง และหาว่า เป็นผู้ฉ้อเงิน
แผ่นดิน เมื่อมีผู้ฟ้องร้องขึ้น ท่าน โดชะ ก็เห็น
สามารถจะจัดการหย่าอื่นได้ นอกจากต้องประ-
คิบัติตามกฎหมาย เพราะฉนั้น บิดากระผมจึง
ต้องถูกจับตัวไปขังไว้ ในคุกมืดทึบที่ ถึงการเป็น
ไปเท่าหนัก ตุงกระผมยังหวังหย่าว่า คงมีหน
ทางพอมีคบบังความอับอายชายหน้าไว้ได้ แต่ใช้
ศัตรูคนท่ฟ้องบิดากระผม มันเปิดเผยเรื่องนั้นให้
คนอื่น ๆ รู้กันแพร่ว่า ญาติของตุงกระผมคน ๓
ถูกขังไว้ในคุก ด้วยเรื่องโกงเงินแผ่นดิน เมื่อ
มหาชนได้ทราบเรื่องอับยศขึ้น ตุงกระผมก็แค้น
ใจ มีความโกรธบิดากระผม เดยตั้งตั้งตั้งใจจะ

จัดการเรื่องบิดากรรม เพื่อต่างมตทิน ให้เหมือนกับ
กับไอ้คนแจวเรือจ้างทางแถบทะเล แอเดรียติค อไร
คน ๓ เรื่องเปนนึงนี้ จึงได้ตั้งเจ้าพนักงานมา
เมือง อารกอดส์โคต เพื่อรับทรัพย์สมบัติ คงแค่
นี่คือไป ตักกรรม หย่างน้อยก็ต้องเป็นคนเซญใจ
อี! เปนไม่ยอม ไม่ยอมเปนชอทาน” (ฟอลคอน
พูดเน้นคำ) “เกิดมาในชาตินี้ เปนไม่ชอทานใคร
กิน ฟอลคอน ไม่ใช่คนชอทาน เปนแต่เพียง
ฟอลคอน ผู้ส่นเนอประดาตัว”

บาศ์หวดง—“ตักเฮย เรื่องของเจ้าน่าสงด้าน
ตักใจมาก แต่ว่าตักของเจ้าเป็นคนมีอำนาจมั่งมี
คงจะตแตกเอาพระในเรือของเจ้า จนกว่าเรื่อง
เคราะห์ร้ายจะได้พ้นไป”

ฟอลคอน—“ห้ามไต่ แกคงไม่เป็นชระ ถึง
เป็นชระ กรรมก็ไม่ปรากฏรับความตมเคราะห์
จากผู้ที่กล่าวร้ายหมายขวัญบิดากรรม หย่างร้าย
กาจ”

บาทค์หวง—“หย่า หย่า ตู ถือมานะเช่น
นี้ไม่บังควร ไม่ยกศิธรรม เพราะอาจเป็นเหตุให้
มารดาเจ้าเดือดร้อน หย่า หย่า เป็นบาป ไม่ควร
ใจร้อนทั้งเพื่อนฝูงในเมือง ฮาร์กอดโคตต์ ไปเจ้าก็
ยังมีอายุอยู่ในประถมวัย เกิดมาก็ได้รับแต่ความ
สุข ไม่เคยตรากตรำลำบาก จะไปทำอะไรกับเขา
คนเดียวได้”

ฟอลคอน ฟังบาทค์หวงพูด กับทงเหนมักริยา
ยิ้ม ๆ ก็นึกโกรธในใจ พดางย้อนถามว่า “กระผม
นะหรือ จะรู้จักทำอะไรได้?”

บาทค์หวง—“หย่างหน เจ้าจะทำอะไรเพน?”

ฟอลคอน—“ก็ช่วยบิดากระผมซิชอริบ ทำ
งารชอริบ ไม่ต้องมานั่งคร่ำครวณให้เปด่าประ-
โยชน์ ไม่ได้เรื่อง” (ฟอลคอน ตุกซันยันทันท์)
“ถึงในเวตาบตัน กระผมยังรู้สึกอายมากที่มา
เดี่ยวเวตาคิดแต่เรื่องความโทมนัสบ้า ๆ ซึ่งเป็นมา
แล้ว”

บาศ์หวดง—“เจ้าหรือ จะทำงาน? ช่วยตนเอง
ช่วยอย่างไร? พ่อหยากรีนึก”

ฟอลคอง—“ก็ด้วยมือกระผม บัญญาของ
กระผม เจริญรอยตามท่านที่ได้บัญญัติเกียรติคุณ
และความมั่งมีดำเรจมาแต่ และจะตั้งมานะความ
เพียรจนกว่าจะได้ผลดำเรจ—นั่นแต่ซอรับ—ได้
เหตุใด ๆ หรือได้ถึงทางที่สุดที่กระผมปราถนา”

บาศ์หวดง—“อนิจจา ๆ มนุษย์ที่เริ่มขึ้นก็
อธิษฐานใจตั้งนับด้วยจำนวนโกฏิ เหตุใดสักคน
ที่มความทรหดอดทน จนช่วยตนให้บรรลุถึงภุมม
ปราถนาได้? และที่คงอดมตงทงยืนแต่พออย่าง
ชนเท่านั้น ไม่รู้ว่ากรอียดานมาแต่”

ฟอลคอง—“เช่นนั้น กระผมจะจำแต่พวกที่
มีจำนวนน้อยและเมินพวกจำนวนมากเสีย ในพง-
ศาวดาร ก็แสดงตัวอย่างให้เห็นหลายราย ที่เริ่ม
แต่แตกแตกตายเป็นคนโคชิน เมื่อเช่นนั้น เหตุไร
กระผมจึงจะไม่หมายผลตมที่ตัวอย่างเป็นหนทางหยุ

แล้ว หาดวงพ่อก็ยังได้เคยเล่าให้กระผมฟังไม่ใช่
หรือ ว่าคนชายเฝ้าซึ่งเป็สมบัติของ วอดดีคาติ-
นาต (มหาคังขราชูว์) อังกฤษ ได้หัวเราะเยาะ
คำของบุตรที่บอกว่าคงจะได้เป็ คาตินาต ตั้งวัน
หนึ่ง เด็กตอบว่า จะพยายามเต็มที่ถึง
ไม่ได้สรอมหมวกตำแหน่ง คาตินาต หย่างน้อย
เพียงไม่ได้ฉวยตำแหน่ง คาตินาต ไว้ตั้งชั้นก็
เต็มที่ รอดความลำบากกระผม ถึงเป็ผู้ต้งไร
ไม่มีทรพยก็ตาม แต่ผมยังมีร่างกายและกำลัง
บริบูรณ์ ชินทนหนึ่ง ก็อภัยศหฺยในศวิ ยิ่งกว่าที่จะ
ออกจากประเทศคนไปตั้งประเทศอื่น ไม่ได้ชอรับ
หนึ่งหฺยไม่ได้ ชินแต่คนพวคนอกคำัดนา เขายังมี
ศภาษิตว่า ‘เทวดาย่อมช่วยผู้ช่วยตนเองได้’
เช่นนี้ จะให้กระผมเดวไปกว่าคนนอกคำัดนาที่
เดียวหรือ?”

บาท์หาดวง—“ก็จนบ้านนี้ ยังไม่เห็นเจ้าบอก
ว่า ตกตงจะไปทางไหน”

ฟอลคอน—“ทางทะเลใหญ่ซอร์บี ทางทะเลซึ่ง
 เปนหนทางอันกว้างขวางมหิมา ที่ท่าน มาร์โก-
 โปโต (นักเที่ยวต่อชาของประเทศ เวนิส) ได้เคย
 ท่องเที่ยวตลอดดวงไปแล้ว และซึ่งมีตมพิศพา
 นาวาน้อยใหญ่ นำความมั่งคั่งสมบัติและความ
 สง่าผ่าเผยมาสู่ประเทศ เวนิส จนได้ชื่อต่อชาว่า
 เปนราชินีแห่ง อาเดรียติก” ฟอลคอน พุดพดางซ
 มือพดางไปทางเรือที่ทอดหยู่ในอ่าวดำ—“กระ-
 ฌมจะไปอาดำหยู่กับพวก อังกฤษ ไนน์ เพราะ
 กระฌมได้เรียนภาษาเขารบางแล้ว และตามที่ได้
 ฐมา กระฌมออกจะชอบคนชาติหนด้วย”

บาศ์หดวงทำหนานวควชมวด พุดว่า “มัน
 เปนไ้อพวก เทรติก ถือคำัดนาผิด”

ฟอลคอน—“แต่เปนชาติที่กดำหาญ ใจคอ
 กว้างขวาง และตามที่กระฌมได้ยินพวกเหต่าน
 ซึ่งเปนกัปตันเตีรเรือ ได้เคยมาสนทนาหยู่กับบิดา
 กระฌม ฐได้ว่า เปนผู้ไม่กตัญญออันตราย และ

มานะจะให้ ได้เป็นใหญ่ในทางทะเล” ครั้น ฟอลคอน
 เห็นบาทหลวงมีสีหน้าออกเคือง ๆ จึงพูดเสริมว่า
 “รับประทานโทษขอรับ หลวงพ่อ กระผมดื่มไป
 ว่า หลวงพ่อเป็นชาว สเปน มีอริกับชาติอังกฤษ
 ด้วยเรื่องอังกฤษแย่งเอาเกาะ ยามาเมกา จาก สเปน
 ไป หลวงพ่อจึงยกโทษคืนดีกับพวกอังกฤษไม่ได้”

บาทหลวง—“ก็มันแย่งเอาไปอย่างไรไรชาติ
 ทหารใจนักแดงที่ต่างครามกันนี้หว่า มันเอาใจ
 พวกโจรสลัดใจพวกผู้ร้ายเข้าช่วยด้วย”

ฟอลคอน—“ท่านนายพด เพนนี่ แม่ทัพเรือ
 อังกฤษ เป็นผู้ตีได้ขอรับ”

บาทหลวง—“ไอนั้นหรือ? ไอ่คนชนิดนั้น
 ส้มควรจะเป็นบ่าวนายกันดี ก็แต่ไอ่ ครอมเวดด์
 ไอ่หัวหน้าคนทรยศขบค่อเจ้าวนายของมัน”

ฟอลคอน—“นั่นเป็นไรดำขอรับ หลวงพ่อ
 ท่าน ครอมเวดด์ เป็นคนพิเศษ เดิมก็เป็นแค่คนเด็ก
 น้อย ภายหลังได้อำนาจใหญ่โต ก็ด้วยสติปัญญา

และตำแหน่งของตนเอง” ฟอลคอนพูดพาด ควง
 หน้าม้เดินเอนพองขึ้นเพราะความอึดเอิบใจ และ
 พูดเพิ่มเติมด้วยกำลังดีใจว่า “ท่าน ครอมเวตต์
 เป็นคนใหญ่คนโต มีชื่อเสียงจริงๆ ผู้ใดรู้จักถึง
 ประวัติของท่านผู้นี้ หายเด่มอ ไฉนแต่ผู้นั้นจะมี
 ความท้อถอย ในอันแสวงหาความดีเพียงคนให้สูง
 ขึ้น?”

บาค์หุดวงมีความโกรธ พูดว่า “ไอ้ลูกหลาน
 เอ๊ย ไอ้ ครอมเวตต์ หัวหน้าใหญ่ของไอ้พวก เทรดิก
 นอกศาสนา เป็นแต่เพียงสัตว์เคราะห์ดีมีวาสนา
 คิว ๑ เท่านั้น เป็นเหมือนกอนหินตายกอน ๑ ถูก
 ภูเขาไฟแห่งความฉลาดพ่นให้ตอยส่งเหนือกอน
 อื่นๆ คือไอ้พวกของมันเองเท่านั้น ไอ้หัวหน้าโจร
 ของไอ้ประเทศโจรสตด แต่แน่ะ ถ้าเจ้าปราคา
 จะหาดีบหาคดีทางทะเล พ่อเห็นว่า ไม่มีทางอะไรดี
 และได้เกียรติยศเท่า กับไป อาสารับราชการอยู่กับ
 กองราชนาวีของประเทศ สเปนญ อันมีราชอาณาจักร

จักรใหญ่หดวงหย่ทั่วโลก มีเรือแพนาจาดอยว่อน
หย่ทั่วไปทุกทเด ”

ฟอลคอน—“ อ้อ นี่หดวงพ้อมือดปากหัวเราะ
เยาะกระผมว่า ไม่รู้จักอะไร กระมัง? ผู้ที่ได้รับ
ความอบรมในพระคำสอนอันเที่ยงแท้แล้ว ก็เป็น
อันควรที่เดียวที่จะเข้ารับราชการในพระเจ้าหย่หัว
ผู้เป็นคฤดีก แต่เรือชาติ ดัเปญ ไม่ค่อยแวะเข้ามา
ในอ่าวเมืองนี้ ” ที่ ฟอลคอน ตอบดังนี้ มีความ
ประสงค์หย่างนดาตอไรสักหย่าง เพราะเวดาพูด
ตาก็เห็ดอบไปมองตรง ผรังเค็ด ซึ่งปลิวดับัดตม
หยู่บนเด้ากระโดงเรือดำ ๓ อันทอดหยู่ในอ่าว

บาศ์หดวงซักถามว่า “ เช่นนั้น เจ้าด้มัครับ
ราชการหยู่กับพระเจ้าหย่หัวผู้เป็นคฤดีก มากกว่า
จะด้มัครไปหยู่กับจ้าว อังกฤษ พวก เหริคิก ไม่ใช่
หรือ? ”

ฟอลคอน ตอบบายเบียงว่า “ ตามดั่งนี้ไม่ด้
จะเป็นประโยชน์นัก หดวงพ้อถามทำไมกัน เมื่อ

กระผมไม่มีทางจะเดีอกได้?”

บาค์หุดวง—“ถูกเอ๋ย เจ้าควรเดีอกเอาได้ เพราะโน้นแน่ มีหัยถึง ๒ ซาค์ เดีอกเอาซาค์ ๑”
แกชไปทางเรือส่งดำทไตกต่างมาข้างคั้นแล้ว

ฟอลคอน จะแกตั้งคอบหรือคอบตามความจริง ก็ไม่ทราบ ว่า “ก็ตา ๑ ซักขง ฝรั่งเศส นีซอรับ”

บาค์หุดวง—“จริงหัย แต่ว่าขงนนั้นปลิดหัยบน เรือซาค์ ๑ เปญ เหนือพวกกต่างซาค์ ๑ เปญ นาย เรือซักขง ฝรั่งเศส ด้วยมีเหตุผลทควร เพราะ ประเทศ ฝรั่งเศส กับ อังกฤษ ยังมีไมตรีกันหัย”

ฟอลคอน—“ต้องซาคัน มีก่าตั้งทำสงคราม กันหัยกับประเทศ ๑ เปญ หรือ?”

บาค์หุดวง—“จะเป็นไมตรีหรือทำสงครามกัน ก็ขงหวัมน ไม่ผิดแปลกอะไรกับไอเรือส่งดำ อังกฤษ ตำนัน ถึงในขณะนยังมีขงทไปคังเอามาจาก เรือของ ๑ เปญ”

ฟอลคอน—“ก็แต่เหตุไร เรือดำนั้น ต่างว่า
เป็นเรือชาติ ดัปลิวจริง ใหญ่ตั้ง ๒ เท่า คัดคราวยุช
และคนเรือก็มากกว่า ยิ่งกตั้งเรืออังกฤษกระจ็อย
ร้อยอีก?”

บาท์หุดวง—“ตกเขย เจายังมีอายุน้อย แต่
มีความคิดผิดถกเกินกว่าอายุ เป็นผทได้อบรม
ศรัทธามันในพระคำสอนนักคัดศรัทธ ย่อมมีความ
เกดยตกถวบนดาไฮ้พวก เหวติค เป็นธรรมดา และ
ทงกเป็นศิษยของพ่อควย เพราะฉนั้น จะเผยความ
ลับให้เจารุกได้ เห็นว่าพันอันครายแล้ว”

ฟอลคอน รบร้อนถามว่า “เชนนน หุดวงพ่อ
ก็ทราบหยว่า เรือดำนั้นเป็นชาติ ดัปลิว กระจมั้ง?”

บาท์หุดวงเข้าใจว่า ฟอลคอน ต้องการจะให้
นำไปรู้จักกับผู้บังคับการเรือ จึงตอบว่า “พ่อรุช
ทำไมจะไม่รู้ เมื่อเจ้าปราคาจะแสวงหาโชคตาก
ทางทะเล พ่อจักไปพุดกับนายเรือ ซึ่งเวถานยังหย

บนบกในเมือง อารกอส โคตนี้เอง ให้รับเจ้าไว้บนเรือคน ๓ ”

ฟอลคอน—“เป็นพระคุณมากที่มความกรุณา กระผม แต่เมื่อไรเล่าขอรับ?”

บาศ์หวง—“ช้า ๆ ก่อน หย่าเพิกทำใจร้อน คอยอิกตามนาฬิกาเท่านั้น เจ้าก็จะได้ โอกาสอัน ประเดิดเปนมงคลไปหยูไ้ร่วมรงของ พระเจ้าหยู่หัว คัดติก เพราะแต่พอพระอาทิตย์ขึ้นพรุ่งนี้เช้า รงชาติ สเปนญ จะได้ ไปปลิวหยูบนเด้ากระโดงหัวเรือของไฮ้โจรสตติชาติ อังกฤษ ดำน ” แล้วบาศ์หวงก็เห็ดอบแต่ไปคูเรือ อังกฤษ ด้วยกิริยาหย่างเกตุยคข้งที่ตึด

ฟอลคอน บ่ตาดใจ จึงถามว่า “เรื่องอะไรกันขอรับ?” แล้วพูดแถมว่า “ที่ไหนชาติ อังกฤษ จะยอมนิ่งให้ทำข้างเตียว โดยไม่ด้รับคบมือ?”

บาศ์หวง—“พระเจ้าอวดรงด้วรงค์ทรงพิทักษ์ชีวิตคนของพระเจ้าหยู่หัว คัดติก แม้แต่คนเตียว

ก็ไม่ทรงปล่อยให้เป็นอันตรายโดยไม่จำเป็น ดูก
 เอ๋ย คอยดู จะไม่ต้องต่อสู้ไรกัน พระแม่เจ้า
 พรหมจารีณั้ได้ โปรดประทานให้ ไ้พวกสัตว์ร้าย
 เหล่านั้นตกมาหยู่ในกำมือเราแล้ว ต้องใช้ด้วยกต
 อุบาย จะจับมันได้ก็อาศรัยพวกดุ๊กเรือของมัน
 บางคนเป็นใจ”

พลตคอน—“เห็นจะเป็นไปไม่ได้ซอรับ หดวง
 พ้อ คนอังกฤษคนไหนจะประพฤตชั่วชาติถึงเช่น
 นั้น?”

บาค์หวดงตอบเจ็ดด้วยเสียงโกรธว่า “จะเป็น
 ไปได้หรือไม่ได้ก็ตาม ถ้าไม่ฟัง ข้าก็จะไม่พูด
 ต่อไป ในเมื่อไอ้เรือดำหยู่ในอ่าวสยาม ได้จับ
 เรือใบขนาดเตก ของโจรสลัดแขกมตายูได้ดำ ๑
 เจ้านายโจรมตายูกับพวกอีก ๑๐ คนกัด้วจะ ต้อง
 ถูกส่งตัวไปให้จ้าวเมืองไท ทำโทษทรมานถึงตาย
 จึงยอมคนเป็นกตาดี่มากับเรืออังกฤษโดยดี เดียว
 นเจ้าหัวหนาแขกมตายูกับพวกทั้ง ๑๐ คนถูกใช้ให้

มาเข้านำบนบกในสองสามวันมานี้ ถึงในเวดาน
 เจ้าหัวหน้าแขกมตายยังหยทตรงนั้น” พดางชมอ
 ไปทางเชิงเขาที่ย่นออกไปในทะเล— “คอยพวกคน
 กลับมา ในวันแรกที่หัวหน้าแขกมตายไปในเมือง
 อารกอสโคตได้พบกับนายเรือชาติ ดัเปญ และดู
 เหมือนจะได้เคยพบปะรู้จักกันมาแต่ก่อนตามท่า
 เมืองในประเทศ อินเดีย มาหลายคราวแล้วด้วย
 แขกมตายได้ปรับทุกขเตาเรือที่ถูกจับมาว่าแค้น
 ใจ หยากหาทางแก้แค้น เพราะกำลังเหมาะ
 ด้วยคนเรือที่เป็นชาติ อังกฤษ กำลังนอนเจ็บกันหย
 ในเรือแทบทั้งหมด ส่วนนายเรือ ดัเปญ ถือความ
 จงรักภักดีต่อพระเจ้าชื่อนามหากษัตริย์ ของคนหยใน
 ใจเป้นเนื่องนิตย์ ก็ถือโอกาสให้สัญญาแก่แขก
 มตายว่า ถ้าช่วยจับเรือเจ้า อังกฤษ ได้สำเร็จ จะ
 ปลดปล่อยตัวให้เป็นไท กับแบ่งทรัพย์สินสมบัติที่ได้ให้
 ส่วน ๑ แขกมตายรับคำทันที จึงคอยหาเวดาน
 เหมาะตรงตามวันที่ได้ตกลงกันนั้นมา ก็มาเหมาะ

เขาแฉกเหมือนดั่งที่พูด คือไอพวกในเรือนนอนเจ็บ
กันหมด เพราะฉนั้น คนฉนั้น แฉกมตายแต่ดั่งมีคร
พรรคพวกจะจับคนหยู่มากต่างคนไว้ แล้วปิด
ช่องบนดาดฟ้าให้หมด ไม่ให้คนหยูใดทองเรือชน
มาได้ แล้วให้อาณัติสัญญา นายเรือของพระเจ้า
หยูหัว คัดติก ก็จะได้แต่เรือเขาเทียบ จับเรือดำ
นนหย่างเรียบรอย”

ฟอลคอน ดอดพูดโดยเร็วว่า “ทำการชนิดนี้
ก็เปนอุบายทุจริตโดยตรง”

บาศ์หลวง—“ทุจริตหรือ หือ ไอ้ตักหลาน?
เจ้าก็มีอายุพอจะรู้ว่า กตอบายทุกชนิดยอมเปน
การชอบธรรมของการสงครามทั้งนั้น ประการ
หนึ่ง ข้าได้บอกไว้แล้วว่า ไอ้โจรสัตตโน้นมัน
ปล้นเอาเข้าช่องในเรือของพระเจ้าหยูหัว คัดติก
ไว้เต็ม ทุจริตหรือไม่ใช่? ข้าต้องบอกว่า ทำได้
หย่างนมเกียรติกษเป็นอุบายหย่างฐานกรุณาแท้”

ฟอลคอน มีความโกรธจนเลือดขึ้นหน้า ขยับ
จะตอบให้ถึงใจ แต่สัปดาห์ได้พูดว่า “นั่นแหละ
ซอรั๊บ ถ้าจะจับพวกอังกฤษเหล่านี้ไว้เป็นเชลย
สงคราม ยังขอว่ามีความกรุณา ดีกว่าจะ
ปล่อยให้เจ้าพวกมตายร้ายช้าเด่นเป็นเบือ แต่
นายเรือชาติ สเปน ที่เป็นคนชอบพอกับหลวงพ่อก
กระผมเห็นจะได้พบคนจนนกระมัง?”

บาศ์หลวง—“ยังก่อน ยังไม่เหมาะแก่กาต
เพราะแขกมตายกำลังมาเขานาบหนก บางทีนาย
เรือจะกำลังปรึกษาหารือกับพวกนกรู้ไม่ได้”

ฟอลคอน—“ทำการออกจะหมิ่นอันตรายมาก
อาจจะทำให้ใครสงสัยได้”

บาศ์หลวง—“ก็จริงหุ่ย แต่จำเป็น ประการ
หนึ่ง เจ้านายเรืออังกฤษไม่ยอมให้ไอ้พวกบ้า
เถื่อนถืออาวุธ เพราะฉนั้น พวก สเปน จึงตั้งใจ
จะเอาอาวุธซ่อนไปในถังต่างหน้าถึง ๑ เพื่อใช้ใน
เวลาจัดการ และเรื่องที่เจ้าหยากพบ เอาเถอะ

ในวันรุ่งขึ้นเป็นได้พบ ในขณะนี้ ขอพระแม่เจ้า
พรหมจารีนี้ทรงคุ้มครองเจ้า และขอพระเจ้า
ทรงบันดาลให้เกิดผลแก่กิจการที่เป็นคุณเป็นประ
โยชน์โดยเร็ว ตาเจ้าที่ละ ดูกฎีกา” ว่าแต่ด้วยบาศ
หดวงก็เคียดดุ่ม ๆ ตงบันไดย่อน กัดไปตามทางที่
ซรุชระ

บัดนี้จะต้องให้เข้าใจเสียก่อนว่า คอนดแคน-
ตันฟอลคอน เป็นชาติ กรีก เพราะฉะนั้น ชาติ
อังกฤษ ก็ไม่ได้เป็นเจ้าของนายคุณอะไรกับคน
แต่อย่างไรก็ดี ในเมื่อ ฟอลคอน ของดบาศ์หดวง
ซึ่งกำลังเคียดดุ่ม ๆ ไป ได้รำพึงว่า “เจ้าพวก สเปญ
ทุจริตพวกนี้ เราจะไม่ขอคบ ผู้สืบเชื้อสายมา
จากกรีกและ โรมันหย่างเรา จะได้รับความอภัยศ
พอหยุ่ง ถ้าไปหยุ่งคตูกคตไรร่วมรช สเปญ ผู้ปัดัน
ประเทศ อินดีด และปหัญประหารทำตายพวกชาติ
โบราณเหต่านันจับมาเป็นเชตย ไม่ได้ เราเป็นคน
ชาวเกาะ ก็ต้องแสวงหาชาติที่เป็นอดิระมีประเทศ

ที่เป็นเกาะใหญ่มีอำนาจในโตกไว้เป็นที่พึ่งพำนัก
คือชาติ อังกฤษ ที่กล้าหาญใจคอกว้างขวาง ซึ่ง
ภาษาของเขาเราก็ได้เรียนมาบ้างแล้ว และคน
ชาติเขาก็ก่อนเคยพบปะมีความรักใคร่ชอบใจ นี้เรา
จะทำอย่างไรดีหนอ จึงจะบอกให้นายเรือ อังกฤษ
ณนรตวองอินตรายทกาทังจะมีมา ถ้าดำเรจ ก็จะมี
คิดถึงคุณแต่จะมีมิตรจิตตคือเรา ถ้ากดับเข้าไปใน
เมือง อารกอสโตตี จะไม่ทันเวลา โทดๆ แถวน
ก็ไม่มีเรือ ครนจะว่ายน้ำไป ทางมันโทดเกินกำลัง
ตองหาอุบายดู” ตรองแล้ว ฟอลคอน กอดแขน
เดิรทอดอารมณ์หย่างดบายใจ ไปตามชายทะเล
ได้นำผาอันชงอกเงอม ครงไปทางแหลมผาทยน
ออกทะเล ซึ่งบาศ์หดวงได้บอกว่ ทางหลังเขา
ข้างโน้น มีเรือ อังกฤษ มาคอยรับแขกมตายทไป
เฮาน่าในเมือ อารกอสโตตี นำผาคอนหนน ยิน
เหยียดไปตามฝั่งตง ๒๐ เส้นออกไปเกือบจดทะเล
เพราะฉนหน จึงเป็นเหมือนฉากกันเรือไม่ให้มอง

เห็น ทั้งเหมาะแก่ ฟอลคอน ด้วย ช่วยบังคับไม่ให้
 ให้พวกเหต่านนแดเห็น แม้มันจะมากอยพวกมัน
 ครั้น ฟอลคอน มาถึงหัวแหลมหน้าผา กยณพนัก
 ครอบจนเวตามัดตงเข้าเขตคักตางคั้น ดวงจันทร์
 ไนวันข้างซันมีแสงสว่างหตุวิๆ ล่องคอง ฟันน้ำอัน
 กระพอมเป็นริ้วๆ และจับกองกรวดหินหยุ่พราว
 พราว สว่างพอแเดเห็นรูปคนหรือเรือใดคักคุ่มๆ

ขณะนั้นหยุ่บนเชิงผา ฟอลคอน ได้คักตงจะ
 ทำการหย่างหักหาญ ซึ่งถาในเรือมีคนเพียงคน
 เดียวยังนำกตวอันครายพอดแแตว แม้มันมาก
 กว่า ๓ คนซันไปเป็นหมดหวัง เนื่องด้วยเหตุหยาก
 ทราบใจริกๆนั้น ฟอลคอน ค่อยๆ คตางนเดียบแ่ง
 ผาไป แต่จะมีเสียงดังเมื่อใครไดยินหรือไม่ ไม่
 สักคักนัก เพราะเสียงคตงครั้นโครมซัดมากกระทบ
 ผึงดังกตบหมด ที่มีความวิคคแะใจดั้นขวัญหยา
 มากก็คองเดียวแ่งผามา เพราะเรือ อังกฤษ แะ
 คนในเรือจะพันอันครายได้ หรือบางที่คตอดคัง

โชคตาภของคนด้วย ก็ต้องอาศัยแต่ในเรือบค
 มีคนหย้คนเดียวหรือสองคนเท่านั้น ทั้งใด ฟอล-
 คอน เห็นมีคนหย้ในเรือบคแต่คนเดียว เป็นแขก
 มตาย รูปร่างดำดำ ผิวเหลืองตาคลา แต่งตัวตาม
 เพศวิชัยของคนชาคนน คือมีผ้าเช็ดหน้าสีแดง
 คุดมศีรษะ นุ่งได้รังด้แดงเหลือง และมีได้รังด้
 ำเงินอกตัว คุดมเฉียงบ่า เท้าไม่ได้สวมเกือก
 เคราะห์ดทเจ้าแขกคนน ยืนหันหน้าไปตรงเมือง
 อารกอดโคตี และหันหลังทางฟอลคอน ส่วน
 เรือทอดเกยค่างหย่นบนพนกรวดครึ่งดำ โคดงไป
 มาเต็มมือ ถาข้างท้ายเรือถกความดีเทือนแม่แต่
 น้อยกัฒได้ทันที เมื่อ ฟอลคอน ดังเกตเห็นดังน
 ก็เกือบจะกระโดดเข้าไปตะครุบแขก แต่เห็ดือบ
 เห็นดังหนึ่งซึ่งบาค่หลวงทำให้คนเข้าใจผิด ทว่า
 แขกคนนไม่มีอาวุธ—ตรงฝ่าคาคบนเอวของคน
 ในเรือมีปืนสั้น ๒ บอก ถ้ากัฒองเป็นเจ้าปด่าบ
 ฟอลคอน กัฒริมผู้ปากหมดบัญญัติ รูด้กัฒว่าจะเข้า

ทำร้ายศัตรูที่เปรียบดั่งน ก็เท่ากับคนเป็นคนเดียว
 จริต จึงเอามือกุมตามมัดเหน็บ ค่อยถ้อยหลัง
 หดบับงเชิงผา ปัดคผ้าคาดบนเขวออก เขาปตาย
 มัดกรัดผ้าคาดคามยาวออกมาชั้น ๓ เอามัดได้
 ผูกและคาดพวงตามเดิมแล้ว ก็เอาผ้าทกรัดบดชวน
 เป็นเกลียวเชือก ค่อยย่องกลับไปท่าเก่า

เวदानน แวมตายกำลังนั่งหยับบนเคมเรือ
 แต่ยังเป็นโชคดีแก่ ฟอลคอน ที่เจ้านนคองงหันหลัง
 ให้ ไม่ห่างไกลจากเชิงผาเกินกว่า ๔ วา ดูเหมือน
 กำลังเพินคิดถ่วงระเบียบการทมนันจักตงมือทำร้าย
 ฟอลคอน ตริตรองหยใจว่า “ออกจะหักห้าม
 นากตัวไม่ใช่เล่น ถ้าไอนันเหี้ยมมาก่อนเราเข้า
 ไปถึงมัน เป็นเกิดความแน่ จะเคยถึงชีวิตด้วย”
 ยิ่งคิดดิ่ง ฟอลคอน ยิ่งกระตือรือร้นรับของกริบ
 เข้าไป อาศรัยเตียงคตันทักตงชดเข้ามาหาฝั่งเป็น
 ใจช่วยกดบเลี้ยงผีเท้าคน พอเข้ามาใกล้ราว ๓-๔
 ศอก แวมตายทำกิริยากระตุกกระตักคล้ายกับ

จะหันมาดู ฟอลคอน เหื่อแตกใจเต็มเต็งตึก ๆ
 ตึงแรงจนถึงกับตัวเองก็ไต่ยั้งดี แต่ความตก
 ใจเป็นอันว่าค่อยสงบลง เมื่อเจ้าแชนกยังมุ่งดูทาง
 เมือง อารกอสต์โตดี หยุ และกำลังไต่ยั้งดี
 ฝั่งเท้าพวกมันเคียวกลับมาเร็ว เต็งนกระทำให้
 ฟอลคอน ชะมັกเขมยงชน ให้รับลงมือ ชนชา
 หยุอีกไม่ได้ จึงกระโดดพรวด เขาเชือกที่ชวนไว้
 คว้าคอกแซกซึ่งกำลังไต่ยั้งดี กระจากตงไปกตง
 ดนชดกชดกหยททองเรือ ฟอลคอน ผนยบหน
 หนบหยขางบนเอวมาทหน แดวคตายผาทรค
 ออก ฝ่ายแชนกตายตกคตง ทำเต็งออก ๆ หยุ
 ในคอพยายามจะพุด แต่ฟอลคอน หนงตงบนกระ
 ทงเรือหย่างใจเย็น เขาบ้นทง ๒ บอกจ้องแซก
 มตาย พตางพุดว่า—

“ไอ้ดิริจันาน หย่าเบ็ดปากพุดออกมาเป็นอัน
 ชาติ ตกนเซียงเรือพากไปตงทเรือ อิงฤษ โหน
 เดยวน”

เมื่อมัวเอาปืนมาจ่อหยีตรงศีรษะ เป็นกรรม-
 คาทแหกมตายจะต้องตกตง คาทูกดัมโพตง
 แค็ดหน้าของเดกหนุ่ม คือ ฟอลคอน แดตงให้มัน
 เห็นว่า ถ้าทำรวอจะเดี่ยชวด จึงหงตงบนกระทง
 เรือ มือหยิบกันเซียงหย่างไม้สัดเคมใจ ณะเวตา
 บัดนั้น เดี่ยงพวกมันบนบกก็ไคยินถนัด ดวงตา
 ของแหกมตาย กัดตงถตอกกตบด้วยความแค่น
 เคืองแตะความเดี่ยใจ ทำท่าจะหันกตบไปด แต่
 ฟอลคอน ชัด้าทบอิกว่า “หย่าเบ็ดปาก คัดกันเซียง
 เรือตรงไปทเรือ อังกฤษ ทเดี่ยว ไม่ให้เบนเรือไป
 ทางซ้ายแตะขวา เดี่ยวกก็จะต้องตงตะกัวในกระ-
 บอกบันเขาไปบันจุในห้วงให้หมด”

อันความเกดยดแค่นทเขาไป อัดฮนหยีในใจ
 ของเจ้าณรายชงเดี่ยว ย่อมเห็นไคหย่างชดหยทัด
 หนามัน แค่นาเดี่ยงชงชงของชายหนุ่มชาติ กริก
 ประกอบทงกรียาทหงหย่างมันคง เอาท่ายนกระ-
 ทงเรือ แตะมอถอบนจองหยู ห่างจากศีรษะมัน

เพียงตอกก่า ๆ เท่านั้น แสดงให้มันเห็นแจ่มแจ้งว่า
มีโอกาสดำหรับจะเดือกได้เพียงสองสถาน คือ
ยอมให้ยิงตายทันที หรือประคืบทีตามทีบงคืบ
เท่านั้น จริ่งหยัง เมื่อเรือออกมาถึงกตางนำ แชก
มตายตดแรงทตกันเซียง และกั่มตัวทำกริยาต
เหมือนจะกระโดดเข้าตอด้ แต่ถ้ามันตงใจหย่าง
นจริง ก็ตงเป้นหย่ววกระพริบตาเดีว เพราะถึง
มันจะเป้นชาติป่าเถื่อนตรายถึจริง แต่กัต้องครำม
ไม่กต่าหาญ เมื่อเห็นตาของเดกหนุ่มจ็องคัมมัน
หย่างจริงจ้งไม่กระพริบ ตงทีเขากต่าวว่า พวก
อินเดีย ทีไม่มีอาวุธ จ็องมองคตด้ตวรายในป่า เมื่อ
ไปจวบเข้าในเวดตาจวนตวนนน

ฟอลคอน นังหันตงให้เรือ อังกฤษ และไม่
กต่าเหต็ยวไปทางอื่น ไตนักหย่วว่า ถ้าเข้ามาโกต
เรือใหญ่ คนหย่วยามบนเรือคตตะโกนถาม ไตเงีย
หฟง ก็เงียบ จมเรือเตยมาถึงไตเด้อชหังเรือ ก็ยง
ไม่ได้ ยนเตียงคนพุดหรือเตียงผู้เท้า ในท่ามกตาง

อากาศอันมีลมมิว จะเห็นหมอกหมิวเปเนราง ๆ ก็
ด้วยแสงจันทร์ฉายอ่อน ๆ คนทั้ง ๒—ผู้ใหญ่และ
เด็ก—ต่างคนนั่งมาในเรือน้อย และต่างคนต่าง
กอดอกกันที่สุด เพราะ ฟอลคอน ถึงจะเป็นคนมีใจ
ข้าม ยังรู้สึกว่า ถ้าพลาดท่าลงในเวตานั้น จะถึง
แก่พิณาศ์ได้

ขณะนั้น แชนมตายถามหย่างมกรียากระด้าง
ว่า “นี่ท่านจะต้องการทำหย่างไรต่อไป?”

ฟอลคอน นึกหยู่ว่า “จะทำฉันใดดีหนอ? จะ
มีขึ้นบนเรือ ปล่อยให้ตามหลังฉันไปเป็นไม่ได้
ครั้นจะใหม่บนบกก่อน บางทีก็เท่ากับให้มันฉวย
บนที่ไหนใดสักบอก ๓ และตั้งตูกบินกราดลงมา
ยังเรา แตะจริงแก่ ไซ้แข็งเรองของมันให้นายเรือ
พังหย่างไรก็ได้”

ข้อความเหล่านี้ ปราดเข้าไปในความคิด
ของ ฟอลคอน และบางทีแชนมตายก็คงคิดเช่น
เดียวกัน เพราะมันได้พูดอีกว่า “ไต่เข้ามาถึง

เรือ อังกฤษ แล้ว เหนจะกตัญไม่กล้าขึ้นกระมัง?
ถูกแล้ว ขึ้นไป คนหย่อมบนเรือคงยิงกตัญลงมา
ว่าเป็นโจรสลัด”

ถ้อยคำของแขกมลายูกระทำให้ ฟอลคอน ตก
ลงในใจเด็กเขาได้แต่หนทางเดียว จึงพดบังกับ
แถมมือก็ยังคงจ้องปืนหยู่ว่า “มิ่งขึ้นไปก่อนเดี๋ยว
นี้ หย่าเด่งดกปรกกับกนา จะบอกให้ รวง เดี่ยว
กตัญลงมาตาย ก็จะมามิ่งคิดไปคล้ายแมวกับ
หนูเดยวณ”

แขกมลายูไม่พดโคตตอบสักคำ กรากกระ-
โตดปืนแควมเรือขึ้นไปหย่างรวดเร็วราวกับสัตว์ป่า
ฟอลคอน เขาบินเห็นบนเควตามขึ้นไป แต่เป็น
คนไม่ชำนาญทางเรือ จึงขึ้นดำบากสักหน่อย
อาการอันกระต้อมกระเคยมของ ฟอลคอน กระทำ
ให้แขกมลายูได้ทำ พอมันขึ้นไปถึงคาดฟ้าเรือ
ก็ร้องเอดขึ้นว่า “โจรสลัด!” แล้วฉวยปืนสั้น
จากตักเรือคน ๓ ยิ่งเปรี๊ยะ! ถูกปลตายใบหูขวา

ของ ฟอลคอน ซาดกระเด็น ถ้ากระเด็นมันก็
เข้ามาอีกสักหนึ่งเดียว แชกมตายคงมีโอกาศแดง
เรื่องแกตัวของมันได้สนิท ไม่ต้องเกรงว่าจะมี
ใครคิดคาน และก็เหมือนหย่างที่คาดนิ ฟอลคอน
บินชนมาถึงตาดฟ้าเรือกฤกกถาดดี ๒ คนจับเอาตัว
ไป และที่ยังกาดงรบพากันชนมาจากทองเรือก
หลายคน

ฟอลคอน ร้องว่า “ปด้อยข้าเจ้า ข้าเจ้าเป็น
สหายมาช่วยพวกท่าน ช่วยเรือ ช่วยสินค้า”

กถาดดีคน ๑ พูดว่า “เป็นได้ เป็นได้ เดก
กระจอยร่อยหย่างเจ้าไม่มีพษดังหย่างไรนิก แต่
จะต้องพดกับนายเรือกอน” แดวหันไปพดกับแชก
มตายว่า “เฮย นิมนเรื่องพดกักกก็ออไรกันจะ
มิงไปจับไก่อทงรุ่นตะกอกที่ไหนมา?” แชกมตาย
ไม่เอาหัง เพราะมันกาดังค้อยถอยหังไปข้าง
เรือกตรงททงเรือบคไว้ ฟอลคอน แจงชัดว่า มัน
มองตงไปคูเรือบค ก็พยายามคินจะให้หุดคอก

จากผู้จับ ปากก็ร้องว่า “ปล่อยแขนเรา ไม่ก็
พาไปพบ กัปตันทันที แต่จับไอ้ซาคชฆาตตายไว้
รวังเร็ว เดียวมันจะผลัดตงเรือออกไป หย่าให้หน
ได้ เพราะมันคิดร้ายจะอดช่องดาดฟ้าคนน แต่
จับพวกท่านมัดมือคั่นตั้งให้แก่วกต์เปญตาโน้น”

คนเรือซึ่งจับ ฟอดคอน ไว้ เหนกิริยาแะ
วาจาของ ฟอดคอน ซึ่งซงหย่างจริงจัง ก็ร้อง
ตะโกนว่า “ให้ตกรรชี่ น้มนคงเกิดเรื่องรียา
อไรกันทีไหนซนแต่จ จับไอ้อบคุดไว้” แต่ตั้ง
ถึงไม่ร้องบอกก็ไม่เป็นไร เพราะพอซาวมตาย
ควาแคมเรือทำกรียาจะบินซามไป ก็ถูกชายหนุ่ม
รูปร่างดำถันย่นหยู่ซ่างหลัง รววมมือจับเอาไว้ได้
แล้วพุดถามว่า “หย่างไร ไอ้เกดอ? จะเด็นอไม
ไหนกัน พ่อคุณ? เดกกริกคนนใคร เปนอไรกัน?”

แฆกมตายจับปากนึ่ง แต่ ฟอดคอน เต่าย้อน
เรื่องของตนให้พวกในเรือฟังอีก และคองการจะ
ให้พาดนแะแฆกมตายไปหา กัปตัน

ชายหนุ่มที่จับแถมตายไว้มองว่า “เป็นไปได้พบ” แล้วหันไปตั้งคนที่หยิกโกศว่า “เฮีย โยนัส เขาเชือกดำหีบตากเรือมดไอเพื่อนตัวดีของเรา ไวท์ ดูนั่งไม่พูด น่ากลัวเรื่องที่เด็กกรีกบอกจะมีมดหย”

กตาสขอ โยนัส ตอบว่า “ซอร์บี” แล้วจัดการตามคำสั่งทันที

ฟอลคอนพูดว่า “คุณขงมชายน้อยเหมือนข้าพเจ้า แต่บังคับบัญชาคนเรือเหล่านี้ได้ เพราะฉันขอท่านได้ตั้งให้ปัดขยข้าพเจ้าเกิด จะมาจับตัวเขาไว้มตายผราย คไม่ตมกับรางวัลของมที่โตช่วยเรือและลูกเรือท่านไว้”

ชายหนุ่มตอบว่า “เรื่องบังคับบัญชา ฉันไม่สู้จะโตตงมอหนัก เว้นแต่เมื่อนายเรือ คอบิดาฉันป่วย เหมือนในเวदानแหตะ จึงต้องมาตั้งการแทน นี่แน่ท่าน ท่านเป็นใครมาจากไหน แค่คพูด อังกฤษ ได้ดี ทั้งออกจะกดำหาญ และตรง

ไปตรงมาด้วย เพราะฉัน ถ้าให้สัญญาว่าจะไม่
 เล่นกตอะไรแล้ว จะปล่อยให้ท่านเดิรตอยชายเข้า
 ไปหา กัปตัน ในห้องเอง”

เมื่อ ฟอตคอน ให้สัญญาแก่ชายหนุ่มที่พูด
 ตรง ๆ แล้ว ชายหนุ่มก็ปล่อยตัวทันที และกตาดู
 คน ๓ ก็ช่วยชะบาทแผดที่ถูกปืนให้ ครั้นเสร็จ
 ฟอตคอน และแขกมตายก็ถูกคุมตัวไปยังห้อง
 กัปตัน

บทสอง

ฟอดคอนเปนกตาดี่เรือ เว็อนไปโนโดก

บาค่หุดวง ทอมี่ดึ๊ เรียกกเรืออังกฤษว่าเรือโจรสตักดิ์ เพราะณั้น เมื่อฟอดคอนเห็นปืนใหญ่ทางหัวเรือกตางเรือเตะท่ายเรือจึงไม่ปตาดใจ ซ้ำเมื่อเข้าไปในห้องกับตันยังเห็นตามข้างฝาเตะเพดานมีอาวุธปืนยาวต้น ถาดันปืน หอกดาพโด้ห้กระบี่ประดับประดาไว้อย่างน่าดู ถึงไฟเรือจะมีเครื่องคัสตราวุธดำห้รบพุงครบดรัฟ เตะตามที่บาค่หุดวงกถ่างหาว่าเปนเรือโจรสตักดิ์ ก็ยังไม่มีเหตุพอที่จะคาดคณตงไปว่าไม่ใช่เรือค้าขายธรรมดา ด้วยไนต์มัยไน้นการปล้นชิงทางเรือทุกๆ ประเทศถึ้อว่าเปนของธรรมดา เว้นแต่ประเทศ สเปญ ซึ่งต้องการไม่ให้ใคร เปนโจรสตักดิ์ ไว้อำนาจไนท้องถิ่นหุดวงนอกจากคนผู้เดียว การค้าขายทางทะเลเตะ

การเปเนโจรสต์ตีมีเขตติดต่อชนผิวกันไม่ไถดนัก ด้วย
ประเทศต่าง ๆ หากทางบกจะเป็นไมตรีกัน แต่
ทางทะเลยังคงสู้รบกันหยาบเด๋มขอ เหตุนี้ บันดาเรือ
แทบทุกลำ จำเป็นต้องมีอาวุธไว้ตามกำลังความ
สามารถของตน

กัปตันเรือมีอายุกลางคนรูปร่างต่ำตั้นมีต้ง่า แต่
ดูพึงพินจากไซเรอร์ริง กำลังนอนฟังเอกเซนกหยี่
บนเบาะในรวงท้ายปืนใหญ่ขนาดเต็กคูหนึ่ง เมื่อ
กตาดัดหันม่นุ้ย ฟอลคอน แตะแซกมตายเข้าไปหา
กัปตันเอามือยื่นเบาะเผยขอตัวดูกซัน ครั้นเห็นแซก
มตายกมคัดแซนเข้ามา จึงถาม “เบตก เกิดเรื่อง
อะไรกัน เจ้า อับดุล จึงถูกมัดแต่คต่ายไก่อเตรียม
เสียบเหตักย่าง?”

กตาดัดหันม่นุ้ยขอ เบตก คอบ “เสียบเหตักย่าง
ไต่ทไหนดอรับ? ไอ้ซาคนเขาซันเขวนเพตาไปเสียบ
ยังจะเป็นฐานกรรณามากไป ถ้าเรื่องทีเต็กหนุ่มคน
นเต่าจะเป็นเรื่องจริง เซญพวงเรื่องทญู นจะเต่าตี

ซอรัป” เพราะฉนั้น ฟอลคอน จึงเล่าเรื่องซึ่งตน
ได้ทราบมาถึงที่มศพคึกคักกันจะชิงเอาเรือ และเรื่อง
ที่ตนได้หาทางช่วยบองกนมิให้เรื่องร้ายนเกิดขึ้น

บัดนี้ต้องบอกไว้ด้วยว่าชายหนุ่มชาติ กรีก คือ
ฟอลคอน ในครั้งนั้นยังพูดภาษาอังกฤษไม่คล่อง
นัก และได้พยายามจะพูดอธิบายเรื่องทุกอย่างไปให้
เป็นที่เข้าใจชัดเจน เพราะฉนั้น เรื่องที่เล่ากว่า
จะจบกินเวลายาวนาน กับคืน และ เบ็ด กัดังใจฟัง
จริงๆ ส่วนแขกมตาย ยืนตงคอดตรงหน้านิ้วคว
ชมวด ดูเป็นที่ไม่หวั่นหวาดต่อภัยซึ่งตงท่าจะมา
ถึงตน ท่วงทีซึ่งซอไม่กระคกกระคิก จน ฟอลคอน
เล่าเรื่องถึงตอนที่ได้จัดการ โดยมันไม่ทันรู้ตัวใน
คราวแรก และได้บังคับให้มันตงเคียงเรือมาตง
ยังเรือกำปั่น ดีหน้าอันดุร้ายของแขกมตาย ยิ่งซึ่ง
ซึ่งถถึงตาแต่ตงว่ามีควมโกรธแค้น และพยายาม
คาดร้ายไว้เต็มกำลัง

ครั้น ฟอลคอน เล่าเรื่องจบ กับคืนเรือซึ่งมี

ร่างกายทรูพตภาพ ก็แข็งใจใช้กำลังเต็มที่พยายาม
 ดุกชั้น เดิรเซซวนเข้าไปกะตุ้มมือกับชายหนุ่มชาติ
 กรีก แสดงความชอบใจว่า “นี่แน่พ่อใจกล้า
 แท้ว่าเป็นตูกผู้ชาย ถึงจะเป็นใครก็ตาม ถ้าเรื่อง
 ที่พ่อเต่าเป็นจริง ชึ่งฉันก็เชื่อไม่มีทางตั้งค้ายเดย
 นับว่าพ่อทำคุณแก่ฉันเหลือที่จะทดแทน”

ฟอลคอน คอบหย่างรูปภาพ หรือ หย่างนตาคว่า
 “ห้ามได้ กระทบได้ทำตงไปเพียงกัจเดกน่อย เป็น
 นาทของ กระทบจะ คองช่วยเหลือชาติทกระทบนับ
 ถือ ด้วยกระทบมีความรักใคร่ชาวเกาะอังกฤษซึ่ง
 เป็นผู้กตาทาญ”

ก็ปัดมือเหือไม่ตู่จะไค้ด้าเหนยกล้าของฟอลคอน
 คองทายนนิก เพราะอ่อนกำลังไม่มีแรง เซคัว
 กตบไปยั้งเบาะ แตะพุดกับแขกมตายว่า “เฮ้ย!
 ใ้อ่อยใจรายเนรคุณ มึงจะแก้คัวหย่างไรบ้าง?
 ไม่ประคิเชรชอไรบ้างหรือ?”

ชายหนุ่มทชอ เบ็ดก ใจร้อนทนไม่ได้ พุด

แซกซันมาว่า “เอาไอ้สัตว์แวงนกับเพตาไบเถอะ
 ซอรับ บางทีมันจะตำรพาบบอกว่าใครค่อใครบ้าง
 ที่คบคิคกนกับมัน ”

แซกมตายตาเขี้ยวตอบว่า “ไอ้ซาตส์ถูด
 ถูดมาคังแค้แตกที่เคียวมิ่ง ” แล้วหันไปตอบ กับ
 คั้นว่า “ข้าไม่ปราถนาจะตำรพาบหรือประคิเชช
 อไร ข้าเกิดมาคักต้องเป้นไท้แก้ตัวเด้มนอ นัทำตาย
 ความเป้นไท้ของข้าไป ข้าคักคังใจจะเอาของข้า
 กติบคินคังแต่ไรมาเด้อ ถ้ามิ่งเป้นทาด์แตะตัวข้า
 คื่อ อับคุด นัเหตะเป้นนาย มิ่งคักคังทำเหมือนหย่าง
 นั ข้าได้คิคการแต่ไม่ดำเรจ เพราะณน ข้ามันเป้น
 แค้ตูกสัตว์จะไป กติวเกรง อไรกับที่ จะถูกทำโทษ
 เพราะเหตุทำการไม่ดำเรจ เมีนเด้อเกิดเป้นไม่
 ร้องซอชีวิตจากไอ้พวกนอกค่างนามหาอุบาทว์ ! ”

เบตก พุดแซกซัน “ใจเคดเด้อด้วย ไอ้น ไอ้
 ผู้รายดอบกิด ไอ้ทรยศค่อผู้มันเคยจับมือแตะ
 เคยกินข้าวปลา ”

กับคันทัน—“เจ้าพวกถือคำด้นามหมัดมันร้าย
 จริงๆ ชันแต่ผู้ให้ชาวปตามันก็ยิ่งคิดร้าย ไ้
 พวกเหล่านี้ไม่ใช่ตักผู้ชาย น่าใจเนรคุณคน ข้า
 ได้สู้รบคบบมือกับมึงหย่างซ่งหน้า และจับมึงกับไ้
 พวกดัดตักดกตมมึงมาได้ ข้าช่วยชีวิตไว้ให้พัน
 อาชญาเจ้าเมืองดยาม ซึ่งจะเอาพวกมึงไปทำ
 โทษให้ตายหย่างดำหัดสำหรับพวกดัดตัก ข้าก็ยัง
 ให้คำจ้างพวกมึงมิใช่เอาตัวมากักไว้เปล่าๆ และ
 มึงก็ให้สัญญาว่า จะรับใช้การการหยได้บั้งคับ
 บัญชาดงนี้ ไม่ใช่หรือ ขอไหนบ้างที่ข้าเดียดัญญา
 จนมึงกตบัตตยต์บิตตัญญาชักพวกข้าไปให้ไ้พวก
 ดเปญ ทำร้าย?”

แขกมตาย—“ไ้พวก ดเปญ โปรตุเกส และ
 วิตันดา มั่นกัซมิดเดียดกนกับพวกมึง คือไ้พวก
 ดุกหมาทงตัน เทยวระรานปตันซึ่งเอาเมืองใน
 ตวันออกมาผู้พันคนจับพระราชามหากษัตริย์ เจ้า
 พวก วิตันดา คอกเหต ทำว้าข้าเป็นพ่อค้า แท้จริง

ประพาศคนคล้ายกับพวกโจรพวกผู้ร้าย เทียวทำ
 ตายต่างประเทศเขตต์โบราณ ซ้ำคนเปนเบือ และ
 จับเอาพวกที่เขาเคยเปนไทไปเปนทาส ทำอย่างไร
 ก็ต้องเกิดขมมัน ชาติของชาติดังค่อ ๆ ไปก็คงไม่
 หายแค้น ถึงต้องจับได้ต่างผตามันไปจนถึงโลก
 กียอม แค้นใดเท่า ผู้เปนนายของไอ้ชาติไพร่ได้
 ทำร้ายไอ้ชาติไพร่เพราะจับเรือของมันไว้ได้ แต่
 มันก็ยังเป็นชาติซึ่งไม่ล้มความจำที่ใดทำร้ายแก่มัน
 ไว้ มันชักได้เท่าไปให้พวก สเปญ ก็เพราะมัน
 ค่องการความเปนไทและความแก้แค้น แต่มันก็
 จะชักไอ้พวก สเปญ ไปให้ศัตรูของไอ้ สเปญ อีก
 ค่อหนึ่ง ไอ้ชาติไพร่ อับคุด หมดรุระแด้ว ไม่
 ปรารถนาจะพุดกับไอ้หมาฝรั่งอีก !”

กับตัน โกรซเอตโรว่า “ไอ้ชานฮวช้ำด่ามาน
 ไม่น้อย กุหยากจะเอามึงแขวนไว้กับเพตาใบเดี่ยว
 เดียว” แต่เห็นกริยาของแขกมตายของอาจไม่
 สักกดีทัน แกกมันเทาความโกรซตง เพราะ

ผู้ตกดาหามุ พุดหย่างจำนวนเก่าครี ๆ ท่าน
 ว่ายอมพอใจชมเชยความกดาหามุ แม้ของค้คัทรู
 แก้งพุดต่อไปว่า “หย่าเพิกเตย หน้อยจะว่า
 เอดมันด์ เวดค์ ทำโทษไ้ผู้ร้ายใจทรยศ เพราะดู
 อำนาจโทษะไม่ทันไ้ไ้ส่วนออไร ค้องเอามันไป
 จัวครวนไ้ก่อน ”

แขกมตายไม่คอบปล้กค้ำ เหด็อบค้อนดชาย
 ชาติ กรีก ปราดด้วยความเกดยดแค้นท้ด แต่
 ตามผู้ค้มออออกไปนอห้อง

เมื่อแขก อับดต อออกไปแล้ว ก็ปล้น จ้งพุดกับ
 ฟอลคอน ว่า “นแน่พอใจกดาหามุ จะไ้ฉัน
 คอบแทนหย่างไรบ้าง ที่ไ้ไ้ทำคุณไ้กับฉันแะ
 เจ้าของกำบั้นเรือนออีกคนหน้ง ? ”

ฟอลคอน คอบตามตรงว่า “กระผมหยาก
 เปนคนเคียรเรือซอริบ ถ้าช่วยกระผมไ้ปล้กคน ๓ จะ
 เปนความกรุณาในส่วนค้วกระผม ยิ่งกว่าที่ไ้ช่วย
 เหด็ของท่านมาแล้ว ”

เบตก พุดแซกขึ้นว่า “คนกตัญญูเช่นนหย่า
ประติเศษเตยขอรับ ให้ผมจดทะเบียนชื่อตั้งสมุด
เรือได้หรือยัง?”

กัปตัน ตอบยิ้ม ๆ ว่า “ช้า ๆ ก่อน เบตก น
พ่อชื่ออะไร?”

ฟอลคอน—“ชื่อ คอนต์แดนตัน ฟอลคอน ขอ
รับ”

กัปตัน—“ชื่อ คอนต์แดนตัน ฟอลคอน คุณจะ
ประติเศษที่ใดขอรับอย่างไรได้? แต่ได้ครีครองค
ติแล้วหรือยังที่ตอการจะมาเป็น? นเรายังเด็กนั้
ทงตเป็นผไม่เคยกรากกรำลำบากมาด้วย คงไม่ได้
นกว่าที่ตอการมาเป็นคนเดิรเรอน กอปรด้วย
ภัยอันตรายต่าง ๆ นับไม่ถ้วน ผตประโยชน์ใน
ทางเดิรเรือก็ได้ ไม่มากนอย”

ฟอลคอน—“ตามทรวงขอจนกระผมทราบค
แล้ว กระผมแม่เกิดในตักผู้ตแต่ก็จน ประการ
หนึ่งกระผมยังมีอายุหยุในประถมวัย มีก่าตังวังชา

พอ ซึ่งกระผมต้องขอขอบพระคุณพระเจ้าวาททรง
พระกรุณา ให้กระผมมีร่างกายแข็งแรงไม่มีโรค
ภัย จะขึ้นนั่งยอมจนหยู่ก็ดูน่าอดสูเป็นบาป ถ้าจะ
พูดให้ย่อ กระผมเจตนาทำการหมายผลดีใหญ่โต
ไปในภายหน้า ถ้ายังไม่ตายเสียก่อน ก็คงมานะ
ให้สำเร็จประโยชน์ได้ในวันหนึ่ง ”

กับตัน ได้ฟังก็ยิ้มพูดเป็นเชิงตามในคำว่า “ทำ
การใหญ่!”

ฟอลคอน — “ให้มันมีเป็นเศรษฐีด้วย ตัวแข็ง
กระผมเอง ”

กับตัน นึกหมั่นได้แต่เดียดใจนิด ๆ ตอบ
“อนิจจา! เด็กนัก แต่ก็โธงและตะกตะพอด ”

ฟอลคอนได้ฟังคำพูดก็มีความโกรธจนเดือดร้อน
หน้าจึงตอบ “กระผมโธงจริงแต่ไม่ถึงกับตะกตะ
กระผมปราถนาทรัพย์ ก็เพราะจะเอามาดันของคุณ
ผูกกระผมรัก คือบิดามารดาของกระผม ให้กับ
พันคนตัวจากความเคราะห์ร้าย ”

ก็ปัดกันว่า “ขอโทษเจ้าที่ เข้าใจความประสงค์ของเจ้าผิดไป เจ้าคิดคงเห็นที่น่าสรรเสริญ และสมควรอย่างยิ่ง แค่วิดาเจ้า—”

ฟอลคอน—“กระผมจะบอกให้ทราบ เมื่อได้ทราบแล้วท่านก็คงไม่เป็นคนใจไม่ได้ร่ำก้ำกั้วคำ ข้อนวอนของกระผม” แล้ว ฟอลคอน เล่าเรื่องที่ บิดามารดาตนได้รับทุกข์ แต่เรื่องที่บิดาตนคองหาว่าข้อทรัพย์และถูกจำหุ้ยในคุก เช่นด้ มาร์ก ฟอลคอน มิได้เล่า

เมื่อ ฟอลคอน เล่าเรื่องจบ ก็ปัดกัน ก็พูด “เรื่อง ที่เดำนำส่งดำนมาก แต่เจ้าเป็นคนเคยรับความทุกข์ บายมาแต่่น้อย ถ้าจะแ่ดวงหาการเดยงช้พช้งไม่ สู้ตาบากยากกายกว่านจะมีเหมาหรือ?”

ฟอลคอน—“กระผมได้ ไ้ไ้ร่ตรอง ถัดนแล้ว จึงได้ตั้งใจจะไม่นั่งหุ้ยกับที่ ใครเดำที่ไ้ทราบ ประวัคิของตำนซึ่งเป็นคนท่องเท่ยวในโถกเดื่องดีอ ชื่อเช่นตำน มาร์โกโปโต, โคดัมบัต, ดีบัตเซน,

คาบัต, วาดโก ตี กามา, กอรเคต, บี้ซาร์โร, และ เบตก ซึ่งเป็นคนชาติท่านแล้ว จะไม่ถือแบบหย่างบ้าง? สำหรับกรรมหรือคนเช่นกรรมเป็นไม้รังรือ มารคาอันจะนำมาซึ่งโชคตาบและชื่อเสียง ก็คือทางที่ท่านอธิษฐานบพิศดซึ่งกรรมได้ กต่างนามข้างต้นไดดาเนิรมาตอดดแล้วท่านน "

กัปตัน— "นั่นแหละเจ้าเฮย์! จะคิดคำนให้เจ้ากดับความคิดที่คงใจไว้เหนบ้วยการ เขาเป็นตกตงจะช่วยเหต้อให้สัมความปรารถนา ตาม กำตั้ง และจะตงทเบี่ยนข้อเจ้าไว้ ในสมุดการเรือ "

ฟอลคอน— "แต่เงินเดือนสำหรับกรรมเด่า?"

กัปตัน ออกนั้ก โกรชเพราะเข้าใจว่า ฟอลคอน โดภกแต่เงินเป็นที่ตั้ง จึงตอบห้วน ๆ ว่า "จะให้เงินเดือนชนนิกเรียนทำการค้นหน เจ้าไม่ต้องกต้ว ข้าจะจ่ายให้เต็มอไป "

ฟอลคอน— "รับประทานโทษ กรรมไม่มีข้อรวแวงอไว้ในเรื่องเงินเดือน กรรมคงใจหมาย

ว่าถ้าไม่ขัดข้องจะขอให้แบ่งไว้ตามส่วนเพื่อส่งไปให้มารดากระผม ”

กัปตัน—“ ต้องขอโทษเจ้าอีกทีที่เข้าใจความผิดไปอีก คอนส์แตนต์นี่ เจ้าเป็นเด็กที่คิดได้คนหนึ่ง ต้องการหย่างใดซำก็ให้เต็มหวัง แต่ในเวลานี้คำมิดแล้วจะไปส่งเจ้าขึ้นบกยังไม่สะดวก ไปนอนหยูกกับ เบดก ที่ในห้องด้วยกันเสียคืนหนึ่งก่อนเถิด ”

เมื่อ เบดก พา ฟอลคอน เข้าไปในห้องน้อยได้พูดว่า “ เพื่อนเอ๋ย! แกทำคุณไว้ใหญ่โต นึกยินดีมากที่จะได้ ไปเรือด้วยกัน ” แล้วจึงดูรูปมองร่าง ฟอลคอน เห็นแบบบางกระจอยร่อยผิดกันกับคนซึ่งเป็นคนดำดั้นแข็งแรง จึงพูดต่อไปว่า “ เห็นจะเป็นคนไม่ครำยอะไรนักไม่ใช่หรือ แกนะ? ถ้าไม่ได้เห็นความกล้าหาญของแกเป็นพยานแล้ว ฉันคงนึกว่ารูปร่างหย่างแกเป็นพระ หรือเป็นนักปราชญ์บ้างหนึ่งต่อตะจะเหมาะยิ่งกว่าเป็นกตาด์เรือ ”

ฟอลคอน ยิ้มตอบว่า “ฉันยังไม่เคยได้ยินว่า
ความกล้าหาญเขาถือเอารูปร่างเปปประมาน ไอ้
ไก่แจ๋บางทีมันก็มีใจกล้ายิ่งกว่าไอ้ไก่คู๋ หย่างไร
ก็ดี ฉันปลื้มใจที่มีมจรจิตต์ค่อนฉัน และตั้งยินดี
ด้วยที่ฉันจะได้ไปกับนาย—” ฟอลคอน พุดคั่งไว้
เพราะยังไม่ทราบชื่อผุยน แต่ผุยนตอบโดยเร็วว่า
“ชื่อนาย คานค้อน—เบตก คานค้อน เรียกฉันว่า
เบตก ก็แล้วกัน”

คอดฟอน—“หือ! เข้าใจว่าเป็นบุตรชายของ
กัปตัน เดียอีก ได้ยิน กัปตัน พุดว่านามสกุลชื่อ
เวสต์ ไม่ใช่ คานค้อน”

เบตก ถอนใจนิด ๆ ติงตอบว่า “ฉันเรียกแกเป็น
พ่อหย่างนั่นเอง แต่ก็หยากจะให้เป็นพ่อจริง ๆ
เดี่ยด้วย เพราะกัปตัน เวสต์ แก่เตียงดหย่างบิดา
หรือยิ่งกว่าบิดาก็ว่าได้” ถึงคอดฟอน เบตก มีหน้าตา
คอดอ่อนวัย พุดต่อไปว่า “เกดอเฮ้ย! เมื่อนานัก
ถึงคนว่าเป็นผู้ไม่มีบิดามารดาและญาติพี่น้อง ดั้น-

โดดเดี่ยวหยู่แต่คนเดียวในโลก อุปมาเหมือนลูก
 ไซ้ที่หลุดตกลงออกจากแม่ไซ้ “ไม่รู้ว่าเปนของใคร
 มาจากไหนดังนี้ ก็ออกจะเดือดร้อนหยู่” เบ็ดก
 ยกแขนชนเขตนาคา แฉ่วพูด “เฮ้ย! ชั่งห้วมัน
 ไม่ได้เรื่องเสียแล้ว น้าตามันออกมาแต่ไหนไม่รู้”

ฟอลคอน “ถึงนาคาไหลบางคราวก็ไหลด้วยความ
 ซาบซ่านยินดี ก็ไม่ทราบเรื่องบิดามารดา
 ของท่านบ้างหรือ?”

เบ็ดก—“ไม่ทราบเลย แต่ท่านไม่เคยได้ยิน
 เรื่องแม่ทัพเรือคนดำคณูของ อังกฤษ ทชอ เบ็ดก
 บ้างหรือ?”

ฟอลคอน—“ทราบบ้าง เพราะความกตัญญู
 หย่างองอาจของท่านผู้เองที่ทำให้ฉันรัก อังกฤษ
 มาก ทั้งฉันก็ได้เคยเห็นตัวท่านแม่ทัพผู้ นดวย คือ
 เมื่อนั้นยังเตกเตก หยู่ในเมือง เวนิศ์ ท่านแม่ทัพ
 เบ็ดกเสด็จจากการทำดาตต่างกองทัพเรือพวกโจร
 ตัดขาดแขก คูณิศ์ และปราบปรามผู้ครองเมือง

เวตเยยต์ ซึ่งเรียกว่า เคย์ ราบคาบแต้ว ได้พากอง
ทัพมายึดมทเด อาเค็รียคิก ชาวเมือง เวนิค ได้
ต้อนรับท่านแม่ทัพเรือหย่างเอิกเกริกพร้อมกับเกียรติ-
ยศในความสามารถของท่าน ”

เบ็ตก—“ การที่ท่านแม่ทัพได้ทำโทษพวกโจร
สัตตแซกนี้ เป็นกิจใหญ่หุดวงซึ่งตุดวงไปได้ และ
เป็นเหตุให้พวกชาติป่าเถื่อน ซึ่งเดิมหมิ่นประมาท
อำนาจทางทะเลของอังกฤษกลับมีความนับถอกตัว
เกรงต่อท่านแม่ทัพ และพวกที่เป็นชาติของท่าน
เขาเป็นยูกติเรองนท จะเดาเรองของฉินให้ฟัง :—

“นี่แหละ ท่านคงทราบ—หรือบางทีจะไม่
ทราบ ก็เป็นได้—เรองสังครามในพระเจ้า ชาตต์
(พระราชาประเทศอังกฤษ) กับพวกคณะปาติเมนต์
ที่เด้วมานี้ ที่มีสุดท้ายของฝ่ายพระเจ้า ชาตต์ คือ
หมู่เกาะ แซนแนต หมู่เกาะนครวงพระเจ้า ชาตต์ ถูก
ครอมเวตต์ หัวหน้าพวก ปาติเมนต์จับตัวไปดำเรจ
โทษ แต่จ้าว รูเบต ได้เกิดยกต่อมรวบรวมนันดา

ผู้ซึ่งหมดทำหรือมีความภักดีต่อพระเจ้า ชาตต์ ซึ่ง
จะขึ้นอยู่กับประเทศอังกฤษในสมัยเมื่อ ครอมเวลต์
เป็นผู้ปกครองรักษาหยุดไปไม่ได้ จ้าวรเบิร์ต และ
พวกเหล่านี้ได้อาศัยหมู่บ้าน เกาะ แชนแนล เป็นที่คง
เหมาะ โอกาสเมื่อใด ก็ยกกองทัพเรือไป กองโจร
เข้ามาจู่โจมที่บ้านเตงเมืองน้อยซึ่ง หยุดตามฝั่งทะเล
ประเทศอังกฤษ หรือถ้าพบปะเรือสินค้ามาขายไม่
ว่าประเทศไหน ก็ยึดคว้าเอาหมด ท่าน ครอมเวลต์
ต้องการจะทำตายกองทัพเรือตั้งนี้ ให้ท่านแม่ทัพ
เบตก แต่งทัพเรือยกไปปราบปราม ท่านแม่ทัพ
เบตกได้ยกเซารตมายังตำบลเมืองและบอมแบกเป็น
ลำดับไปโดยเร็ว ในหมู่บ้านที่ท่านแม่ทัพ เบตก ยก
ไปที่ มีเกาะ ๓ ชื่อ เยอร์ดี ซึ่ง เดอร์ ยอช कारเคอ-
เรต เป็นผู้รักษา ท่านผู้ใดคงความมั่นใจในหอบอม
บอ เด่นยศยัตเยอร์ คำนทานทัพของพวกเขา ปาติเมนต์
คือ ครอมเวลต์ ใจ ได้คง ๒ เดือน ถ้าท่านแม่ทัพ
เบตก ไม่ได้รบกับครกขนาดใหญ่อย่างพิเศษจาก

เมือง ปัตติมา มารคมยง ก็ยังเป็นที่สงสัยหย่ว่า
ท่านแม่ทัพ เบตก จะคิดแตกหรือไม่ อาศรัยไซ้บั้น
ชนิดนรคมยง พวกที่หยาในบ้อมด้านทานไม่ได้ก็ถูก
บั้นล้มตายไปนับร้อย ๆ บ้านช่องพังทลายลง ในที่
สุดกระสุนปืนยิงถึงที่เกบกระสุนดินดำ ทำให้ระเบิด
ชนตูกนายทหารและไพร่พลในนั้นตายเกือบร้อย

“ กัปตัน เวสต์ เวตานั้นเป็นนายทหารของท่าน
แม่ทัพ เบตก เป็นผู้ที่ได้เข้าไปในหอบ้อมก่อนคน
เพราะเมื่อคุมทหารเสด็จในบ้อมออกมาแล้ว ท่าน
แม่ทัพ เบตก ยอมอนุญาตให้เข้าไปได้ กัปตัน
เวสต์ เข้าไปพบเสบียงอาหารและของอื่นๆเป็นอัน
มาก เป็นเนื้อ ขนมันง เหงาเบียร์ เหงาองุ่น ทง
พบดินปืนและควปืนใหญ่ทั้งกองด้วย ขณะกัปตัน
เวสต์ กำลังนึกคิดว่าเปนตาทสำหรับท่านแม่ทัพ
และของคน ได้มีพลทหารเรือซึ่งเข้าไปตรวจค้นหา
ของในนั้น เข้ามาบอก กัปตัน เวสต์ ว่าทางห้อง

ชนบทห้องหนึ่ง มีผู้หญิงนอนตายหรือกำลังจะตายหยู่คน ๑”

“ก็กับฉัน เวลั้ศ วั้ไปหมายจะช่วย แต่ผู้หญิงคนนั้นพวญชยของมนุษย์จะช่วยเหลือได้ ก็ตายเสียแล้ว ด้วยถกกระสุนปืนทางท้ายทอยทตเข้าไปถึงภายในศีรษะ แต่ทฆางค์พมเดกนอยคน ๑ ยังเดกเต็มที ยนหรือเดรยงไม่ได หนึ่งหวเระมองดูหน้ามารดาของตนเฉย ด้วยไมเรเดยงดำถึงความทกชวปากอันมาดีตน เดกนนคอคควฉน และผู้หญิงทตายนนเขาใจว่าเป็นมารดาฉนเอง ท่านกับฉัน เป็นคนมีความเมตตากรุณา ได้สั่งให้จัดการทำศพดมเกยรคยศแก่ผู้ตายทุกหย่าง และได้ฝากควฉนไว้แก่หญิงคน ๑ ในเมืองนนให้เดยงดูชั่วคราว”

ฟอลคอน—“ก็ผู้หญิงที่ตายไป ไม่มีใครในเมืองนนรู้จักบ้างหรือ?”

เบตก—“รอฟังก่อน จะเด้าให้ฟัง ท่าน กับฉัน

—ไม่ใช่—คือตัวท่านแม่ทัพเอง ที่เดียวเห็นฉันเป็น
 กำพรวาไรผู้ปกครอง จึงได้จัดการสืบค้นหาเจ้า
 เงื่อนทุกหย่าง ได้มีผู้มาดัดศพหลายคน แต่ไม่มี
 ใครสักคนที่เคยเห็นแต่ระจุกผู้ตาย รู้ได้แต่ว่าเป็น
 คนมีสกุล ด้วยมีพยานที่เครื่องแต่งตัวและสาย
 สร้อยอันมีราคาผูกหยาบทห้อมมือ เมื่อสืบดำวยัง
 ไม่ได้ความและตั้งวงมาหลายวัน มีทหารพวกบน
 เกาะคน ๑ ถูกอาวุธเจียนจะตายหยาแต่ได้
 เจ้าเรื่องผู้หญิงที่ตาย ซึ่งได้ยื่นมา ให้แก่เพื่อนคน
 ๑ พัง ว่า ก่อนหน้าคน ๑ ที่บ้านเมืองจะถูกระดม
 ยิงและยอมแพ้ ได้มีชายรูปร่างเป็นผู้ดี กับพระ
 และผู้หญิงเข้ามาในหอบ่อม โดยมีใบอนุญาตเบิก
 ทางของฝรึกษาการ ซ้ำมีผู้พาคนทั้ง ๓ นั้นเข้าไป
 ในห้องของ เฮอร์ ยอช ด้วย แต่คนทั้ง ๓ นั้นจะเป็น
 ใคร ตัวผู้และผู้ที่ได้เอาให้คนพังอีกค่อหนึ่งไม่
 ทราบ ด้วยผู้หญิงนั้นมาในเกยวคตุ่มมิดชิด ผู้ชาย
 ก็ได้หมวกปักใหญ่บังหน้า ทั้งสองรวมเดินอย่างยาว

สำหรับขมาด้วย หมดทางที่จะตั้งเกศตรปร่าง
แต่กระนั้น ถ้าจะเอาตำเียงที่พุดกัพอจะรู้ได้
เดา ๆ ว่าเป็นชาวต่างประเทศเท่านั้น

“หย่างไรก็ดี ตามที่ใดความนั้นบาง
เพราะถึงพระปณจะหนีไปด้วยเรื่องส่วนตัวไว้ก็
ตาม เดอร์ ยอช คาเคอเวต คงต้องรู้จักชงชาย
ที่ท่านอนุญาตให้เช่าหอขอมในเวदानุกเงิน แต่
เผอิญท่าน เดอร์ ยอช คาเคอเวตตามข้อสัญญาที่ตกลง
ยอมแพ้ ต้องพาพวกของท่านอื่นเหลือหายไปยัง
เด่นต์ มาโต ตงหยับนึ่งตเตในเขตต์แควน นอร์-
แมนต์ ของประเทศฝรั่งเศส ถึงกระนั้นท่านแม่
ทัพ เบตก ก็ได้ตั้งคนเป็นพิเศษไปหา เดอร์ ยอช คา-
เคอเวต แจงรูปพรรณตั้งถิ่นฐานของผู้หญิงแต่ละ
คน ด้วยหวังว่า ถ้าบิดาน้องมีชีวิตจะได้มารับ
เอาตัวฉันไป หรือว่าถ้าตายไปแล้ว ก็คงมีญาติ
พี่น้องอีก แต่หย่างไรก็ต้องให้ ได้ทราบชื่อของเด็ก
คือตัวฉัน ท่านแม่ทัพ เบตก มีความปดาดใจ

มาก เมื่อต่อมาได้ทราบว่า เดอร์ ยอช คาเคอเวต
 ประดิษะหมดว่า “ไม่รู้จักตัวฉันและมารดาฉัน
 ทั้งอ้างว่าไม่ได้พบปะกับใคร หรือพระรูปไหน
 หรือได้ออกใบอนุญาตเบิกทางให้ใครเข้าไปในคืน
 วันที่กต่างนั้น”

ฟอลคอน—“แปลกจริง ในเวตาดูกตทุกทำ-
 ไมจิงอนุญาตให้คนแปลกหน้าเข้าไป? และซ้ำ
 เดอร์ ยอช คาเคอเวต ก็ประดิษะว่าไม่รู้ด้วย”

เบตก—“เพื่อนเฮ้ย! เรื่องมันแปลกยิ่งกว่า
 นั้น เดอร์ ยอช คาเคอเวต ทำไมจิงกต่างความเท็จ
 ด้วย ฉันเชื่อว่าเป็นเช่นนั้นจริง เพราะทหารมูท
 เต่าได้ศับลต่างบานว่าได้เห็นและได้อ่านใบอนุญาต
 ที่ เดอร์ ยอช คาเคอเวต ออกให้ ทั้งเขาได้เป็นผู้นำ
 คนทั้ง ๓ ไปยังห้องผู้รักษาการเอง เฮอ! ฉันออก
 จะหวั่นๆ ถ้าต่างว่าไปรู้ชั้น ว่าฉันโพตไปเป็น
 บุครใครคนหนึ่ง ที่คิดทรยศเอาใจออกหากจาก
 กองทัพของพวก ปาติเมนต์ ไปคบคิดกับกองทัพ

ของพวกพระเจ้า ชาตดี ดั่งนิจจริง ก็หยารั้จกข้อ
เลี้ยงบิดาฉันเลี้ยงดึกว่า ”

ฟอลคอน—“เพื่อน ไม่ควรคิดดังนี้ เพียงแต่
ตั้งค้ำบิตาก็เป็นบาปพอหยุดแล้ว ”

เบ็ดก—“แต่ต้องเป็นเช่นนั้น จะเป็นอย่างไร
ไปไม่ได้ ที่เห็น เดอร์ ยอช คาเคอเรต ชาตทหารจะ
กล่าวคำเท็จ ถ้าไม่ต้องการจะป้องกันความชั่ว
เต็มเต็มเกียรติยศของใครคนหนึ่ง ซึ่งบางที่จะ
เป็นคนชนล่งด้วย ”

ฟอลคอน—“ถ้าเป็นนั้น เมื่อมีความตั้งค้ำ
คงต้องสืบเดาะไปหา เดอร์ ยอช คาเคอเรต จะคุก
เข่าตง อ่อนวอน ท่านให้เปิดเผยความลับเรื่อง ของ
ฉันให้จงได้ ”

เบ็ดก—“ไม่ดำเรจ เดอร์ ยอช คาเคอเรต ตาย
เต็มเมื่อครึ่งหนออกจกเกาะ เยอร์ดี มาไม่นานก็
มากน้อย จะขอเล่าเรื่องเต็มให้จับ เขาย่อมว่า
พระเจ้าวทรงบันดานให้ดมสังบ ด้วยทรงพระ

กรุณาต่อตุ๊กแกธอนาธา' เหตุอัน ก็ปัดันเวสต์แก
 มีแค่บุตรหญิงหยกคนเดียว จึงรับเอาฉันไปเลี้ยง
 เป็นบุตรบุญธรรม และตั้งชื่อเพื่อให้เหมาะกับ
 กาดว่า เบตกตานคอน ชื่อตัวแรกเอาตามชื่อท่าน
 แม่ทัพเรือ ชื่อตัวที่สองเป็นชื่อเมือง ซึ่งท่านแม่
 ทัพได้บอกรับด้านทาน กองทัพของพระเจ้า ชาตดี
 ใจ เอ๊ะ! นั่นตกใจอะไรกัน?"

ทันใดนั้น ฟอลคอน ดั่งตัวถอยหลังดเหมือน
 ตกใจกลัวอะไร แต่พอเหลียวหน้าก็พอดทราบเหตุ
 นั้นได้ชัดเจน เพราะทางช่องหน้าต่างน้อยในห้องเรือ
 ซึ่งมีแสงไฟฉายไปถึง ฟอลคอน แตะเห็นหน้าแขก
 มตาย มีดวงตาแวววาวแต่ดูความดุร้ายจึงดู
 ฟอลคอด และ เบตก

เบตก ร้องขึ้น "โอ้หนีรอดครวหนอกได้ คง
 เกิดเหตุร้ายอะไรขึ้นที่ไหนแล้ว เราตามมาด้วยกัน"

ฟอลคอน ยังไม่ทันจะทำตามที่ เบตก พูด ก็มี
 แสงวามแฉะดังบั้ง กระสุนปืนปลิวดังหิวเฉียด

ศีรษะไปห่างกันสักนิ้วเดียว พอเจ้าผู้ร้ายรู้สึกว่ายังผิด ก็ดำตนเอง แฉวร้องแปร่งเข้าไปทางช่องหน้าต่างว่า “เฮ้ย! ไช้ดีตัวชาติ กรึก มึงกับกูคงได้พบกันอีก รวงไช้อับคุดไว้ เพราะไม่มึงก็กูเป็นโรคชวกัน”

ทันใดนั้น ฟอลคอน จึงพรวดชันบันไดไปบนดาดฟ้า ด่วนเบ็ดก กับพวกอีกต้องคนกำลังจับกุบหนี

เบ็ดก เห็น ฟอลคอน ก็พูด “ตั้งเพราะหัท ฟอลคอน ที่ไม่เป็นอันตราย ไช้พวกแขกเนรคุณนั้น ถอดครวนให้ ไช้หัวหน้าจรจัดของมันออก” เบ็ดก จึงรีบไปทางเรือบศ ซึ่งกำลังถอยหนีไป และว่า “ต้องคิดไช้พวกผู้ร้ายให้มันน้อยลงไปเดี่ยบาง”

ฟอลคอน ห้ามทันที่ว่า “หย่า มันหนีไปไกลเดี่ยแล้ว ปด้อยให้มันไปเถิด ไช้คนพวกนี้ถึงจะไปจากเรือตงรอยก็ไม่เดี่ยหายอะไร แต่ถ้าเราจะ

รักษาชีวิต ตัวเรือแต่ละต้นคำ ก็หย่ายังมีเพื่อน
ขาด เดียงปั่นจะทำให้พวก สเปญ ได้ยินและรู้ว่า
กตของมันแตกไม่ต่ำเรา และมันยอมมรดกว่าเรามี
คนพอจะสู้รบกับมันได้ในขณะนั้นไม่ถึง ๒๐ คน”

ขณะนั้น ก็ปัดันให้คนพยางค์ซ้ายขวาขึ้นมา
บนเรือ เมื่อได้ยิน ฟอลคอน แนะนำก็พูดว่า “ข้อ
ตักเตือนของเจ้าสมควรมาก เบ็ดเตล็ด เจ้าออกจะ
ใจเร็วเกิน หย่ายังมีเพื่อนขาด ดชิ! มัดมมาแล้ว
ตดโคมกวานต์มอชกไบเรือรับออกจากน่านนี้ไป
โดยเร็ว หย่าเพิกให้ ไอพวก สเปญ รัดตัวมัน”

การทแฆก มตาย คิตรายน เป็นเหตุให้ ฟอล-
คอน รัดักปตมใจด้วยส่มปรากนาซึ่งรารองไว้ คือ
ได้มาอ้างว่างดอยคว่างหฺยในกตางมหาตมทรีโดย
ทันใด จริ่งหฺย ฟอลคอน เดียงใจด้วยไม่มีทางจะ
ต่ำตามารคาของคนได้ แต่หัวใจยังเบิกบานด้วย
มารัดักบันเทาใจว่า แค่นี้เป็นต้นไป คนต่ำมารก
จะช่วยเหลือความขัดสนของมารคาคนได้

ครั้นฟอตคอนมาถึงประเทศอังกฤษ ดูเหมือน
 ความที่คิดหมายไว้จะพด้นขาดด้วยลง กตางค์
 เพราะกัปตัน เวสต์ ร่างกายไม่บริบูรณ์ป่วยลง
 แพทย์แนะนำว่า ถ้าจะรักษาชีวิตไว้ของเด็การ
 เดิรเร็ว กัปตัน เวสต์ นึกเสียตายเป็นที่สุด เพราะ
 แก่ต้องการจะขอเดิรเร็วเสียอีกต้องดำนคราว ใช้
 หวังจะแสวงหาโชคตาภิไธว์ารวยอะไรใหญ่โตหามิ
 ได้ ประสงค์แต่จะได้เป็นผดแต่บุตรเพียงแกด้วย
 คาเองพอให้ความรู้ทางเดิรเร็ว คุมเรือแทนตัว
 แกได้ แม้แกยังป่วยอยู่ ก็ยังหมายใจไว้ว่า ถ้า
 หยุดพักรักษาตัวสักต้องดำเดือนพอให้ทะเล ก็
 จะจัดการตามหนกกะไว้ได้ เห็น แกจึงเห็นยวง
 เบ็ดกไว้ไม่ให้ไปหางารในเรือดำอื่น กว่าแกจะ
 หยุดพักหายเป็นปรกฤติก่อน

ส่วนตัวฟอตคอน กัปตัน เวสต์ ออกจะดำมาก
 ใจมากกว่าเรื่องของเบ็ดก เพราะแม่แกจะอธิบาย
 ให้ฟอตคอนฟังว่า การที่มาหุในไต่บั้งคัมบัญชา

ของนายเรือซึ่งเป็นผู้ชอบคนคือควแก ย่อมผิดกัน
กับนายเรือคนอื่น ซึ่งถึงจะไม่ใช่เป็นคนที่ดีร้าย
ก็คงถือได้ว่า ฟอตคอน เป็นเพียงกตาดักคนหนึ่งไม่
ดีเอาใจได้ก็มากน้อย แกชอบเอาไปเลี้ยงดูไว้ที่
บ้านของแกให้เต็มหน้าเท่ากับ เบ็ดก ในราวที่
หยักจะให้เงินเดือนเรื่อยไป แต่ ฟอตคอน ออก
ไม่พอใจ เพราะเป็นคนเกลียดชังการหยักหนึ่งไม่
ทำอะไร และไม่ชอบการเกาะอาศัยผู้อื่น จึงร้อน
เร่าใจหากจะใคร่ได้ทำการเรื่อยไป ด้วยคนได้
เริ่มต้นมาเป็นฤกษ์ดีหยักแล้ว

ความจริง ต่อเมื่อ กับคน ใจดีได้ ใจค้ำมั่น
สัญญาว่า ถ้าถึงหกเดือนแกยังไม่สามารถออก
ทะเลได้ แกจะช่วยเหตือ ฟอตคอน ให้ได้งารใน
เรือดำใตดำหนึ่งของบริษัท อัดอินเคย์ ซึ่งพวกพ่อ
ค้ากรุง ดอนดอน กำลังพยายามขอพระราชทานุญาต
จากพระเจ้า ชาตดี ที่ ๒ ฟอตคอน จึงยอมตาม
กับคนไปหยักบ้านแกทางทิศเหนือประเทศ อังกฤษ

ชายหนุ่มทั้ง ๒ คือ ฟอลคอน และ เบ็ตก ได้
 หายในบ้านโบราณของกัปตัน เวสต์ มาได้เกือบขอบ
 ปี แต่ไม่ใช่หยิ่งๆ โดยมากมักพากันไปยิงนก
 ตกปลาข้ามเขาข้ามทุ่ง หรือหย่อมริมฝั่งแม่น้ำ
 เวลาหายในบ้านก็ฟัง กัปตัน เวสต์ เล่าเรื่องของแก
 ที่ท่องเที่ยวในทะเลครั้งกระโน้น หรือเรียนวิชาเดิ
 เรอ ผิดจากนกคยหรืออ่านหนังสือเกี่ยวกับชีวิตาเวสต์
 บุตรคนเดียวของ กัปตัน เวสต์ ซึ่งฟังวันต่างผิ
 เนื้อขาวด้วย ตาเขียว อันทำให้นาย เบ็ตกตาม
 ค้อน รู้สึกพอใจแต่ค้นมือมาแล้ว

ส่วน ฟอลคอน ถ้าจะมีความพอใจเช่นเดียวกับ
 กับ เบ็ตก ก็คงเป็นหยิ่งแค่นั้นใจรู้แต่คนเดียว เพราะ
 ไม่ใช่เป็นบุคคลที่แสดง ความในใจออกมา นอก
 หน้า เป็นคนตั้งยืมหึงมทำอะไรทำจริงแต่เดา
 ความคิดยาก ถึงกับนางสาว ซิดดา บางคราวก็
 ร้องไห้แค้นใจคนที่ที่ไม่สามารถจะหยั่งรู้ความใน
 ใจของ ฟอลคอน ได้ ฝ่าย เบ็ตก เป็นผู้ที่แสดง

ความในใจออกหน้า มีปากก็พริ้วแต่พูดหยุดเสมือ
ดเหมือนต้องการพูดให้เขาหู ฟอลคอน ซึ่งเป็นคน
จะพูดอะไรก็พูดด้วยมีประโยชน์ เมื่อเห็นไม่จำเป็น
ก็ไม่ค่อยเปิดปากแสดงความในใจให้รู้

ถึงชายหนุ่มทั้ง ๒ จะมีนิสัยต่างกันก็ดี แต่
นับวันคณิศรทศนกรักใคร่ยิ่งขึ้น ข้างฝ่าย เบตก ด
เหมือนหมักความรักใคร่มากริ ถอดตัวเหมือนเปนนพ
ชายของ ฟอลคอน จะพูดจาอะไรก็เปิดเผยไม่อ้อม
แวม้งำความ

คงแต่ชายหนุ่มทั้ง ๒ มาหย่าในท้องนาป่าเขาก็
เกือบได้ขวบปีดังใดกต่างมาแถวข้างคัน พอดวง
ได้บี่หนึ่ง มีข่าวมาจากกรุง ตอนดอน ว่าบริษัท
อิสอินเดีย ที่เริ่มตั้งขึ้นใหม่ได้รับ พระราชา อนุญาต
แล้ว กำลังจะแต่งเรือไปค้าขายทางตะวันออก
และเชิญให้ กัปตัน เวสต์ คุมกำปั่นด้วยตำแหน่ง

ในสมัยนั้นใครถูกเชิญให้ไปกำกับกำปั่น ก็
เท่ากับได้ช่องร่ำรวยเงินทองไหลมาเทมา แต่

อาการป่วยของ กัปตัน เวสต์ ยังอยู่ในฐานที่ไว้ใจไม่ได้ จึงจำเป็นต้องใจซอออกตัวไม่รับตำแหน่งที่เชิญ แต่ กัปตัน เวสต์ ไม่หยากจะให้เป็นเครื่องขัดขวางต่อการดำเนินของชายหนุ่มทั้งสอง จึงซอร้องและจัดการให้คนทั้งคู่ได้ทำการไปในเรือมีตำแหน่งเท่ากับนักเรียนทำการนายเรือชั้นสูง จับเดิมแต่บริษัทแปดกปดาคคือ อีสอินเดย์ ได้ดำเนินการค้าขายทางประเทศอินเดียอย่างอัศจรรย์ พงจะมาเด็กเดี่ยวเมื่อ ๕๐ กว่าปีเองนั้น เป็นเหมือนบันไดให้ ฟอลคอน อย่างเข้าดีความเจริญ บัดนี้ควรจะเข้าประวัคของบริษัท อีสอินเดย์ ในสมัยที่ได้เริ่มตั้งขึ้นแต่มีความเจริญเป็นลำดับมาจนถึงสมัยในรัชกาลของพระเจ้า ชาลส์ ที่ ๒ เพราะเห็นว่าค้าดีทั้งเดี่ยว เรืองก็จะบอกพร่องไป

ในคริสต์ศักราช ๑๕๘๘ ครั้นรัชกาลของพระนาง อาดิซาเบธ มีกัปตันคน ๑ ชื่อ แคนดิซ หรือคาเวนดิช เดิรเรียกตั้งมาจากหนทางไทด ทางทิศ

ควณออก นำข่าวมาเล่าหย่างอัศจรรย์ถึงความ
 มั่งคั่งสมบูรณ์ของประเทศ อินเดีย ต้มควรเป็น
 ทำเต้าขายหย่างใหญ่ ทงพตเมืองก็เอือเพื่อเผือ
 แม่แก้ตัวก็ปัดัน แคนดิช และพรรคพวกของตนเป็น
 ชนิด บินดาพวกพ่อค้าที่มั่งมีหลายคนจึงรวมกำลัง
 เข้ากัน มีทุน ๒๘,๐๐๐ ปอนด์ ซึ่งในสมัยนั้น
 เป็นจำนวนเงินมากหุ้ย ทำฎีกาขณถวบบพระนาง
 อาติซาเบถ ขอพระราษานุญาตตั้งขนเป็นบริษัท
 อัครัยเหตุน บริษัทก็ทำกรค้าขายผูกขาดได้แต่ผู้
 เดียวในชั่วกำหนด ๓๕ ปี ได้กำไรมากมาย พอ
 ด้้นกำหนดปีจึงทำฎีกาขณถวบาย (ในเวถานั้นเป็น
 รัชกาลของพระเจ้า เยมส์ ที่ ๑) ขอพระราชา-
 นุญาตอีก โดยความช่วยเหลือของ หตอด เบคอน
 ซึ่งพวกพ่อค้าได้เคิรเห็นดินบดเป็นอันมาก บริษัท
 ก็ได้รับพระราษานุญาตต่อไป พร้อมทั้งพระ
 ราชคำด้้นบรรณาการของพระเจ้าแผ่นดิน อังกฤษ
 ดำหรับไปถวบาย โมคุด มหาราช คือพระเจ้าแผ่นดิน

ชาติโมคฺต หรือคาค ซึ่งม้พระราชอาณาจักรแตะ
 อำนาจมาในชมพูทวีปณะสมัยโน้น ทูตขอให้พระ
 เจ้าแผ่นดิน โมคฺต ประทานให้ไพร่ฟ้าข้าพระองค์
 กระทำการค้าขายไต่ด้วยกันทั้งสองฝ่าย พระเจ้า
 แผ่นดินโมคฺต ทรงยินยอมตามที่ร้องขอ เพราะ
 นนพพวกพ่อค้าจึงสร้างสถานที่พักเตก ๆ ตามชาย
 ทเลในประเทศ อินเดียรายทางไว้หลายแห่ง สถานที่
 สำคัญ คือที่เมือง ดุหรัค

ผลประโยชน์ซึ่งพวกพ่อค้าได้ลงทุนไป มีกำไร
 ดั่งเท่าตัว แต่กระนั้นยังกระหายหยากไต่ให้มาก
 ขึ้นไปอีก จึงใช้ความดั่งเกศศึกษานิตยเฉื่อยช้า
 ของชาว อาเซีย คาคคำนวณรูปร่างของชาว
 อาเซีย ซึ่งผิดแปลกกับชาวยุโรป และหย่างไร
 เดียก็คงนึกถึงเรื่องโจรกรรมซึ่ง คอรเศด และ
 บีซารโร แม่ทัพชาติ สเปนญ ได้กระทำแก่ประเทศ
 เมกซิโก และที่รมาแคว เพราะเหตุนี้ จึงกระคือ
 วิวรณ์หยากไต่อำนาจเพื่อทำสงครามกับพวกซึ่งไต่

รับรองคนให้เข้ามาค้าขายโดยเอื้อเฟื้อ ในรัชกาล
ของพระเจ้าโสมนัสมหาราช คือ ชาตส์ ที่ ๒
สรรพกิจต่าง ๆ มีน้อยนักซึ่งอำนาจวาสนาของ
ราชสำนักจะอนุญาตให้ไม่ได้ ทั้งไม่ใช่อามิซเข้า
ประกอบก็ไม่ได้ด้วย เพราะฉะนั้น ต้องอาศัยบริวาร
เห็นคือพระเจ้า ชาตส์ พวกอมาตย์มนตรี และ
สตรี ซึ่งเป็นตัวโปรดปรานของพระเจ้า ชาตส์
ด้วยเงินทองมากมาย บริษัทจึงได้รับอนุญาตให้
หย่างเดียวกับที่ประเทศ สเปน และ โปรตุเกส ได้
รับจากโป๊ปให้มีสิทธิอำนาจในทวีปอเมริกาแล้ว
คือ ได้รับราชานุญาตใหม่ ซึ่งมีใช้แต่จะรับ
รองให้บริษัทมีสิทธิต่าง ๆ เหมือนหย่างแต่ก่อน ๆ
มาเท่านั้น ยังออกอนุญาตให้มีอำนาจอาจทำสัญญา
ไมตรี หรือทำสงครามกับเจ้าผู้ครองประเทศ
ใด ๆ หรือชนชาติใด ๆ ซึ่งไม่ได้ถือศาสนาคริสต์ได้
ทุกเมื่อ และบริษัทอาจจับกว่าคนชาติ อังกฤษ
คนใดคนหนึ่ง ซึ่งไปทำการค้าขายในเขตต์ของ

บริษัทในประเทศ อินเดีย โดยไม่ได้รับใบอนุญาต
จากบริษัท และคุมตัวเพื่อนักโทษส่งมายังประเทศ
อังกฤษ ได้ ที่จริงอาชญาซึ่งบริษัทได้รับนี้ ก็เท่า
กับเป็นเจ้าของแผ่นดินของคหบดีนั่นเอง

บัดนี้ จะได้เล่าเรื่องของ ฟอลคอน และ เบ็ดก
ต่อไป จับเดิมแต่คนทั้งสองได้ผูกหักการหาเตยง
ซึ่งทางประเทศที่คหบดีออกตัวมาได้ ๕ ปี ก็ไม่
มีเรื่องราวอะไรจะเด่นนัก เว้นแต่จะชอกดำงว่า
ทั้งสองได้กระทำการตามหน้าที่ของคนหย่างตฤ
ชาย พยายามตั้งความเพียรจนได้เดือนหน้าที่ และ
มีเงินทองเป็นสมบัติของคนไวบาง ซึ่งในสมัยนั้น
ชาวยุโรปอาจหาทางประเทศอินเดียได้คต้อง เพื่อ
การแสวงหาทรัพย์สิน คนทั้งสองสมัครเข้าทำการ
หยุกกับเรือซึ่งทำการค้าขาย แวะท่าเมืองนี้ ไปท่า
เมืองโน้น ในทเดจันและทะเล อินเดีย โดยแม้จะ
ไม่มีโอกาสเป็นเจ้าของเรือหรือนายเรือเอง ก็ยังมี
ทางลงทุนทำการค้าขายส่วนตัวได้บ้าง ประการ ๑

คนทั้งสองประสพโชคเหมาะ คือในราว ๕ ปีถัดไป
ผู้คิดการหย่อน ได้ทำการหย่อนบทบาทข้างของ
บริษัทในท่าเมืองชายทะเลอันสำคัญของ กรุงสยาม
เป็นเวลาช้านาน ฝ่าย ฟอลคอน คงแต่เริ่มค้นกุ่มง
จะเป็นคนร่ำรวยเดี่ยวแต่ เมื่อมีอายุมากขึ้น ความ
ปราถนาอันนี้ ก็ยิ่งแก่กล้าขึ้นทุกที จนไม่คิดถึง
อะไรหมด

ฮาศรัยความขยันขันแข็งคือการงาน และ
ความสามารถของตน ซึ่งจัดการให้เป็นประโยชน์
แก่บริษัท กระทำให้ ฟอลคอน เป็นที่รักใคร่และ
ไวเนื้อเชื่อใจของนาย จนได้เลื่อนตำแหน่ง กับ
ทรงมีช่องทางทรัพย์สินได้คั่งงอกขึ้น ฟอลคอน ถือเอา
โอกาสเหล่านี้ ทำประโยชน์ส่วนตัวจนสุดกำลัง
เพราะพ่อค้าชาวยุโรปที่ชำนาญทำการค้าขายหยูใน
ตำน้ำ (เจ้าพระยา) น้อยคนนักจะไม่รู้จักค้าขายหา
กำไรให้ ได้งามๆ เมื่อ ฟอลคอน มีเงินทองเพิ่ม
ความเจตนาเรื่อยเป็นลำดับมาทางมีบุญญาหาทรัพย์สิน

ได้หย่างแกร่ง ก็ยังประพฤติเป็นคนมัธยัสถ์ ถ้า
ไม่เป็นผู้มีท่าทางเป็นสง่ามั่งคั่งมีบุญญา บังคับบัญชา
คน จนเป็นที่นับถือยกย่องเกรงของบัณฑิตผู้ซึ่งได้มา
เกี่ยวข้องกับด้วยแล้ว ฟอลคอน ต้องเป็นคนของ
บริษัทที่มีคนเกลียดมากกว่าใครๆ ในที่นี้ควรจะ
ทราบด้วยว่า บัณฑิตชาวยุโรปซึ่งมาทำพาณิชย์การ
ในประเทศตะวันออก แม้ไม่เป็นคนโตถาถากเหิน
เป็นโอกาสก็คว่ำเอา แต่โดยมากยังเป็นคนมีนิสัย
ดีเพราะใช้จ่ายเค็บบโต ความจริง ถ้าชาวยุโรปซึ่ง
มาค้าขายทางทะเลตะวันออกคนแรก ไม่ประพฤติคน
เป็นพาลมีสันดานก้าวร้าวแล้ว คงไม่สู้มีการรบ
ราฆ่าฟันกันในวงพวกชาวตะวันออกและชาวตะวัน
ตก จนเป็นการนำอภัยศปรากฎไว้ในพงศาวดาร
คำสอนา คริสต์ตัง ซึ่งแต่แรกมีผู้นับจะประติบัติ
บ้านนหย่างน้อยคงจะมีผู้ถอแพร่หลายในประเทศ
อินเดีย ทางด้านตะวันออกแล้ว

ถ้าพูดเฉพาะ ฟอลคอน ชอบถ่าวชมไว้ว่า ถึง
จะเป็นคนไม่ชอบคบหาใคร ๆ ซึ่งไม่รู้จักมาแต่เดิม
แต่ไม่ใช่จ่ายเงินทาง โดยไม่จำเป็นแม้แต่น้อย
เดี๋ยวกดี ถ้าสำหรับส่วนควเบตก ฟอลคอน ยิ่ง
รักใคร่สนิทสนม มีเหตุจำเป็นอย่างไรเกิดขึ้น
ฟอลคอน อาจจะดะทรพยทงหมดช่วยเหลืออดหาย
คน การก็เป็นเช่นนั้น เมื่อ เบตก ขัดสนเงินทอง
โดยถกคนอื่นน้อ ฟอลคอน ยังได้ช่วยไว้ไม่แต่
ครั้งเดียว ซ้ำเป็นขระให้ เบตก ได้เดือนตำแหน่ง
งารและมีช่องเท่า ๆ กับคน ซ้างฝ่าย เบตก ก็ไม่
ใจแคบต่อเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อนได้คิมตารภดีการ
ก็ยินดี ไม่มีความอชยาหรือโทรมนัตย์ในส่วนตัว
แต่สำหรับบุคคลที่มีต้นตานโถภเป็นที่ตั้ง ถึงจะ
ร่วมรวยอย่างไรยอมไม่พอรำไป คงขอให้ได้ไว้
อีกนิตหนึ่ง ๆ เรื่อยไปไม่รู้ต้นสุด เพราะคิงนี้ มา
วันหนึ่ง เมื่อตวงกำหนดเวตา & บัดังได้ถ่าวมา
ซ้างคั้น ฟอลคอน ได้พุดกับ เบตก เมื่อ เบตก แด่ตง

ความยินดีในกา^๑รที่ค้าขายได้กำไร^๒ ร่มรอย^๓ ชันว่า
 “เพื่อนเอ๋ย! หย่า^๔งหรือเรีย^๕กว่า^๖รวย ด^๗ซ่งพอ
 เองง่าย ๆ จ^๘ริง เงินเพียงต้อง^๙ตาม^{๑๐}พัน^{๑๑} คราน^{๑๒} ก^{๑๓}ว่า
 จะ^{๑๔}ได้^{๑๕}มาก^{๑๖} เหนือ^{๑๗}ใ^{๑๘}ห^{๑๙}ด^{๒๐} ไค^{๒๑}ย^{๒๒}ข^{๒๓}ย^{๒๔}น^{๒๕}ับ^{๒๖}เป^{๒๗}น^{๒๘}บ^{๒๙}ี^{๓๐} ๆ กราก^{๓๑}กร^{๓๒}ำ
 ตำ^{๓๓}บ^{๓๔}าก^{๓๕}ห^{๓๖}ย^{๓๗}่^{๓๘}ด^{๓๙}าง^{๔๐}ท^{๔๑}เด^{๔๒}ม^{๔๓} แต่^{๔๔}ค^{๔๕}ด^{๔๖}น^{๔๗}แ^{๔๘}ะ^{๔๙}ด^{๕๐}ม^{๕๑} ตาก^{๕๒}ฝ^{๕๓}น^{๕๔}ท^{๕๕}น
 แด^{๕๖}ด^{๕๗} ได้^{๕๘}มา^{๕๙}เท่า^{๖๐}น^{๖๑}ก^{๖๒}เพ^{๖๓}ระ^{๖๔}ส^{๖๕}อ^{๖๖}ค^{๖๗}ด^{๖๘}น^{๖๙}ก^{๗๐}ระ^{๗๑}เห^{๗๒}ม^{๗๓}ี^{๗๔}ด^{๗๕}ก^{๗๖}ระ^{๗๗}-
 เหม^{๗๘}ไ^{๗๙}ว^{๘๐} จ^{๘๑}น^{๘๒}พ^{๘๓}ว^{๘๔}ก^{๘๕}ฝ^{๘๖}ร^{๘๗}ัง^{๘๘}ด^{๘๙}ว^{๙๐}ย^{๙๑}ก^{๙๒}น^{๙๓}ค^{๙๔}ห^{๙๕}ม^{๙๖}น^{๙๗}ค^{๙๘}ด^{๙๙}ก^{๑๐๐}เด^{๑๐๑}ย^{๑๐๒}เค^{๑๐๓}ม^{๑๐๔}ที่
 หย่า^{๑๐๕}ง^{๑๐๖}หรือ^{๑๐๗}เรีย^{๑๐๘}ก^{๑๐๙}ว^{๑๑๐}า^{๑๑๑}ร^{๑๑๒}วย?”

เบต^๑ก—“พ^๒ู่^๓ไ^๔ท^๕! เพ^๖อ^๗น^๘เอ^๙ย^{๑๐}! แก^{๑๑}อ^{๑๒}อก^{๑๓}จะ^{๑๔}—น^{๑๕}ั้น
 แห^{๑๖}ด^{๑๗}ะ—ก^{๑๘}ัน^{๑๙}จะ^{๒๐}ไม่^{๒๑}พ^{๒๒}ด^{๒๓}ว^{๒๔}า^{๒๕}ใ^{๒๖}ด^{๒๗}ก^{๒๘} แต่^{๒๙}ค^{๓๐}ห^{๓๑}ย^{๓๒}าก^{๓๓}จะ^{๓๔}ม^{๓๕}ง^{๓๖}ม^{๓๗}
 เร^{๓๘}ว^{๓๙}น^{๔๐}ก^{๔๑} พ^{๔๒}อ^{๔๓}ก^{๔๔}ัน^{๔๕}ท^{๔๖}เ^{๔๗}อะ^{๔๘} มี^{๔๙}ไ^{๕๐}คร^{๕๑}บ^{๕๒}าง^{๕๓}ใ^{๕๔}น^{๕๕}ร^{๕๖}ว^{๕๗}าง^{๕๘}พ^{๕๙}ว^{๖๐}ก^{๖๑}เร^{๖๒}า^{๖๓} ๆ
 ที่^{๖๔}มา^{๖๕}แต่^{๖๖}ค^{๖๗}ว^{๖๘}ด^{๖๙}ว^{๗๐}ย^{๗๑}ก^{๗๒}ัน^{๗๓} มี^{๗๔}เ^{๗๕}น^{๗๖}เท่า^{๗๗}ท^{๗๘}แ^{๗๙}ก^{๘๐}ห^{๘๑}า^{๘๒}มา^{๘๓}ได้^{๘๔}น^{๘๕}? ทำ
 ไ^{๘๖}น^{๘๗}ะ^{๘๘}เ^{๘๙}น^{๙๐}เ^{๙๑}า^{๙๒}น^{๙๓}ใ^{๙๔}น^{๙๕}ใ^{๙๖}น^{๙๗}ไ^{๙๘}ช^{๙๙}า^{๑๐๐}ก^{๑๐๑}ี^{๑๐๒}อ^{๑๐๓}า^{๑๐๔}จ^{๑๐๕}จะ^{๑๐๖}ซ^{๑๐๗}ือ^{๑๐๘}เร^{๑๐๙}ือ^{๑๑๐}เป^{๑๑๑}น^{๑๑๒} ^{๑๑๓}ซ^{๑๑๔}อง^{๑๑๕}เร^{๑๑๖}
 เอง^{๑๑๗}ได้^{๑๑๘}ต^{๑๑๙}า^{๑๒๐}ห^{๑๒๑}น^{๑๒๒}ง”

ฟอล^๑ค^๒อน—“ไม^๓ว^๔า^๕ไ^๖คร^๗ ๆ^๘ ก^๙็^{๑๐}มี^{๑๑}ซ^{๑๒}อง^{๑๓}เ^{๑๔}ม^{๑๕}ี^{๑๖}อ^{๑๗}น^{๑๘}ก^{๑๙}ับ
 ต^{๒๐}ัว^{๒๑}ก^{๒๒}ัน^{๒๓}ท^{๒๔}ุ^{๒๕}ก^{๒๖}น^{๒๗} มี^{๒๘}น^{๒๙}ั^{๓๐}ม^{๓๑}ห^{๓๒}ย^{๓๓}ว^{๓๔}า^{๓๕}จะ^{๓๖}เ^{๓๗}็^{๓๘}อ^{๓๙}ก^{๔๐}เ^{๔๑}า^{๔๒}ก^{๔๓}ระ^{๔๔}เห^{๔๕}ม^{๔๖}ี^{๔๗}
 ก^{๔๘}ระ^{๔๙}เห^{๕๐}ม^{๕๑}ไ^{๕๒}ว^{๕๓} หรือ^{๕๔}จ^{๕๕}าย^{๕๖}ส^{๕๗}ร^{๕๘}ู^{๕๙}ย^{๖๐}ส^{๖๑}ร^{๖๒}ู^{๖๓}ย^{๖๔}า^{๖๕}น^{๖๖}ั^{๖๗} แต่^{๖๘}

เรื่องที่เกิดขึ้นว่ากันคงสามารถมีเรือของคนเองใน
 วันหนึ่ง ซอนลกทเดียว จะมีเรือวันยิ่งกว่าที่แก
 คาดเดายด้วย ถึงในเวลานั้นก็กำลังทำสัญญาซื้อ
 เรือกำปั่นใบชาติ วิจินดา ต่ำเตก ๆ ซึ่งจอดอยู่ใน
 แม่น้ำ (เจ้าพระยา) เพราะกันคนคงใจจะไม่เป็น
 ตกจ้างเขาต่อไปอีก ด้วยเรือต่ำเตกที่กันจะได้
 ไว้ในแยะ ถ้ารู้จักจัดการอาจเป็นหนทางให้รวย
 ใหญ่ได้”

เบ็ดก คกคตถึง—“แกเป็นบ้าเสียแล้ว คิดอะไร
 ไม่รู้ ไซ้เรือดำนั้นมันจะไซ้การเดินทะเลได้ที่ไหน?
 ถ้าไซ้ได้ ชาว วิจินดา คงไม่ขายให้แก”

ฟอลคอน หัวเราะ—“ซึ่งมันเออะ เอาชั้นคาน
 ให้ช่างไม้ซ่อมแซมเสีย ก็อาจจะบันทึกพระเจ้า
 ชัซซาร์ และราชสมบัติของพระเจ้า ชัซซาร์ ได้ ว่า
 หย่างไร จะไปเมือง อังกฤษ ด้วยกันหรือไม่? เรา
 อาจจะเอาทุนมารวมกันซื้อดินค้ำบันทึกไปขายได้
 ราคาเท่านั้นหนักทองคำที่เดียวมา แล้วกตบมา

มันทุกไปอีก สองเที่ยวเท่านั้นใดก็ไรพอเข้าเรือ
 หย่างมีศักดิ์คราววอไวบองกันเคมตัว คราวนี้อาจ
 จะตอยต้องไปเมืองจันระฝั่งมันใดทั่ว ไม่ต้อง
 กตัวเกรงเจ้าเรือชาติ ไปรตุเกส สเปนญ และ วิตน์-
 ตา ทั้งหมด ”

เบตก—“เพื่อนเอ๋ย! เห็นแต่ว่าไม่พูดเล่น
 เคยเห็นบัญญัติความกตัญญูมาแล้ว แต่สำหรับ
 กัน ออกหัวนั้น ๆ ว่าจะเป็นการเลี้ยงบุญเลี้ยง
 กรรมเกินไป เพราะจะเอาไขที่เรามีหยู่ใส่ไว้ใน
 ตะกร้าจนหมดตัว คุณันกระไรหยู่ ยิ่งเป็นหย่างที่
 เตือกไว้นี้ ดูท่าไม่เหมาะไหน แต่ถึงกันจะวิตก
 ก็ยังเต็มใจจะไปด้วยจริง ๆ แต่ว่าเวदानไปไม่ได้
 เพราะกันไปซองาร เป็นนายเรือคุมกำบันไปไปกำ
 ชาย ไนรวางท่าเมืองนกับท่าเมืองมาเก๊า และ
 ก็ไคแต่วดวย” แล้ว เบตก พดค่อไปว่า “แต่ควร
 คิดดูให้ตเสี่ยก่อนทจะมากบพพาเรือไปคราวนี้ ”

ฟอลคอน—“พอโท เบ็ดก ไม่ใช่เลี้ยงบุญเลี้ยงกรรมน่ากตวอไร ถึงจะให้ ใครทั้ง โดกคิดหย่างไรก็ตาม ที่จะเบียดย่นความคิดใหม่เบเนไม่มีเตย เพื่อนเฮย มนุษย์ทุก ๆ คนไม่ว่าใครมีโอกาศด้วยกันทงหนั้น เว้นแต่จะไม่รู้จักขวยโอกาศเท่าหนั้น กันเชื่อว่าบดินโอกาศของกันมีแล้ว ก่าตั้งชตาราคีชน ประการหน่ง ในรวางเดือนก่อนหนั้นฉันบ้อย ๆ ว่าได้พบและพุดจากับมารดา ท่านยังได้พุดเดือนทุกครั้งว่า ท่านจวนจะตายแล้ว ไหน ๆ จะตายไป ขอให้กันได้มา พบและ ต่ำ ตา ท่าน ก่อนเบ็ดก เพื่อนรักเฮย! แกยังไม่เคยรู้จักความรักของบิตามารดาว่าเปนหย่างไร ไหนจะรูด้กเปนทุกข์เร้าร้อนใจ เมื่อได้เห็นหน้ามารดาแสดงความรักบุตร แต่ว่าหนานนชบชัดและเหียวแห้ง”

เบ็ดก—“พอทเถอะ ฟอลคอน กันแทบหน้าตาไหลแต่ด้ คราวนั้นเห็นชัดว่าแกเปนไม่เบียดย่นความคิดทคงใจไว้”

ฟอลคอน—“ไม่เบียดเบียนเท่ากับกฎหมายของ
ชาติ มิดส์ และชาติ อีหร่าน ที่เดียว”

เบดก—“ก้นก็ไม่มือไรจะพูดอีก นอกจาก
จะขออนุญาตขอพระเจ้าวจพิทักษ์เธอให้ตัดคอครอด
ฝั่ง” เบดก ไม่พูดอีกต่อไป เพราะรู้หยิ่ง ๆ ว่า
ฟอลคอน มีความเชื่อมั่นในตนเอง บางทีจะยิ่ง
กว่าพวกกดาต้อเรอที่เชื่อมั่นในเรื่องฝันเรื่องตางเตี้ย
อีก และเกรงใจไม่หยากจะให้ ฟอลคอน โกรธ

ในราวเดือนนั้นเอง ต่อจากวันทคนทงสอง
ได้สนิทหากนคางคางคณ เบดก ใ้รับตำแหน่ง
นายเรือเป็นครั้งแรก พอมีตมกใ้ใ้ใ้เรือซึ่งคน
เป็นผู้งคบบัญชาแต่่นฝ่าในทเตจันตรงไป ทำเมือง
มาเก๊า

เมื่อเบดก ไปใ้ใ้ใ้ใ้ใ้ตามวัน เรือน้อยของ
ฟอลคอน เป็นอันซ่อมแซมเสร็จ จัดแจงขนเสบียง
อาหารพร้อมออกทเตใ้ ฟอลคอน บันทุกดินค้า
ซึ่งเป็นของเกิดในพื้นเมืองนั้น เช่นตุ๊กกระวาน รง

ดีเยี่ยม ทองคำ และเครื่องเทศมีราคามาจาก
เกาะคีตบัต ซึ่ง ฟอลคอน เจ้าของเรือซอมาจาก
พ่อค้าวิถันดา เมื่อได้ลงทุนซื้อสินค้าเหล่านี้แล้ว
ฟอลคอน ยังเหลือเงินเป็นทุนไว้สำรองอีก

ฟอลคอน ได้ออกเรือไปประเทศ อังกฤษ มีนา
ใจอย่างเบิกบาน เพราะมิใช่จะได้คุมเรือเป็นครั้งแรก
ยังเป็นเจ้าของเรือเจ้าของสินค้าทั้งหมดด้วย
อันได้มาเพราะสติปัญญาหน้าพักหน้าแรงของตนเอง
ดังนั้นจะไม่รู้สึกอับอายกำเริบใจได้อย่างไรถ้าวัน
ข้างหน้าตนได้แห่งความมั่งมีเป็นครั้งแรกหรือ? อนิจ
จา! ใครเล่าจะดำริเห็นความเป็นไปในอนาคต
แม้จะมาเพียงชั่วโม่งเดียวเท่านั้น? แต่เราอย่า
ไปนึกถึงมันเลย

บทสาม

พอกับตุ๊กต้าว—พบกับคนที่มีใจคาดหมาย

บ้านของกัปตัน เวสต์ หยู่ทางหุบเขาชื่อ อิน, ได้
 เชิงเขา ชวอ็ค ห่างจากเมือง อินนิก ไม่ถึง ๕๐ เส้น
 เมือง อินนิก หยู่ในมณฑล นอกลัมเบอร์แลนด์ ประ-
 เทศอังกฤษ มีหอบบอมหรือวงหย่างงดงามที่สุดต่อ
 ชอมาตัง ๕๐๐ ปี เป็นที่ประทับของ ดุก นอกลัม
 เบอร์แลนด์ ในรวงดั้มยีกาตซึ่งเรียกว่ายคกตาง
 ของพงศาวดารยุโรป คือในศัตกะที่ ๕ ถึงที่ ๑๕ ของ
 คริสต์ศักราช ต่ถานทนในครงกระ โนนคเหมือน
 จะเปนเต้นยดแก่กษัตริย์ประเทศ สกอตแลนด์ ครัง
 รัชกาลของพระเจ้า วิตเดียม รูฟุส พระเจ้า มีต-
 คอม กษัตริย์ประเทศ สกอตแลนด์ ได้ยกทัพมาตี
 หอบบอมน ต่อมไวจวนจะคองอ้อนนอมยอมแพ
 หยู่ในเง้อมมือแดง มีทหารคน ๑ ซึ่งรับมอบ

หมายให้ถวายตุ๊กกุกูญแจแต่พระเจ้า มัตคอม ทำ
 ทำตุเหมือนจะเอา พวง กุกูญแจผูกปลตาย หอกส่งไป
 ถวาย ได้ทำที่แห่งพระเจ้า มัตคอม ด้วยหอกนั้น
 ชั้นพระชนม์ถึง พระโอรสกรีธาทัพยกมาประชิด
 อีกเพื่อแก้แค้นแทนพระราชบิดา แต่ก็ต้องพ่ายแพ้
 เตี้ยพระชนม์ในคราวนั้น ต่อมาเมื่อ คริสต์ศักราช
 ๑๓๗๔ พระเจ้า วิดเตียม ยกทัพมาราวังโดยประการ
 เดียวกัน พระองค์เตี้ยที่ถูกฆ่าตักจับไปได้ต้องถูก
 ตามพระบาทมัตเข้าไว้ ได้ทองม้าทรงของพระองค์
 เอง นำไปถวายพระเจ้า เฮนรี ที่ ๒ กษัตริย์ประ-
 เทศอังกฤษ พระเจ้า เฮนรี ให้ซึ่งพระเจ้า มัตคอม
 ไว้ จนพตเมืงชาติ ตักออก ยินยอมเตี้ยค่าถาย
 เปนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ ปอนด์ พระเจ้า มัตคอม จึง
 รอดพ้นมาได้ แต่จะขอเล่าเรื่องของ ฟอลคอน
 ต่อไป

บ้านของกัปตัน เวสต์ เปนบ้านชนิดที่เรียกว่า
 แมนเนอร์เฮาส์ คือบ้านใหญ่มีที่ทางเปนอาณาเขตต์

ให้ราษฎรเข้าถือ มีหอคอยเดี่ยวดีเยี่ยมสูง ซึ่ง
 บางที่นายซ่องอไรคน ๑ ที่เป็นเจ้าของเดิมจะได้
 สร้างขึ้นไว้หลายร้อยปีแล้ว แต่บิดาของ กัปตัน
 เวนด์ ซึ่งเป็นผู้รับมรดก คงจะเห็นว่าหอคอยกระ-
 จอยร้อยปีสร้างไว้ ดีแต่เป็นสง่าจะใช้เป็นที่หยุดไม่
 สดวกสบายอะไร จึงเอาอิฐก้อนเดิมเป็นปีกตรง
 ออกมาทางซ้ายขวาให้สูงเป็นสองชั้น ในบ้านมีหน้าต่าง
 ต่างขนาดยาวแคบ ๆ มากมายที่ติดกระจกก็หลาย
 หน้าต่าง เถา ใอ้ว ชั้นปกคลุมด้านหน้าบ้านทั้งหมด
 แทะมองไม่เห็นหน้าต่าง ต่อกันที่บานคงหุบหยอด
 เห็นเขา ต่อกันหม่าซังก้อย ๆ ลาดต่ำลงมาที่ตะ
 น้อย ดาราคาดไปด้วยดอกไม้ปลูกได้เรียบร้อย
 ร้อยหน้าดู ทางด้านหลังบ้านมีภูเขา ชิวอี้ต ทางหน้า
 บ้านเป็นป่าไม้เขียวไปตงสองสามร้อย เอเคอร์ ถ้า
 จะดูภูมิประเทศในฤดูคิมหันต์แล้ว ก็น่าเพ็ดพิเด็น
 เจริญใจจริง ๆ แต่ในฤดูเหมันต์ออกจะหนาวเฉียบ
 ว่าหัวใจไม่น้อยเหมือนกัน

ในเวदानันเป็นนำหนาว เป็นเวตาตั้งแต่ ฟอล-
คอน ออกเรือจากประเทศสยามมาได้สองขวบปี
เต็มๆ หย่างน้อยคงเป็นเดือนพฤศจิกายน เพราะ
มีลมหนาวพัดมาจากภูเขา เย็นเฉียบแทบจะหนาว
เข้าไปในกระดูกทนมัโหว่ อากาศมีดครม ต้นไม้
โกธันเกรนไม่มีใบ มีแต่หน้าคางเกาะขาวไปเต็ม
ต้น ทั้งเป็นเวตาดกต่างคน ที่ในห้องนั่งเล่นของ
พี่ ซึ่งเขามาต้มไว้สำหรับให้อุ่นห้องก็ถูกรังโรจ
ตัว กัปตันเวสต์ ในเวदानันค่อยสบายขึ้น แต่ยังมี
กระปรกกระเปตย ก่าตั้งนั่งห้อยเหนือเก้าอี้ใหญ่
ข้างนำมีคนโทเงินของโบราณบังจเหต่า ซึ่งแกทำ
เองวางห้อยบนโต๊ะ ตูบกต้อมมีกระบอกใหญ่เป็น
ของชาว อาเซีย ทำ ริมโต๊ะตรงข้าม กัปตันเวสต์
มีนางสาว ซิตตา บุตรีนั่งห้อย รูปร่างเปตียนแปดก
ไปกว่าคราวก่อน แดกเนื้อรุ่มผิวพรรณเปตงปตัง
ก่าตั้งงาม แม้จะไม่สู้ด้วยนัก แต่พูดตามสำนวน
เรา ๆ ก็พอไปวัดไปวาได้!

กับคันทัน เวสต์ ซึ่งกำลังสู้รบกับกองทัพวันนอย ๆ
 ราวกับจะตั้งใจรับเหมาใครด่าบยาให้หมดในชั่วโงม
 เดียว นิ่งนิ่งตั้งใจฟัง ซิตตา ซึ่งก้มหน้าไปที่ตะเกียง
 อ่านจดหมายฉบับ ๓ ด้วยเสียงดัง จดหมายฉบับ
 นั้น ถ้าจะคิดถึงในเวลานี้ก็เป็นจดหมายเก่าเค็มที่
 เพราะมีวันที่ล่วงมาได้เกือบ ๒ ปี แต่เป็นจดหมาย
 มาจากประเทศโกตคือ อินเดียน ในเวลาไหนจะได้
 รับจดหมายดังกล่าวฉบับ ๓ ในชั่วเวลาเวดตัง ๒ ปีมีน้อย
 นัก กิริยาที่ ซิตตา บินจงจับจดหมายแต่ละที่ กับคันทัน
 เวสต์ ดึงใจฟัง ถ้าสำหรับผู้อื่นมาเห็นคงไม่นึกคาด
 ว่าจดหมายฉบับนั้นได้รับมาตั้ง ๒๐ วันแล้ว แต่ดู
 อ่านกดับไปกดับมาตั้งหลายเที่ยว แต่ว่าจดหมาย
 นั้นมาจากคน ๆ ๓ ซึ่งคนทั้ง ๒ คือ กับคันทัน เวสต์
 และนางสาว ซิตตา มีความรักใคร่ ใครบ้างที่ได้รับ
 จดหมายจากผู้ที่ตนรักซึ่งหู่ในในประเทศโกต จะไม่
 หยิบขึ้นมาอ่านซ้ำซากบ่อย ๆ ตัวหนังสือตัวเดียว

แทบจะไม่ดวงพันดวงตามผู้อ่านไปได้ ราวกับจะ
อ่านเอาชนใจไว้ทั้งหมด

จดหมายฉบับนั้นมาจาก เบ็ดก ดานค็อน มีข้อ
ความซึ่งผู้อ่านได้ทราบไว้มากแล้ว กล่าวคือ มี
ชาวอังกฤษได้เลื่อนตำแหน่งและเรื่อง ฟอลตคอน
กลับมาประเทศอังกฤษ กับบอกว่าในอีก ๑๒ เดือน
เบ็ดก เชื่อว่าคงได้รับนาทคมเรือดำใต้อำนาจหนึ่งมา
ประเทศอังกฤษด้วย ชาวอเมริกันสองคนทั้ง ๒
คือ บิตาและบตรีมความยินดี แต่ก็มีชาวไม่ตัหย
เหมือนกันซึ่งทำให้คนทั้ง ๒ เป็นทุกข์ เพราะคงแต่
ฟอลตคอน ไร้เรือออกจากประเทศสยามตั้งใจจะ
เดินทางมาประเทศอังกฤษดวงมาถึง ๒ ปีก็ว่าแล้ว
ก็ยังไม่ได้ข่าวคราวถึง ฟอลตคอน หรือเรือของ
ฟอลตคอน เป็นประการไร

นางสาว ชิตตา วางจดหมายที่อ่านจบลงบนโต๊ะ
และพูดขึ้นว่า “เดชะบุญคุณพระช่วย! ขออย่าให้
ฟอลตคอนต้องถูกเรือแตกเพราะเรือแตกดำนนเลย”

กัปตัน เวสต์ คอบว่า “ไม่ใช่เช่นนั้นดอกซึ่ง
พ่อวิตก เรื่องซึ่งท่านหาพบได้ ไม่เฉพาะต้องเป็น
เรือใหญ่ ประการ ๓ เจ้าเด็กคนนั้นเป็นคนกตัญญู
ชำนาญการเดินเรือ แต่เจ้าพวก สเปญ โปรตุเกส
และ วิตันดา นั้นแหละพ่อวิตก ซ้ำยังโกธบ้านเข้า
มากใช้พวก โจรสลัดชาติ เอตยเรีย เจ้าเด็กนั้นมัน
บ้าแท้ ๆ กตัญญูชาญชัยและหิวแฉง เดินเรือมา
หนทางไกลไม่มีเรือคม เรือก็คล้ายกับเปลงังไบ ๓
ถึงจะทนคลื่นลมฟ้าแดดได้ ตามที่ เบดก บอกมาก
ว่ามีบนหย้แต่กระบอกเดียวเท่านั้น !”

นางสาว ซิดดา ดูเหมือนนึกอะไรได้หย่าง ๓ คี
ใจกระตือรือร้นพูด “ก็ไหนฉันได้ยินพ่อว่าเรือ
ออกจาก อินเดีย มาถึงนิกนเวดา ๒ ปีไม่ช้าอะไร”

กัปตัน เวสต์ ดันศีรษะตอบ “จริงหัย นางหน
แต่ฉันสำหรับเรือที่ แวะท่า เมือง โหนเมือง นคาชาย
รายทางมา ส่วน ฟอลคอน ตามที่ เบดก บอก”
(แกซมอไปที่จดหมาย) “ว่าจะตรงมาอังกฤษที่

เดียวไม่แหวะเวียนทไหนด ถ้าอย่างนจริงต้องมาถึง
ก่อนหน้านตง ๑๒ เดือน ไม่ได้เรื่องเสียแล้ว ความ
เทยอทยานของเจ้าเด็กคนนั้น ถ้าไม่ทำให้เสียชีวิต
ก็คงต้องเสียความเป็นไท ถูกพวกศัตรูโจรสตัดจับ
เอาไปกักเป็นแน่ ไม่ได้ข้าว ๒ หย่างนเท่านั้น
ออกจะใจร้อนหยากมั่งมีเร็วเกินไป พ่อเกรงว่า
จะต้องได้รับผลร้ายเพราะเรื่องใจร้อนนี่เอง”

นางสาว ซิตตา ทำตาแดง ๆ พูดว่า “พ่อชา
บางที่ใจร้อนหยากมั่งมีนเอง จะทำให้ พลลคอน
กตัญใจได้ตดีเมอออกจากกรุงสยาม แหวะค้าขาย
ตามท่าเมืองต่าง ๆ เรื่อยมา”

กัปตัน—“นั่นเป็นแต่หนักว่าจะเป็นไปได้หย่าง
ควานาเหตว เด็กพูดเรื่องหนักนที่เกิด ไปหยิบกระ-
दानหมากรุกมาเด่นแก้ราคานพอให้เพดินเสียจะได้
ไม่หนักเป็นทุกขเรื่องนออก”

นางสาว ซิตตา ไปหยิบหมากรุกมาทันที วาง
กระदानตงควหมากรุก แล้วนางสาวหยิบตัวเคิร

ก่อน พอดีได้ยินเสียงคนก้าวเข้ามาในห้อง
ก็ปัดัน เวสต์ เคี้ยวพูดขึ้น “เอ๊ะ! นั่นใครไป
ทำให้ ไอ้ ปตุโต โกรธเท่าใหญ่?”

นางสาว ซิตตา—“ เหนจะมีใครในเมืองมาหา
คนไข้ ถึงคราวพ่อเดิรแล้ว รวงดี ๆ นะพ่อ หย่า
มีวพระวงถึงเจ้า ปตุโต เดียวคนนี้จะแพ้นอีก ”

ขณะนั้นเจ้า ปตุโต เฝ้าตั้งชน กับปัดัน เวสต์ ทน
ไม่ไหวพูดขึ้นว่า “ เหนจะไม่ใช่ ถ้าไม่ใช่ขโมยหรือ
คนขอลาน ไอ้ ปตุโต คงไม่เท่าโกรธเช่นนั้น ”

นางสาว หิวระ—“ หย่ามันคงเป็นคนขอลาน
เจ้า ปตุโต มันยิ่งเกลียดคนแต่งตัวรุงรัง เหนเข้า
เป็นหือคารามเต็มอ ”

ในเวลานั้นมีเสียงใครเปิดประตูบ้าน และได้
ยินคนไข้ดูใครคน ๓ ว่าทำไมจึงไม่มาทางหลังบ้าน
ก่อน กลับไปเข้าทางประตูหน้าบ้าน คนทั้ง ๒ ก็
เดินหมากรุกกันต่อไป กับปัดัน เวสต์ ยังไม่ทันจะ
หยิบตัวเดิรพอดีประตูเปิด มีคนขอลานที่ถึงเข้ามา

ยื่นหยู่ในห้อง คนทั้ง ๒ ตกใจตกชั้นทันที เพราะ
 ตกแต่ไหนแต่ไรมา บางทีจะไม่เคยมีคนหน้าตาและ
 เครื่องแต่งตัวหย่างน่าทึ่งเรตเข้ามาในห้องนั่งเด่นเตย

ชายที่เข้ามาเป็นคณหนู่มรูปร่างผอมสูง มี
 หมวกผ่านำมีนสำหรับกันพายุเก่า ๆ คดมนหน้าเกือบ
 หมด หนวดเครารุงรังราวกับแขก เดือดผ้ากัซซาด
 ปุโรคาต้ายเยบร้อยไว ไม่ให้หลุดออกจกกัน จะ
 จารไนให้ครบ รองเท้ามีฟางทำเป็นแผ่นหุ้มไว้อีก
 ที เมื่อถปคณ ตกชั้นจากเกออิ เดิรเดียงไปข้าง
 เคาไฟสำหรับอบห้องให้ออนซงมีคัพห้อยไว แล้ว
 ถามว่า “นี่พ้อมหาจำเรญ เป็นใครที่ไหนดมา?”

ชายที่เดินเข้ามาในห้องคอบโดยเดียงกระเด้า ๆ
 แดดงว่าออนเปตยไม่มีก่าดงและได้ทันททุกซ์มานาน
 ว่า “รูปร่างของกระผมคงเปตยนไปมาก จนผู้
 ซังกระผมรักและนับถือแปดกไปจำไม่ได้”

แม่นาเดียงของผู้ทพคจะเปตยนแปดกไป และ
 รูปร่างน่าตมเพชกัถึ ถึงหย่างนน นางสาวซิดตา

ยังจำได้กรากเข้าไปหา และออกอุทานด้วยความ
ดีใจอย่างคั่นคั่นว่า “คุณพระช่วย! ฟอลคอน”

ก็ปัดัน เวสต์—“บุญมีนชวัญยื่นเกิดพ่อคุณ”
เสียงของ ก็ปัดัน เวสต์ ออกจะดังก้องๆ ตรงเข้า
จับไม้จับมือด้วยดีใจ

ฟอลคอน—“กระผมเองคือ คอนส์แตนต์”
ฟอลคอน พดยังไม่หมดประโยค ก็ปัดัน เฒ่าก็จู
เอาตัวให้ ไปนั่งเก้าอวดวงแก๊งหยัก่อน คาของ
แก๊งมีหน้าตาตอดด้วยยีนดี ถ้าวาจาห้าม ฟอล-
คอน ไม่ให้พูดต่อไปว่า “หย่าเพิกพด หย่าๆ
พ่อคุณ พักผ่อนร่างกายกินอาหารให้สบายเสีย
ก่อนเกิด” แด้วแกไม่ทันรอเรียกคนใช้ กุดๆจอบ
๒ คนกับนางสาว ซิตตา วิ่งออกไปห้องคนใช้ คิว
ก็ปัดัน ตั้งคนใช้ ให้จัดที่นอนหมอนเบาะอบอุ่นให้ดี
ส่วนตูดาวออกไปเปิดตู้เกมเนอ เพื่อดูว่าจะมีอะไร
บ้างพอจะตมใจได้เร็ว ครั้นเอาพินมาตมที่เตาอบ
อุ่นห้องอีกใหม่ แด้วคิวเจ้าของบ้านกับบุตรีกตัม

เข้ามาในห้องนั่งเล่นแล้ว คนทั้ง ๓ ก็นั่งนิ่งดูตากัน เพราะกัปตัน เวสต์ กับบตรีสาวมีความตั้งใจจนเหตุดัน ข้างฝ่าย ฟอลคอน ก็ปัดมโนใจคิดถึงคุณคนทั้ง ๒ ที่ได้คอนรับตน ต่างคนเคยนั่งนิ่งพูดไม่ออกหยุดสักครู่ นาคาคอดต่อหน่วยด้วยกันทั้ง ๓ ฟอลคอน เคยได้พูดกับ เบดก มาครั้ง ๓ ว่า “บางคราวนาคาเห็ดด้วยความซาบซ่านยนิค” คราวนเคยเป็นหย่างที่พคนนเอง

คนวนนน ฟอลคอน ไม่สามารถจะเล่าเรื่องตกทุกข์ได้ยากหย่างดำหัดของคน คราวเมื่อออกจากประเทศสยามมาได้ โดยถฉนถึ เพราะต้องเคิรมากกว่าจะถึงบ้าน กัปตัน เวสต์ เป็นหนทางไกตเห็นอยอ่อนหมคกำดังตง ซ้ำรุ่งชนกึเป็นไข ต้มเจบหนักมาตงเดือน โรคอไรเต่าซึ่งไม่ใช่โรคร้ายจะไม่หาย เมื่อผู้ทพยายามได้เอาใจใส่พยายามจริง ๆ เพราะด้วยความรักไม่เหนแก่เห็นคเห็นอย? เหตุฉนน อาศร์ยนางสาว ชิตตา เป็นผู้ประคัมประครอง

พยายามเอง ด้วยไม่ไว้ใจมือคนอื่นเพราะกลัวจะ
พยายามไม่เหมือนคน ทั้งได้รับความกรุณาของ
กับตัน เวสต์ เค็มอบคร พออย่างชั้นดีปดาหที่ ๕
ฟอดคอน ก็พ้นจากไซ แมยงไม่มีกำลัง แคพอเด่า
เรื่องที่คุณได้ทุกชยากให้ฟังได้ เพราะฉนั้น ใน
เวตาเขนวัน ๓ เมื่อ ฟอดคอน นั่งหย่อนเกาออกตัว
ใหญ่ข้างกองไฟที่จุดไว้ให้อุ่นห้อง มี กับตัน เวสต์
กับนางสาว ซิดดา เป็นผคอยฟัง ฟอดคอน ก็เริ่ม
เล่าเรื่องของตน ตั้งมีแจ้งต่อไปในบทข้างน่าน

บทสี่

การณตักทุกขยาของ พอตคอน

“ท่านซอร์บี ท่านก็เคยตกเดือนกระผมมา
 ครั้ง๑ เพราะเห็นว่ากระผมหยากมังมีเวดเกินควร
 เมื่อกระผมจะจาก เบ็ดก มา เบ็ดก ก็ไต่เดือน
 ด้คิเช่นเคี้ยวกน ตามเรื่องตักทุกขยาของกระผม
 จะเด้าให้พงน ออกจะสมจริงเหมือนกบที่ทานแตะ
 เบ็ดก ไต่พูดไฉ่ ถ้ากระผมคงทำการหยูกกับบริษัท
 เรื่อยไปกักเหมือนจะไม่ต้องไต่รับทุกขวิบากหย่าง
 น แตนนเหตซอร์บี ถ้าภาษคชงเคตอนด้คิว่า
 ‘ให้ตักฟางเมื่อแตกออก’ จะหมายคความเปนอะไร
 ไต่บางแด้ว ก็คงหมายคความว่าเวดาหนุ่มให้รับ
 ประกอบการงาร เพราะณน ต้องเว้งทำอาชวักจ
 ประชันกับเวดา อิกประการหนึ่ง นอกจาก
 ความเข้าใจผิดหย่างใหญ่ในข้อนี้—ถ้าหากว่าผิด

จริง—จะต้องรักไว้อีกข้อหนึ่ง ว่าไม่ใช่เพราะ
 ความโศกหวังหากำไรมาก ซึ่งทำให้กระผมใช้
 ไบเตรีเรือผ้า อันตรายใหญ่ หดวงมา อังกฤศคราวนี้
 ความจริง เปนด้วย กระผม หยากจะเห็นหน้า ผู้เป็น
 มารดาของรักของกระผม”

กับตัน เวสต์ รักไม่สุดบายใจมาก ด้วย
 ฟอลคอน ยังจำคำตักเตือนของแกแต่ก่อนได้ และดู
 เหมือนเพราะแกเอง ชายหนุ่มผู้นั้นจึงได้รับเคราะห์
 ร้าย แกจึงพูดต่อตนว่า “เมื่อมันแถมมาแต่รัก
 ชึ่งมันเถอะ นึกว่าซ้อเปนกำไรไว้เกิด ตกเขย!”

เมื่อ ฟอลคอน ได้จารในเรือซ้อเรือไบเตรีดา
 ชึ่งผู้นานกทราบหยุแถม จึงเล่าเรื่องต่อไปว่า “เมื่อ
 เดิรเรือมาในเดือนแรก นอกจากถูกลมใต้ฝุ่นใน
 ทเตจันแห่งเดียว เรือก็แต่่นเรยบร้อยด์ควกเรย
 มา จนเข้าเตรีตมตากา ได้ โดยเร็ว แดวก้าวออก
 มหาสมุทร อินเดย ตัดเข้าช่องน้ำในเมือง โมซัม-

บิก^(๑) ไม่ได้พบเหตุการณ์อะไรเลยเว้นแต่ถูกพายุก
 ครัง ๑ หรือ ๒ ครั้งเท่านั้น ครนถึงแหลม กูดโฮบ
 ถูกพายุกใหญ่พัดเอาเรือโคลงเคลงบ้าง แต่เมื่อ
 แฉ่นอ้อกเกาะ เอ็ดเค้นซัน—ซึ่งได้แวะเข้าไปหา
 —ได้ ๕ วันก็ถูกพายุกตั้งตั้งไม่ทรนถ่วงถึงคองคัตเต่า
 ทง เสียหายเท่านั้นถาเทียบกับที่จะคองเสียชีวิต
 แตะดินค้าไป คุกก็เป็นการเดกน้อย แต่กตายเป
 เหตุให้ถึงแก่ดัมจมหมดตัว เพราะคองคอยรวัง
 เรือให้แฉ่นดอยไปช้า ๆ ครงไปยังแหลม เวอร์ดี
 เพื่อซ่อมแซมเรือ ด่วงเข้าวัน ๑ ได้เห็นเรือโผล่มา
 จากขอบฟ้าไร ๆ ทันโคนนกระผมรังกวดก เพราะ
 ถ้าเป็นเรือรบดัดดี ดัเปญ—หรือเรือดัดดีชาวเมือง
 สัตตี (เมืองในประเทศ เอเดยเรีย) ก็เปอนันหมค
 ทางจะพาเรือหนีพ

“กระผมยนกต้องให้คันทนดองดู พดางถาม

(๑) เมืองซันของ โปรตุเกส ในทวีป แอฟริกา ตะวันออก.

ว่า “ดูได้ความว่าเป็นเรืออะไรแน่ โยนส์?”

“ฉันหน้ต้องกตองหยุดได้สัก ๕ นาที แถ้วตอบ
ว่า ‘เรือ สเปญ ซอริบ ดูเหมือนเปนเรือใบขนาด
ใหญ่ด้วย บางทีจะบันทึกเพื่อเงินจากประเทศ ฟรุ
กตัมมากระมัง?’

“กระผมพูดว่า ‘เดชะบุญขอให้เป็นหย่างที่
พูดเกิด’ แต่ในใจยังไม่หายวิตกสักกนิค ที่ว่าเปน
เรือค้าขายธรรมดา ถ้าเปนเรือค้าขายเช่นนั้นจริง
กดี จะได้ขอไม้ได้เอาเพตาใบแตะขนมปังบ้าง เพราะ
ขาดมือตง ส่วน โยนส์ ฉันหน้ก็ออกไมได้ไ้วใจตน
เหมือนกัน ได้พูดว่า :—

“ซอริบ ทำเปนเรือดีจริค แต่หย่างไรไม้ทราบ
กระผมไมได้จะเชื่อถือแตะยนิคเจ้าพวก สเปญ นั้’
คำที่คนของกระผมพูดนเปนความจริง เพราะเวตา
ประมาณเที่ยงวัน เมื่อเรือเข้ามาโกตักนห่างเพียง
ระยะยงบันถึง เจ้าเรือดำนหน้ก็แถ้วดงท่าทางเปนอริ
ยงบันขนาดตูก ๒๔ ปอนค ตัดข้ามหัวเรือมา

“ คันทนของกระผมเอ๋ยเลี้ยงชีพว่า ‘โอ้หมา
 วัด! จะบอกให้หยุดต้องวางโตด้วย’ หย่างไรก็ดี
 กระผมหมดทาง จึงยอมประคิบทตามท่มันยงบัน
 บังคับให้หยุด สักครู่คนในเรือตำหนัรื่องถามมาใน
 ปากแตรสำหรับพูด ว่า ‘เรืออะไร? มาจากไหน?’
 กระผมก็คอบแะย่นถามไปบ้าง คงได้ความสม
 กับทคันทนของกระผมคาดไว้ คือเป็นเรือ ๑๒เปญ
 บันทกเนื้อเงินจะไปท่าเมือง คาคีช แต่วกระผมได้
 บอกไปถึงเรือเรือเดี่ยว ขอไม้เต้าเพดาผ้าใบแะ
 ขนมห้งบ้างสัก ๒-๓ ถุง ไม้มีเตี้ยงคอบได้สักครู่
 ใหญ่ๆ เข้าใจว่าผนนคงตงไปพุดกับนายเรือ แต่
 จึงเห็นผนนกดบขนมมา คราวนี้ไม่ช่วแต่กดับแต่ตง
 ไมตรียอมให้ตามทรื่องขอ ยังเชิญให้ไปรับประ
 ทานอาหารกับ กัปคันทน ที่ในเรือด้วย โยนดี คันทน
 กระผมไม่สู้เต็มใจไป ครันจะประคิเชรก็ไม่เป็น
 ประโยชน์ เพราะถ้าไม่ใช้ศัครูกักงหมายประด่งค
 อโรหย่างหนึ่งจึงได้เชิญ ถ้าเป็นศัครูจะริบเอาเรือ

และสินค้าก็ได้ง่าย ด้วยกระผมหมดอำนาจจะสู้
 รบคบมือ จะหนีหรือจะต่อสู้ไม่ได้ทั้งสองทาง
 ตกตงต้องรับเชิญไปด้วยกันกับ โยนส์

“ไปถึงนายบนเรือ ก็ปัดัน เป็นผู้นำกระผม
 และโยนส์ ไปในห้อง กระผมให้ปัดันใจด้วยเห็น
 กิริยามรรยาทของ ปัดัน เป็นผู้ดี และซักถาม
 กระผม โดยใช้คนในเรือคนหนึ่งเป็นล่าม (กระผม
 เข้าใจว่าเป็นคนเดียวกัน กับที่รองถามเป็นภาษาอังกฤษ
 ในคราวแรก) ถามถึงเรื่องสินค้าที่มียูใน
 เรือและมาไหนได้ช้านานมากน้อย เมื่อกระผม
 ให้การเป็นที่พอใจ ปัดัน ก็ตั้งให้จัดเตรียมสิ่ง
 ของตามที่ขอไว้ ให้พร้อม ในเมื่อกำลังรับประทาน
 อาหารอยู่

“ขณะรับประทานอาหาร อะไรจะทำให้กระผม
 พอใจมากเท่ากับเห็นกิริยาวาจาอันสุภาพ ซึ่ง
 ปัดัน ได้แสดงต่อ โยนส์ และผม และกระผมเชื่อ
 ว่าการทั้งปวงเป็นอันเรียบร้อยดีแล้ว เวลารับประ-

ทานคุยกันไปถึงเรื่องระเบียบการยื่นในเรือ อังกฤษ
 และเรือ สเปน ว่า ใครจะเรียบร้อยดีกว่ากัน กระ-
 ผมโต้แย้งอย่างแข็งแรงว่า อังกฤษดีกว่า การเป็น
 ดั้ง กับ ต้น คือ การจะพิสูจน์ให้เห็นจริงว่า ที่ใด
 แย่ นนผด จึงพากระผมไปตรวจระเบียบการยื่นในเรือจน
 ทิว เพื่อให้เห็นเท็จและจริง ก่อนที่รับประทานของ
 หวาน ตอนเองที่กระผมรีบเคราะห์ร้าย เพราะเมื่อ
 เติร์ชนมาด้วยกันถึงหัวบันได ได้เจอชายคน ๓ ยืน
 หย ซึ่งกระผมต้องจำได้ทีเดียว กระผมรู้สึกในเดีว
 นนว่า เป็นอันหมดทางหนี เนื้อตัวออกจะฉันทด้วย
 เพราะชายฉนนคอไอ อับคุด แคมตายนนเอง !

ถึงตรงนั้น กับ ต้น เวสต์ โยนกตองที่ดูบับง ! ดูก
 ทตงชนจากเกาะ เปตงวาจว่า “ไอวายร้ายนน
 หรือ ? จมมัน จมมันซี พูโ้ !” ฟอลคอนไม่
 ทนฟังคำที่ กับ ต้น เวสต์ พดล่อดคชนกตางเรอง หรือ
 ดั่งเกดเห็นดีหน้านาง ดาว ซิตตา ซึ่งแต่ดง คณคตง
 ก็เด้าค่อไป :—

“แต่กระนั้น กระผมยังหวังหวั่นว่ามั่นคงจำไม่ได้ เพราะคราวเกิดเหตุที่ในอ่าวเกาะ เศปฟา โดเนี่ย กระผมยังเป็นเด็กแต่งตัวก็ผิดกัน รูปร่างหน้าตาก็เปลี่ยนแปลง” (เวตาคอนัน ฟอลคอน ไวเครามัณฉิวนีคตาดด้วยถกแตกตม) “นั้นแหละซอรับ เมื่อได้พาไปคเรือหัวดำ และเคิร์กกลับมาถึงบ้านโต มีต้นหนในเรือคน ๑ เข้ามาพูดอะไรกับ กัปตัน สองสามคำ เปนภาษา สเปน กัปตัน ก็หันมาพูดขอโทษ กระผมว่ามีธุระ ขอให้กลับลงไปคอยในห้องเรือก่อน กระผมยอมตาม ไปคอยหุ่ยในห้องเรือนานตั้งชั่วโมงจนเกิดความปดใจ พูดตามตรง กระผมออกจะไม่สบายใจหุ่ยแล้ว ตั้งคัยว่าจะไม่ได้เรื่อง เรื่องเปนจริงคือไอแซกมตายววยร้ายจำกระผมได้ และกำลังบอกให้พวก สเปน รู้อ้อที่กระผมตั้งคัยก็ได้เรื่องที่เดี้ยว พอด้วงต่อมาอีก ๑๐ นาที กัปตัน ผู้มีกริยาสุภาพดม่อมดไมกดับเข้ามา มีไอแซกมตายและกดาดีอีก ๒ คนถือ

ฮาวุชกรบมือตามมาด้วย เจ้าเหต่านโตค่างตั้งมา
แล้ว พอมาถึงก็กระโดดเข้าตะครุบ โยนดี และ
กระดมมัดแขนไว้แน่น

“ไอ้แขกมตายทำตาเซียวถตั้งดูกระผมราวกับ
ปีศาจ มีอรักรัดจ่อหยู่ตรงหน้ากระผม ปากก็
พูดว่า ‘ขอบคุณพระอ้าหัด้าที่ทรงให้ ไอ้หมา กริก
ตุกไอ้หมา ตกมามีอกอิก’ กระผมแกตั้งพูดทำเป็น
จำนไม่ได: ‘นี่เรื่องอไรกัน? เป็นโจรสตักหรือ
เป็นอไรกัน?’ และกระผมถาม กัปตัน คื่อไปว่า
‘แขกมตายนี้ใคร?’

“ไอ้ศักรเก่าของกระผมซึ่งตอบชนว่า ‘คือผู้
ซึ่งทำเครื่องหมายให้จำไว้ได้ทตรงหของไอ้นี้ จำ
มันได้คิตเดียว ไอ้พระอ้าหัด้า!’ แล้วมันชไปที่
ไบหกระผม”

กัปตัน เวสต์ คื่อถามชนว่า “ถ้านอกจาก
ไบห ไอ้รีย่าจะจำได้ไหม?”

ฟอลคอน ตอบว่า “ เหนจะจำไม่ได้ แต่สัญญาชาติพวกผมมีความทรงจำได้ตั้งตาไว้นัก มันคงจำกรรมได้คล้ายคล้ายคดีตา แต่ไม่ทราบว่าได้เคยพบที่ไหน เมื่อมันเหนียวกรรมซึ่งมันเป็นผู้ทำให้แห้ว ในคืนวันที่กรรมบังคับให้มันตั้งกันเขียงไปหาเรือท่าน มันจึงนึกได้ทันที กรรมจะขอเล่าต่อไป มันได้เอากรรมแตะ โยนต์ เข้าได้ตรวจเตี้ยหลายชั้น ตกตัวไปขังไว้ใต้ท้องเรือกระทำให้กรรมเป็นทุกซ์ต่าง ๆ นานา ”

กัปตัน เวสต์ ชักถามว่า “ เหตุไร กัปตัน เรือสเปญ จึงยอมให้ไอ้แขกทำเช่นตามชอบใจ ? ”

ฟอลคอน ตอบว่า “ ความจริงกรรมได้ทราบเรื่องในวันรุ่งขึ้น เมื่อไอ้ อับดุล สัตว์นรกเข้ามาหา มันบอกกรรมอย่างตื้นเขินใจ ว่า กัปตันคนนั้นเป็นคนเดียวกับที่คิดจะทำร้ายเรือท่านในอ่าว เคปฟาโตเนีย ไอ้ อับดุล คำรามหือ ๆ มีดำเนียงเหมือนสุนัขมากกว่าเลี้ยงมนุษย์ว่า หย่าง

ไรเชีย! ไฉ้หมา กริก ? กูได้บอกให้มั่งรวงไฉ้ อับตุต
ไวหรือเปล่า ? กูตะจะเป็นตัวเวรของมั่ง'

" กระผมตอบมั่งว่า 'ไฉ้ชชา มั่งไป กูไม่
กลัวมั่ง จะทำอะไรได้ก็แต่แทงเท่านั้น'

" มั่งตอบด้วยกิริยาเกรี้ยวโกรธ ในเวตามัน
จะกลับไปว่า 'พระอาทิตย์รับสั่งห้ามการแก้แค้น
ทำโทษมั่งให้หย่อนนัก กูจะไม่ฆ่ามั่ง จะให้มั่งได้
รับโทษหย่างฉกรรจ์ซึ่งไฉ้พวกหมาคริตตั้ง กลัวยิ่ง
กว่าความตาย คือเอามั่งไปขายเป็นชชา'

" กระผมใจหาย เพราะหย่างไรเดี่ยเจ้าพวก
ตเปญ ยังไม่หายแค้นในเรื่องซึ่งกระผมทำแก่มันที่
เกาะ เคปฟา โดเนี้ยครึ่ง โน่น มั่งคงแวะเข้าที่ท่า
เมือง คูนิต หรือท่าเมือง เฮตเยยต์ เขาเรือแฉะดิน
ค้าของกระผมไปขายเดี่ยที่ตลาดในเมืองนั้น แล้ว
ขายกระผมแฉะคนของกระผมให้ตกเป็นทาส กระ
ผมได้ทราบภายหลังว่า มั่งคิดเหมือนหย่างที่พด้น
จริง แต่หากพระเจ้าช่วย ดูเหมือนจะตงโทษมั่งที่

ประพาศบาปค้อเพื่อนถือคำสอนาคริสต์คงด้วยกันซัด
ขวางมันมีให้ทำดำเรจตามปราถนา

“คนหนง เมื่อเรือเดรห่างจากเกาะ เคนาร์ ระยะเวลา
ราว ๓๐ วัน กระผมกำลังนอนหลับสบายในเรือ
ซดอ ตกใจตื่นขึ้นด้วยมือใรมากระทบข้างเรือตั้ง
ต้น กระผมรู้สึกตื่นเตนใจ วิคกว่าเรือจะโดน
หิน แต่หาใช่ไม่ เพราะตวงมาในทันทีกันนั้น ได้
ยินเสียงคนร้องกรีดกราด เสียงปืนแะเสียงอาวุธ
กระทบกันหยกกของ

“โยนดี ตื่นหนกระผมเชื่อเอาจริงจิงว่า คงมี
พวกซาดของคนมาช่วย ดีใจพุดขึ้นว่า ‘หุเร! ไฮ
พวกดีดีตกค้อเรือแล้ว’

“กระผมตอบว่า ‘พวกที่มาคงไม่ใช่ อังกฤษ
เสียงกรีดกราดดังน เป็นเสียงของเจ้าพวกคนป่า
เถื่อนหรือโจรสลัดดี’

“นั่นแหละซอรับ ค้อสู้กันไต่ดกครึ่งชั่วโมง
จะเรียกว่าค้อสู้กันคงได้กระมัง—ก็มีใครถูกจับตัว

ส่งตงมาหยูไตทองเรือด้วยกัน กับกระผมตั้งห้าหก
 คน ถูกไล่ตรวจด้วย เพราะไต่ยื่นเลี้ยงตรวจ
 และตามเลี้ยงที่พูด ทราบได้ว่าเป็นชาติ ฝรั่งด้วย
 ประการหนึ่ง คนซึ่งเป็นผู้จับเอากระผมไว้ก็กักตม
 ถูกจับอีกต่อหนึ่ง จะถูกใครจับกระผมบอกไม่ได้
 แต่จะขอย่อเรื่องเก่า คือ เมื่อเรือ ฝรั่ง แด่นเข้า
 มาใกล้ฝั่ง มีเรือใบ ๒ ลำ แด่นขนานกันมา ลำ ๑
 ร้องเรียกทุกเรือ ฝรั่ง เรือ ฝรั่ง ตอบรับ เรือ
 ลำนั้นก็บอกว่า เป็นพวก เฮตยี่เรีย รัฐบาลฯ หนี
 ใน มุไตอิษหมิต จักรพรรดิแห่งประเทศ มอซอกโค
 กัปตันเรือ ฝรั่ง เมตอคว ปล่อยให้พวกนั้น แด่น
 เรือเข้ามาเทียบเรือตน ทันใดพวก เฮตยี่เรีย ก็
 ขว้างโยทกา และกระโศดชนบนเรือ ฝรั่ง นับตั้ง
 ร้อย ๆ ต้วนมีหน้าตาดี เป็ดอัยกายครั้งตัว กว่า
 พวก ฝรั่ง จะหายตกใจรู้ตัวทัน ก็พอดเรือตกไป
 หยู่ในอำนาจพวกนั้นเสียแล้ว กัปตันเรือ ฝรั่ง
 ทราบเรื่องเมื่อภายหลัง แต่ไม่ทันการเสียแล้ว

ว่าในเวด้าที่คนยังหยูกตางทะเล ได้เกิดสงครามขึ้น
ในราวชาติ สเปญ และชาติ มอรรอคโค เรือเมือง
ดีดี จึงออกเที่ยวตรวจตามท้องทะเลคอยดักจับเรือ
สเปญ ซึ่งมันทุกเพื่อเงินมาในเวด้าชากดับ”

ก็บัดนี้เวด้าชอบใจหัวเราะงอ เมื่อทราบเรื่อง
สเปญ ถูกจับไป ถึงกับพูดว่า “เฮอ! นี่มันเรื่อง
โหดมากินหมา ตัมน้ำหน้าไอ้คอน (*)”

ฟอลคอน เต้าคือไปว่า “แต่ดูน่าทุเรศมาก
เมื่อไอ้พวก เอตยี่เรีย จับไปได้ มันเอาครวนได้
ทุกคน แดงเอาเชือกผูกร้อยไว้เป็นพวกละ ๓๐ คน
บ้าง ๓๒ คนบ้าง รวมทงกระผมและ โยนต์ ด้วย
ต้องทนทุกขเวทนาหย่างนจนถึงท่าเมือง ดีดี มัน
คอนให้ ชนบกคตายกับงวควาย คมคัวไปขังไว้ที่
ยังข้าวใหญ่ประมาณ ๑ ตัปดาห ในวางนั้นให้
กินหยับบริบูรณ์

(*) เป็นตำแหน่งนำหน้าชื่อ ชาว สเปญ สำหรับคนชั้นสูง.

“ ครนตวงถงวณท ๘ หรือท ๘ มันเข้าใจว่า
 พวกทถกจับมา คงพันตัวมากตั้งหน้าตาตจน
 เหมือนหย่างเก่า จึงค้อนเอาไปขายในตตาด เมื่อ
 มัดนคาคคนมาขาย พวกคองการชอกักพวกนมาค
 แดะเดอกเพนต้นคาคาเหตวน เปนคนให้อาปากคบาง
 จตรงซาออนแตะแซน เพอคความกตามเนอแข
 แรงหรือไมบ่าง คุด้ามอวจาจะเป็นปุมขรขระหยาบ
 แขงหรือว้อออนน่มซาอวบาง ถ้าออนน่มซาอวถอว
 เปนชองมราคาคั่ง เพราะบางทจะเป็นผุด มเพอน
 ผุงหยู่ทางโน้นจะได้อมาชอถ้ายคัวไป โดยให้ค้ำ
 ถ้ายเป็นจ้านวนเงินมาก ๆ ผุดคองการชอยังไซ้จธ
 ทูบนำออกจชคอง และให้วั้งหื้อในบริเวณตตาด
 กตบไปกตบมาเพอคคตตองคตม ”

กตบนั้น เวดค หนึ่งฟังให้นถโกธร พุดว่า “ ใ
 หมา คค มันทำแกพวก ครีตคัง หย่างน้นกได้ ”
 เนอควแกถัน ราวกับพวกมาชอทาด กัดังคตรวจ
 จาคควแกเอง

ส่วนนางสาว ชิตตา เบื้องเตียงตั้งชัคด้อตขึ้นว่า
 “คุณพระช่วย! นี่เชอต้องทนทรมานเหมือนหย่าง
 ทัพคนดวยหรือ?”

ฟอลคอน ตอบว่า “ถูกร้ายยิ่งกว่านั้น” แล้ว
 เต่าต่อไปว่า “ดู ๆ ก็น่าปวดตาซอรับ โยนส์ ไฮ่
 อับคุด แตะกระผม ถูกคน ๆ เดียวซ้อเอาไป ไฮ่
 นายใหม่เปนคนใจร้าย หวังแต่จะให้ได้เงินทมัน
 ค้องตงทนซ้อเอาไปกตบคั้นมา โดยใช้กำลังของ
 ฝุทมันซ้อไว้ เพราะฉนั้น เมอมันพามาถึงบ้านมัน
 ซึงหยห่างจากเมือง สัตถ์ราว ๓,๐๐๐ เส้น มันใช้
 ไห่แบกของหนัก ๆ ไปเมืองโน้นมาเมืองนี้ งาร
 หย่างนเหมาะกันก็แต่มา ใช้ให้พื้นดินโนนาในสวน
 บ้าง เปนคนงารตมมือสร้างบ้านบ้าง ใช้ให้ทำ
 งารหยักตางถนนบ้าง อาหารการกินโดยมากเปน
 ซนมบ่งชาวตูกเดือยดำแตะหน้าเท่านั้น กระผมทน
 ทุทชเวทนาหย่างนมาได้ ๖ เดือน ในใจนึกถึงพระ
 จ้าวเต็มอวาคงจะบันดานใหม่ซอของหน้ไค่สักคราว ๓

ไอ้ อับดุล ก็อดทนใจหายไม่แพ้กระผม และโดย
ความเฉลียวฉลาดของมัน จนนายมีความรักใคร่
ถ้วน โยนส์ ตันหนกระผม ได้พยายามหนีไปให้
ถึงฝั่งทะเลครั้ง ๓ แต่ไอ้ อับดุล ตามไปทัน ต้องถูก
จับตัวมาอีก โดนทำโทษถูกเชี่ยนที่ฝ่าเท้าด้วยหวาย
จนเวตาล่วงมาอีกหย่างน้อยได้ ๓ เดือน เมื่อเห็น
ว่า โยนส์ หมดฮาดัยในตัวแล้ว ไอ้ นายก็บังคับให้
ทำงานตามเคยอีก แต่เท่ายังต้องได้ครวญห้อย

“แม่ ไอ้ นายของกระผมจะค้าขายได้กำไรงาม
รวดเร็วสักปานไร แต่ข้าพเจ้าที่ด็อกกันเชื่อว่า ได้พบ
ทรัพย์ในเรือชาติ ดัเปญ และเรือของกระผมมาก
มาย กระทำให้ ไอ้ นายกระผมคืนเตนเกิดความ
โศก จึงซื้อหุ้เรือสดัดพวกมันไว้ครั้งหนึ่ง ด้วย
หวังว่า คงพบเรือมันทุกเนื้อเงินกดับมาประเทศ
ดัเปญ ถ้า ๓ หรือ ๒ ถ้า ก็จะได้ คั้งเอามา มัน
รู้หุ้ว่า โยนส์ และกระผมชำนาญเคิรเรือ จึงสั่ง
ให้ ไปหุ้ในเรือสดัด และแจ้งความประสงค์ให้

ทราบหย่างดีว่า ถ้าไม่ทำการให้คิดหรือพยายามจะ
หนีไปจากเรือโดยไม่ขออนุญาต จะต้องถูกทำโทษ
เขียนให้ตาย แต่ถ้าประพฤคคนเรือบรอยเชอพัง
ค่านายเรือ และช่วยจับเรือสเปญมาได้สักตำหนึ่
ก็จะปล่อยตัวให้เป็นไท ด้วยเหตุนี้ กระผมจึงกตาย
เปนพวกสัดดีไปโดยไม่เต็มใจสักกนิค กระผมต้อง
ขอขอบคุณพระเจ้า ด้วยการค้ำขายหย่างซัวซำของ
มันเปนหยู่ไม่ได้นาน เพราะเมื่อได้แต่่นเรือเที่ยว
ค้นหาเรือสเปญได้สัก ๑๐ สัปดาห์ ไม่มีผลอะไร
กระผมและ โยนส์ กัดบมา ส่วนไอนายคังคาคอย
หยักท่าเมือง สัดดี เมื่อเหนกัดบมาไม่ได้อะไรก็
เสียใจ เพราะได้เสียทรัพย์ไปแฉวเกือบครึ่ง เคย
ขายหุ้นทองไวให้แกณอน และพากระผมและ
โยนส์ กัดบไปบ้าน เพื่อชคเซยเงินที่มันขาดทุนไป
มันกัตตรายจ่ายใช้สรอย คิดจัดการทำนุบำรุง
สมบัติของมัน คือตัวกระผมและ โยนส์ ให้คชน
จนสุดสำมารภ เพื่อคิดหากำไรไว้เอาจากตัวกระ-

ผมและ โยนซ์ โดยบังคับให้หาเงินมาให้มันเดือน
ละ ๒๐ เหรียญทุกเดือนไป ถ้าไม่หย่างนั้นจะ
เขียนจนตาย คำตั้งชนิดนี้ฟังดั่งมีอนกับตั้งให้เอา
ตัวไปประหารชีวิต เพราะจะหาเงินที่ไหนให้ได้
๒๐ เหรียญ ก็พ้นวิสัยจริง ๆ ไอ้ชาติ มัวร์ ฉลาด
นายกรรมมันก็รู้ ได้ดั่งว่ามันตั้งไปจะได้ผลหย่าง
ไร มันให้กรรมและ โยนซ์ เปิดร้านขายตะกั่ว,
เหล็ก, กระจังปืน, ตุ้มและยาสูบ มันจะออก
ทุนรองไปให้ และต้องหาเงินมาผ่อนใช้มันเป็น
รายเดือนกับเงินอีก ๒๐ เหรียญด้วยทุก ๆ เดือนไป
“ตรงหน้าหย่าเพิกเข้าใจว่ามันจะเปิดช่องให้
หากำไรเหลือเก็บไว้ได้บ้าง แม้แต่เดกน้อย ใน
ที่สุดก็จะต้องมีเงินพอจ่ายค่าตัวได้ ไอ้เดมาฉลาด
เฉียบแหลมรู้เคมีใจว่า ถึงกรรมและ โยนซ์ จะ
ตั้งหน้าค้าขายหย่างไร ก็คงเป็นตุกหนมหนุ่ยรำไป
แต่ไม่มีทางอื่นก็ต้องทนทำการค้าขาย เพราะ
หย่างน้อยยังเป็น การที่เหมาะ กว่าไปทำงาน กตาง

ทั้ง เปนสัตว์ หรือทำงานในบ้านให้มัน อาศรัย
ตั้งหน้าคาขายจนสุดกำลัง จึงพอหาเงินมาให้มัน
ได้คนตะ ๑๐ เหรียญ และผ่อนใช้ทุนอีกต่างหาก
บ้างเดกน้อย ถึงสามารถหามาใช้ได้เท่านั้นก็คงเกิน
ความคาดหมายของมันหย้แล้ว เพราะเมื่อนำเงิน
มาให้ ได้เพียงครึ่งของจำนวนที่มันคาดไว้แต่แรก
ก็ไม่เห็นมันบ่นดักคำ

“ในเวदानัน แม่ ไตทาการตามตำพังกำไร
ให้ ไอแซก มัวร์ จะนับว่าเป็นไทแก่ตนก็ณเพราะ
ชื่อเท่านั้น เรื่องจะหนีเป็นอันเป็นไปไม่ได้ เพราะ
หย้ไทดจากทเดเกือบ ๓,๐๐๐ เค้น และมันบังคับ
ให้หย้ในเขตต์โดยรอบเพียง ๒๐๐ เค้น ขึ้นด้าออก
ไปไทดกว่านั้นเป็นต้องถูกเขียนหย่างร้ายแรง อีก
ประการหนึ่งไอ อับคุด ก็ยังคอยระวังแจหย้ด้วย มัน
เป็นคน มัดสุดมัน คือถือค้ำดนามหมัด และทง
มีความเกตุยคชัง โยนต์ และกรรมที่สุด และมี
ใช้แต่มันได้เป็นไทแก่ตนเท่านั้น มันยังเปนทไว้

วางใจของไอ้ นายคิ้ว และไอ้ตัวนายกระผมได้
 ดีว่า มันไม่ยอมให้เสียโอกาส เมื่อมันอาจจะข้าม
 เหนง โยนต์ และกระผมได้ ไอ้วายร้าย อับคุด ที่
 พยายามมาคว่ำกระผม ก็คอยหาเหตุจับผิดเต็ม
 อซึ่งอาจจะทำให้กระผมต้องรับโทษถูกเขียนให้เป็น
 ที่อับอายได้ ภายหลังจากความพยายามของมันจักร
 แหน่นจะดำเรจ เรื่องเป็นอย่างไร กระผมจะเดา
 ให้ฟัง

“โยนต์ กับกระผมทำการค้าขายได้คั้งต้องมา
 ตัง ๒ เดือน ครบถึงเดือนก็นำเงิน ๓๐ เหรียญ
 และเงินผ่อนใช้ทุนอีกบ้างเดกน่อยไปให้ทันกำหนด
 เต็มอ ทำให้ ไอ้ อับคุด คั้งยังฟังเก้อไป เพราะไอ้
 นายรักเงินทองของกระผมมีความพอใจ อนุญาต
 ให้ โยนต์ และกระผม ในเวลาที่มันหยินในเมือง
 ไม่เคิรทางไปไหน ขยายเขตค้เที่ยวให้เกินออกไป
 เปน ๕๐๐ เส้น แทน ๒๐๐ เส้นที่ได้กำหนดไว้แต่เดิม
 แต่จะไปคั้งมีบ่าวชาติ มัวร์ คน ๑ ซึ่งมันไว้ใจมาก

คุมไปด้วย และมันได้พยายามแสดงการเอื้อเฟื้อ
เตก ๆ น้อย ๆ ให้บ้างพอบันเทาความลำบากตง
ฝ่าย โยนต์ และกระผมก็ไม่ใช้เงิน ได้แสดงวาจา
ขอบบุญคุณมันบ่อย ๆ และทำกิริยาร่าเริงให้
มันเห็น กระผมเชื่อว่าไฮ้ ใจคงวางใจคิดว่า โยนต์
และกระผมทอดอาลัยไม่ตั้งใจจะหนี เพราะเมื่อ
มันมีธุระไปจากบ้านนานคงหงายสัปดาห และก็
กล้าเอาไฮ้ อับคุด ไปด้วย ไม่ต้องให้คอยระวัง
โยนต์ และกระผมทุกฝั้เท่าเหมือนแต่ก่อน ไฮ้เดมา
ชาติ มัวร์ จะไว้ใจในบ่าวของมัน ๒ คน คือ โยนต์
และกระผมด้วยเหตุหย่างไรก็ตาม กระผมไม่จำ
เป็นต้องบอกท่านให้ทราบว่ ตั้งแต่แรกได้รับ
ทุกขเรื่อยมาตั้งกตางคินกตางวัน ที่ โยนต์ และ
กระผมจะไม่คิดหาทางหนีไปให้หลุดพ้นจากความ
เป็นทาสมาเป็นไทเตยจนนาที่เดียวเป็นไม่มี แต่
เมื่อเห็นมันคอยเฝ้าระวังหยุ่งแข็งแรง และถ้าหนีไป
ไม่พ้นจะต้องถูกทำโทษหย่างร้าย กระทำให้ โยนต์

แต่กระผมยอมทอศอด้ายไม่หวังไปพักหนึ่ง มา
 บัดนี้ไอนายไม่หยุ ซ้ำไเอ้อับคุด ซึงคอยเฝ้ารวังดู
 กุไปเสียดวย หย่างชนชวักเปนชองให้หนได้บ้าง
 ถาคิดหาทางคบคาเจ้าบ่าวชาติ มัวร์ ซึงคอยกิด
 ชวางไม่ให้ออกไปนอกเมืองในขณะนายยังไม่หยุ

“เพราะหิดดวยโคทราบว่าเจ้าบ่าวคนทมาคูน
 เปนบ่าวหยุกับไเอ้เดมาชาติ มัวร์ มาหตายปี กัดัง
 มีควมถษยาไเอ้อับคุด หย่างแกกดำ เพราะมัน
 เข้าใจว่าไเอ้อับคุด ไปแทนที่เปนคัวไปรดของนาย
 มัน กระผมก็เดยดำไเอ้อับคุด เสริมเรื่องให้มัน
 โกรทหนักชน และกดำวหาว่านายเปนผู้ไม่รู้จัก
 คุณควมดีของซาเกาทคิมควมซอด้คย มันพอ
 ใจฟังคำของผุซึงเห็นพองคตองตาม เพราะถกอา-
 รมณมัน และซึงมันอาจควรปรับทุกซได้ อาการ
 นย้อมมีแกดำมีญชนทกรปทุกนามเมื่อสับควมคับ
 แค้นใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง กระผมได้ทำเพราะมัน
 เปตียนควมคิดใหม่ที่มาชอบพอกับกระผม เยน

ฉันหนึ่งกระผมจึงมอมเหต้ามัน แม้มันเป็นคนมีดี-
สุดมัน ในคำสอนบัญญัติห้ามไม่ให้กินน้ำเมา มันก็
ไม่ขัดข้องอะไรนัก เบนแต่หลบไปในที่ลับๆ ก็แล้ว
กัน พอมันเมาเหต้ามัน กระผมแตะ โยนด์ ก็แต่งปรับ
ทุกซกกับมันว่า หมันไม่ดบายเส้นสายตั้งเพราะไม่
ได้ ไปไหน หยากจะหยุดพักเที่ยวสักที่ จนใจที่ไม่
มีใครพอไว้ใจได้จะให้เฝ้าร้าน ไร่ท่าดัดันคานโกง
เห็นเป็นโอกาสจะฉ้อตกรไต่บ้าง ก็ฮบเหยื่อที่ต้อ
ไว้กด่าว่า มันเชื่อว่ากระผมแตะ โยนด์คงไม่หนี
ซ้าบอกเด็ดด้วยว่าถึงจะหนีก็ไม่พ้น เพราะในเมือง
นับว่าซึ่งเป็น ครีตคิง ถ้าออกไปจากบ้านนายของ
คนเพียง ๘๐ เด็น ก็ต้องถูกคนซาค มีวร ทพบคน
แรกบังคับให้แสดงใบอนุญาตเป็น ตายตักษณอัค-
ษรนายว่ายอมให้มาได้ มันออกความเห็นให้ไป
พรงัน แตะรับเป็นธุระจะเฝ้าร้านให้ มันบอกว่า
ถ้าไม่มีใบอนุญาตจากนายจะลำบาก แต่รับรอง
ว่าถ้าถูกจับพาดัวมาตังก็ไม่เป็นไร ไม่ต้องถูกทำ

โทษ เพราะมันจะบอกว่ามันเป็นผู้อนุญาตเอง แต่ไอ้ช้ช้หน้าดำในเวตามันพูดมันคนเค้เจ้าเจตนาของกรรมได้ แต่มันทำไรต่อเลย เพราะดวงมาอีกตีปดาหนึ่ง ไอ้ช้ช้เก่าแทนที่จะเป็นคนซื้อตีคยตีมนาคณนาย มันก็เก็บของในร้านขายเป็นตังเงินเลยรีบแล้วเปิดหนีออกจากเมืองไป

“ในวันรุ่งขึ้นเวตาช้ช้ เจ้าช้ช้ มีวรี กต่างว่ากรรมและ โยन्ह์ ออกไปจะถูกนายประตุถามขอตไบอนุญาต จึงพาตัวออกไปตั้งนอกเมือง นับว่าวันนั้นเป็นครั้งแรกจับเดิมแต่คกมาเป็นทาส ที่กรรมและ โยन्ह์ ออกมานอกเมืองได้ตามดำฟังไม่มีใครคุม รตักในใจไว้เสมอว่าไม่มีไบอนุญาต จึงตั้งใจคิดจะหลบหนีไม่ให้คนพบเมืองไม่ว่าเด็กผู้ใหญ่พบปะถามแต่จะหลบพ้นได้ เหตุุนจึงพยายามจะหนีเขาป่าแถบนั้น ตรงไปพักซ่อนตัวหย้ในบ้านโดดแห่งหนึ่ง ระยะเวลาจากเมืองราวช้ช้โมงเศษ ซึ่งเข้าใจว่าเป็นบ้านร้าง นึกว่าถึงซ่อนตัวหย้ทนน

พอให้มันจิ้งจะหนีไปได้ดีดอก ออกเคิร์มาในป่ายัง
 ไม่ทันถึงครึ่งชั่วโมงก็ได้ ยืนเตี้ยงมีเท้ามา เหลี้ยว
 ไปดูเห็นคนขี่ม้ามา ๒ คน ตกใจคิดว่ามันกตัวจะเป็น
 ใครตามมาจับ ก็หนีเข้าไปซ่อนในดุ่มทุมไม้ซึ่ง
 หยุไก่ต่างๆ การที่ตกใจกตัวเป็นอันเหตุวเบต่ำ ๆ
 เพราะพวกมันขี่ม้าเดยไปไม่ได้เหลี้ยวดูซ้ายขวา
 อาตามตกใจ กตัวแต่ละต้อง การ จะ หนี ไป โดย เรว
 กระทำให้มันนึกถึงว่า ไม่มีใครในเมืองทราบว
 เราหนีมา ถึงพวกทขี่ม้าไปจะเหลี้ยวมากก็เห็นแต่
 ข้างหลัง คงเข้าใจเดยว่าเป็นเพื่อนเคิร์ทางด้วยกัน
 เพราะเห็นแต่งตัวเป็นชาติ มัวร์ ในหัว ๑ ภาค
 นาพิกานั่นเอง กระผมกับ โยนด์ ออกจากดุ่มทุม
 พุ่มไม้เคิร์ทางต่อมา ไม่ช้าแต่เห็นบ้านซึ่งเราต้อง
 การไป แต่เดยใจเจียนตมจับ เพราะมองแต่ไทด
 เห็นคนชาติ มัวร์ ดงจากม้าหยุดพักยืนกินน้ำหยุตรง
 ประค บ้านซึ่งเข้าใจว่าเป็นบ้านร้างกตายเป็นบ้าน
 มีคนหยุไปนิบ เพราะหิดดีกหนอยทริเดยคนมือ

แต่กระนั้นอาการของกระผมกับ โยนส์ ยังคง
 เคราะห์ร้ายอย่างพิลึก ๆ ใหญ่ เพราะจะเดิรย้อน
 กลับไปก็ไม่ได้ จะเดิรต่อไปในเวธากตางวันก็ไม่
 กต่า ฆเณินทางข้างขวาย้านมีเตาเผาปูนใหญ่ ๒-๓ เตา
 ถ่าไปให้ถึงหย่าให้ ใครทันแแต่เห็น ก็พอเอาเปนท์
 ซ้อนตัวได้ กระผมกับ โยนส์ จึงเดิรออกมาไปจน
 ถึงที่ตรงเข้าไปต้มตัวนอนนอดคอหยุรมกำแพงเตย ๆ
 แต่ว่าหยุโกตบ้านจริง ๆ ได้ยงคนขมาพดกันได้
 ยินถนัด นิ่งภาวนาใจเปนท์ทุกซกตัวพวกนนั้นจะเข้า
 มาพบ ได้ซักชวโมงพวกนนั้นกขนมาไป ไปได้
 ยังไม่ทันหายใจทงทองค์ เจากรรม! มีหญิงชาติ
 มัวร์ ๒ คน เดิรมาเกบพนักัดเตาปูนเข้ามาทุกที่
 เห็นไม่ได้การท่าจะเกิดเหตุแน่แแต่ ชนท่านอนนึ่งมา
 พบเข้าก็จะสังคัยทันทว่าเปนท์ทาด์พวก คริสต์ตั้ง นั้น
 มา ตกตงต้องแขงใจท่ากตาด้านหน้าตักชนออก
 ไปพุดภาษา มัวร์ ซึ่งเรียนนรมาบ้าง บอกแก่หญิง
 ทง ๒ ว่าเปนท์คนชายชองหยุในเมือง ออกมาเทียว

และอาสาช่วยชนพื้นให้ หญิงทั้ง ๒ พอใจในกิจวิ
 ฤทธิภาพก็ยินดีให้ช่วยชน เพราะเขาแรงคน ทำหน้า
 ยิ้มหนักขันในใจกดขี่ไป ทั้งวันในวั้นนั้นเปนอันไม่
 ตกใจอะไรอีก เวตาดางคืนจึงออกเดินต่อไป ยัง
 ไม่ทันรุ่งสว่างก็พ้นมาได้ไกลตั้ง ๘๐๐ เด็น ผ่าน
 กระจิมพวก มัวร์ มาหลายแห่ง คนยามที่เฝ้า
 กระจิมเมื่อแต่เห็นคงเข้าใจว่าเป็นคนชาติเดียวกัน
 และไต่ยินเลี้ยงพูดเป็นภาษาคนด้วย จึงปล่อยให้
 ไปโดยสะดวกไม่ซักถามหย่างไร รุ่งขึ้นหยุดพัก
 ช้อนควักได้ส้มทุมไม่อันทบ กินน้ำและขนมปังซึ่ง
 ได้กะเพาะดีควมา ๑ กะเพาะ และอีก ๒ กุงเตกๆ
 พอแก้ความหิวกระหาย”

กับคืน เวตักถามชน : “แต่ฉันหนีไปทางทิศ
 ไหนกัน? ไปในเวตาดางคืนฉันไม่มีแผนที่และเข็ม
 ทิศทำหย่างไรจึงหาทางพบ?”

ฟอลคอน ตอบคำถามว่า “หนีไปทางชาย
 ทตใต้เมือง สัตตซึ่ง โยนส์ เคยมากับไอนายหลาย

ครั้ง เมื่อไปถึงแล้วจึงจะต้องเดือดร้อนหาเรือหรือ
 ขี่ไรมาทำแพอีก ” แล้วเล่าเรื่องต่อไป “ นั้นแหละ
 ซอรับ กระผมกับ โยนส์ เติรทางหนีมาดังที่เล่า
 ได้ตั้ง ๑ ปีเศษ เวลากลางวันหยุดพักซ่อนตัว
 นอน ตอนกลางคืนออกเติรคดป่าฝ่าทุ่งพบแม่น้ำ
 ดำคตองก็ตงตุยว้ายข้ามไป ในป่าดัดควรายชุกชุม
 แต่เตชะบุญยี่ไม่มีมือไรมารบกวนเลย เวลาคึกก็
 อาศรัยผักหญ้ารากเหง้าผลไม้ ในป่ากินเป็นอาหาร
 เมื่อกำตงเติรชนภเขาตง โกร่งเกร็งตง ๑ มา ทนโค
 นนโคยนเคียงซึ่งจำได้ชนมากระทบหู กระผมเตะ
 โยนส์ คูกเข้าตงขอขอบคุณพระเจ้าวซึ่งทรงพระกรุณา
 ช่วยคนใจให้มาถึงทน เคียงทีโคยนคอกเคียงคตง
 ชัดมากระทบฝั่งแต่เป็นเคียงที่กระผมฟังชนใจราว
 กับเคียงคนตรีไฟเราะจริง ๆ ใจกระผมก็เร่งหยาก
 ให้สว่างโดยเร็ว ครนสว่างมองตจจากยอดตภูเขา
 แดเห็นทเต หน้าตาของกระผมเตะ โยนส์ ก็โหด
 พราว ๆ ออกมาด้วยความปลตาบปลัดมยินดี เหตุ

ซึ่งทำให้บีบติดตงกคือ ห่างจากที่นั่นไปราว ๒๐
 เส้น ทางขวาและทางซ้ายมีหมู่บ้านใหญ่ ๒ แห่ง
 ยังมองแต่เห็นชาวบ้านพากันออกไปทำการประจำ
 วันของคน เพราะถนน กระแสมทาง ๒ ต้องปั่นขึ้น
 ไปซ้อนหย่อมบนคันไม้ไผ่คันใหญ่ อาศรัยไบเปน
 เครื่องกำบังตัว จนกตางคันก็ยังไม่ได้กินอะไรนอก
 จากตุกไม้ไผ่ โอ๊ก พออิมไปได้ ถึงหย่างนั้นยังมี
 ความหิวหยากเป็นไทแก่คน เพราะเห็นหยู่ข้างนำ
 ไร ๆ แล้ว แต่ว่าเจ้าศิวทำโทษหรือบางที่จะต้อง
 ตกไปเปนทาสหยู่ช้วนาคามีตามหลังมาด้วย

ตกเวดากตางคนรู้สึกขมขื่นใจ ด้วยได้นอนพัก
 หย่อมบนคันไม้ไผ่ หดับดบายคทั้งวัน (ไซ่ผูกตัวเข้า
 กับกิ่งไม้จะได้ไม่ตก) เราเค็รไปจากภูเขาเดียบ
 ไปตามฝั่งทะเลลึก ๔ ชั่วโมง มาตามทางพบตำธาร
 น้ำชุ่ม ๆ แห่ง ๓ จึงเอากะเพาะน้ำจวงเขาไว้ รุ่ง
 เข้าจับเต่ามาได้ตัว ๓ และหอยได้สัก ๓ ตะกร้า
 ซึ่งเป็นอาหารหย่างพุ่มเพื่อย กินอาหาเด็รจแล้ว

นอนพักหยู่สองสามนาฬิกา จึงกล้าออกเดินต่อไป
 ในเวดากดางวัน เพราะเหนงม้ประเทศแถบนี้ไม่
 มีคน วันนั้นไม่พบมนุษย์สักคน จวนเย็นจึงเห็น
 เมือง ลัดดี มองเห็นบ้านช่องหอคอยได้ตะคุ่ม ๆ
 แต่ว่าไกล ซ้ำมีความปดิมใจด้วยเห็นเรือดำ ๓
 ทอดลมอหยุดิบ ๆ ซึ่งเข้าใจว่าเป็นเรือชาติอังกฤษ
 ทำนกงคาดความในใจของกระผมและ โยนส์ ถูกว่า
 มีความปดิมใจเพียงไร และที่กระผมทั้งสองคง
 ใจพยายามรีบไปให้ถึงเรือโดยเร็วเท่าไร แชนชา
 จะหักไปตั้งก่ตอนเพราะความเร่งรีบก็ไม่เอาใจได้
 แต่กระผมหวังใจเดี่ยวว่าทันไปทุกชุมชน ด้วยเห็น
 ว่าที่จะไปให้ถึงนั้นโดยยากนัก จะหาเรือที่ใกล้ ๆ
 สักดำก็ไม่มี หรือจะพบไม่ผู้กรัดทำเป็นแพก็ไม่ได้
 ครั้นจะว้ายไปก็เหลือกำลัง เห็นแต่ความคิดซัด
 เตยทงนน มีหยเพียงทางเดียวคือ ต้องหาญเข้า
 ไปในเวดากดางคืน เตียงบุญเตียงกรรมทีใครจะ
 พบปะตัวและจับกุมเอาไปคู้ที่ ค่อย ๆ ตอบตงไป

ที่ท่าเรือ คงจะพบเรือรบของใครเข้าตั้งดำเป็นแน่

“นั่นแหละซอรัป เมื่อตกตงเดียงดังนั้นแล้ว ก็

ซ่อนตัวหยับนคั้น ฟีก ไบใหญ่จนตวงเข้าเวตาทกตาง

คนจึงออกเคิรจะเข้าไปในเมือง เกราะห่มันยังไม่

สิ้น เมื่อจวนถึงเมืองห่างราว ๒๐ เด็น ไปพบกระโจม

พวก มัวร์ เข้าแห่ง ๓ โดยไม่ทันรู้ตัวในเวตาที่เคิร

อ้อมมา ฉเินไอ้คนักเจ้ากรรมซึ่งเผ้ากระโจมได้

กตั้นมันเห่าชน คนในกระโจมวิ่งออกมา จักระ-

แหต่นมันจะจับตัวได้ แต่เขาข้อมว่าความจวนตัว

ทำให้เกิดความว่องไวราวกับมีปีก กระผมกับ

โยนต๋ วิ่งหือไปตามทางเขาหีบเขา ซึ่งมีคนไม่ ทบ

แหวกตุ่มตุ่มไม้ ซึ่งเป้นพุ่มใหญ่เข้าไปนอนซ่อน

หรือถ่มตัวตงเพราะหมดก่าตัง กระผมขอเด้าเพิ่ม

เคิมว่าเวตานั้นหมดทางที่จะหนีค่อไปอีก เพราะ

ไอ้พวก มัวร์ ได้มากงทราบเด้าว่าหนีเข้าไปซ่อนที่

ไหน กระผมแตะ โยนต๋ หายใจแหม่วๆ เอียงหู

ฟังกับพันคิน ในใจนึกหวนในเวตานั้น คาคหุ่ยทุก

...

ขณะที่ไอ้พวกที่ไต่จะตามเข้ามาในพง แต่ก็น่าอัศจรรย์ซึ่งกระผมออกจะคิดว่าอัศจรรย์จริง ๆ ด้วย เพราะไม่ได้ยินเสียงมันตามมาหรือเสียงอะไร นอกจากเสียงอกเด่นคึก ๆ หายใจแหม่ว ๆ ของกระผมทั้ง ๒ เท่านั้น ชั่วโมง ๑ เดม ๆ ที่ต้องซ่อนตัวหยู่หย่างนึกว่าจะเชื่อใจว่าพ้นอันตราย แต่เจ้าพวก มัวร์ ไม่ได้ไต่ตามมาเราก็รู้ไม่ได้ เพราะมันไม่ได้ถูกดักขโมย หรือเห็นหน้าตาและได้ยินเสียงอะไรของเรา คงจะเข้าใจว่าสุนัขของมันเห่าใบคองแห่งทำให้คึกใจไปเปล่า ๆ ความจริงก็เช่นนั้นด้วย เบนแต่คนเคียวทางหย่างสุจริต ๒ คนเท่านั้น !

“ สุ่มทุมไม้เป็นที่ซ่อนตัวในเวดากดางวันใต้ดี และวันนั้นเป็นวันอัคคิไม่โปรงใจยิ่งกว่าวันอื่น ๆ คึงแต่ได้เคียวทางมา หรือบางที่จะเป็นด้วยจนจะไต่เป็นไทซึ่งดเหมือนจะไถ่เข้ามาแล้ว ยิ่งไถ่เข้ามาความวิตกกังมากขน กัดจะเป็นหย่างสุภาษิตว่า ‘ ถวยพตคเมื่อถึงปาก ’ (เรือต้มเมื่อ

จอด) การณ์จะเป็นอย่างไรก็ตาม ข้อท้วงติง
เหตุผลพอ เพราะเวตาราวเที่ยงวันกระผมและ
โยนส์ ตกใจด้วยสุนัขเห่าดังอีก

“กระผมกระซิบบอก โยนส์ ว่า ‘ไอ้พวก มัวร์
มา เบ็ดหน้ไปเกิด’

“โยนส์ ตอบ ‘จะหน้ไปไหน ขึ้นหน้ไปมันก็
จะเห็นเรา หยไฉนเหมาะกว่า เพราะมันยังไม่รู้ว่า
เราซ่อนหยไฉน อีกประการหนึ่ง มันคงมาแค่คน
เดียว เพราะไม่ได้ยินเสียงพูด ึ่ง ๆ ไ่วเปนต์’

“ต่อมาได้ยินเสียงไม้หวดคอกอหญ้าโกด ๆ คู่รัก
เห่าอีก แด่วไค ยินเสียงนกกระทาบินหวือ เพราะที่
ดัดเห็นนกบินหน เพราะเจ้าหมอนนทเป็นนกแดง
จับสัตว์ เคยได้ตามนกันไป

“โยนส์ ค้อว่า ‘ตกใจไปเปล่า ๆ เกือบเดี่ยท’

“กระผมเหือกาทไหดโซมหน้า คอบว่า ‘จกระ-
แหตันทเดียว’ แด่วคองจุปากเพราะไค ยินเสียง
คนเคิรมา

“กระผมและ โยนส์ ต้องนอนหนึ่งพังหยุก คราว
 นมองไปดูทางสี่มุม ซึ่งแตกเป็นช่อง เห็นคนที่เดิน
 มาใหม่เป็นชาวบ้านนอก ไปชักเลือดที่ตำรากรดับ
 มาเอาตากไว้บนพุ่มไม้ ชายคนนั้นรอกหยูที่นั่นไม่
 ข้าเท่าไร แต่สำหรับกระผมคนนานเต็มทีทนไม่ค่อย
 ไหว กัดจวนกระทั่งมันจะได้ยินเสียงหายใจ อา-
 การของกระผมอดอดเคอตรอนกว่าคน ไม่กล้า
 เขี่ยคแซนซากตัวจะกระเทือนดังกรอกแกรก ต้อง
 ผ่อนหายใจให้ค่อย ๆ ออกเบา ๆ มีหน้าข้าไ้
 จมูกแฉกเกิดคันยิบ ๆ หยากจะจามออกมาให้ได้
 ต้องกดั้นจริง ๆ จึงดำเรจไม่จามออกมา เพราะ
 รู้เต็มใจว่าถ้าจามออกมา ก็เท่ากับร้องเชิญตัวเอง
 ไปเป็นข้าอีก กระผมพูดหย่างไม่ค่อยเต็มใจว่า
 เวตาอดกั้นไม่ให้จาม รู้ดีก็เจ็บร้ายราวกับถูก
 พวก อินกวิดีชัน^(๑) ของ สเปญ ทำโทษทรมานให้

(๑) กรรมการศาลศาสนาสำหรับชำระทำโทษคนประพฤตและ
 กล่าวทูลราชรถศาสนาตุสตั้ง.

ตายช้า ๆ พอเจ้าหมอนั้นตากแดดเสร็จจกดับไป
รู้สึกความชื่นใจผุดซาบซาบไปทั้งกาย เกือบทค
แทนความทุกข์ทหนมาแต่แรกได้”

กับคน เวสต์ พงเรื่องนกชนกหัวเราะ พุดต้อค
ชนว่า “แต่ต่อมากงจามได้หย่างเต็มจุมกช”

ฟอลคอน คอบ เป้ดำซอรับ จามไม่ได้เดย
ซ่มชนะมาแต่ต้นมือ ตั้งแต่นั้นมาเดยไม่จามกับ
ใครอีก กระผมจะเล่าเรื่องต่อไป พอถึงเวตา
กตางคินกระผมและ โยนดี ออกจากส่มทม เพื่อ
กระทำการหย่างใหญ่เป็นครั้งที่สุด ได้ ไปที่ตำธาร
คิมนำตางหน้าคาพอให้แซมชนแล้ว พวกนั้นออก
เคิรจะเข้าไปเมืองเก่าของชาติ มัวร์ ตั้งใจจะเข้า
ทางประตูเมืองที่หยไม่ห่างจากชายทะเล ซึ่ง โยนดี
ตั้งเคตเห็นว่าแถบนั้นมีพวกคองาร และคนกตาส์
เข้าออกโดยมาก คนจำพวกนั้นเห็นคนแปดกหน้า
มาในเวตาถกตางคิน แม้จะรู้ว่าเป้นทาส์ชาติ
คริส์ตัง ก็ไม่เป้นชุระอไโรนิก เพราะพวก คริส์ตัง

ที่เป็นทาสผ่านไปมาทางนี้เสมอ กระผมและโยนส์
 คิดว่า ถ้าจะหลบหนีไม่ให้ใครเห็นหน้าซัดก็ควร
 เข้าไปในเมืองเวตตากองคิน จึงได้รื้อหุ่นอกกำ-
 แพงจนเห็นพวกกตาดูชาติ มัวร์ พวกหนึ่ง เดิรว่อง
 ดำทำเพลงดีใจด้วยจับเรือชาวยุโรปได้ลำหนึ่ง ใน
 เวตมาก่อนหน้าไม้ซ่านัก และได้ลากเรือเขาเข้ามาใน
 อ่าววันนเอง กระผมและ โยนส์ ก็ตามท้ายพวก
 มันไปด้วยโดยพวกมันไม่ทันสังเกตเห็น ขณะเดิร
 จะเข้าประชิดขนาดแคบ ๆ มา หัวใจกระผมให้
 เต็มความแน่นในอกถึงกตาดูทั้งใจของคนอื่น ดีใจ
 เพราะใกล้จะหลุดมาเป็นไท กตาดูเพราะวิตกว่าเดิร
 จากที่กว้างแล้วจะเข้าไปหากับซึ่งมันดักไว้เอง ขอ
 ให้นักคิดชอบรับว่า กระผมจะตกใจมากเพียงไร
 เมื่อกำลังเข้าประชิดมา พบพวกทหารตั้ง ๕๐ คน
 ด้อมเอาไว้ ที่ซีกดาพออกมามีของมหายุครังหนึ่ง
 อีกครึ่งหนึ่งซุกไว้พันศรัษะ แสงไฟส่องตอหน้า
 ของมันดูร้ายน่ากลัว รูปร่างราวมีค่าจแสงดาแวว

วาว จนกระผมแทบหมดสติคิดว่าตัวตายตงมาหยุด
ในศาลเมืองฉันท

“เจ้าคุณนายกรากมาเดือกคิดเอาตัวกระผม
และ โยนต์ จากหมูกตาดี่ชาติ มัวร์ ซึ่งตกคตังไม่
น้อยไปกว่าเรา และแข่งดำพวก คริสตัง ซึ่งตก
มาเป็นทาสว่าเป็นตูกศนิก มักห็นนายซึ่งเป็นคน
มอส์เดม (ถือศาสนาหมัด) เด่มอ แต่ร้อง
ให้เอาตัวไปซึ่งคุกจำครวนเดี่ยวทงซาแต่มีอตามไว้
กับผนังห้องในคณวนน และซักถามเพิ่มเติมด้วย
ความดีใจหย่างป่าเถอนของมึนว่า :—

“ไอหมา ๒ ตัวน ถ้าเขียนเดี่ยวใด ในวันพรุ่ง
นเปนต์ จะได้ไม่กตังว่ามันจะหนีไปอีก ”

“กระผมและ โยนต์ เข้ามาติดกับที่มันตักไว้
ด้วยประการฉนี้ จะเป็นเพราะใครจัดการตักไว้
ไม่สามารทจะเดาให้ทราบได้ ให้เจ็บปวดจริง ๆ
หมดหนทางตงก็ตองยอมให้มันคร่าเอาตัวไปซึ่งไว้
ในคักมิดโดยดี มันได้ครวนตามไว้กับฝาผนัง ทน

ทุกขเวทนาหยาบในหมู่ไอ้พวกคนคุกชาติศัตรูในเมือง
 นั้น ซึ่งแสดงการเขาระเหยียดถูกต่างๆ นานา กัดฟัน
 ในหนักเหมือนเน้นร้ายกาจ เดียงหนกกรัดกราด
 ยงคอมอกกัดเห็ดอหนาทาน ที่ต้องทนทรมานหย่าง
 หนักหน่วง ถ้าเป็นประเทศถือศาสนาคริสต์คง ก็
 เป็นอันว่าได้รับโทษ สัมควรกับกรรมผิดหย่างใด
 หย่างหนึ่งพอแฉะแทบทุกชนิด แต่ไม่ถึงกับความ
 ผิดซึ่งเป็นเพียงพยายามจะก่อเอาอิสรภาพ ซึ่งพระม
 หาราชได้ประทานไว้แต่กำเนิดกับคนมา แม่ชิตตา
 ถ้าเรื่องที่เล่านี้ทำให้ใจคอห่อร้อนไม่สบายแล้ว ก็
 จะหยุดเสีย” ฟอลคอน พุดดังนี้ เพราะเห็นนาง
 ชิตตา น้ำตาไหลตงมาอาบแก้ม

นางสาว ชิตตา ตอบว่า “ขอโทษเถิด! พี่
 ฟอลคอน เรื่องตลกทุกขทรมานหย่างที่เล่านี้ คือ
 ให้ตลกตาไม่มีวิญญานฟังก็ต้องมีน้ำตาไหล แต่
 เล่าต่อไปเถิด เพราะฉันหยากทราบว่าเป็นเรื่องเป็น
 หย่างไรพี่ ฟอลคอน จึงกัดฟันมาได้”

ขณะนั้น ก็ปัดนิ้วเวสท์ ซึ่งกำลังทำหน้าผกควมวดตัวบงกคองพ่นควันนุญ ๆ ก็กระทบเท้าราวกับจะพยายามเข้าช่วย ฟอลคอน ผิวปากได้ยงตั้ง “หิว!” แล้วพูดด้วยความแค้นว่า “ชายหน้าแท้ ๆ ที่ประเทศ อังกฤษ, ไม่ใช่, ประเทศที่ถือศาสนาคริสต์ตั้ง ทำไมจึงไม่รวมกำลังกัน คัดมันของไอ้พวกนอกศาสนาเดี่ยให้ถึงใจ หย่างเรา ๆ นี้เมื่อท่าน เบ็ดก เป็นผู้บัญชาการ ยังได้เผาเรือของจ้าว เต (ผู้ครอง) เมือง คุณตั้ง เดี่ยตั้งเชือกของคือน้ำค้อตา คิดประชิดกำแพงบอมทมมันของมันทีเดียว และเพราะทำตงนงบงคบให้มันปด้อยพวก คริสต์ตั้ง ซึ่งพวกมันจับเอามาเป็นทาสเดี่ยตั้งเมืองได้ แต่เด้าค้อไปเกิด ฟอลคอน นั้นก็เหมือนกับนางหนู หยากรูว่าหน้ไอ้พวกหมาเหต่านนั้นมาได้หย่างไร”

ขณะที่ต้องขอประทานโทษผู้อ่านพักเรื่องไว้พดาง เพื่อจะยืนยันว่า ก็ปัดนิ้วเวสท์ มีเหตุผลพอ

ที่โกรธเคืองรัฐบาลในยุโรป สมัยนั้นว่า ทำเฉย
ปล่อยให้พวก คริสต์ตัง ถูกจับไปขายเป็นทาสรับ
ทุกซัทรมาน เพราะแกยังจำเรื่องที่ท่านแม่ทัพเรือ
เบตก ได้ตั้งโทษตั้งต้อนพวกสัตว์ดึกชาติ เอตยี่เรีย
หย่างสาหัส โดยทำตายกองทัพเรือชาติ คุณีต ได้
เรื่องน่าจับใจแต่คงความกว้างขวางและความกล้า
หาญ ของท่านแม่ทัพ เบตก กับพวกทหารเรือ
ของท่าน นาย เหน็บเวดดิกัน ได้เล่าไว้ในหนังสือ
ประวัติของท่าน โรเบต เบตก ต่อไปนี้ :-

“ ยังกเห็นต่อหยาแต่เมือง เอตยี่ยัด เมือง
เดี้ยว แต่ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังเข้าจัดการ
กับหัวเมืองใหญ่พวกสัตว์ดึกอีกต่อไป เพราะคง
แต่ได้ทำตายहतกมันของพวกหน้เมือง คุณีต
แล้ว พวกโจรสัตตตั้งแต่เมือง ศรีปอด จัน
กระทังฝั่งเมือง เฟช ในประเทศ มอรอคโค ก็
เขตผู้มอกตวิตาน ครันกองทัพอังกฤษเข้าไป
ถึงอ่าวเมือง เอตยี่ยัด หย่างองอาจ ทำเป็นที่

ว่าแวะเข้าไปเยี่ยมเยียนประเทศซึ่งเปนไมตรี
 กันแล้ว ท่านแม่ทัพ เบ็ดก ได้แตงนายทหาร
 ของท่านคนหนึ่งขึ้นไปเจรจา ร้องขอคืนทรัพย์สิน
 สัมบัติและปล่อยพวก คริสต์ตั้ง ซึ่งจับไปเปน
 ทาสตามเคย เด (ผู้ครองเมือง) ได้รับรอง
 ทูตของตนไปเจรจาแข็งแรง แสดงความนับถือ
 และความหวังดีต่อท่านแม่ทัพ อังกฤษ โดย
 จัดหาสัตว์มีชีวิตส่งมาให้ กองทัพเปนเด็บบึง
 การจัดตั้งเด็บบึงมาให้ นี้ประจวบกับเวลาคน
 ในกองทัพต้องการจริง ๆ และเป็นวิธีดำเนิ
 รที่เหมาะสมกับการเมืองด้วย เพราะฉนั้น เค ผู้
 ครองเมืองก็กตัญเป็นคนที่พวกทหารเรือซึ่งซัด
 เด็บบึงหย้แด้วมความนิยมทันที ส่วนข้อที่ท่าน
 แม่ทัพกำหนดร้องขอมานัน เค ได้ตอบหย่าง
 คดองแด้งว่า บันดาเรือและคนซึ่งชาวเมือง
 จับมาได้แต่ครั้งก่อน ๆ จะเป็นของชาติ อังกฤษ
 และของชาติไหนมาแต่เดิมก็ดี บดินกตายมา

เปนสมบัติของเอกชนแล้ว เพราะโดยมากต่าง
 ได้ออกทุนทรัพย์ซื้อมาจากตลาดอย่างเปิดเผย
 เติมราคา ประการหนึ่งได้จับคร่ำหามาได้ใน
 สัมมัยซึ่ง พวก อีสต์อิน กับพวก คริสต์ตัง ยังกำลัง
 ทำสงครามกัน ซึ่งถือว่าได้ประพฤตกุศล
 ตามประเพณี ครึ่งเมื่อยังไม่มีหนังสือสัญญา
 ทางพระราชไมตรี และเปนสัมมัยซึ่งไม่มีใคร
 สามารถประพฤตผิดต่อข้อสัญญาได้ (*)
 เพราะฉะนั้น ถ้าไม่ใช้อำนาจบังคับพลเมือง
 และไม่ให้พลเมืองเกิดความจลาจล ถึงจะไม่
 เกิดชบดชนในอาณาเขตก็ตาม ก็เปนอันหมด
 สามารถจะค้นพวกเซตยได้ กับร้องว่า เมื่อจะ
 พิจารณาถึงโจรสตมียุ่ทั่วไปในยุโรป และ
 ทั้ง แอฟริกา แล้ว อังกฤษ ออกจะต้องการ
 มากไปทำให้ คันททรัพย์สมบัติและเซตยซึ่งจับได้

(*) เพราะยังไม่มีสัญญา.

ทั้งหมด โดยไม่ให้คิดค่าบาง ในที่สุดท่าน
 แม่ทัพ เบตก หากจะเห็นแจ้งในข้อคิดคำนึง
 ก็ได้พูดว่าดังหย่างไรจะต้องขอถ่ายคนอังกฤษ
 ซึ่งมีอยู่ในเมืองนันททั้งหมด เป็นราคาค่าถ่าย
 ย่อมเยาว์ตามสมควรทุกคนไป และออก
 ความเห็นให้ตกลงทำสัญญา กับ เด และพต
 เมืองนน ห้ามไม่ให้ เด และพตเมืองรบกวณ
 ทำร้ายคนค้าขายชาติอังกฤษต่อไปในภายหน้า
 เจ้าเมืองดัดดีมีเดียงก่อนยอมรับรองตามข้อ
 ความเห็น จึงได้ตกลงทำสัญญากันในเรื่อง
 ถ่ายเชลยตามราคากำหนดไว้ตายตัว และ
 ปล่อยพวกทศของทนต์ทุกขเวทนาส่งไปไว้บนเรือ
 ของผู้เป็นมิตรช่วย ก่อนกองทัพเรือจะออก
 จากท่าเมืองไปได้เกิดมีเรื่องหย่างวิเศษ และ
 จับใจขึ้น เป็นอันเพิ่มลักษณะทหารเรืออังกฤษ
 ในแบบฉบับแต่คงตัวหย่างอันดงาม ยศยาวขึ้น
 อีกเรื่องหนึ่ง คือเมื่อเรือยังทอดหยุดไถ่ฝั่งไม่

ห่างจากปลายเขื่อนหินบังคด้น ได้มีคนว่ายน้ำ
 นำมาหาเรือหลายคน มีคนชาติ มีวรรตงเรือ
 ได้ตามมา ครั้นพวกที่หนีว่ายน้ำมาถึงหัวเรือก็
 ร้องเป็นภาษา วิตตินดา ให้คนเรือช่วย ฝ่าย
 กตาดในเรือเมื่อเห็นคนชาติ วิตตินดา ร้องให้ช่วย
 ก็ทำตมเรือเมื่อก่อนนาน ๒-๓ เดือนที่ประเทศ
 เราทำสงครามกับประเทศ วิตตินดา เดี่ย และ
 มีได้คิดถึงอันนอกจากการณยธรรมเป็นเบื่อง
 นำซึ่งบังเกิดขึ้นในขณะนั้น จึงเขาช่วยพวกตก
 ทุกขเหตานั้นให้ขึ้นมาบนเรือได้ แต่ได้ทราบ
 ว่าพวกเหล่านี้เป็นทาสเชลยหนีมา และผู้ที่ได้
 ตามมาเป็นนายหรือเจ้าของ ครั้นเองเกิด
 เป็นข้อยากอย่างใหม่ขึ้น ฝ่ายเด ร้องขอคน
 คนที่หนีมา โดยอาร์ยัสัญญาทางไมตรีซึ่ง
 ทำกันไว้ใหม่ ๆ อ้างหนักในข้อที่ยอมตกลง
 ในเรื่องขอคืนเชลยที่จับไว้ โดยต้องเสียเงินค่า
 ถ้ายทุกคนไป แต่ที่จะคิดคืนคน คริสต์ตั้ง แม้

แต่เป็นศัตรูกัน — จากเสรีภาพของเรือรบอังกฤษ
 ปล่อยให้กัปตันไปตกเป็นทาสอยู่กับพวกสัตว์
 ชาติ พาเหยียวกิ่งนี้ พวกกตาดัดเรือ อังกฤษ
 ซึ่งถือศาสนา คริสต์ตั้ง นิกาย บิวริตัน (*) ไม่มี
 ใจทำได้ จึงมีผู้หนึ่งออกความเห็นให้เรีย
 ราชช่วยกัน ออกเงินค่าถ่ายคน ตะเเดก ตะน้อย
 แม่ทัพจะออกให้เท่าไร ท่านบีตบงมีคหิตมิให้รู้
 แค่່ส่วนพวกในเรือทั้งกอง ศรัทธาเคมใจยอม
 ให้หักเงินเดือนคนตะ ๑ เหรียญทุก ๆ คน เพื่อ
 ถ่ายค่าตัวพวก วิตันตา ตกทุกขลุ่ความเปนไท
 การก็ได้ตกลงกัน เจ้าพนักงานรคดังกองทัพ

(*) พวก คริสต์ตั้ง กิ่งนิกายของ เซซออฟอิงแลนด์ ซึ่งไม่ยอม
 ประคิบทตามพระราชบัญญัติที่เรียก แอกออฟฮูนีฟอริมิติ
 ของพระนาง อาลิซิเบด ผู้ต้องการให้พวกนี้สวดหรือทำ
 กิจวัตรตรงกับหลักและพิธีของ โป๊ป อันได้เป็นประเพณี
 สืบมาแต่เดิม พวกนี้ต้องการจะคือประคิบทอย่างง่าย ๆ
 ดังมีกำหนดไว้แล้วในพระคัมภีร์ (ไม่ต้องการเคิรนอก
 ครุ).

เรือ เป็นผู้จัดการจ่ายค่าตัวให้นายเงินไป พวก
 วิตนดา จึงรอดตัวกลับไปบ้านเมืองตน เพื่อ
 จะได้เล่าเรื่องชาวเกาะผู้มีลักษณะอันน่าจับใจ
 ให้คนชาติของตนฟัง

ฟอลคอน เล่าเรื่องของคนต่อไป ดังนี้:—

“เหตุที่กระผมและ โยนส์ ถูกจับไปอีกนั้นยัง
 เป็นข้อตบตบหยี จนรุ่งเช้าชนผู้คุมคนหนึ่งได้บอก
 ว่า พวก มัวร์ ซึ่งคนักของมันได้ทำให้มันตกใจ
 ในเวดากดางคืน ได้เห็นกระผมและ โยนส์ จึงหนี
 ราวไม่คิดแก่ชีวิต หาใครขอความเอื้อเฟื้อหย่าง
 ใดหย่างหนึ่งเหมือนคนชาวเมืองเดียวกัน หรือร้อง
 ทักทายเป็นไปตามธรรมเนียมของคนเคิร์ททางแม่
 แค่น้อยไม่ ก็ตั้งค้ำยันที่ว่าเป็นทาสหนีมาจากหัว
 เมืองชั้นในจะไปทำเมือง สัตต์ มันจึงให้พวก ๒
 คนรีบไปบอกเจ้าหน้าที่ให้คอยจับ และถ้าขอทမ်း
 ตั้งค้ำเป็นความจริง ก็จะได้ร้องขอเอาค่าสินบน
 ราววัน ซึ่งประเทศนั้นยอมจ่ายให้สำหรับจับทาส

คริสตัง ที่หนีไปมาได้ ด้วยเหตุนี้ พวกทหารจึง
 ระบายรังหยาทุกประตูตงกตางฉักตางคั้น คอย
 ตรวจจุดคนที่เข้ามาในเมืองทุก ๆ คน ผู้คุมยังได้
 บอกต่อไปว่า เรื่องจับคน คริสตัง ไว้ ๒ คนนี้ เจ้า
 นำที่ตั้งข่าวประกาศไปตามหัวเมืองต่าง ๆ ทั้งชน
 นอกชนใน ถ้าใครมีทาสหนีหายให้มาดตัวว่าทาส
 ของตนใช่หรือไม่

“ ค้อจากเวดตาทไควรับข่าวจากผู้คุมนี้ แต่ก็ไม่
 ทำให้ไควรับประโยชน์อะไรนัก เป็นเพียงพอบันเทา
 ทุกข์ไปบ้างเท่านั้น คือถูกมันพาตัวตงตรวจไปยัง
 ห้องหนึ่ง ซึ่งเป็นห้องใหญ่และสว่างกว่าห้องเดิม
 ฉะตั้นหม้พวกพ่อค้าและเจ้าของ ทาสมาดตัวมาก
 มาย แต่ที่มาดเต้นเปเต่า ๆ คงมีมาก ต่วงถึง ๒ วัน
 ยังไม่มีใครจำเราได้ กระทำให้กระผมและ โยन्ह์
 เกิดความหวังหย่างเพื่อ ๆ เหน็ดบิ ๆ ว่า บางที
 จะสามารถขยับขยายตัวหนีไปได้ก่อนเวดตาทเจ้าของ
 แท้มาพบตัวเราบังกรรมัง นำโทมนัสแท้ ๆ ! ถึง

วันที่ ๓ ในหมู่บ้านนี้ มีชายคนหนึ่งเขามาร้อง
 ขอรับเอาตัวเราไป ไม่ใช่ร้องสำหรับตัวมันเอง
 ก็ร้องขอสำหรับนายของมัน ไ้คนนั้นคือ อับดุล
 ซาคิมตาย !

“มันได้ดำว่ ‘โอ้หมาเนรคุณ ! เพราะหย่าง
 นเอง มึงจงหนีจากนายแต่ผู้มบญ่คุณต่อมึงมา
 ได้ โอ้พระเจ้าห้า พระองค์ไม่ทรงยินดีในการที่
 มึงได้พยายาม”

“กระผมตอบมันว่า ‘มึงจะทำประการไรก็
 เชิญ กุหาหวนมึงโอ้ชาติซาไม’

“มันตอบว่า ‘พระเจ้าห้าเป็นใหญ่ คงจะ
 ได้รักกันดอก’ แต่มันขอให้ผู้คนนำตัวกระผม
 ทั้ง ๒ ไปหาตุลาการศาลอำเภอ เพราะผู้เป็นเจ้าของ
 ของทาสจะต้องสำบานคน ในคัมภีร์โกหร่านณะ
 ดัถานทนน เพื่อพิสูจน์คนว่าเป็นเจ้าของจริง ศาล
 จึงจะมอบตัวให้รับเอาทาสที่หนักตบคนไปได้

“หากมันจะคุมตัวกระผมและ โยนด์ ไปประ-
หารชีวิตเสียทันที ก็ขอมตายโดยดีไม่คว่ำครวณ
หรือหวาดกลัวอะไร ด้วยถือเสียว่าได้มอบกาย
ถวายชีวิตไว้ในใต้อำนาจของพระผู้สร้าง แต่ณรุ-
เทมใจว่า ทาสที่หนายจะต้องรับโทษเป็นรางวัล
เพียงไร และก็จะต้องถูกทำโทษจริง หนีไม่พ้น
บันหน้ากระผมข่มด้วยเหงือกอดเนื้อตัวสิ้นไปหมด
แต่กระผมขอแซกเรื่องให้ขาดตอนไปสักอดีตใจหนึ่ง
เพื่ออธิบายถึงวิธีทำโทษหย่างป่าเถื่อนของมัน ท่าน
จะได้ตัดสินใจลงไปได้ว่า ที่กระผมตกใจกลัวถูกทำ
โทษนี้ จะควรหรือไม่

“ค่อมมีกระดานแผ่นหนึ่งยาวประมาณสัก
๑๐ ต่อก เจาะรูกลางกระดาน ๒ รู เอาเชือกร้อย
เป็นห่วงรัดขาผู้ที่ต้องโทษตรงข้อเท้าทั้ง ๒ ขา
แน่นคงเครียดจนเชือกที่รัดไว้บาดเนบเข้าไปในเนื้อ
(คือคานเอง) เมื่อผูกมัดเท้าไว้แน่นหย่างนั้นแล้ว
ก็ให้คนทอวนดำดั้น ๒ คนยกปถายกระดานแผ่นนั้น

ฉันว่า ให้ศีรษะผู้รับโทษหกกตบถต่างต่างจุดพื้นดิน แล้วให้อีกคนหนึ่งชอบเขียนคนเขียนตรงชั้นของผกคองโทษ เท่านั้นทำตามที่ได้กำหนดไว้ให้เขียน สำหรับคนที่รับโทษถ้าเป็นทาส คริสต์ตั้งหันมาแตะถูกจับได้ ต้องเขียนอย่างไรไม่ปราณีตามหรือสรวอยที่ การทำโทษดังนี้ นอกจากเป็นการขู่ชาซึ่งพวกยุโรปที่คอกไปเป็นทาสได้รับส่วนมากกว่าเพื่อนแล้ว ผู้ได้รับโทษมักถึงแก่ความตาย แต่ไม่ตายทันที ต้องทนทุกข์เวทนาหยอกหยายเดือน”

กัปตันเวสต์ต์ สอดซึกว่า “แล้วไอ้ข้าได้ทราบเจ้าหรือเปล่า?” แล้วทงบิดาและบุตรก็ร้องขึ้นมาพร้อมกันว่า “พุโธ!”

ฟอลคอน—“คุณพระช่วย! เปตาเตย ขอให้หรือฟังกระผมเล่าต่อไปเถิด” แล้วเล่าเรื่องต่อไปว่า “เมื่อกระผมและ โยนส์ ถูกมันคุมตัวไปหาตุลาการ ก็ได้พบไอนาย และเมื่อมันพิงจันตัวอ้างว่าเป็นนายเงินสมจริง เป็นที่พึงได้ของศาลแล้ว

มันคุกเข่าร้องขอให้ทำโทษเขื่อนต้นเท้ากระผมและ
 โยนต์ ตามบริตเมืองหน้าคุณการ เพื่อเป็นเยี่ยง
 หย่าง คุณการยอมตามขอ ใ้พวกราชมัญญ์มุน
 ไพร่ของคุณการ ก็จับตัวกระผมและ โยนต์ ทัณฑ์
 ยังไม่ทัณฑ์จะเอาตัวเข้าตรางกับคา มีชายเฒ่าชาติ
 มัวร์ หัวเกดยงคนหนึ่ง ดูหน้าตาเป็นคนใจบุญ
 แซกฝูงคนเข้ามาคุกเข่า ร้องค้านต่อคำตว่า ตัว
 กระผม โยนต์ และ ใ้ มตาย เป็นด้นบัตีของแก
 เจ้าคนมีอำนาจใหญ่คือคุณการ ค้อนขวับไม่พอ
 ใจด้วยเสียตายพวกครัดตังจะไม่ถูกทำโทษ แต่
 จำเป็นต้องประคิบทตามกฎหมายบ้านเมือง จึง
 อนุญาตใ้เข้เข้ามาร้องใหม่ใ้การ

“ คาส์หายผมบางของกระผม — ถ้าชู้ ขอ
 แกจงใ้รับพรของพระเจ้าด้วยเถิด ถึงว่าแกเป็น
 คนนอกคำตนา—ก็แต่คงหนึ่งดื้อด้นญญา ซึ่งใ้เอนาย
 ไ้เข้าซ้ำทาส์แต่สิ่งของอีกหลายหย่างไปจำนำแก
 ใ้ และเครื่องใช้ไม้ส่รอยสำหรับไปทำการส่ตัต

ครึ่งกระโถน สัญญาว่าถ้าเรือออกไปแตะกตัมเข้า
 มาในครั้งแรกภายใน ๓ เดือน ถ้าไม่ใช่เงินตาม
 จำนวนที่ยืมไป ผู้ให้ยืมเงินอาจยึดหรือขายคน
 และสิ่งของของท่านก็ได้

“คำร้องนี้ใช้นายของ กระผม ไม่มีข้อต่อสู้
 เพราะหนังสือสัญญาเป็นหลักฐานยืนยันให้รับได้
 ในตัวพอ เพราะฉะนั้น ท่านตุลาการแม่จะไม่เคมใจ
 ก็คงตัดสินให้มอบตัวทาสทั้ง ๓ แก่ตาเฒ่าผมบาง
 ทันท้ ทงรูแจ่งในลักษณะกิริยาของผู้รองว่าคงบ้อง
 กันกระผมและ โยนด์ ไม่ให้ต้องรับโทษ อันตุลา-
 การจะตงโทษคนที่เป้นทาสได้ต่อเมื่อเจ้าของร้อง
 ขอเป็นพิเศษ ฝ่ายไอ้อับคุด ต้หน้าปรากฏว่ามัน
 เดี่ยวใจแตะกตัมความโกรธไว้ ได้คัดค้านร้องขอ
 ความเป้นไท อาศรัยहतักว่านายมันได้ปด้อยตัวให้
 มันเป้นไทแล้ว แต่ภายหลังทำสัญญาจำนำ เจ้า
 ตุลาการใจยักษ์มิใช่แต่ยกคำร้องของมัน ยังกตัม
 ต้ใจที่จะหาเหตุแ่ตง อำนาจ วาตนา ทำโทษใครคน

หนึ่งได้ จึงสั่งให้เขียนไฮ อับคุด ที่ชั้นเก้าเตี้ย ๕๐ ที่
ฐานซุ้มซุ้มที่ตั้งมาคัดค้ำค้ำพิพากษา

“นับแต่ในเวตาบัดนั้น กระผมและ โยนส์ ถึง
ยังไม่ได้เป็นไท แต่อาการค่อยมีภาษชน เพราะ
นายใหม่แสดงความกรณามาก กับทั้งหยกไถ่
ทเดิมชองหนได้ง่าย อีกประการหนึ่ง มีเพื่อนชาติ
อังกฤษ ซึ่งตกมาเป็นทาสหยัดด้วย ๕ คน หย่างไร
ก็นับว่าได้รับประโยชน์ชอนมากที่ มาได้นายใหม่
บางที่จะเป็นเพราะนายใหม่เกิดเกลียดชังไฮ อับคุด
กรไม่ได้ แกขายมันให้ กับคน เรือหนึ่งไปอีกต่อ
เพราะฉนั้น จึงเป็นอันพ้นทุกข์พ้นรอนหมดไฮคน
นิบหายไปที่

“กระผมได้บอกไว้แล้วว่าตาเฒ่าผมบางแกใจ
ดี เปนดังนี้เพราะแกต้องการจะหาผลประโยชน์ให้
ไต้งามๆ จากพวกบ่าวไพร่ของแก แกบังคับให้ทำ
งานต่าง ๆ สุดแล้วใครคนใดวิชาทางใดก็ทำงานทาง
นั้น เปนต้น โยนส์ คั้นหนของกระผมเคยเปนช่าง

ไม่มาแต่เดิมก็เดี๋ยगतารต่านนน และการงารท
ทำก็เจริญดีจันมีบ้านหฺยใหญ่โตพอควรกัน บ่าวคน
หนึ่งชื่อ ดินเตอร์ เป็นช่างปูน คนหนึ่งชื่อ ถอมตัน
เป็นคนที่ทำหมวกเก็บ และอีกสามคนไม่เป็นช่าง
อะไร แกใช้ให้ไปรับจ้างซักผ้าริมชายทะเลทุกวัน
ส่วนกระผมแถยอมให้เป้นตุ๊กมือช่วยโยนส์ทำนอง
เป้นตุ๊กจ้างรายวัน จึงได้มีชีวิตหฺยด้วยความเป้น
คนงารเรื่อยมา การจะนำเงินตั้งนายค้อเมือหาเก็บ
ไว้ได้บ้างเตก ๆ น้อย ๆ จึงตั้งเตียทหนึ่ง หฺยมา
ได้หฺยงนกา สำหรับคน ครีตตั้ง ก็ไม่มีมือไรจะค้อง
ร้องทุกชนก ที่จริงคนองกฤษทงห้าคนถูกได้ครวน
ชินมาจนไม่รู้ดีกรำคาน เพราะถูกจับมาได้ดิบบี
กว่าแถ้ว ถ้าพวกห้าคนไม่ได้้อศรัยความพยายาม
ช่วยเตือชองร้านช่างไม้ชื่อ โยนส์ แถะ ฟอลคอน
แถ้ว กระผมเชื่อจ่าบ้านนึ่งคงตกเป้นทาดแถ้วหฺย
นึ่งเอง การจะเป้นหฺยงไรก็ตามกระผมทาดมีคร
ใจในงารที่ทำไม เพราะไม่คิดหาทางหนีมานาน

แล้ว ถ้าไม่ได้พวกห้าคนช่วยด้วยก็เห็นจะหนีไป
ไม่รอด กระผมจึงพยายามฟื้นความพอใจไม่รู้
ดีกในเรื่อนของพวกห้าคนที่ตะเตกตะนอย บรร
ยายถึงเมือง อังกฤษ ซึ่งเป้นบ้านเกิดเมืองเก่าตก
เมี้ยคักรักแตะอไรค่ออไรบ่อย ๆ เตือนดีคิว่าคนทงห้า
ุได้ทำตามที่กระผมจะแนะนำแล้ว เขาก็อาจจะได้
เห็นหน้าตกเมี้ยแตะญาตพของทริกใครได้อีก ภาย
หตั้งความพยายามของกระผมในเรื่อนนี้ นับว่าจำ
เรจตวงไปไค่มาค ด้วยเยนวันหน่งเมือเด็กงารแตะ
ดินเคอร์ ช่างปุน แตะ ถอมตัน ช่างทำหมวกเก็บ
คองการทราวว่า กระผมคิดเรองทจะหนีด้วยวิธี
หย่างไร

“กระผมได้บ่อกว่า ‘ดูคั้นไหนเคือนมีคในวัน
แรก ก็หนีไปไนทเด’

“คนทงต้องตอบว่า ‘ทำหย่างหนกเทำกับเปน
บ้ำทเคียว ฟอลคอน เพราะเวตาทกตางคั้นเขากจ้าน
เรือบคเอาช้นแขวนไว้บนเรือใหญ่ทุกดำ จะไปหา

ได้ทีไหน? แม่หาได้ทีนั้นก็จะมีเงินทุกเราพาไปได้ไม่
ทันเลยเชียวสินกันคุณ

“กระผมพูดว่า เพื่อนเฮีย! ฉันทขอแนะนำว่า
ในเวดากดางคืนเราช่วยกันคือเรือดำหนึ่งทีในห้อง
ใต้ถุนบ้านนี้ คือให้มีขนาดใหญ่กับทุกพวกเราไป
ได้หมด และถอดเป็นชั้น ๆ จนเอาไปได้ เมื่อข้อ
เสร็จช่วยกันจนเอาไปซ่อนไว้ข้างชายทะเลคราวละ
ชั้นสองชั้น จนมีโอกาศเหมาะเมื่อไร เราจึงหนี
ออกจากเมืองไปในเวดากดางคืน เอาเรือถอด
เป็นชั้น ๆ ซ่อนไว้คือเข้ารูปเดิม นำทำอาหาร
จัดจนเอาไปโดยทำนองเดียวกัน ส่วนเรือนนั้น
และคันทนของฉันทจะเป็นผู้จัดการคือเอง เรื่องจัด
หาอาหารและขนชั้นเรือไปซ่อนไว้ ตรีมฝั่งเป็นพนัก-
งารพวกแก หย่างไรจะตกลงหรือไม่?”

“คนทั้งสองรวนเรใจหยังดีกรู ดั่งคัยว่าโอกาศ
ที่จะหนีไปได้ จะควรค่าหรือไม่กับการที่ตองถูก
ทำโทษซึ่งคอยทำเราหยังเมื่อหนีไปไม่ดำเรจ หย่าง

ไรก็ดีครั้นกระผมได้อธิบายวิธีดำเนินการให้ฟังโดย
 ละเอียด เขาก็ค่อยยินดียอมตกลง และรับรองว่า
 จะเกิดยกด้อมเอาพวกอีกสามคน ซึ่งทำการชักผ้า
 เข้าด้วยในขณะ นั้นแต่่นั้นมากระผมและ โยนด์
 ก็ตั้งมือต่อเรือ ในเวดากตางคิน ๆ ตะสามชั่วโมง
 เรือมาเป็นเวดากเกือบเดือน กระดุกงทองเรือใช้
 ไม้กระดานยาว ๒๐ ฟิต (๗ ต่อก็คับ) ๒ แผ่น กง
 เรือแบ่งเป็น ๓ ชั้น ชั้นกตางข้างปตายไม่ได้บากไว้
 เพื่อประกอบเข้ากับชั้นอื่น เป็นแต่ใช้วางทาบตาม
 หน้าทีแบน ตามข้อเจาะรูไว้คอกตะป ๒ รุกทุกข้อไป
 ไม้เจาะเข้าคู่ตรงไปกับปตายไม้ ซึ่งจะกตายเป็น
 ชั้นเดี่ยวตรงไป ใช้เจาะรูในเมื่อคอกตะปทุก ๆ ข้อ
 แล้วจะเป็นรูปมุมจั่ว และเมื่อคอกตงทุกอันแล้วจะ
 เป็นรูปอรรชจันทรครึ่งซีก ททำเช่นนี้ คอไปทำนคง
 เหนเองว่าสัมพันธ์กับความคองการจริง ๆ ส่วนเครื่อง
 สำหรับหุ้มกงเรือใช้ผ้าใบชนิดหนาที่สุดมากรูช้อน
 ต้องฉีกให้พอกับก้างเรือ เพื่อทหน้าไม้รว เอาชั้น

และไซเหอได้หม้อดินเคียวมาทาอีกที ครนต่อเรือ
เสร็จก็ถอดออกเป็นชั้น ๆ อีก คราวนี้ถึงตอนตำ-
บากที่สุดและน่าวิตกที่สุด คือเรือจะชนเขาไป
ซ่อนไว้นอกเมืองไม่ให้ใครเห็น ได้हारอกันนิด
หน่อย จึงตกลงและทำดังนี้:—

“ดินเคียวข้างปูนผสมยาเอี่ยมสรรพวิธไว้ข้างหน้า
มือถือเกรียงสำหรับโบกปูน แยกกระดานกระดุก
งอขึ้นหนึ่งชนบ่าเคียวออกไปทำเป็นทิวไปทางารตาม
เคย เอาไปซ่อนไว้ที่ร่มท่มไม้เตก ๆ ห่างจากฝั่ง
ทเดราว ๓๐ เส้น รุ่งขึ้นก็มาแบกเอาไปอีกอันหนึ่ง
ส่วนกงเรือซึ่งทำให้พบโดนคนชักผ้าเอายัดใต้ กง
ผ้าไปคราวละอัน ถึงตอนตำบากมากคือ ผ้าใบ
เพราะ มีขนาดและลักษณะอาจทำให้ ใคร สงสัยได้
ภายหลังตกลงเอาใส่ในถุงใบใหญ่เอา หมอน หมุน
ข้างต่างและวางทับข้างบนข้างตะใบ เพื่อป้องกัน
ไม่ให้ ใครที่ผ่านไปเอามือกระทบถูกต้องเกิดความ
สงสัยขึ้น เสร็จแล้วมอบให้คนชักผ้าคนหนึ่งเอาขึ้น

บ้าแบกไป ทำเป็นที่ว่าแบกถุงผ้าธรรมดาไปซัก
แต่ว่าในคราวนั้นผ้ามากหน่อย และนำไปซ่อนไว้
ขณะที่แห้งเดียวกัน บัดนี้การได้สด่วงไป แต่เกือบ
เกิดเหตุจู่กระแหนดจะเสียการขึ้นเพราะกระผมเอง
คือ เมื่อได้เตรียมหาขนมปังยัดใส่ถุงไว้ห้อยถุง
และนำห้อยกะเพาะเอาเก็บไว้ในห้องใต้ถุนเสร็จ
แล้วซักกำหนดวันจะหนีไปแฉะด้วย ผอ.เห็นนกขึ้นได้
ว่าเรือไม่มีใบ กระผมจึงไปหาได้ผ้าใบมา ม้วนเป็น
มัดแบกขึ้นบ่าตรงไปฝั่งทะเล วางหน้าคาเคยเป็นที่
ว่านายใช้ให้ไปไหน ทันใดนั้นกระผมเห็นชายชาติ
มัวร์ คนหนึ่ง ซึ่งกระผมทราบว่าชอบกันกับนาย
ได้เฝ้าตามหลังคิดๆ มา กระผมเข้าใจว่ามันคงผิด
ตั้งเกิดมีความสงสัยอะไรอย่างหนึ่ง เกิดเป็นทุกข์
กลัวความที่คิดไว้จะแตกขึ้น ทั้งเก่งไม่ถูกด้วยว่า
จะเดินต่อไปหรือวกกลับดี พอกระผมเห็นคนซึก
ผ้าสองคนซึ่งเป็นพวกเดียวกันกำลังวิ่งซึกผ้าหุ้ม
หาค ก็ยังเกิดความไหวเขิน เดี๋ยวตรงเข้าไปหาคน

ซึกฉ่า โยนผ้าใบที่แบก มาตงที่ หาดทองมดตั้งให้ซึก
 ในขณะที่กระผมยังคงยหู่ พวกพร้อมคิดของกระ-
 ผมทั้ง ๒ เข้าใจความประสงค์ของกระผมถุก ก็
 หันมาฉวยผ้าใบไปซึกทันที คด้ายถึว่านายตั้งมา
 ให้ซึกเป็นพิเศษ ด้วยฉึฉึแหวะที่กระผมทำกดับ
 เข้าไปในเมืองหย่างส่งบายใจ กระทำให้ไ้เจ้ารบรรษ
 หมดครแวงกดับไปไม่เป้นระอไรฉึฉึ แต่กระหน
 กระผมยังนึกฉึฉึว่า มันจะชยายพดกับนายในวัน
 รุ่งฉึฉึว่า เห็นกระผมแบกห่อผ้าอไรมัดใหญ่ตงไป
 ให้คนซึกฉ่า ก็จะเป็นเหตุให้รึแยบคายเกิดความฉึ
 เหวะหัดมันออกไปนอกเมืองไม่ได้กดับมาในคน
 ฉึฉึ ฉึฉึ กระผมบอกเรื่องนให้พวกพร้อมคิดรึ และเร่ง
 ว่าในเวตาบดินกเตรียมการเสร็จทุกหย่างแล้ว ควร
 หนีไปเสียในคนฉึฉึฉึฉึ พวกเหต่านหยอมรับ
 ว่าเป็นการดีและเห็นพ้องตามคำแนะนำด้วยทุกคน
 “โดยประการฉึฉึ พอลงเวตาดตงคนเราก
 ออกจากเมืองคนตะประคุด ตอนนไม่ดำบายาก

อไร เพราะไม่มีใครสงสัยว่าทาสของตาเฒ่าผม
 บางใจดีจะพยายามหนีหรือปราถนาหนีไป ด้วย
 เปนทาสที่หยิ่งกับแก่นับเปนนี ๆ เมื่อออกจากเมือง
 ก็มาพบกันที่สุ่มทุมไม้เตก ๆ หนึ และช่วยกันเอา
 ชันไม้มาต่อเข้ารูปเรือ อัครวัยแดงเดือนส่องให้แเด
 เหน ต่อเสร็จก็ให้คนทง ๕ เป็ดองเครื่องนุ่งห่มเกบ
 ไว้ในท้องเรือ ช่วยกันยกเรือตงทเต แต่ด้วย
 กรรม โยนต์ และ ถอมตัน ก็ตงไป และในทันใด
 หนต่างคนเตยท้อใจ ด้วยเรือน้อยหนแบบบางบัน
 ทุกคนไม่ได้มาก กัดังจะจมตง โดยอาตามตกใจ
 กัดัวตาย พวกที่ถอดเครื่องแต่งตัวทิ้งไว้ในเรือ
 ตองคนก็กระโดดตงทเตว่ายจะชันฝั่ง กรรมร้อง
 เรียกให้กตบ แต่ โยนต์ และ ดินเคอร์ ซึ่งกัดังถือ
 กันเขียงหยู ห้ามกรรมไว้ถามว่าเป็นบ้าหรือเป
 อไรหนึ และตงม้อตักันเขียงออกจากฝั่งไปไม่ค
 แก่ชัวค อัครวัยชดาตกตัวตายของคนทง ๒ หน

เป็นปัจจัย จึงกระทำให้คนนอกนันทรงชีวิตแต่ระดับอิสรภาพมาได้

“คนฉันทักกันเขียงมาหย่างสุดแรงเกิด ก็เพราะหวังความเป็นไท แต่ตมซึ่งตรงข้ามกับความต้องการจริง ๆ จนรุ่งเช้ายังไม่ถึงไหน มองแต่เห็นเรือชาติ มีวีหัย หย่างไรก็ดีเรือเราคงเดกมากมันจึงไม่ตั้งเกตนัก เพราะมันไม่ทำกิริยาต่อหย่างใดหย่างหน่งว่ามันเห็นเรา หรือหย่างน้อยรว่าเราคือใครแต่ะเป็นอะไร

“ก่อนเวตยั้งไม่ทันคำ มารัดักชนวาทเตรียมการเผอวันน่าจะได้ไม่ดำบากนหน กตบเห็นความบกพร่องชนด้วยขอทไม่หาอะไรไว้บองกนชนมบั้งและนากน คอถุงชนมบั้งและกะเพาะน้ำมตาหน เมอนำทเลซัดเข้ามาในเรือคราวแรกชนมบั้งถูกน้ำเกตอชุ่ม ถ่วงกะเพาะน้ำแตกน้ำรวออกหมดเหตอหัย ๑ หรือ ๒ กะเพาะเท่านั้น อาการของพวกกระผมในไม่ซำกเคอตรอน แต่ความกระหายหยากได้

ความเป็นไทแก่กว่า จึงต้องสกัดขุดตนแบ่ง
 เหนียวหนักนับเป็นหยด ๆ กัดจืดคอหอยพอบันเทา
 ความกระหายเป็นครังคราว และขมบึ้งถึงถูกหน้า
 เคมเดี่ยวหายหย่างไรก็เอามารับประทานนาน ๆ คือ
 ครังหนึ่ง เยี่ยวยาชีวิตไปได้ถึง ๓ วัน ดวงเข้าวัน
 ที่ ๔ นำทำอาหารเกือบหมดเหตุน้อยเคมที่ และ
 ตมก็ยังพืดตรงกันข้ามกับความต้องการ จนพวก
 ที่มา ๒ คนอ่อนเปลี้ยมาก เหตุเพราะหิวกระหาย
 ใช้แรงทำการมวกเกินไป ถึงกับออกความเห็น
 ยอมกดับไปเมือง ดัดดี อีก แม้กระผมได้พืดคิด
 คำนความเหนียวอย่างแข็งแรง และพยายามจนสุด
 กำลัง ข้างแต่คงให้เห็นว่า คายเพราะมานะจะ
 ให้อุดมาเป็นไท ยิ่งดึกว่ากดับไปเป็นทาสมากนัก
 กระผมไม่มีความปลาดใจในความเห็น ของคนทั้ง
 สองที่จะให้กดับไป เพราะเราต้องออกแรงค้ำ
 ตมหยาไม่มีเวตาพัก แต่ดกร้อนจิตเผาจนผิวเนื้อ
 ตอก ในขณะที่ตองคักกนเซียงเดี่ยว ๒ คนแตะนอก

นนคอยถือหางเด็ดแต่ใบเรือหย่นน กระผมก็คอย
จิกน้ำหนักเต๋าดพวกเหต่านนให้เบ่ยกหยุ่เด่มอ

“ในวันที ๕ เมื่อเหตอที่จะทนทานความทกข์
ทรมานค่อไปได๋ และทตองนอนแบบหยุ่ในเรือร้อง
ขอให้ตายถถึง ๒ คนเด๋ว ฝเอนพบเต่าทเดก่าตั้ง
หัดบตอยหยุ่บนหงนาคอหงนง เหมือนกับพระเจ้าว
ประทานตงมาให้ เราจับมันคตคตคตเด็ดเดะกิน
เนื้อ รุตักซุ่มซนใจซนหย่างอศัจจรัย มีก่าตั้งขอ
แขงออกแรงกันไปใหม่ ในไม่ซำก็เห่นแผ่นดิน
ความดีใจยงทำให้ เรยวแรง ก่าตั้งวงซาเพิ่มทวซน
เดะในเวดาไม่ทันถถึง ๒ ชั่วโมงก็เซาเทียบฝั่ง แต่
น้ำผาแถบนนชรุชระชั้นมาก กว่าจะซนได้เด่ยเวดา
อิกราว ๒ ชั่วโมง เมื่อซนไปได้ก็ไม่คองทำอไร
นอกจากถ่มคัวตงนอนบอบหยุ่บนหาด อาศรัยนำ
ผาทโรงกง่าออกมาเป่นเครื่องกำบัง หัดบจนไม่
เป่นต่มถดี ซำนานเต่าไรไม่ทราบ นำกตัวจะ ๕
หรือ ๖ ชั่วโมง เพราะซนบกมาได้เป่นเวดาตวัน

ยังไม่ตก เมื่อคนเห็นดวงเดือนฉายสว่างแต่ และ
มีลมพัดแรงมาดีมีผลดีหน้าขึ้นใจจริง ๆ

“ในเวลานั้นพวกกระผมกำลังหิวจัดทุกคน แต่
ก่อนเปิดยเจ็บมากไป ๒ คนนั้น คงแคบ बना เนื้อ
เต่าเข้าปากให้คัดค้อยทุเตาชน เวลาชนฝั่งก็ต้อง
ช่วยกันห้ามชนมา แต่ยังไม่อว่องของอกินหยา
โยนดี และกระผมจึงเดินเตาะฝั่ง ไปเที่ยวหาหน้าจน
มาพบหอคอยรวิงเหตุการณ์แห่งหนึ่ง และได้ทราบ
จากทหารที่เฝ้าหอคอยนั้นว่า เรามาชนหยาบนเกาะ
มะยอระกะ^(๑) เพราะหัดที่กระผมเรียนรภาษา
สเปน มาเมื่อเด็ก จึงพอบอกความประสงค์แก่
พวกทหารเหล่านั้นได้ ขอความกรุณาให้ส่งใคร
เขาแถวไปช่วยรับเพื่อนที่เจ็บมาด้วย คำร้องขอ
นั้นพวกทหารได้เสนอไปยังผู้บังคับการทหารเมืองนั้น
เขาก็รับรองว่าจะจัดให้ตามร้องขอ กระผมและ
โยนดี จึงได้กลับไปหาเพื่อนซึ่งคอยหยาข้างโน้น

(๑) เป็นเกาะของ สเปน อยู่ในทะเล เมดิเตอร์เรเนียน.

พวกเพื่อนเหล่านี้ก็เหมือนกับกระผม ในคำขอ
ซึ่งไม่ได้เคยกระทบอะไรมานาน แม้ได้เอาขนมปน
น้ำพ้ออ่อนตรอกเข้าไป ก็ยังยั้งคิดกินหายน้อยไม่

“เมื่อพักหย่อนระหอกคอยระวังเหตุการณ์ได้ ๓ วัน
จนนายทหารผู้หนึ่งเสนอเรื่องไปให้ผู้ว่าราชการเกาะ
ทราบ และได้รับตอบจากผู้ว่าราชการแล้ว พวก
กระผมก็ถูกพาตัวเข้าไปในเมือง ชาวเมืองพวก
กระผมแพร่หลายวิ่งวุ่นไปตั้งในเมืองก่อนแล้ว
เวลาดำเนินเข้าไปตามแถวบ้านในเขตคี่เมือง มี
ราษฎรพากันตามมาดูเป็นหมู่ บ้างให้อาหารน้ำ
และเสื้อผ้า เพราะรูปร่างพวกกระผมหน้าทุเรศมาก
เค็ดเท้าเปล่าสวมเสื้อคราหวดยาวรุงรัง เต็มแต่ง
เป็นหย่างชาติ นักรบ ชาติหลุดลุ่ย เมื่อผู้ว่าราชการ
ได้ฟังเรื่องตกทุกข์ได้ยากของพวกกระผมแล้ว ท่าน
ก็ออกเงินทองส่วนตัวใช้จ่ายเลี้ยงดู นับว่าท่านเป็น
ผู้มีใจอารีประกอบด้วยมหากรุณยใดคนหนึ่งจน
หาโอกาสฝากฝังพวกกระผมมากับเรือชาติ สเปเย

ไปท่าเมือง ฮาดิกานเต (ในประเทศ สเปน) ครั้น
มาถึงเมืองนั้น ได้โดยสารเรือ อังกฤษ อีกที่หนึ่ง
กับตัน เรือ อังกฤษ ดังนี้ มีใจร้ายยิ่งกว่า กับตัน
เรือ สเปน บังคับให้พวกกรรมทำงารใช้ค่าโดย
สาร แต่เพราะกรรมจะชอบบก เมื่อเรือมาถึง
ท่าเมือง นิวคาสต์ แยกพวกได้กรรมให้ขึ้นจาก
เรือ ไม่ให้อาหารรับประทานแม้แต่วันเดียวหรือ
เงินสักเก็ดเดียว ให้คิดค่ามาแต่เสื้อผ้าที่กรรมได้
จนขาดเปลือยในคราวที่ถูกทำงารใช้แทนเงินค่า โดย
สารจากเมือง ฮาดิกานเต มาเท่านั้น”

กับตัน เวสต์—“โอ ร้ายหมา!”

ฟอลคอน—“คงแต่กรรมได้ชอบบกท่าเมือง
นิวคาสต์ ก็บ่ายหน้าตรงมาบ้านท่านไม่ซกซาร์วอ
เคิรทางหย่างใจขึ้นมาได้ตั้ง ๔๐ ไมล์ (๔,๖๐๐ เส้น)
ไม่ได้รับประทานอาหารอะไร นอกจากชอกกิกขา
เขารายทางมา เพราะกรรมรู้ความมาถึงนคงได้
รับความกรุณาเป็นอย่างดี!”

กัปตัน เวสต์ คอบว่า “ คอบรับด้วยความยินดี
 จริง ๆ ตกเอ๋ย ! ” (พุดพตางตาของแกก็แดง ๆ)
 “ ถึงใครที่ไซ้แด่นไซ้มาหาจะดักด้นเที่ยงคืนหย่างไร
 ถ้าสำหรับบ้านนแดวเป็นยนิคคอบรับเด่มอ แต่ส่วน
 คิวตูกจะพุดว่ายนิคคอบรับเท่านั้นยังไม่ดม ด้วย
 รักใคร่เจ้าเด่มอดูกมานมนานหลายปีแล้ว ถือเดี่ยว
 ว่าเปนตูกรักของพ่อเกิด ให้หนักว่าบ้านของพ่อ
 ก็เหมือนบ้านของเจ้าเอง เงินทองที่พ้อมหยักไซ้
 ด้รอยไปดวยกันเกิด น้แนพ่อชอยนม้อมาคอบรับ
 เจ้าด้วยความยินดี ” ฟอลคอน ปดุมใจกระตูกม้อ
 กัปตัน เวสต์ เตมคินดวยบคยนิค เหตุอทจะแแต่ดง
 ความชอบคุณออกมาดวยวาจาได้

เหตุไรวางสาว ชิตตา จึงพดอยหน้าตาร่วง ใน
 เวตาทังเวองคอบจะจบนควย? ทำไมดวงตาซึ่ง
 แจ่มใสของหัตถอนจึงเปนแสงแวววาคด้ายกับมีใจ
 ห้างจองหอง ในคิ้ววีรนายกของเรื่องผจญภัยซึ่ง
 หัตถอนได้ฟังหยุ่น? บางทีจะเป็นเหมือนหย่าง เคต-

เดมอณา (*) ซึ่งพอใจรักผูกได้ผ่านอันตรายมาแต่
กรรมัง แต่ในเรื่องนี้เราหย่าเอาใจไปนึกถึงเคย

ซิดดา กล่าวขึ้นว่า “พ่อ ฟอลคอน ฉันต้อง
ขอขอบคุณพระบงต์พรรคซึ่งทรงกรุณาชักนำเธอ
ให้มาพบปะกันอีก ความทุกข์ของเธอที่รับมาแต่
ก็สาหัส เพราะหูกแค้นร้าย คิดไปน่าสลดใจนักที่
ออกดำห้หามาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรง กลับมาเสียหาย
ไปหมดสิ้นคัง แต่พระเจ้าวซึ่งเป็นผู้ช่วยนำเธอให้
พ้นภัยอันตรายต่าง ๆ มาได้” คือไปคงทรงพระ
กรุณาเพราะความปราถนาดีของเธอเอง คงไม่
ตมถึงที่เธอได้รับความทุกข์มาแต่”

ฟอลคอน ตอบ “แม่ ซิดดา จำ! หากความ
ทุกข์ที่แ่ดวมาเป็นเพราะเร้งหาทรัพย์ให้ไ้เร็วเกิน
ไป นันก็เพราะเพ่งเตงจะให้บิดามารดาได้รับส่วน
ความสุขจากทรัพย์ที่จะไ้มาเอง ถ้าไม่คิดถึง
ท่านทั้งสอง แม่จะไ้ทรัพย์ถึงมือแ่ดวกลับตะตาย

(*) นาฬิกาในเรื่อง ออเทลโล ของ เซกสเปียร์.

หายไปก็พอจะลืมได้ เพราะได้มาด้วยสติปัญญา
 และกำลังของคน เมื่อยังมีอายุได้เท่านี้ คงหวัง
 หาได้อีก แต่เป็นห่วงแม่ ตั้งสาม—” ฟอลคอน
 พุดคางตงเพียงนกเขามอขนบดหน้า แดวจึงพุด
 ออกได้คือไปว่า “ถ้าแม่ฉันตายไปเสียก่อนเมื่อ
 ครึ่งฉยงเป็นเซตย และก็ดูเหมือนจะมีอะไรมา
 สั้หรัณในใจว่า ท่านไม่หยู่ในโตกกันแดวจริงด้วย
 ถึงจะได้ทรัพย์มาใหม่กรวยเท่า ได้มาหย่างไรและ
 เมื่อไรกขง จะมาทำอไรให้ฉันบั้นเทาทุกขได้
 เพราะมาเสียมารดาขอรักไปใเมื่อนั้นได้กระคือ
 รอรันจะเสยอควให้ ได้เป็นใหญ่เป็นโตมาแต่แรก
 เพื่อส่นองคุณท่านให้ ได้ความสุข แต่มาบดินไม่
 ส่มปราถนา”

ก็บัดนี้ เวสต์ เอามือจับไหล่ ฟอลคอน ปรตอบ
 ว่า “หย่าเพิกโทมนัสไปก่อนเดย ดูกเฮ้ย! พ่อ
 พอใจในความรุดักคิดถึงคุณคน แต่หย่าเพิกทำ
 คิวเปนทุกขคิดโนนคินนิก บางที่เรานักมากไป

เอง แม้เจ้าอาจจะมีชีวิตอยู่ก็ได้ แต่บ้าน
นี้จะมีเป็นทุกชีวิตถึงถูกชายไปหยู่หรือ? ทำ
ใจดีไว้ก่อนเถิด พ่อหายโรคหายไข้มีกำลัง พ่อ
จะจัดให้ โดยส่งไปในเรือซึ่งค้าขายในทะเล เมดิ-
เตอเรนเนียน ”

ฟอลคอน หน้าชนชน พูดว่า “ เป็นเพราะความ
จนไม่สามารถโดยส่งเรือไปได้เท่านั้นเอง ซึ่งทำ
ให้กระผมปวดร้าวในใจยิ่งวิตกมากขึ้น กระผม
ขอขอบคุณ—ไม่ทราบว่าจะขอบคุณอย่างไรถูก ”

กัปตัน เวสต์ ทำปาก “ จุๆ ” หย่างรำคาญใจ
และพูด “ เจ้ากลัวว่าถ้าร้องขอพ่อเป็นไม่ชัดได้
เขาเถอะ ! เด็กคิด เด็กวิตกกังวลกันเสียที่ อุดร่าห์
บำรุงกายบำรุงกำลังไว้ดีกว่า ”

นับแต่วันนั้นมา ฟอลคอน ก็ส่งบายวันส่งบายคืน
ด้วย กัปตัน ผู้เฒ่า และบุตร เขาใจใส่ดูแลประคับ
ประคอง ในรวางเดือนนั้นเอง ฟอลคอนได้โดยส่ง
เรือไปบ้านเกิดเมืองเดิมของตน

บทห้า

โชคของ เบ็ตก และ โอกาศของ ฟอตคอน

เมื่อ ฟอตคอน หายไปจากประเทศ อังกฤษ ไม่นานก็มากน้อย แต่จำนวนพอสัมกับที่ ได้มีความวิตกมาแต่เดิม ก็กลับมาบ้าน กับคืนเวสต์ มีความเสี่ยวเสียใจแทบตมทงย่น ดวยมารดาตายก่อนหน้า ที่ไปถึงสัก ๑๒ เดือน ส่วนบิดา เท่าที่สืบได้ความ ว่าได้หลุดออกจากคุก เด่นค้ มารัก แล้ว แต่ไม่กล้าดูหน้าเพื่อนฝูง เพราะความอับอาย เลยย้ายคูนัยไป ไม่มีใครทราบว่าจะหายไปไหน มารดาขอรักซึ่ง ฟอตคอน พากเพียรหาทรัพย์สินมาเปนเวตาช้านานด้วยหวังจะเอามาให้ ก็มาจากพรากไปหลุดๆ ออกจะไต่ๆ กับเวตาที่ทรัพย์สินมบค้คูนัยต้นไป โชคตาภคเปนของมีเจตนาหันหลังให้ ฟอตคอนจริงๆ ถึงกับคร่ำครวญท้อใจหยู่หลายเวตา แต่

นิสัยที่คองการเงินเข้าไปเกาะติดเป็นต้นตอหนี้ยกับ
 ฟอลคอน แล้ว ทั้งได้ทางารกรากกรำดำบากฝ่า
 ันตรายมาจนชิน ก็บังเกิดความรักใคร่พอใจใน
 ดั่งเหต่านตนเอง ใช้จะพอใจ เพราะเห็นเป็นดั่ง
 ประกอบให้ถึงผลซึ่งปราถนาได้เท่านั้นห้ามได้

การเป็นดั่งนี้ แม้กับคิน เวสต์ นางสาว ซิดดา
 และ เบ็ตก พยายามไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยจะ
 ทำให้ ฟอลคอน ตีฆราวาสที่คนนักรักหยิ่งเสมอว่า ต้อง
 พังพาผอนดงนเดียว แค้นไม่ช้า ฟอลคอน ก็ว่า
 ร้อนใจหยากกลับไปประเทศสวีเดนออก อันเป็น
 ถิ่นที่เคยร่ำรวยมาแต่ก่อน ทั้งที่ปราถนาจะไป
 ฟอลคอน ยังมีความทเขอทยานชน เพราะในรวง
 ที่ไม่หยู่ไปเกาะ เคปฟา โดเนี้ยน เบ็ตกคานคือน
 ได้กลับมาประเทศ อังกฤษ นำเอาข่าวว่าพิศวงมา
 เต่าให้ฟังว่า ชาวยุโรปที่หยู่ในประเทศสวีเดนออก
 ประศพิชคร่ำรวยกันมาก เพื่อยนัยในเรื่องน
 เบ็ตก กต่าว่าเงินที่อาจจะหาได้ ถ้าต้องการแล้ว

ก็เป็นอย่างน้อยพอเพียงชีพได้หย่างสบายจนตลอดชีวิต
 เมื่อไม่มีเงินจะลงทุน ฟอดคอนจะต้องเริ่มต้นใหม่
 หรือหย่างน้อยต้องมีฐานะผิดกว่าที่คงใจไว้มาก
 คือกต้องเป็นลูกจ้างเขาอีก ถึงกระนั้น ฟอดคอน
 ก็ไม่ว่า ขอแต่ให้ได้ไปเหยียบแผ่นดินซึ่งในสมัย
 โน่นถือว่าเป็นที่ฟ้าไปตั้งไรศตภาได้อีกครั้งหนึ่งเท่า
 นั้น ด้วยความคิดดังนี้ ฟอดคอน จึงไปขอความ
 กรณาค่อกรรมการบริษัท ชัดอินเดย์ ขอให้ได้รับ
 ตำแหน่งทำการในเรือดำโตดำหนึ่ง ซึ่งจะไปประ-
 เทศดงยาม และ ฟอดคอน ไม่ได้หารือเรื่องนักกับ
 ด้หายของคน คือ กับตัน เวสต์ นางสาว ซิดดา
 หรือ เบดก ครนบริษัทตอบมาว่า อาศรัยเหตุที่
 ฟอดคอน เป็นผู้เคยทำราชการดีมีความชอบแก่
 บริษัทมาแต่เดิม บริษัทจะขอให้หน้าทีคนหนที ๒
 เมื่อมีตำแหน่งว่างครั้งแรก ฟอดคอน ดีใจจึงได้
 บอกแก่ เบดก ให้ทราบ

เบ็ตก ได้พูดว่า “ฉันไม่ตั้งใจในความ
 มาดหมายของเพื่อน ขอแสดงความยินดีที่เป็น
 ผิดถ้าเรารู้ด้วย แต่ฉันออกน้อยใจที่เธอได้เป็นผู้
 ช่วยเหลือมีบุญคุณแก่ฉันมามาก ทำไมจึงไม่
 ออกปากให้ช่วยเหลือตอบแทนบ้าง?”

ฟอลคอน—“เบ็ตก เพื่อนรัก ฉันเกรงว่าเพื่อน
 หรือ กัปตัน เวสต์ จะพยายามทำให้ฉันหมดความ
 มุ่งหมายเสีย ทั้งกนกกรหยกว่าเพื่อนจะช่วยเหลือ
 หย่าอื่นไม่ได้ นอกจากช่วยด้วยเงิน และถ้ารับไว้
 ก็จะเป็นว่าให้หรือให้ยืมเงินซึ่งเพื่อนได้ ออกกำลัง
 ภายและความคิดมาได้หย่างเด่นชัด จึงเป็นอัน
 หมัดปัญหาที่จะออกปากหรือรับเอาไว้ได้”

เบ็ตก—“ข้าก่อน สหาย เธอเข้าใจผิด ฉัน
 อาจจะช่วยเธอหย่างอื่นได้อีก นอกจากเรื่อง
 เงินๆ ทองๆ ช่วยได้หย่างซึ่งจะทำให้เธอมีความ
 ม่าะต้องเต็มใจรับทีเดียว เธอควรจะรู้อีกด้วย
 ว่าถ้าไรหรือเงินซึ่งฉันหามาได้นั้น ฉันได้เอาไป

เขาหันไป ในบริษัทใหม่ทั้งหมด เพราะฉนั้น ฉนั้น
ก็มาอาจจะช่วยเหลือเขาให้ได้เป็นผู้บังคับบัญชา
เรือตามดำฟังได้ หรือกระทั่งจะเป็นผู้บังคับเรือ
ดำซึ่งฉนั้นจะมาแต่ประเทศตะวันออกก็ได้”

ฟอลคอน ปลาดใจเปตงเสียงพูดโดยความคั้น
เค้นย่นดง “ได้ลงหย่างหนทเดียวหรือ เบ็ดก?”

เบ็ดก—“ไม่ได้ถึงตะ ได้ทเดียว น้แน่จะพูด
ให้ฟัง เรือทฉนั้นจะมาจะออกไปห่างของบริษัทใน
ประเทศสยามในอาทิตยนหรืออาทิตยนา กรรม
การของบริษัทต้องการจะให้ฉนั้นเป็นผคนเรือนไป
อีก แต่ฉนั้นยังไม่ได้คกตงใจว่าจะรับหรือไม่ ตัด
แต่โชคหย่างหนึ่ง ซึ่งฉนั้นเองมีทางจัดการได้นอย
เคมท”

ฟอลคอน—“โชค โชคอะไรกัน?”

เบ็ดก—“เวตานแก่เพื่อนเองก็ยังไม่บอกให้รู้ ไม่
ได้ แต่เรื่องทฉนั้นจะคกตงไปหรือไม่ ต้องให้รู้
ในรวางอาทิตยน เพราะฉนั้น เธอต้องให้สัญญา

ว่าจะไม่คิดจัดการหย่างอื่นต่อไป จนกว่าจะพ้นกำหนดเวลาที่พดคน นั้นขอให้คำนึงไว้ด้วยว่า ถ้าฉันไม่ไป น่าที่นั่นเป็นคงจะให้เธอได้ ถ้าไป เธอเถอะ เพื่อนเอ๋ย! เพื่อนเป็นได้ไปด้วยกัน ลัดแล้วแต่ใจ จะเปนกัปตันหรือคนหนไปก็ได้ทั้งนั้น”

ฟอลคอน พดเน้นคำผิดกว่าที่เคยว่า “เบ็ดกเพื่อนรัก เรายรักกันเต็มมือพี่น้องกว่าใคร ถึงจะไม่ใช้พี่น้องก็เหมือนพี่น้องของตอเองก็” แล้วฟอลคอน ตรงเข้ากระตุกมือสหายหย่าง มีความยินดีปรึคา พดเพิ่มเติมว่า “กันชอบบอกว่กันมีความปลาดใจในเรื่องที่เธอเกยวของกับบริษัท และช้ยังปลาดใจมากจนอีกในเรื่องไรคอไรหย่าง ดักดับของเพื่อนนด้วย แต่ทมความเอือเพื่อช่วยเหตอคงนเหตอ ซึ่ง คอนต์แคนคิน ฟอลคอน หวังได้รับจาก เบ็ดก ตานต้อน เอง”

ในขณะที่ ฟอลคอน พร้าปากชอบบณญ์คุณหยู้นน เบ็ดกได้กระตุกมือตอบ และในเมื่อกำตั้ง

จะกลับเข้าไปในบ้านได้พูดว่า “ขอบบุญคุณกัน
ถึงจะไม่เท่าหนักพอจนเกินพอ ฉันจะเข้าไปหา
ซิดดา สักหน่อย”

ฟอลคอน จำเืองคเพื่อนับ และเปล่งอุทาน
“หา ซิดดา! หยในหึ่งของห่ออนนั้นแน่ ก่าตั้ง
่วนเยบบกถกรวยตามเคย กนพงกตบมาเคยวน
เอง”

เบตก—“ขอบใจ เพื่อน” แต่เห็นตาของ
ฟอลคอน จำเืองคแปดบ เบตกก็มเดอดชนหน้า
แดง ดูเหมือนจะแ่ดคงพิรชในเรองความตบอไร
ให้ ฟอลคอน รึ เพราะเมอ เบตก เข้าไปในบ้าน
แล้ว ฟอลคอน ได้พุดพ้มพำกับตนเองหย่างตรี
ตรองว่า “นั่นแหละ ก็อจจะเปนได้ แต่ค้ำว่า
'อจจะเปนได้' เหมาะดำหรับเรากัแต่ในเวตา
เมื่อกอนน ชนคคกัเดัยใจ ไม่ได้, ไม่ได้ คอน-
ด่แดนคิน ฟอลคอน ตองการให้ตถึงที่ปรวถนาไว้
กตองหาทางอนไมใช่ทางน”

ส่วนเรื่องโชคดึกดำบรรพ์อะไรซึ่ง เบดก ได้พูดไว้
แม่เบดก จะถือเป็นความลับไม่ให้ไปถึงฟอลคอน
ก็ตามที่ แต่ควรเปิดเผยให้ผู้อ่านรู้ไวบ้าง ตาม
คำสั่งทนายในร่าง เบดก และ กัปตัน เวสต์ ในเช้า
วันนั้น

ท่านผู้เฒ่าเจนทเล คือ กัปตัน เวสต์ ได้พูดกะ
เบดก ว่า “หย่างไร ตกเอ๋ย! จะเด็กไม่คิดไป
ประเทศ อินดีส์ คราวนี้เสียไม่ได้หรือ? คิดหาตุ
หาเมียนั่งนอนหยกับบ้านหย่างผุดพอมพอกินดีบาย
ใจจะมีดีกว่าหรือ?”

เบดก—“กระผมก็คิดห่วยเหมือนกัน มิใช่จะ
ไม่คิดเมื่อไร เวदानมเงินทองของพ่อเตยงศวกคนเดียว
ได้ดี ๆ แต่กระผมยังเกรงว่า ถ้ามีเหย้ามีเรือน
ขึ้นจะไม่ดีพอ”

กัปตัน เวสต์—“ชะ ชะ! โอ้ตกเอ๋ย! เจ้า
ออกจะเด็งยมเจียมตัวเกินไป ไม่ได้ คิดถึงที่พอ
ได้มองหามีเมียไว้ไหย่างหรือ? ถ้าพ่อไม่เข้าใจคิด

ก็ดูเหมือนเจ้าได้นึกหมายใจมานานแล้ว และใช้
จะให้ได้เมียไปแค่ตัวเปล่า ๆ เมื่อไร”

เบตก ตาตุกตัวตันด้วยวุ่นใจ กต่างว่า “นี่
เรื่องอะไรกันซอรับ? หรือท่านคาดความในใจที่
กระผมหมายมั่น—”

“ซิดดา” ก็ปัดนิ้วตักช่วยต่อคำพูดของเบตก
ให้ และพูดต่อไปว่า “พ่อจะขอพูดตรง ๆ ไม่บิด
บังเหมือนกับเจ้า หยู่ในบ้านเดียวด้วยกินมาตั้ง
สองสามเดือน ถ้าไม่รื้เห็นอะไรบ้าง ก็คิดเป็นบ้อง
ตบเคมที่ น้แน เบตก เจ้าคิด นาง ซิดดา ก็ดี ทำ
ไม่ถูก มีควมตบ้อโรคควรปรึกษาหารือให้บาง
หย่าบิตเอาไว้”

เบตก—“ซิดดา ด้วยหรือซอรับ?” แล้วพูด
ต่อไปตามตรงตังเช่นนิสัยของ กดาดี เรือซึ่งนึกไว้
หย่างใดก็พูดออกไปคือ ๆ หย่างจริงใจ เช่นนั้นว่า
“คุณพระช่วย! พูดสำหรับตัวกระผม เจ้าหัดอน

“ไม่รู้สึกเลยว่ากระผมมีความรักเจ้าหัตถ์อน เท่ากับ
กระผมเชื่อว่าท่านไม่ทราบเหมือนกัน”

กัปตัน เวสต์ คังคัยไม่เชื่อ เปดงอุทานว่า
“ซี ซี! หย่างนั้นซำกัมีเดอะใหญ่ที่เดียวหรือ อไร!
เป็นหนุ่มแน่นเกยวผู้หญิง ไม่ให้ผู้หญิงรู้ตัวดอก
หรือ? พ่อ เบตกเอ๋ย พ่อ เบตก! ไม่ได้การเห่นจะ
ต้องไปบอกนกกนางนวนใหม่ขึ้นเชื่อเถิด พ่อคุณ!”

เบตก—“จริง ๆ นะซอรับ กระผมรับรองได้
ว่า เจ้าหัตถ์อนไม่รู้สึกเดย”

กัปตัน เวสต์—“โอเด็กเอ๋ย! เจ้าจะเชื่อหย่าง
ไรที่สุดเดว แต่ถ่าเป็นหย่างที่พูดจริง บอกให้รู้
ด้วยว่า ทำไมตงแตกตบมา ดุเด็กเทยวเด็กเครไม่
เหมือนหย่างแต่ก่อน เหนหยักับนาง ซิตตา เต่มอ
ถ่าไม่ไซเร่องรัก ๆ ไคร ๆ หย่างที่เจ้าบอก มันจะ
มีเร่องอไรอีก? เหนพูดซบซิบหยักับกันบ้อย ๆ”

เบตก—“กระผมตอบซอขึ้นโตงาย ๆ ตงแต่
ท่านได้รบกระผมมาเตยงไว้เป็นบุตรบุญธรรมใน

บีแรกมา กระผมก็มีความรักใคร่ ซิตตา แด้ว
รักหย่างฉนพกบพอง ต่อมาความรักหนักยงทวชน
จนกระผมกลับมาจากกาเร็วเร็วครั้งหนึ่ง ก็คิด
หมายใจไว้ว่าจะหาทางพูดให้หัด่อนยอมเป็นค
ทุกชคฺยาคของกระผม เหตุฉนเอง กระผมจึงเด็ก
ยงบ้นหรือเต่นอไรค้อไรทเคยต่นกหมด คอย
โอกาสเหมาะเมื่อไรผมจะด้านหน้าพูดเรื่องนกับ
หัด่อน จนบ้านนกกยงไมได้ชองพูดจา ถึงกระผม
จะเป็นคนเคยเด็วเร็ว กต่าไปในที่นากต้วอันตราย
มาจนขำนาญ แต่มาในเรองนกระผมขอตำรพาบ
ไม้อายอไร ว่ากระผมรุดกชดาตาดชาว ใจเปน
ตูกไก่ ค้องหากคนนำร่องพาเรื่อไปให้พนหินไตนา
จิงจะไปได้ เรองเปนหย่างนเอง ซึ่งกระผมตัก
นำจะพูดเรองรักตงทท่านเข้าใจ กตบไปพูดจากัน
เตยตวยเรองฉน แต่ตเหมือนฉนจะได้คูกันบ้อยๆ
ถึงเรองกระผมเด็วเร็ว และได้ทำอไรๆ ในประเทศ

คว้นออก แต่ที่คุยกันมาก ก็คือเรื่องตกทุกซยาก
ของ คอนต์แดนดิน พ่อลลอม มากกว่าเรื่องอื่น”

กับคน เวสต์ ยังไม่ตั้งเขื่อนัก—“แต่ฉันเจ้หมาย
ความว่าเจ้าไม่เคยแต่งกิริยาจางให้นางหนุรบ้าง
หรือว่าเจ้ารัก?”

เบ้ตก—“เรื่องพุดด้วยปากไม่เคยเคย นอก
จากพุดภาษาซึ่งใจต่อใจรักกัน คือพุดด้วยในใจ
ซอรับ”

กับคน เวสต์ หัวเราะ—“บ๊ะ! ไ้ไหน ดัจริงๆ
ถ้ากตาด์เรือพุดภาษาเหมือนหย่างเจ้าพุดน เป็น
นิกเสี่ยเถิดว่าคองตตรงจางนผู้หญิง นันแน เบ้ตก
เห็นกิริยาทำทางนาง ซิตตา เป็นหย่างไร? ไ้คิด
บ้างหรือเป่ต่าว่า ถ้าเจ้าจะพุด มันจะยอมรับหรือ
ไม่?”

เบ้ตก—“เป่ต่าเตย ถ้ากระผมทราบกักคองคอบ
ให้ท่านทราบไ้ ถ้าเจ้าหัดอนประคิเชรไม่รับ

กรรมก็จะบ่ายหน้า กัดบิไปประเทศตวันออกอีก
ทันที”

ก็ปัดนิ้วเวสต์—“ตลกเอ๋ย! เจ้าได้พูดความ
ตามตรง พ่อก็จะพูดตรงไปตรงมาเหมือนกัน พ่อ
ตั้งใจไว้นานหลายปีแล้ว ว่าการคงจะเป็นหย่างที่
หวังไว้ เจ้าก็เป็นบุตรบุญธรรมของพ่อ แต่
หยากจะให้เจ้าเป็นบุตรฉันไปกว่านอกชนนง
เรื่องนเจ้าก็คงรักได้ดัดเหมือนกัน เพราะฉัน พ่อ
มีความยินดีเป็นที่สุด พูดได้หย่างเดียวว่า พ่อเต็ม
ใจยอมให้เจ้าเที่ยวพาราต้นนาง ชิดตาได้หย่างเบ็ด
แผย ไม่ต้องกระดากกระเดื่องกวดเกรงอะไร และ
ขอจงตำเรจเป็นผลเกิด—เพราะพ่อต้องการหยาก
ให้เจ้าเด็กเคิรวเร็วไปตวันออกในคราวนี้เลย จะได้
หย่าเป็นเพื่อนในเวตาแก่เฒ่า เมื่อเจบไซได้ทุกซ์
จะได้เห็นหน้ากัน มีความสนใจได้เห็นตกชายตก
หญิงมีความสุขความเจริญตมตงที่พ่อได้มันหมาย
ใจไว้”

เบ็ตก—“ท่านขอรับ กระผมไม่ทราบว่าจะ
แทนคุณได้อย่างไร”

กัปตัน เวสต์—“ไม่เป็นไร ขอแค่ตั้งความ
พยายามทำตนให้เป็นผุ้ที่ดีแก่ทุกสาวของพ่อก็
แล้วกัน” แล้วแกหัวเราะพูดเพิ่มเติมว่า “ไป
เถอะ จะได้ไปจัดการเรื่องหน้ที่ไ้เสียเวลาไปแล้ว
ใหม่หมดซน”

เบ็ตก—“กระผม ขออ้อนวอนพระบพณธรรม์
ได้ทรงโปรดประทานความปราถนาของท่านให้
สำเร็จผล และให้กระผมมีความสุขด้วย” แต่
เมื่อเบ็ตก ตา กัปตัน เวสต์ ออกจากห้องไป หา
ได้ทนนึกคำ กัปตัน เวสต์ พูดไม่ ซึ่งว่า “เป็นต้อง
ล้มความปราถนา หนึ่งตัวตั้งไม่กล้าไปรักกับใคร
โดยพ่อของมันไม่รู้เห็นด้วย ถ้ามันยังไม่รู้จักรัก
คน มันจะไปรักใคร่ที่ไหนเล่า นอกจากเจ้า?”

บัดนี้ผู้อ่านคงทราบแล้วว่า ‘โชค’ ซึ่งเบ็ตก
ได้เคยพูดเป็นนัยๆ นั้น คืออะไร กับคงทราบความ

ประสงค์ที่ เบตก ไปหานางสาว ซิตตา ด้วย

เมื่อใดที่ตกใจ จะเริ่มจัดการ เรื่องยากที่สุด
และถ้าสำหรับ เบตก ซึ่งเป็นคนไม่ไว้ใจตนเอง
ด้วย ก็เป็นเรื่องที่ตอ้งถูกเกณฑ์ให้จัดการอย่าง
ลำบากยากเย็นน่ากลัวไม่ใช่เล่น เบตก ตั้งใจมั่น
ลงไปว่าจะดำเนินหน้าทำทุกสุดที่ ถึงจะถูกตะกัก
บ้างก็จะต้องเดิรวีธีพูดคือ ๆ ตรง ๆ ไปหย่างนิตย
กตาส์ พอเบตกเจอชชิตตา ซึ่งนึกอึดใจใฝ่ฝัน
ว่านางสาว ซิตตา คงรักใคร่โหดหงเหมือน กับคน
เข้าไปเผชิญหน้าแม่สาวด้วยซึ่งกำลังหัวเราะ ยินดี
ต้อนรับ แต่หน้าที่จะกล้าถามความซำดำคณูให้รู้
เด็ดขาดกันไป โดยต้องนึกเชื่อว่าหัดอนคงไม่รัก
คนอื่นนอกจากตน กลับไปเฝ้าไปนึกถามตนเอง
เสียว่า รูปร่างหน้าตาด้วย ๆ แแต่หน้ารักหย่าง
เจ้าหัดอน ไฉนหรือจะมารักคนหย่างคนเมื่อมีผู้
ชายซึ่งสวยงามกว่าแแต่มีงมีดีกว่าตนไป ภาษิตคิด
ปากว่า 'ไม่กล้าก็ไม่ไ้สาว' มักจะเป็นจริงเช่น

นั้น พิสูจน์ให้เห็นว่า ถ้าไม่เป็นคนที่ตงกันอยู่นัก
ที่จะได้ตรงชัยในเรื่องพรรณน เพราะฉะนั้น ในขณะที่
เบ็ดกเข้าไปนั่งในห้อง ก็นึกถามตนเองจนฟัง
เหมือนกัน จนนางสาวซิดดา เห็นกิริยาผิดดังเกิด
ก็หัวเราะถามว่า “เฮ้! นั่นเป็นอะไรไป? ดหน่ายัย
ราวกับพวก เควเจอร์ (*) ไม่ดบายไปหรือคะ?”

ถ้า เบ็ดก จะตอบว่าไม่ดบาย เพราะเป็นไข้ ใจ
ดงไม่ไข้จะเป็นแค่เจ้าชู้ตกตาพูดเท่านั้น ยังเป็น
คำคอบทเป็นจริงด้วย แต่เราจะเห็นได้ว่า เบ็ดก
ไม่ชำนาญการพูดหย่างอ่อนหวานเหตวๆ หรือพูด

(*) Quaker พวกเคิวเจอร์ (พวกตัวสั้น) หรือเฟรนด์
(สหาบ) เป็นถึงนิกายศาสนาคริสต์ ซึ่ง ขอช ฟอกส์ ชาว
เมือง ลิสเตอร์ ประเทศ อังกฤษ เป็นประถมาจารย์ เริ่มมีพวก
นี้ขึ้นประมาณคริสต์ ศก ๑๖๕๐ พวกนี้ประติเชษคณะสงฆ์และ
พิธีต่างๆ ในศาสนา ถือการนุ่งห่มหย่างสุภาพถ่อมกิริยาวาจา
ใจไม่เย่อหยิ่ง ต้องการจะให้มนุษย์อยู่เป็นสามัคคีทั่วไปไม่
ต้องการมีสักสงคราม ที่มั่นนามว่า ‘เคิวเจอร์’ เพราะสอนให้
ตัวสั้นในเมื่อได้รู้สำนักถึงโทษบาป.

เพราะพรังให้นวนหุดมๆ เป็นแค่คนเคียวเรือพุด
 ซ้อๆ เพราะฉนั้นเมื่อจะพุดเรื่องรักๆ ใคร่ๆ ถึง
 จะพยายามเดียบๆ เคียงๆ อ้อมค้อมไป ดงท้าย
 ก็ไซ่หย่างซ้อๆ สัดแต่เนี้ยแต่เงาจาของ คนจะพา
 ไปให้ไดคังใจ คือพุดถึงเรื่องความรักซังไดมแก่
 กันมาในรวางทงต้องคงแต่เด็ก แต่พุดมาถึงคอน
 ทว่าความรักกันไดกตายมาเป็นความรักหย่างตักซัง
 ไม่ไซ่รักหย่างพ้องเหมือนแต่ก่อน นางสาวซิด-
 ตา ก็หยุดเขบบกถกรอยซังกาตงท่าหยทนต์ ยก
 มือเข้ากุมคอคตายกับจะมีมือไรเตมคนชนมาในน
 กระทำให้หุดอนเดอดรอนซบซนทสุด ถ้าตหย
 โทตได้เห็นกริยาของหุดอน หย่างน้อยคงนค
 เหมือนเช่นนัจริง พุดสำหรับ เบ็ดกหาเป็นเช่น
 นนไม่ พอเคียวเรือพาดวงทซบซนมาได้ ใจก็แขง
 กตาซนพุดเสี่ยพุดอัยปาก แต่พอเด่าถึงเรื่องท
 ด้นทนากกับกับคน เวสค์ กตคตดิงคิดไม่ออก ด้วย
 เหนนางสาว ซิดตา ทำกริยาเป็นทุกซโค้กราวกับ

เปนนาง นิโอบี^(๑) ดูเหมือนนางจะเห็นวรวงศ์ดี
ไว้ไม่ได้ต่อไป น้ำตาวิ่งตกลงเข้ามามือไปเกาะไหล่
เบ็ดกไว้ และพูดอีกถ้อยหนึ่งอย่างน่าสงสารว่า :—

“พุโท เบ็ดก ! เบ็ดก ที่รักของน้อง ! ขอหย่า
พูดอีกต่อไปเถย ชนพูดฉันเห็นจะต้องตายแน่
พุโทเธอ ! พุโทที่คุณพ่อ ! เวรกรรมอะไรมีรู !”

เบ็ดก หดคิ้ว—“เฮ้ ! นี่หัดนอนเป็นอะไรไป ?
ฉันปลาดใจจริง ๆ หรือว่าเรื่องที่พูดไม่เป็นที่ถูก
ใจหัดนอน ? หรือว่าหัดนอนเกลียดฉัน ?”

(๑) Niobe นาง นิโอบี ชายาของ แอมฟิคอน กษัตริย์ประเทศ
ที่บีส ในตำนานของชาติ กรีก นางมีบุตร ๑๐ ธิดา ๑๐ เหน
นาง ลาโตนา (เทพธิดาของศาสนา กรีก) ชายา ชูปีเตอร์ มี
บุตรและธิดาเพียง ๒ คน คือ อโปลโล (พระอาทิตย์) และ
นาง ดิแอนนา (เทพธิดาประจำการยิงสัตว์และความสว่าง)
ก็เขาะเขี่ยนาง ลาโตนา อโปลโลมีความโกรธเอาศรยิงบุตรของ
นาง นิโอบี ตายหมด ส่วนธิดาก็ถูกนาง ดิแอนนา ทำลายชีพ
เสียสิ้น เว้นแต่นาง โคลริส ผู้เดียว และนาง นิโอบี ก็ถูก
ชูปีเตอร์ ศาปเป็นก้อนหิน ซึ่งในฤดูร้อนก็เฝ้าแต่ร้องไห้.

ชิตตา—“เบต้า เบต้า ! พี่เบटक ฉันไม่ได้
 เกตียัด รักยิ่งกว่าพี่โนได้เสียอีก หย่าโกรธฉันเดย
 นึกว่าให้ตั้งสามบ้างเกิด ฉันคุกเข้าอ้นวอนตะ
 ขอหย่าเกตียัดขงฉันเดยตีมีเรื่องอันเสียเกิด และ
 ให้รักหย่างน้องสาวก็แล้วกัน”

เบटक ค่อยพยงนางสาวชิตตา ให้ดูกขัน และ
 พูดว่า “แม่ชิตตา หัดอนยังไม่ได้อธิบายอะไร
 ให้ฉันทราบบ้างสักนิด ฉันขอทราบวาทำไมหัดอน
 จึงมีกรยาเปนทุกขไคกหย่างนี้? หัดอนทำผิดอะไร
 จึงจะคองมาขอโทษฉัน?”

ชิตตา—“มีความผิดมากคะ ความผิดที่จะทำ
 ให้เธอและคนพ้อมมีความโทรมนัตย์เปนที่สุด คุณ
 พ้อมท่านคิดคงใจจะให้เราตั้งดองมีความดขด้วยกัน
 มาตงหลายปีแล้ว ขงในบคณฉันนกกเห็นได้ขด
 เหมือนกับความผิดที่ตมมานาน ฉันควรจะรัดวง
 นำไ้ววามวนโดกวนหนงเรองนคงเกิดขน จึงได้
 เตรียมตัวไ้วแล้ว”

เบตก จีบมือ ชิตตา ไวใจของมองคุดาซึ่งมีหน้าตา
 หยดห่วยเฉาะ ๆ พตางพูดว่า “หต่อนเฮ้ย ! หต่อน
 มีเรื่องตักตบอไรเด้า” ที่หต่อนงำเงื่อนไวไม่บอก
 ให้บิดาของหต่อนทราบ? โอย ! คงไม่มีเรื่องอไร
 แต้ว นอกจากเรื่องเกตยัดขงฉิน ซึ่งขตขวางไม่
 ให้เราทงตองไ้รับความตข !”

ชิตตา—“เบตก ! เธอหย่าเพิกนอยใจคิดหย่าง
 โน้นหย่างนี้ เซอฉินเกิต หย่ารัตริตตามความในใจ
 จากฉินนั๊กเตย ฉินบอขไม่ได้ ทำไมไม่ไ้? ก็
 เพราะบอขไม่ไ้จริง ๆ ในเวตานหย่างนอยก็บอข
 ไม่ไ้”

เบตก ฟังนำเตยงชิตตาดเหมือนจะค้อยขหนีใจ—
 “บอขให้รัตริตเกิตนะหต่อน” แต้วเตริไปที่ประคุด
 พุดตอไปต้วยนำเตยงฉินนั๊กแน้น แตะอ่อนหวาน
 แต้ว่าเตร้า ๆ กระเต้า ๆ ราวกับหัวใจฉั้นกระเพือม
 จะแตกตตายอออกไป ว่า “ชิตตา ฉินทราบความ
 ตบขของหต่อนแต้ว ก็อหต่อนรักคนอื่น ฉินไม่

ทราบนี้ ถ้าเรย์แต่แรกคงไม่ทำให้หัตถ์ต้อง
 เดือดร้อนอย่างนี้ ฉันขอให้พรหัตถ์ด้วยความ
 ยินดี และบางทีจะเป็นคำสวดท้ายที่จะพดกับหัตถ์
 ด้วย ขอผู้ซึ่งหัตถ์รักใคร่จงเป็นที่ปรัดเปรมของ
 หัตถ์เถิด! และขอพระบเนศวรศักดิ์จงประทานพร
 แก่หัตถ์ด้วย!”

ในขณะที่ เบ็ดก พุดซา ๆ นี้ นางดาว ซิดดา
 นิ่งฟังตาเหม่อเฝ้ากับภกมณครจึ่งจิ่ง แต่พอ เบ็ดก
 จะออกจากห้องไป นางก็ร้องเรียก “เบ็ดก !
 เบ็ดก ทริก หย่าเพิกไป มาหาฉันก่อน ดักอึดใจ
 เดียวเท่านั้น พูโ้ หย่าเพิกทำหย่างนซีเชอ หย่า
 เพิกไปเถย ฉันอ้อนวอนตะ” หัตถ์วิ่งตาม เบ็ดก
 ออกไป แต่เดียงที่หัตถ์เรียกหรือเดียงผู้เทาทเศร
 ออกมาไม่เป็นประโยชน์อะไร เพราะ เบ็ดก ไม่
 เหลียวมาดูเลย แม้หัตถ์จะพดุงพดำนในใจดัก
 เท้าไร ก็ยังมีมานะไม่หยากของอผู้ซึ่งต้องการ
 หัตถ์เดียงหัตถ์เลย เพราะฉนั้น หัตถ์จึงไม่

ตามต่อไป กัดบเข้ามาในห้องตามเดิม เขามือ
จับบิดหน้าร้องไห้ดังอ้อนห่วย จนไม่ได้ยินเสียง
ผีเท้าของ เบ็ดก ซึ่งเดินกัดบเข้ามาพุดองนั่งอ้อว่า
“แม่ ชิตตา ฉันทอโทษเกิด ที่ใจร้อนฉุนเฉียวเกิน
ไปเอง ฉันทไม่ควรทำกริยาเหมือนหย่างเมือกน
เราก้เป็นเพื่อนกันมาตงแต่เด็ก ๆ”

ชิตตา—“หย่างนซีเธอ จึงจะเหมือนกบที่
เปนผี เบ็ดก ที่กรุณานองจริง ๆ” นางตรงเข้าจับ
มือ เบ็ดก ไว้ และพุดเพิ่มว่า “พุโท เธอเห็น
จะไม่ทราบว่ในใจฉันทนเป็นหย่างไร ถ้าเธอ
ทราบคงต้งถ่านเตะยกโทษฉันทได้”

เบ็ดก ทำหน้าเศร้า — “แม่ ชิตตา ขอเตี้ยเกิด
หย่าพุดเรื่องนอิกเตย ฉันทได้ร้องขอที่ประคิเชช
หต้อนบอกว่ไม่กต่าไม่ต่ามารถอธิบายเหตุผลที่
ประคิเชชได้ เพราะฉันท ฉันทก็ไม่ถามหต้อนนอิกต้อ
ไป แต่หต้อนควรคิคดเตี้ยให้ดี คิคตถึงตัวหต้อน

และคิดถึงบิดาห่อหุ้มเดี่ยวให้แม่แท้แก่ใจก่อน หาก
บิดาห่อหุ้มถามจะได้ตอบได้”

ชิตตา “โอ๊ย ! เรื่องเท่านั้นเองที่ทำให้ฉันเป็น
ทุกข์ร้อนมาก พุโธ่ คุณพ่อ ! ดั่งด้านท่านแท้ๆ!
จะไปบอกท่านได้ยังไง ?” แล้วในขณะที่นั้น
ห่อหุ้มเกิดปัญญาอะไรขึ้น จึงพูดอ่อนหวานว่า “พี่
เบตก พุทริกของน้อง เซอของเถอะ ช่วยทุกข์
น้องที่ หย่าบอกคุณพ่อว่าเรื่องที่ท่านตั้งใจไว้นาน
แล้วมากดับผิดคาดไป นี่กว่าเห็นแก่คุณพ่อเถอะ
หย่าบอกนะพี่ เบตก หย่าบอกนะ ในเวदानขอให้
คุณพ่อเชื่อว่าเราได้ปราณปรมาณอมกันโดยดีแล้ว
แต่ว่าฉันขอผิดพอให้เธอเดิรเรือกัดขึ้นมาอีกสักเที่ยว
หนึ่ง แล้วฉันจะบอกความจริงซึ่งฉันไม่กล้าเปิด
เผยแก่เธอให้คุณพ่อทราบ”

เบตก ถามหย่างท้อๆ ว่า “ชิตตา นี่ห่อหุ้ม
เรียนวิชาดวงคุณพ่อซึ่งดีแค่ไหนดี มาได้นานก็มาก
น้อยแล้ว ?”

ชิตตา—“โอย ! พี่ เบ็ดก พดหย่างนี้ไม่ส่ง-
 ด้ำนฉนบ้างหรือ ? ใ้ร่ายฉนเหต้อเกิน” แลว
 หต่อนก็ต้ออื่นใ้ฮัก ๆ ราวกับใจจะขาด จนเจ้าช
 ังใจดีไม่ถ้อ โกรธที่หต่อนได้กระทำกับฉน เกิด
 สัมเพชพูดว่า :—

“เขาเถอะ ชิตตา ฉนจะจัดการใ้เป็นไป
 ตามที่ปราถนา ข้าจะบอกใ้บิดาของหต่อนเข้า
 ใจใ้เดี๋ยว่าที่ผัดเวदानนี้ ไม่ใช่หต่อน เป็นเพราะฉน
 ขอผัดเอง” ว่าแลวเดีรออกจากห้องไป ตั้งใจจะ
 ตรีครองหาอบายพดหรือปดใ้ด้วยเรื่องยากหย่าง
 ใหญ่นี้ เบ็ดก รู้สึกว่าถ่าไม่ชอบหัดดีกนิดหน้อย
 เหนจะไม่สามารถผเชินหน้ากัขผู้เป็นบิดาเดียงใจดี
 และกถ่าวเทจใ้ฉนิตได้ แต่ยังไม่ทันจะใ้ช้อม
 พอดดีเดีรมาใ้ได้กดีบกว่าหต่า ก็ประจวบ กัปศัน
 เวตต์ เจ้าเอง กัปศัน เหนด้หน้าแตะกิริยา เบ็ดก
 เสร้ามีความฉงนใจถามว่า “เอ๊ะ ! เบ็ดก ตก นัน
 เป็นอไรไป ? ทำหน้าทุกขราว กัปศัน เรือบนทุกุเนื้อ

เงินถุกไอ้โจรสตดจับเอาไปทีเดียว หรืออึ้งควัด
 หน้หน้าเจ้า? ช่งมันเกิดเรื่องพรรณน ผู้หญิงดะกัมี
 มารยาแทบทุกคน บางทีพรังนจะมีตมดมาจาก
 ทิศอื่นไซ้ ไบเรือได้ตบายใจกระมัง?”

เบตก—“เปต่าชอรับ ท่านเข้าใจผิด ด่วน ซิดดา
 กระผมไม่มีชออะไรจะคองมาร้องฟ้อง แต่—”

“แต่อไร?” กบตัน เวตต์ ถามดงนี้ เพราะ
 เห็น เบตก พดค้างไวเป็นทหน้าตังคัย

เบตก—“แต่กระผมยังไม่มทรพยพอเดยงหัดอน
 ให้มัสซตมกับคหวัดอน ประกอบทงชอเดยงนาม
 ดักดของกระผม ในเวตาบคณกยงไม่ทราบด้วย
 ความจริงชอรับ กระผมได้หารือเรองนกับ ซิดดา
 ตกตงว่าจะชอเดิรเรือไปควันออกอกิดักครวางหน้
 และทงจะได้พยายามตบหาให้รชอบิตามารดากระ
 ผมได้แน่ จะได้มกรรมดีทชตามกฎหมายในชอ
 ช่งภรรยาของกระผมจะไซ้ได้ควย”

ก็ปัดัน เวตต์ ยันคตังทง โกรธและเดี้ยใจพุดไม่
 ออกได้ตักครู้ แด้วเอามือคบไต่ช่ายหนุ่มจ้องดู
 หน้า พุดว่า “เบตก วิชาปดของเจ้าออกจะเคมที่
 หย่ารมันอกเตย เมื่อตักครู้เหนต้อกตใจหยากมี
 เมี้ย บอกว่าจะไปเดิรเรืออีกครั้งหรือจะไม่ไปตด
 แด้วจะมีโชคอะไรหย่างหนึ่ง เมื่อออกไปก็มัน่าชน
 ตาบานราวกับจะได้รับความสุข เจ้าเป็นคนตงแต่
 เดกมาไม่ตจจะยินต์หาเงินทองให้ร่ำรวยนัก หามา
 ได้ก็เก็บไว้ไม่หยี่ นีหย่างไรจะกดับไปหาทรัพย์หา
 ดินเปนเศรษฐีชเห็นยวอไรกันอีกเต้า? ประเดี้ยว
 เดี้ยวกดับมาทำหน้าที่ร่ำราวกับคนโช ไม่ไหว
 เบตก ตงไม่ไหว โทหกกันเต่ง่าย ๆ ไม่ได้ ชำ
 รุด ๆ นีมันคงอไรกันหย่างหนึ่งแล้ว อื่นคงเปน
 คิวการ ต้องชุดเรื่องตบอไร ๆ ของมันชนให้ได้
 ไม่ตองวิตก เบตก จะจัดการเองประเดี้ยวเกิด ไป
 หาอ ชิตตา เดยวน”

เบ็ตก—“ข้าก่อนขอรับ ภาระผมจะขอพูดให้
ฟัง นิดเดียวเท่านั้น” กับคัน เวสต์ไม่ฟังเสียง
เคิร์ดคุมเข้าไปในห้อง เบ็ตก เหน กับคันไม่เอาหูฟัง
ก็ออกเคิร์ดคอดกซ่า ๆ ไปตามบริเวณบ้าน ในใจ
นึกหาชื่อพวกหนุ่ม ๆ ซึ่งหยู่แถบหนตเบตกรูจักหรือ
ทราบว่าจะชอบพอกับนางสาว ซิตตา ว่าคนไหนหนอ
มาเป็นคู่แข่งชั้นแย่งรักกับคน เพราะหย่างไรก็
ต้องมีคนหนง ซอน เบ็ตก ไม่สงสัยเลย

คิด ๆ ก็น่าปาดาด เบ็ตก ไม่สงสัยใครที่หยู่ไกล
เลย ไม่สงสัยแต่ตั้งนึกจนเคิร์ดมาถึงประตูว เหน
ฟอลคอน เคิร์ดมา จึงนึกเฉยใจแปดบชั้นมาทันที
ด้วยคน กับนางสาว ซิตตา ได้พูดกันมาได้หลายชั่ว
โมง ถึงเรื่องของ ฟอลคอน ที่เป็นคนมีสติปัญญา
กล้าหาญ เพราะฉนั้น ด้หายที่รักคงเป็นคู่แข่งชั้นกับ
คน เบ็ตก ยังคิดแค้นใจเกิดหึงหวงชั้นมาทันที เลย
หันกดับเคิร์ดไปเสียทางอื่นไม่หยากเห็นหน้าเพื่อน

ขณะนั้น ฟอดคอน ร้องทักว่า “เบตก เอ๊ะ!
 นั่นเป็นอะไรไป? ทำไมไม่ดูชิม? อ้าว! แต่ทำไม
 ทำไมไม่หัดกั๊กกันเดี๋ยวกว?”

เบตก ตอบหัวน ๆ “เพราะมนุษย์ทั้งโลกที่
 ต้องการหัดกั๊กในเวदानี้ ก็คือตัวแก”

ฟอดคอน ตกตั่ง—“ฮึ! นี่มันเรื่องอะไรกัน
 เบตก?”

เบตก—“นี่แน่ คอนต์แดนตัน ฟอดคอน จะ
 ได้ดูทุกขุอย่างไรก็ตาม เราก็ได้เป็นเพื่อนกอด
 คอรักใคร่กันมาหลายปี ต้องเด็กกันเดี๋ยวกว ถ้าฉัน
 กับแกไม่พูดอธิบายให้รู้กันเดี๋ยวกว”

ฟอดคอน—“เกตอเอ๊ย! กันปตาตใจจริง ๆ
 เรื่องราวอะไรก็ยังไม่รู้ จู ๆ ก็มารัดนาทาเร้นให้อธิ-
 บาย เต่าไปเถิด ว่ากันไปทำให้ผิดพ้องหมองใจที่
 ตรงไหน? เพราะกันไม่รู้จริง ๆ”

เบตก ฟัง ฟอดคอน พูดค่อยส่งบทความแค้นตง
 จึงเต่าเรื่องไปตามตรงหย่างนิตยเป็นคนซื่อ ถึงท

คนมีความรักความหวังและที่ กัปตัน เวสต์ ด้มีความ
ตั้งใจ ไว้ตลอดถึงเรื่องที่ได้ ไปพูดจากับนางสาว
ซิดดา และเรื่องที่นางไม่รับรัก

เมื่อ เบต ก เต่าเรื่องจบ ฟอลคอน ได้พูดว่า
“เรื่องราวแปลกมาก ออกเตี้ยใจแทนจริง ๆ
เพื่อนเอ๋ย! แกคงมีคู่แข่งชั้นแน่นอน ูหรือดั่งคัย
ใครที่ไหนบ้าง ?”

เบต ก—“รูช ทำไมไม่รู้ เป็นเพื่อนที่รักซึ่ง
ฉันยอมด่ดะประโยชน์ทั้งหมดเกอกดเขาได้ คือคว
แก่เองนั่นแหละ คอนด์แคนตัน ฟอลคอน บดิน
จะต้องบอกกันตรง ๆ เหมือนหย่างที่ฉันบอกกับแก
นบ้าง บอกมาซิว่าแกใช่ใหม่?”

ฟอลคอน—“เบต ก เพื่อนรัก น้แกมิเป็นบ้าไป
หรือทกคดเช่นน ยินดคอบเพื่อนได้หย่างตรง ๆ และ
ให้ล้คัยไว้ดวยว่า กั้นจะได้เบ็ดปากพูดเรื่องรักกับ
ซิดดา แม้แต่คำเดียวก็ไม่มี นอกจากพูดกันหย่าง
ฉุนพฉุนทอง เพราะกั้นไม่คิดหย่างอื่นนอกจากจะ

คิดว่าเพื่อน้องสาวเท่านั้น ถึงหัดนอนจะหุดอกดวง
 อไรกับแก ก็นั้นก็ยังคงถือหยาว่าหัดนอนเพื่อน้องสาว
 เต็มมือ อีกประการหนึ่ง หากกันจะได้รักหัดนอน
 และหัดนอนจะรักตอบ ตัวกันซึ่งเป็นคนมีแต่ตัว
 เทียวเร้วนอน ก็แต่งงารด้วยไม่ได้ หรือจะให้พูด
 จริง ๆ ค่อไปก็ได้อ่ากันจะไม่มุดกเมี้ยเดย นอก
 จากเพื่อนจะช่วยเหลือให้ได้รับโชคตาภ ซึ่งกัน
 รัวร้องปราดน่านัก นั้นแหละว่าไม่ถกหยา”

เบตก ไตพงอชบายส์หาคอยชนชนนิต เขา
 จับมือ ฟอลคอน ไว้ และพูด—

“ฉันเชื่อแกแต่เว เชอด้วยนำได้ใจจริง เพราะ
 คนทมเวองรักคงไม่พูดหยาอัน แต่ ซิตตา ซึ่งแก
 พูดว่าหัดนอนต่อดวงอไรฉันนั้น ผิดที่เดี้ยว หัดนอนไม่
 ได้ต่อดวงอไร เปนเพราะฉันเข้าใจผิดนึกทงคัว
 ไปเอง เชื่อว่าหัดนอนคงมีความรักฉันซึ่งเป็นคนที่
 หัดนอนอาจรวมทุกซัดได้ บัดนี้ความรักของหัดนอน

“ไปได้เสียทางอื่น ล้วนตัวฉันหล่อนรักเหมือนหย่าง
 ๘๕ ”
 พนองเท่านั้น

ฟอลคอน—“แต่เพื่อนยังไม่รู้เหตุผลว่าทำไม
 หล่อนจึงบดรัก และทั้งจะมีคู่แข่งหรือไม่ก็ไม่
 ทราบ ทำใจดีไว้ก่อนเถิดเพื่อน บางทีเป็นด้วย
 หล่อนคิดเหวอนหย่างผู้หญิงไปเอง นานวันก็คง
 หาย ให้เธอกันไว้เถิด ว่าแก่กับ ชิตตา ยังคงมี
 ชีวิตใต้งในหอใหญ่ตรงนั้น หย่างฉันดำมีภริยา
 มีความสุขด้วยกันแน่นอน”

เบตก—“เป็นไปไม่ได้ บางทีจากไปเสียนาน ๆ
 ก็เห็นพอจะบั้นเทาความทุกข์ในใจได้บ้าง ดั่งนี้
 แหะซึ่งอาจจะเป็นได้ เพราะฉัน ฉันตกตงใจ
 จะคุมเรือกลับไปประเทศสยามอีก พอกระเตรียม
 เรือขนเสบียงอาหารและสินค้าเสร็จก็ไปทันที บัดนี้
 ฉันมีแต่จะขอให้เกิดอริบหน้าทีซึ่งใด พูดกันมากครั้ง
 ๘๖ ”
 หวังแล้ว

ฟอลคอน—“ชอบใจเพื่อนที่สุด ก็ไม่รู้จะ—”

เบตก—“รวัง ก็ป็น เดิรมานี่ จุ! จุ! หย่า
พูดเรื่อง ซิดดา ค่อหน้าแกแม็ดก็คำเดียว”

ฟอลคอน—“ก็จะไปเลี้ยงก่อน คุดหน้าไมด์
ดี ทำทางจะมีเรื่องพุดกับเพื่อนมาก แต่จะไม่
ต้องการให้กัรด้วย” ว่าแล้ว ฟอลคอน เดิรเลี้ยง
กัรบไปทางประตู

เมื่อ ก็ป็น เวดค เดิรเข้าใกล้ คุดหน้ายยม
ความทุกข์ เบตก ได้ถามว่า “กระผมกัรว่าคง
มีแต่ชาวยราย”

ก็ป็น เวดค—“ชาวยรายหรือ? หือ! เบต่า
ไม่ใช่ชาวยรายอไร ถ้าจะบอกเจ้าว่าเคราะห์ดี หนี
รอดจากอึ้งควดคือดานเนรคุณพ่อมาได้ เป็น
ถูก. ถูกเฮ้ย! ซักถามอึ้งไม่ได้ความล็กนิก มัน
บอกแต่ว่ามันเป็นเมียเจ้าไม่ได้เท่านั้น กิริยาชวชา
ของมันหย่างนี้ ไม่ไปถามมันดีกว่า เบตก เฮ้ย!
เกิดชาติใดภาษาใด ขอหย่าให้เจ้ามีตุกเต่าทำให้

เคียดแค้นรอนใจเหมือนหย่างอันเคย”

เบตก—“หามีได้ซอรับ ซิดธา เปนตกทิด ถ้าไม่มีเหตุจำเป็นคงไม่ทำให้ท่านโกรธดังนี้ ซึ่งเถอะซอรับ นานไปอาจจะกลับใจทำให้เป็นที่พอใจสมดังตั้งใจไว้ได้บ้างกระมัง กว่ากระผมจะกลับมาจากตวันออกอีกครึ่งหนึ่ง หัด่อนอาจเปลี่ยนความคิดต่อดังนกเด

กัปตันเวสต์—“กว่าจะมา? หย่างหน้เจ้าก็ตกลงใจรับนำทศุมเรือไปอีกหรือ?” กัปตันเวสต์หน้าด้ต ได้ตักกร้จึ่งพูดค่อไป “พอกีเจ้าไม่ได้อายฟังท่าน คิดหย่างอันไม่ได้นอกจากต้องทำหย่างน

ภายในด้ามส์ปดาหซึ่งคนท่งต้องได้ذنทนากัน น เบตก กับ ฟอลคอน ได้ใช้ไปไปประเทศสยามอีก ส่วน กัปตัน เวสต์ ก่อนน่าน ค่อยรู้ตักชิน กัปที-เบตก จะจากไป แด่ดงความยินดีให้ศัดให้พรม้ความต้วต้งทงซาไปแตะชามา แกได้พูดเพิ่ม

เค็มว่า “ คอยรวัง ดุกเฮ้ย ! ถ้าในรวางดำมบี
ไม่กตั้มมา เหนจะต้องตงเรือไปนุดคัวเฮากตั้ม
มาที่เดียว ”

ในเวตาเยนก่อนที่ เบดก จะตาจากบ้าน กัปตัน
เวดักไป เบดก ได้ตานางสาว ซิตตา ว่า “ ซอตาที่
แม้อยอดรัก ซอพระจงอวยพรให้หัดอนหยังเยนเป
สุชเกิด ฉินไปคราวนี้จะไม่ได้พบปะกันอีก แต่รูป
ของหัดอนจะฝังจาวักหยังในใจฉินหยังเปนิศัย ”

นางสาว ซิตตา พดทวนคำด้วยใจตอยว่า “ จะ
ไม่พบปะกัน ” แดวนาคาไหลตงอาบแก้ม พดว่า
“ เบดก ทริก นึกถึงคานชนมาที่ไรทำให้ฉินใจหาย
ยังนานบีก็มีแต่จะทำให้ฉินรกำใจตาย โอ้ย ! เว
กรรมอะไรหนอ ที่ฉินมาเปเป็นผู้ทำให้เชอจากฉินไป
ทงน ? ”

เบดก— “ ซิตตา ! หัดอนคนเดียวเท่านั้นเป
ผู้ตั้งให้ฉินไป ไปจะไม่กตั้มมาเหนหน้ากันอีก เว
แต่หัดอนจะได้กตั้มความคิดซึ่งเปหยังเดี่ยวคนเดียว ”

นางสาว ชิตตา—“ เบดก ขอเสียที่เกิด หย่า
 พุดเรื่องนอกเดย ”

เบดก—“ ชิตตา คำที่ฉันพูดนั้นจะเป็นคำสุดท้าย
 ซึ่งฉันจะได้พูดฝากอาตย์ไว้กับหัดอน จะขอทำคำ
 ขอฝากไว้กับหัดอนด้วยว่า หากค้อไปในวันหน้า
 (จะเป็นไปได้หย่างที่พุดนหรือไม ก็รแต่พระบน
 ด้วรรคเท่านั้น) ถ้าหัดอนรดักกตบใจมีความตั้ง-
 ด้วนในคัวฉัน และซึ่งฉันยังมีชีวิตอาจทราบได้
 แด้ว ขอหัดอนหย่าพยายามหาทางตั้งแหวนวงก
 ้นไปให้ฉันจงได้ ” ว่าแด้ว เบดก หยิบแหวนทอง
 คำด้รวมนางสาว ชิตตา นางมิได้คอบเป็น
 ประการไร

บทหก

ณเขินภัยในประเทศญวน

พายุใหญ่ร้ายแรง ซึ่งมักเกิดมรสุมในทเดือน
กระทำอันตรายชีวิตมนุษย์เป็นอันมาก ไต่ดวงพัน
ไปแต่เวรอกำปั่นอันประเดิดที่คอตั้งพายุล่าอันตราย
รอดมาได้หย่างกตัญหาญ กัดตั้งแต่น้ำ ๆ มาตาม
ร่อง เข็ดอ่าวเมือง คราน ประเทศ ญวน

เรือตาน ไต่ตามทวนความวิปริตของ โดกชาติ
ครนไหว ไต่ประการไร อาจแสดงให้เห็นโดยรูป
ร่างของเรือตนเอง เสาชและเสากระโดงหัวเรือ
หักหมด บนดาดฟ้าเชือกเสาเพดา ไต่เกิดตอน
กตาด พวกกตาดักัดังเอาชวานพันด้ายระยางซึ่ง
ยังคิดหุ้ให้ขาดจากกัน พวกที่บาดเจ็บก่อนร้อง
ครวนครางอันวอนขอให้ช่วย ซึ่งจะจัดการ
บันเทาความทุกข์ไต่บางก็แต่เดกน้อยและชำ บันดา
กตาดซึ่งมหุ้ในเรือหลายชาติ ไต่ทำกิจธุระของ
คนต่าง ๆ กัน ที่เป้นไทเป้นจีนอันวอนจตุรูปเทียบ

บนบานพระเจ้าวาทน์บถิชของคณ หรือเอากระดาด
เงิน กระดาดทอง ทำเป็นรูปเรือเตกๆ ทั้งลงไปใน
ทเดบชาพระ มตุไปนางคองคภา พวกโปรตุเกศ บาง
คนก้าตั้งตั้งดอชอ้นวอนพระเจ้าว บนไว้ว่าถ้าคตอด
รอดฝั่งกตบไปถึงกรุงสยามได้ จะมีมาตส์ หรือ
มีชา^(๑) ฌตองนักบถญ์ แพรนศิศ กฤษาเวียร์^(๒) ผู้

(๑) Mass พิธีศาสนาของฝ่ายโรมัน ลัทธิลิกนิกาช มีการ
ฉลองและระลึกถึงพระคณพระเชชู โดยกินขนมปังซึ่งถือว่า
เป็นมางสะของพระเชชูเป็นต้น พิธีนี้ทำทุกวันอาทิตย์หรือ
ในวันสำคัญ เช่น แต่งงาร การศพ ฯลฯ (๒) Saint
Francis Xavier นักบถญ์ แพรนศิศกฤษาเวียร์ เป็นบาทหลวง
เชชูอิต เกิดในทิศเหนือประเทศสเปนญเมื่อ ค. ศ. ๑๕๐๖
เป็นผู้ร่วมคิดกับบาทหลวง โลโซลา พังสมาคม เชชูอิต สำหรับ
บอังกั้นพระศาสนาในประเทศ และเพื่อแผ่ศาสนาไปในประ-
เทศที่ไม่ได้ถือ ใน ค. ศ. ๑๕๔๑ ไปปอนญูตให้พระเจ้าชอน
ที่ ๓ แห่งประเทศ โปรตุเกส ส่งบาทหลวง แพรนศิศกฤษา-
เวียร์ ไปแผ่ศาสนาในอินเดีย บาทหลวง แพรนศิศกฤษาเวียร์
ได้อุตสำหสอนศาสนาด้วยความเจริญตลอดไปจนถึงเกาะลังก
ซิบุน และหมู่เกาะต่างๆ ใน ค. ศ. ๑๕๕๒ ได้จัดการจะไป
แผ่ศาสนาในเมืองจีน ถึงมรณะกรรมลงเมื่อมาตามทาง
อาศรัยที่เป็นผู้ทำความชอบไว้ในศาสนามาก ไปป กรีกอริ
จึงเลื้อนชื่อให้เป็นนักบถญ์.

เสนอประณมาจารย์ประกาศคำสอนคริสต์ตั้งในประ-
 เทศตะวันออก แต่ผู้ซึ่งเป็นคนแปลกกว่าเขาในเรือ
 นั้น คือชายคนหนึ่ง รูปร่างอ้วนเตี้ย หน้าเหลือง
 คิ้วระเดกหิดม ผมนำบางมุ่นขึ้นไว้เป็นจุก ตาคำ
 เดก จมูกถ้าไม่พุดถึงขนาดส่วนก็เหมาะเจาะ มี
 หนวดเคราหромແຮມ แต่ถนอมไว้หย่างคนชื้อ
 เมื่อตั้งเกตุในศาวเตะแกมทอมกตมแล้ว จะเห็น
 ใต้งายว่าไม่ใช่เป็นชาติจน เครื่องแต่งกายผนม
 ผ้าโพกคิ้วระหย่างงาม ทำด้วยแพรย่นลัดคำ สรวม
 เสื้ออกก็แพรเชยวหดมๆ เสื้อขนนอกยาวลงมา
 ถิ่นำเข้า และผ้าขิดคุมข้างๆ กิ่งเกงแพรดีชมพ
 รองเท่างดงาม ที่แพรคาดพุงห้อยของกระจุก
 กระจุกซึ่งเป็นเครื่องเกยวด้วยยศบันดาคักคี่ เป็น
 ต้นกระเป๋าย่าดับ กระตาคมวงยา หีบหย่างงาม
 สำหรับใส่หมาก ซึ่งใช้กินบ่อยๆ จนปากมักแดง
 พันดาดังปรากฏหยยทผนนแล้ว แหนบถอนหนวด
 นอกจากนยังมีพวงอแปะดพายบ่าไว้อีก

คนต่ำคณูผู้ นมบริวารห้อมดมกาดังย่นหย่นบน
 ดาดฟ้าเหนือห้องบาหัด นิ่งมองดูพวกไทแต่ละจัน
 ซึ่งเปเนชาตรวมคำด้นาเดียวกัน กาดังท่าพิชเด็น
 ด้รวงหย่างเปเนที่พอใจ ฝ่ายพวก อังกฤษ หรือ
 โดยมากพวกกตาดังในเรือ มีความชอบใจในพระ
 จ้าวเหมือนกัน ซึ่งทรงคุมครองให้ตัดตดปดตด
 อันตรายมาได้ ในคราวเกิดพายุที่แถมมา บัดนี้ได้
 ทำการกวาดล้างเรือและช่วยคนบาดเจ็บ มีหัวหน้า
 ผู้บังคับการสองคน คือ ฟอลคอน กับ เบ็ดก เปน
 ผู้ควบคุม

ในขณะที่ต้องส่หาย กาดัง น่งพักเหนื่อยหย่นบน
 ไม้เต้า เมื่อเด็กรัจฐระจัดการอันหนักทงความคิด
 และแรงมาเปเนนานแฉว เบ็ดกพูดขึ้นว่า “ด้น
 ทุกข์ไปที่ คำนทานไคผู้รอดมาได้ ถูกพายุมา
 มากค่อมากยังไม่่น่ากลัวอันตรายใกล้ความตาย
 เหมือนครงน”

ฟอลคอน—“ต้องขอบคุณพระเจ้า ที่ทรง
ช่วยชีวิตมนุษย์ ให้พ้นตายหยาบไม่ทันรู้ตัวไว้ได้
หลายคน แต่สำหรับกันคนเดียว หยากให้เรือแตก
จะได้เป็นครั้งที่สาม พันด้ามกรงไป เชื่อว่าโชค
ของกันคงเปลี่ยนเป็นดี”

เบตก—“ฮึ! ทำไมจะคงถือด้ามกรงหย่าง
โบราณ? เจดกรงบางไม้ไผ่หรือ?” แล้วเบตก
ชมอไปตรงเรืออกตาหนง ซึ่งดูเหมือนจะถูกพาย
เดี่ยวหายมากกว่าเรือของคน ก้างแด่นตุหรีด
คเหว้จะเข้าปากอ่าว และพูดว่า “เรือฝรั่งเค็ด
ดำไหนเราเห็นจะคงช่วย นาเขาเรือจนเพียบ ดัง
คนดัก ๓๐ คนไปช่วยส่งนาออกดักกระมัง?”

ฟอลคอน—“จริง ต้มذنืท มัวแต่ไปคิดเป็นธุระ
ของเกาหู้” ฟอลคอน ดุกขึ้นไปจัดการดั่งกดาดี
ในขณะที่ต้องสหายก้างช่วยเหลือการกศตหยุน จะ
ขอพักไว้ท เพื่อเตาเรือต้องสหายว่าหย่างไร
จึงพดั้มาทางฝั่งประเทศญวนให้ฟังเสียก่อน

คนทั้งสองได้มาเดินเรืออีก มีเจตนาคนละทาง
 ตั้งจุดหมายไตร่ตรองมาแล้ว เบ็ดเตล็ดมาครุ่นคิดต้องการ
 จะให้ลมพัดถึงเรือรวิกซึ่งคาดไปเท่านั้น เมื่อมา
 ถึงกรุงสยาม ก็แสวงหาการให้ได้บังคับเรือออก
 หุยในทะเลนานๆ และก็ได้รับตำแหน่งนั้นสัมประ-
 ดงค์ ในราว ๓ ปีได้พบกับฟอลคอนเพียงสาม
 ครั้ง นับว่าได้หุยในทะเลคราวหนึ่งนานพอ ฝ่าย
 ฟอลคอน ซึ่งเรื่องราวของท่านผู้เร่ร่อนต้องการ
 ทราบมากกว่าผู้อื่น ได้กลับมาประเทศในวันออก
 เพราะต้องการจะให้พ้นควมฐานะเหมือนแต่ก่อน
 แม้เคราะห์ร้ายมาแล้ว ยังเชื่อใจหยู่ว่าคงหาทาง
 ที่เป็นราชวงศ์ก่อนจะนำมาซึ่งโศกตราบ หรือบางที
 ตลอดจนเกียรติยศด้วย แต่ผู้ประพฤตสุจริตธรรม
 ให้ออกแรงออกปัญญาจนสุดกำลังไม่เห็นแก่ความ
 เหน็ดเหนื่อย จะตุงถึงตาภยศสรรเสริญในเร็วพัตัน
 หาได้ยากมีน้อยนัก แม้จะมีชนแก่บุทศใดซึ่งคน
 เหนียวใฝ่รับหย่างง่ายตายก็ ก็เป็นเพราะผู้หมั่น

หรือไม่ว่าจะยอมหนักถึงบนใดคนแรกซึ่งได้ก้าวขึ้นไป
 ว่าเป็นคนคนไหนความเจริญมาให้ และ ฟอลคอน
 ก็เป็นคนซื่อตรง ขอนมพยานตามถ้อยคำของ
 บาค์หลวง เดอร์เลอิ่ง ซึ่งกล่าวว่า “ความประ-
 พุติเป็นคนสุจริตของเขา (ฟอลคอน) นี้ ถ่วงความ
 เจริญให้ช้า แม้เขามีโอกาสจะได้ตาก็หลายครั้ง
 แต่ด้วยมีนิสัยรักความสุจริตเต็มมาชีพ คิดเห็นเสีย
 ว่าจะไม่บริคุทร ขอมแต่ดวงหาตั้งที่ปรากฏใน
 ทางวิชาและมีเกียรติยศ เกียรติซึ่งทางที่เรวอัน
 เป็นทางไม่ชอบธรรม”

ด้วยเหตุนี้ ตั้งแต่ ฟอลคอน กลับมากรุงสยาม
 ได้สามปี ก็มุ่งทำงานไม่นับแก่เหนื่อย ในที่สุดกระ-
 เหม็ดกระเหม็ดทรพยไวยพอซื้อเรือเตกๆ ได้ดำหนึ่ง
 สำหรับไปมาค้าขายตามท่าเมืองในอินเดียจริงหุ
 เบ็ดก ซึ่งมีความเจริญวัฒนายิ่งกว่า ฟอลคอน จะ
 ให้ ฟอลคอน ยืมเงินไปทำทุนค้าขายตามดำฟังก์ก็ได้
 แต่ ฟอลคอน นายกในเรือนเป็นผู้มีความเชื่อและ

นับถือในดีหายคนไม่ยอมรับ เพราะเห็นว่าในดีมี
 ๕
 นนการเคียวเรือค้าขายในทะเลตะวันออก ถ้าเป็น
 ๕
 เรือไม่มีศัสตราวุธบริบูรณ์ไว้คอยป้องกันแต่ละค่อสู้
 ๕
 ศัตรูแล้ว นับว่าฝ่าภัยอันตรายไม่น้อย เพราะนน
 ๕
 ดงแต่ย่อยยับมาครั้งหนึ่ง ก็คกตงใจไม่ต้องการ
 ๕
 จะขนทรพยของคนอื่นไปสู้อันตรายด้วย เว้นแต่
 ๕
 ของตนเองหรือนอกจากพวกลพ่อค้าห้าง อังกฤษ ใน
 ๕
 กรุงสยามจะไว้ใจให้คุมสินค้าไปเท่านั้น ทงนิตย์
 ๕
 ของฟอลคอน ชอบเป็นอิสระไม่พึ่งพึ่งใคร

ฟอลคอนได้เผยอตัวจนเป็นคนมั่งคั่งบริบูรณ์
 ๕
 มาครั้งหนึ่ง แต่ย่อยยับกตบหมดตัวไปในเรือพด้น
 ๕
 ดงผู้อันได้ทราบแล้ว เหลือหย้แต่ตัวดูจว่าเป็นคน
 ๕
 ซอทานหรือเปนนทาส ถึงกระนั้น ฟอลคอน มิได้ท้อ
 ๕
 ถอยต่อการงารหรือความลำบาก ความหมุนเวียน
 ๕
 แห่งโชคตาภประกอบทงอุปนิสัยความประพฤติดี
 ๕
 แห่งคนก็หมุนกตบมาช่วยอีก จนได้มีเรือของตน
 ๕
 เองขนอกตาหนึ่ง อันจะเป็นปัจจัยให้ไต่ทรพยมา

เท่าที่คุ้นเคยไป ฟอตคอน จึงได้ออกเรือจะไปท่าเมือง
 มาเก๊า แต่คงจะกล่าวกันว่าเทวีประจำ ไชคตาทซึ่งมี
 มารยาทดีบดดอก เห็นความกล้าหาญไม่ย่อท้อ
 ของ ฟอตคอน หย่อนนิกยก็ฤษยา ปล่อยให้เรือ
 ของ ฟอตคอน ออกไปได้ยังไม่พ้นต้นคอนแม่น้ำเจ้า
 พระยาดี เติมน้ำดื่มให้อับปางลงเสียในอ่าวนั้น
 เองดังนี้ ก็เป็นวาระต้อง ราวกับ สีสีส (*) ที่
 ฟอตคอน คองกตงกลับมาหยิ่งเชิงเขาตงเดิมซึ่ง
 นับว่าโคตเกยกคกายจะให้ถึงยอดหย่แหว ผึ้งถูก
 เคราะห์รายตมตงแหวถงตองครงเซนน นอยคน
 นักจะคิดบากบนเผยอควตงคนชนอก แม่ในจำ
 พวกซึ่งได้รบทรพยมฤคคตามทีทรามาโดยมาก

(*) Sisyphus สีสีส เป็นราชาครองกรุง คอรินธ์ ในตำนาน
 โบราณของ กรีก กระทำความผิดต่อทวยเทพต้องโทษตกไป
 หยู่เมืองนรก คั้นหินก้อนใหญ่ขึ้นบนเขา พอจวนจะถึงยอด
 เขา หินนั้นก็กลิ้งตกลงมา แล้วต้องกลิ้งขึ้นไปอีกเป็นดังนี้
 เนื่องนิตย ไม่มีเวลาสำเร็จได้.

ถัดนั้นล้มตมโคโรมตงเตยทอคออัตย์ไม่พยายาม ถึง
 ทรพยซึ่งหามาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรงมาคูนัยไปอีก ก็
 ไม่เจ็บปวดอะไรนัก นอกจากจะรู้สึกยอมใจไว้ใน
 พระจำว ลัดแต้วแต่จะโปรด ผู้ได้รับเคราะห์ร้าย
 ครองหนงแฉวครองหนงเตามโดยอทธอ ต้มตงแต้ว
 กตัมตูกขนิยันควใหม่ทุกครงไป ตเหมือนหาญเข้า
 คอตั้งกับเคราะห์ดิงน ทานวณนพเปนวระบรุษ
 ตาเนรตนแหะ รือนเปตาทงน นเปนอกตมภษิต
 เติดเท่าโอวาทสอนทหาร ของ นโปเตียน มหาราช
 ซึ่งว่า 'พตทหารทุกคนก็มคทาจอมพตหยูในเครื่อง
 หตั้งแต้ว' นัดอนให้ทุกคนรู้จักนำตนเอง เพราะ
 นนพ ฟอลคอน มิโดยอทธอคอเคราะห์ หวนกตัม
 มาทำการหยูกับห้าง อังกฤษอีก มานะพยายามทำ
 งามใหม่หวังให้ได้ โภคทรพยซึ่งหัดกตราวดวงไฟ
 โขมตกตัมคินมา และซำมความยินดีชอบคุณพระ
 จำวที่ยงให้มชีวิตหยู ยิ่งกว่ามความเดี่ยใจที่ถูก
 เคราะห์ร้ายทำให้ตมจมน ซำพเจ้าพูดว่าตมจมนก็แต่

ทรัพย์สินเท่านั้น ส่วนความเป็นหนุ่มความไม่มีโรค
สติปัญญาและความประพฤติของ ฟอลคอน นั้นจะ
ล่มจมไปด้วยหามิได้

วางแผนการปดาดเกิดขึ้น ซึ่งในไม่ช้าได้เป็น
เหตุให้สัมพันธ์กับลักษณะที่ ฟอลคอน นั้นคือ ว่า
'เทวดาย่อมช่วยผู้ ที่ช่วยตนเองได้' คือราชทูต
ญวน ซึ่งพระเจ้ากรุงอานามให้ ไปเจริญทางพระราช
ไมตรีณะกรุงสยาม มาเรือแตกลงในอ่าวสยาม
ราชทูตกับบริวารรอดชีวิตมาได้ แต่เครื่องบรรณา
การอันมีราคาสำหรับถวาย พระเจ้ากรุง สยาม จม
ทะเลหมด ท่านราชทูตไม่กล้าเข้าเฝ้าพระเจ้ากรุงไท
ผู้ทรงอำนาจใหญ่โดยไม่มีบรรณาการ จึงขอร้อง
บริษัท อีส อินเดียน ให้ช่วยเหตอพาตนกลับไปเมือง
ญวน ด้วยเรือของบริษัทดำใดดำหนึ่ง ซึ่งมี กัปตัน
ที่สามารถชำนาญเป็นผู้บัญชาการ

ความเคราะห์ร้ายของราชทูตนั้นก็กลับมาให้ประ
โยชน์แก่ ฟอลคอน เพราะหัวหน้าบริษัท ทราบว่า

ทกรุง เว เมือง หดวง ประเทศ ญวน จะ มีการ แต่ง
ดินค้าออกตลาดใหญ่ประจำปีมีกำหนดดีเดือน เริ่ม
ต้นในกำหนดเวลาที่เรือจากกรุงสยามจะออกไปทัน
มีความไวใจแน่นอนว่าชายชาติ กรีก คือ ฟอตคอน
สามารถชำนาญในการค้าขาย จึงตั้งให้เป็นผู้บง-
คับการเรือที่จะไปส่งราชทูตญวน ในขณะที่เรือ
เตรียมจะออก เบตก เดิรเรือกลับมาจากเมือง
สุหรัท ทราบว่า ฟอตคอน จะคุมเรือไปเมืองญวน
ก็หยากจะอดหนุน ฟอตคอน ให้ยืมเงินไปทำทุนค้า
ขายส่วนตัว ฟอตคอน ไม่ยอมรับ เบตก เพื่อนที่
ดีเห็นสหายไม่ยอมรับเงิน ก็ขอจะเป็นค้ำหนไป
ด้วย และขอให้ ฟอตคอน ตัญญาว่า ถ้าคนตง
ทุนส่วนตัวค้าขายได้กำไรเท่าไร ฟอตคอน จะต้อง
รับไว้หนึ่งภาค ฟอตคอน ก็ยอมตาม ยอมเพราะ
กลัวเพื่อนจะน้อยใจอย่างหนึ่ง และต้องการจะได้
เพื่อนไปด้วยอีกอย่างหนึ่ง ด้วยเหตุดังนี้ คนตง

ต้องจึงได้มาหยับนเรือดำเดี่ยวในอ่าวคูราน บัดนี้
จะได้อ่านเรื่องทีค้างไว้ต่อไป

ตามที่ เบ็ดก คณการและออกความเห็นให้ส่ง
คนไปช่วยเรือฝรั่งเศษนั้นเป็นอันสมควรแท้ ด้วย
เรือดำนั้นซากรุดรหวาดตายแห่ง ถ้าไม่ไปช่วยทัน น่า
กลัวจะแน่นเข้าอ่าวยาก เมื่อเรือทั้งต้องแน่นเข้า
ไปในอ่าวได้แล้ว พวกกตาดเรือก็เป็อันมีเวตา
พิกผ่อนกายได้สบาย เพราะภมิดินฐานของอ่าว
เป็นที่กำบังคตนมได้ดี ผังทเดิมกเขาเกือบดอม
รอบ คนไม่ซนปกคตมเขี้ยวซอมจนกระทั่งยอด
น้ำในอ่าวราบเรียบราวหยู่ในทะเลดำ

พอเรือทอดค้อม ทานราชทูตเรียก ฟอลคอน
มาหาด้วยบอกว่า จะซนบกเค็รไปให้พวกพด
เมืองซาคเดยวกันเห็นคต้ายกับคนซอทานเรือแตก
คูเป็นที่อภัยคตคตไม่ดมกับยศบันดาศักคตคนหย่าง
ท่าน จะคองให้ ฟอลคอน ช่วยพาคคนของท่านคน

หนึ่ง ซึ่งไปแจ้งข่าวแก่แม่เป็นหัวหน้าในเมือง ตราน
ให้จัดเรือหวดวงซึ่งต้มแก่เกียรติยศมารับ เพื่อจะ
ได้ ไปยังกรุงเว้ ฟอลคอน มีความยินดีต้องการ
จะแสดงให้ผู้ซึ่งอาจเป็นประโยชน์แก่คนแต่ละแก่
กตาสีของคน เห็นว่าเอาใจได้เป็นจริงๆ จึงรับ
จะเป็นผานาคของราชทูตซึ่งไปบนบกเอง ฟอล-
คอน ได้สั่งให้เอาเรือบดลง ใ้พวก อังกฤษ เป็น
คนตักกันเขียงทั้งหมด แล้วออกจากเรือใหญ่ไป
ทันที ในเวลาได้ๆ กันนั้น มีเรือบดจากเรือกำปั่น
ฝรั่ง駛ออกไปด้วยอีกลำหนึ่ง คนในเรือบดทั้ง
ต้องดำ ถ้าไม่มีคนญวนมาในเรือของ ฟอลคอน
ด้วยแล้ว จะขึ้นบกได้หรือไม่ก็ทนายยาก เพราะมี
เรือหาปลาของพดเมืองชักใบเดี่ยวดำแพน ออกมา
ต้อมไม่ยอมให้เรือบดเข้าไป คนของราชทูตตั้ง
ภาษาญวนแก่พวกเหล่านั้นว่า มีคนใหญ่คนโตมา
ในเรือกำปั่น อังกฤษ ต้องการจะมาขึ้นบกทันที พวก

ญวนเหต่านนจิงแหวกทางปต์อ่ยให้เรือบคต๋องดำ
เข้าฝั่งไค

พอ ฟอลคอน คนของท่านราชทศและกตาดัก
๕-๖ คนย่างเท้าก้าวชนบหนก ก็มีพวกทหารญวน
ประมาณ ๕๐ คนกรากมากนไว ทหารพวกนรูป
ร่างดำเคยดำดั้น ต๋รวมเครื่องแต่งตัวดำมรูปหน้า
กต๋าวค้อมหมวกดำนทรงเรียว ยอดบักขนหางมา
ดัดแดง เสื้อคอแคบดัดแดงขดบริมเหลือง ตัวหุดวม
ยาวมากระทั้งเข้า น้าอกผ่าตตอดขัดคุม กังเกง
ผ้ากำมหดดัดขาว ซากว่างรดเข้า ทถอบนหมนอย
คน นอกนหนกือหอกแตะดาพ ฟอลคอน เห็นพวก
นักรบคร้ายรูปร่างอ้วนดำเคยดงน ก็惊心ไนใจ
เพราะไม่ทราบว่เข้ามาโดยประด่งคร้าย หรือมา
คอยรวังรักษาคนทมาให้พ้นภัยจากพวกชาวประ-
มงซึ่งตามมาข้างหลังเดียงให้หอน(๑) ร้องเรียกกัน

(๑) คูอธิบายในเชิงอรรถฉาสริตสครเล่ม ๑ หน้า ๑๔๖

เอ็ด แต่จะร้องว่าอะไร ฟอลคอน ฟังไม่เข้าใจ จึงได้ถามคนญวนที่มาด้วยกันเป็นภาษาไทยว่า “ขอท่านผู้เป็นทนายของเจ้าคุณราชทัตได้โปรดถามพวกนี้กรบเหต่านด้วย ว่าเหตุไรจึงห้ามไม่ให้ไป และทำไมชาวเมืองที่ตามมาข้างหลังจึงร้องเอ็ดตั้งนี้” คนญวนพูดจาหยุกกับนายทหารสักครู่ แล้วตอบ ฟอลคอน ว่า :—

“เมื่อสองสามเดือนมานี้ ชาวเมืองเข้าใจว่าพวกบาศ์หวดงทำความเดือดร้อนหย่างใหญ่ให้แก่ตน จึงขับไล่ไปเสียให้พ้นแผ่นดิน แต่นั้นถ้ามเรือฝรั่งจะเข้ามา ก็วิ่งกันแข่งแรง กัดว่าจะพาบาศ์หวดงอื่น ๆ เข้ามาในแผ่นดินอีก เพราะฉะนั้นท่านต้องรับรองว่าไม่มีบาศ์หวดงมาในเรือ มิฉะนั้นพวกเหต่านจะไม่ยอมให้ท่านพาคนชนมมาบนบกอีก หรือปล่อยให้ท่านชนมบกต่อไป”

ฟอลคอน—“ท่านสหายก็ได้หยู่ในเรือด้วยกัน

กับข้าพเจ้าคงแต่ออกเรือมา คงจะแข็งแรงให้นาย
ทหารผู้นั้นเป็นที่พอใจได้”

คนญวน—“ข้าพเจ้าผู้เป็นคนรับใช้ท่าน ได้พูด
แทนท่านผู้บังคับการเรือทุกอย่างแล้ว เป็นอันไป
ได้แล้ว”

ส่วนพวกเรือรบของฝรั่งเศสมีตามญวนมาด้วย
ก็คงจะตาม พอลคอน ไปเมือง คราน ได้ดีดวก
เหมือนกัน เพราะนายทหารได้ซักถามข้อความ
เป็นหย่างเดียวกับที่ซักถามพวก อังกฤษ แต่เมื่อ
พวกในเรือฝรั่งเศสไปทำเหตุหย่างไม่รอบคอบขึ้น
เลยเกิดเรื่อง

พวกฝรั่งเศส ๘ คนด้วยกันชนบทได้ๆ มากับ
พวก อังกฤษ แต่มีคนชนิดที่คดอึดไม่เชื่อถ้อยฟัง
คำสั่งของคนเกิดวิวาทเกยงกันตนเอง ด้วยเรื่องใคร
จะหยู่เฝ้าเรือในรวางที่พวกเพื่อนไม่หยู่ยังชนไปบน
บก ถึงที่ตัดบนดานโทษะเขาทำร้ายกัน ขณะนั้น
ชายอีกคนหนึ่ง เติรเข้าไปพูดต่อไรต์องตามคำกับ

คนทิววาทกัน คนทงต้องกกดบตักนอิก นายทหาร
ญวนเห็นตงนมความพิศวง พุดขึ้นว่า “ใครหนอ
คนท่แต่งตัวมอซอไน้ มีตำแหน่งยศเพนอไร จึง
ห้ามเจ้าพวกฝรั่งเศ็ดป่าเถอนคร้ายตองคนจนเด็ก
วิวาทกันได้ซังด?”

ชายคนหนึ่ง แต่งตัวเพนองสายหรือหนักบวช
ญวนร้องขึ้นว่า “ไม่มีใครแต่ัว คงเพนพระ คริสต์ตั้ง
กต่าปดอมตัวกตบมาอิก” แด้วกูกองร้องบอก
หย่างยินดี ตจตงคนโตเนื้อโตเห็นกวาง พวกตูก
ต่มุ่กให้ร้องรบ คราวนฝ่งคนเหต่านนร้องกันเพน
เสียงเดียวว่า “พวกเราช่วยกันจับฆ่าไอ้หมาเนตัย
มันทำไม่ให้ฝ่นตก ข้าไว้ในาเราตายหมด ปตั้น
ชนเอาข้าวของเราไปต้ว” ถ้าฟอลคอนแตะคน
ของ ฟอลคอน ไม่มีตคิไว ชักกระบี่วงมาช่วยแต่ัว
ชายฝ่นเนนจะตองตายหย่นะทนนทนต์ แต่พวก
ทไปช่วยบองกันมีจำนวนน้อย คงต่านทานชาว
เมืองซังมีจำนวนเพนกำยกองไวได้ ไม่นาน เพราะ

ฉนั้น ฟอลคอนจึงร้องเรียกคนของราชทัณฑ์ให้ช่วย
 เหลือด้วย ว่า “เร็วเข้า ท่าน รีบไปเรียนเจ้าคุณ
 อ่อนวอนให้ท่านช่วยด้วย ขอหย่าให้ท่านปล่อยคดี
 หย่างเตย นกถึงท้าวพระเจ้าได้ช่วยท่านให้พ้นภัยมา
 ถึงเมืองนโคกแถวถนนเกิด” ญวนคนนั้นก็ประคืบ
 ตามคำร้องของฟอลคอนซม้ซม้ไปทันที อหิ
 จา! พวกฝรั่งที่หอมตอมคอยบงกนบาค์หดวง
 คนนั้น ๓๒ คนกว่า ๆ เท่านั้น คงไม่ตำมารถคาน
 ทานพายร้าย คือความโกรธแค้นของพวกอำมหิต
 ได้ตักกอดใจ

บางที่บาค์หดวงคงเห็นหย้แฉว่าไม่พ้นอันตราย
 เพราะเมื่อฝรั่งเค็ดคนหนึ่งร้องห้ามพวกบ้าเถื่อน
 ไหยบยงไว่ก่อน กดำวว่าชายฉนั้นไม่ใช่บาค์หดวง
 เปนแต่ทาด ให้ดแต่เครื่องแต่งตัวกรได้ บาค์
 หดวงกตบมดีหนายนคี่ พยายามแก้ไขคำพูดของ
 ชายฝรั่งเค็ดอันเปนภาษาซึ่งพตเมืองฟ้งไม่เข้าใจ
 ตะโกนเตียงให้ตงกว่าเตียงซึ่งกาดงอองงหญั้นว่า

“พระเยซูเจ้าได้ทรงประกาศคือวยพรให้เราถึง
 ภูมิมาร์เตอร์^(๑) แล้ว บัดนี้เราจงจะถึงซึ่งความ
 เปนอมฤต เพราะฉะนั้น เราจะไม่ประคิเชษตำแหน่ง
 อินศักดิ์สิทธิ์ของเราให้เป็นที่มีหมอง ดกรเจ้า
 พวกมีบาป เราคือสราพกแห่งพระ คริสต์โตเจ้า”
 พุดพดางบาศ์หวดวงคนนน ก็เบ็ดเผยเสื้อตำแหน่ง
 บาศ์หวดวงซึ่งซ่อนหยู่ในเสื้อตักปรกชนนอกให้แฉ
 เหน พวกชาวเมืองยังมีความโกรธแค้นมากชน
 ฝ่ายบาศ์หวดวงผู้ศรัทธามันในคำสอนมิได้ตักถัดทำน
 ค้ออันตราย มกริยาราวกับหยู่ในวัด คริสต์ตั้ง ก็
 กถ่าวเทศนาปดุงใจชักชวนให้ชาวเมืองละคำสอน
 ของตนซึ่งบาศ์หวดวงหาว่าเป็นคำสอนเท็จเดี่ย และ
 มารับศีตถอดคำสอน คริสต์ตั้ง ฝ่ายพวกทหารถกพวก
 พดเมืองเร่งรองกัชยบหอกหนีบเขาไวกับรกรแเร ทำ
 ทำจะบุกรุกฝ่ายพวกฝรั่งซึ่งมีน้อยศวกนหน้าไว้ เขา

(๑) Martyrdom ดุทสมนตรี หน้า ๑๘๓

ไปทำร้ายบาค์หดวง แต่การซึ่งจะต้องต่อสู้กันถึง
 บาดเจ็บล้มตายนั้นได้สงบไป เพราะมีฝนตกลงมา
 เมตใหญ่ๆ พวกทหารญวนตกคตตั้งยี่นจั้งงงทันท
 เสี่ยงท้อถอยถอยถอยไป พวกชาวเมืองทำหน้า
 คั่นคกใจกตวแห่งหน้าคชนไปบนฟ้า เหมือนโค
 กระบือในทุ่งได้รับตั้งซึ่งปลดเปลื้องความทุกข์
 ทุนทวายในคราวหน้าแดงมาน่านฉนน ครงนฝน
 ตกลงมาทำใหญ่มีได้ขาดตาย พวกชาวเมืองพา
 กันเค้นด้วยดีใจ ร้องขออนุญาตทหารให้ไต่ผ่าน
 เข้าไปจับชายเสื้อของบาค์หดวงคนนั้น เพื่อแสดง
 ความนับถือ

ชาวเมือง—“พระของเรามาทางนหน หดอก
 ดวงพวกเราก็กฝนไว้ไม่ให้ตกเอง ไม่ใช่ท่าน
 คักคตดีทชญน”

บาค์หดวงดีใจเปดั่งอุทาน : “ข้าพเจ้าขอบคุณ
 พระเจ้าวและพระแม่เจ้าพรหมจารีณซึ่งได้ทรงช่วย
 เหลือข้าของพระองค์ให้รอดพ้นภัยในเวตาตุกฉิน

และทรงบันทึกลงให้พวกอินทพาดศรร้ายเหต่านักตบ
ต้นตอเป็นคนใจดี” บาค์หุดวงถือเอาโอกาส
เหมาะ ในขณะที่ชาวเมืองกำลังตกฝนคุกเข้าห้วย
รอบคัว ร้องขอให้ชาวเมืองรับพวกบาค์หุดวง ซึ่ง
ทราบว่าคุณนครเทศไปที่อนกตบคินมา กับขอให้
ตั้งรางวัล ซึ่งชาวเมืองทำตายใจแต่ก่อนเสียใหม่
ท่านบาค์หุดวงได้เทศนาเป็นภาษาของประเทศนั้น
(ภาษาทางควนออกนอ่ยภาษาที่พวกมิดชนาร์ ครอง
นั้นจะพูดไม่ได้) พวกชาวเมืองก็รับรองจะประคิบที่
ตาม และร้องให้ตั้งขึ้นคิดถึงโทษบาปซึ่งใดทำไว้
แต่เดิม

บาค์หุดวงพูดว่า “ถ้าพวกตบถหานมีความ
เต็มใจมั่นในพระคำสอนจะแสดงให้เห็นจริงแล้ว
ก็ควรบอกให้แจ้งว่า พวกหุดวงพ่อผู้หนักดีทชทง
หุดาย หากพวกเจ้ายังไม่ได้ทำกรรมจับฆ่าเสีย
เจ้าใดนครเทศไปไว้ขณะที่ไหน”

แต่ยังชาวเมืองบางคนร้องตอบ “ท่านหนักดีทช

มิได้ถูกทำอันตราย ยังหยับบนเกาะโน้น คอยโดย
 ตำรวจรีบกลับไปบ้านเมืองเดิม”

บาทหลวง—“เช่นนั้นจงรีบไปรับท่านกตัมมา
 เดียว” บาทหลวงพูดยังไม่ทันขาดคำดี ก็มีเรือ
 หาศลาหลายลำลอยออกไปในทะเลเป็นแถวชิด

กตัมฝรั่งเห็นคนหนึ่ง พูดว่า “อัศจรรย์จริง
 เจ้าประคุณ” ส่วน ฟอลคอน ในเวลานั้นยังไม่
 ทราบต้นสายปลายเหตุของเรื่องปลาคน พูดได้
 แต่เพียงว่า “ขอบกต” เท่านั้น

ในราวเวลาที่เกิดเหตุ ท่านราชทูตฮอลันดา
 หัดมขบมากมาถึง มีทนายถือแขนงไม้ ไม้หน้า
 ต้องคน สำหรับเขียนใตใคร ๆ ซึ่งไม่สมควรมา
 เคียงเกียรติยศให้ออกไปให้ห่าง ถัดท่านราชทูต
 มีพวกบริวารตามมา การที่ กตัม ขาดป่าเถื่อน
 คือฝรั่งเตว ๆ เช่น ฟอลคอน ไซ้ให้ใครไปเชิญตัว
 ท่านราชทูตขึ้นมาอย่างรีบร้อน และซ้ำท่านต้อง
 เติรตากฝนมาด้วยดังนี้ ดีหน้าของเจ้าคุณซึ่งเคย

ยมแย้มก็กตัญญูเป็นมันตั้งแต่ตั้งความโกรธ เพราะ
 ดูกฎเกียรติยศท่าน แต่ครั้นท่านเดิรมาถึง พวก
 ทหารยกอาวุธขึ้นกระทำความเคารพ พวกชาว
 เมืองกมหัน่า และพวกฝรั่งแต่ตั้งการคำนับทั่วทุก
 คน ตั้งหน้าของท่านราชทูตก็เห็ดอบแต่ดูหย่างพอ
 ใจ คราวนั้นท่านคงจะเห็นแล้วว่า เพราะความจำ
 เป็นจริง ๆ ไม่ใช่ไม่นับถือท่าน พวกเห็ดท่านจึงมี
 ไตรบรรองให้ส้มแก่เกียรติยศ ครั้นบาศ์หวง เยช
 อิต ได้อธิบายให้ท่านราชทูตฟังถึงเรื่องทพวกบาศ์
 หวงหวายคนต้องถูกขับไล่ให้ไปเดี่ยวจากประเทศ
 เพราะทำไม้ให้ฝนตก และตั้งฉนวนบาศ์หวงผู้เด่า
 เองก็เกือบถูกฆ่า ท่านขุนนางผู้หนึ่งหวาระงอหย่าง
 พอใจ กตอกหน้ากตอกตาโคตงตั้งจวางกับถึงไม้
 ถูกพายุดอยเอียงไปเอียงมาหยุดในทะเล

ท่านราชทูตหวาระงอพอใจแล้ว ก็หุบปาก
 พยายามทำหน้าบัง แต่ไม่วายอมยม เห็ดยวแต่
 ดหม่มคนซึ่งคุกเข้าห้อยโดยรอบ พูดว่า “โอ้พวก

ซซาจารย์เดว หมาตกไอหามาเหล่านี เอาไม้เขียน
ใหม่หกตบบ้านเดี่ยว” ทหารทลอไม้ไม้ก็ประคิบท
ตามคำสั่ง หวดพวกชาวเมืองเปนจำกัดห้วน ใคร ๆ
ทมมอเทาไวก็ตกหน้พนไม้ไปก่อน พวกที่หน้ไม้
ท้นก็ถกเขียนรื่องตะโกนไป

ครนท่านราชทตแสดงอำนาจให้ ใคร ๆ เหนว่า
ท่านมีอำนาจจริง โดยใช้อาญาเขียนเปนที่พอใจ
แล้ว ก็กตบตงกำปั้นตามเคิมคอยเรือหดวงมารับ
ภริยาของราชทตซงทำไปนี้ ผู้อานจะเข้าใจว่าเปน
คนดร้ายไรความกรณากรรมัง แต่ทจริงการเขียน
ประเทศนนั้นเขาถอว่าเท่ากับพอทำแกตลกเปนการตั้ง
ต่อน ผู้ถกเขียนจะตองชอบคนด้วยเดี่ยวซ้ำ และ
ท่านราชทตณนเปนคนใจตทงมตคิบัญญัติ โอบ
ฮอมฮารผตกันไถดกกว่าผู้อื่นซงมยคัมบันคาคักกตเท่า
กัน เพราะณน ท่านราชทตไม่ใช่แค่เขียนฟอลคอน
ให้ไปพักบ้านของท่านในกรงเวคันเดียว ยังเขียน
บาศ์หดวง คาซารด์ ด้วย ท่านบาศ์หดวงรับเขียน

ด้วยความยินดี เพราะเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่
 คำสั่งมา จึงกตัญญูไปยิ่งเร็วเพื่อเตรียมตัวตามท่าน
 ราชทูตไป

รุ่งขึ้นเวลาดึกเที่ยงวัน ขณะ ฟอลคอน และ เบดก
 กำลังหารือกินที่จะซ่อมแซมเรือ และจัดหาเสบียง
 อาหารไว้ ในขณะที่จะไปกรุงเว้ มีเรือรบมาจาก
 กำปั่นฝรั่งเค็ดเข้ามาเทียบข้าง พาเอาบาทหลวง
 คาซาร์ดี และบาทหลวงเยซุอิตอีกคนหนึ่งมา บาท
 หลวงคนหลังมีหน้าตาซบผอมชืดโซมมาก แแต่ดง
 ให้เห็นว่าทนทุกข์ทรมาณมานาน บาทหลวงผู้น
 ี่คือจำพวกบาทหลวง ๗ คน ซึ่งถูกชาวเมืองพา
 ไปปล้ำอยู่ไว้บนเกาะร้างว่างเปล่า ห่างจากอ่าว
 ทราน ไป ๓๐๐ กว่าเส้น รอดชีวิตแต่ผู้เดียว ซึ่ง
 ชาวเมืองทศคดถึงบาปกรรมได้ไปรับกลับมาแต่เมื่อ
 ๕ ๕
 คืนก่อน

ชายหนุ่มทั้งคู่ออกไปต้อนรับและแสดงความ
 เคารพต่อผู้มาค้ำถึง ๒ บาทหลวง คาซาร์ดี เขามือ

ซิปไปที่ ฟอลคอน บอกกับเพื่อนบาค์หดวงคนนั้น
ว่า “ผมอายุ ท่าน ก็ปีกัน กงตำหาญผู้ นชวญ
ชีวิตข้าพเจ้าไว้ และช่วยผู้มอายุให้รอดพ้นทุกข
กรรมานมา”

บาค์หดวงหน้าซิบ—“ดูก็ข้อไร? พ่อจะได้
จำได้ใจไว้ เวลาตวดอดอ้อนวอนจะได้รักถึงด้วย
ว่าเป็นผู้ใครบไซ ในพระเจ้าวและในคำตนาอันศักดิ์
สิทธิ์โดยช่วยชีวิตมนุษย์ไว้ได้ ชีวิตของพ่อเหต่าน
ก็ไม่มีราคาอะไรนัก แต่ว่ามีค่ามากที่ตงความ
เพียรตั้งต่อนพวกถือคำตนารูปเคารพให้กดับใจมา
ถือคำตนาอันเที่ยงแท้”

ฟอลคอน—“กระผมขอ ฟอลคอน เป็นก็ปีกัน
เรื่อของบริษัท อังกฤษ ทำการค้าขายในประเทศ
อินดีส์” ในเมื่อบอกชอตน ฟอลคอน เห็นบาค์
หดวงทำกริยาตนตณ ก็พิจารณาตหน้าบาค์หดวง
หย่างตเอี้ยตตอขอ แด่วพูดว่า “หดวงพ่อ ดูเหมือน
จะได้พบกับกระผมมาแต่ก่อน”

บาค์หอดวง—“ฟอดคอน? อ้อ! คอนด์แตนคิน ฟอดคอน จะใช้ชายหนุ่มชาติ กรีก ชาวเกาะ เคป-ฟาโตเนีย ที่เดียวหรือ?”

คนทั้งสอง บัดนั้นจำกันได้ดี ต่างก็เข้าโถม กอดกัน ส่วน ฟอดคอน เบ่งวาจาขึ้นว่า “หอดวง พ่อ ทอมัส ตาซารด์ อาจารย์เก่าของกระผม ตูตู่ กระผมจำไม่ได้เอาที่เดียว”

บาค์หอดวง ตาซารด์—“พระเป็นเจ้าบนสวรรค์ ทรงบันดาลเหตุการณ์ให้เป็นไปอย่างน่าพิศวงเหลือ คาคคณแจ่งได้ ที่มาพบกันอีกในครั้งนี้เป็นศุภ นิมิตต่อนิด” แล้วบาค์หอดวง ตาซารด์ ชมมือไปบน ฝั่ง พตางพูดว่า “ตูซู่ ท่าน ทอมัส เรือหอดวง ออกมารีบราชทูตแล้ว ควรรีบไปขอความกรุณา เจ้าคุณ อนุญาตให้เธอตามไปกรุงเว้ด้วย”

บาค์หอดวง ทอมัส—“จริงของเธอ” แต่พอ หันหน้าไปตู่เรือ ก็ไปเจอ เบ็ตกเข้า บาค์หอดวง ทอมัส สดุ้ง ยกมือชนทาบหน้าผากคล้ายกับจะ

นึกอะไรแต่ก่อนเก่า แด้วถาม เบ็ดก ว่า “แต่ท่าน
ผู้ เป็นใครกัน? เค้าหน้าดูเหมือนจะจำ ๆ ได้”

ชายหนุ่มชาว อังกฤษ ตอบหัวน ๆ ว่า “เบ็ดก
ตานคือน เป็นคนของบริษัท อีส อินดีส์ เหมือนกัน
แค่หตวงพ่อ ดูเหมือนยังจะไม่ได้เคยพบปะมาแต่
ก่อนเลย”

บาค์หตวง ทอมัส ทวนขอ “เบ็ดก ตานคือน”
หย่างช้า ๆ คต้ายกับพยายามนึกเหตุการณ์แต่ก่อน
ที่ตวงไปนานแฉ้ว แตะพึมพำกับตัวเองว่า “จะใช้
ที่เดียวหรือ?” แฉ้วจะนึกเด็กคิดหย่างไรไม่ทราบ
ได้พูดว่า “ขอโทษที่ ถูกเอ๋ย! พ่อออกจะหลง ๆ
ตม ๆ เพราะอายุมาก ได้รบทุกขมานาน บางที่มัก
เผตอตัวคิดเตยไปเอาใครต่อใครที่ตวงดับไปแฉ้ว”

ท่านราชทศรปร่างดำเตยแฉ้วใจดี มีกรยา
กระบรกระเป่าเมอเห็นเรือหตวงมารับ เรือหงด
งาม หัวทำเปนรูปมังกรบิตทอง มีคนพาย ๔๐ คน
เมอ บาค์หตวง ทอมัส พูดขออาศรัยไปด้วย ท่าน

ราชทูตก็ยื่นดุษฎีมอบอนุญาตทันที กับตั้งสัญญาว่า
จะรับอัฐมูฐากเมื่อไปถึงกรุงเว้แล้ว อีกประการ
หนึ่ง ท่านราชทูตได้ออกใบอนุญาตเป็นตายดักษณ
อักษรให้แก่ ฟอลคอน ไว้ อนุญาตให้ ฟอลคอน
และลูกเรือทำการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากับชาว
เมือง สุราน และเมืองที่ใกล้เคียงได้ ฟอลคอน ได้
มอบกิจส่วนนี้แก่ เบ็ดก จักรการจนเต็มด้ามารถ ใน
ขณะที่ ฟอลคอน ไม่หยุ่ง ต้องไปเมืองหลวงเพื่อ
นำสินค้าของบริษัทไปขาย ด้วยเหตุนี้ ฟอลคอน
จึงสั่งให้จัดเรือบรรทุกขนาดใหญ่บรรทุกผ้าขาว อังกฤษ
เตรียมคอยตามเรือราชทูตไป

ครั้นเรือหลวงเข้ามาเทียบข้างเรือกำปั่น พวก
บริวารของราชทูตลงไปดู แด่จัด ปูตาดพรมเจียม
ไว้ ใต้ม่านแพร ซึ่งเปนเพดานในเรือเรียบร้อย
สำหรับท่านราชทูตนั่งเป็นพิเศษส่วนหนึ่ง ท่านคน
ใหญ่คนโตเตรียมหีบหมากและกตั้งสูบยาไว้กับ
ตัวแล้ว ก็ลงไปนั่งเฝ้าเคหะในเรือ ฝ่ายพวกลูก

ด้มนั่งหมอบกระแทกกราบกับพินัยรอบข้าง
ส่วนบาศ์หวงส่งคนกับ ฟอลคอน นนงข้าง
ท้ายเรือ ซึ่งมีผ้าคาดเป็นหงส์คาเตรียมไว้ให้ ครั้น
ได้เวลาท่านราชทูตบอกให้สัญญา พดผีพายเรือ
ให้เอิกเกริก พายกันพร้อมๆ เรือเด่นดอยอ้อม
ฝั่งซึ่งมีแต่ภูเขา ครองไปเข้าปากน้ำใหญ่ของกรุง
เว้ ตามทางที่มานาทเดราบเรียบราวกับในทะเล
ราบ บาศ์หวง ทอมัส ก็เล่าเรื่องทุกขยากที่ได้
รับมาดังมีต่อไปนี้

บทเจด

คำสอน คริสต์ต้ง ในประเทศญวน

บาศ์หวง ทอมัด พูดว่า “ข้าพเจ้ารูด้กร้อนเว้า
 หยุ่ในอกมานานแล้ว หัยากจะเจริญรอยตามท่าน
 มหานักบุญ แพรนคีต กษาเวียร์ ในการประกาศ
 พระคำสอนให้แพร่หลาย เมื่อท่านบิดามุคักตตทช
 (ไปป) มีรับสั่งให้ส่งไปตั้งสอนพระคำสอนใน
 ประเทศจีนอีก ข้าพเจ้าได้ขออนุญาตไปด้วย ครัน
 มาถึงเมือง มาเก๊า ได้ยินข่าวเรื่องนำปดิมนำยนิต
 ในความมอดดำหของพวกพ่อ โปรตุเกต ซึ่งสอน
 คำสอนหยุ่ในหมู่ชนชาติถือผีต่างในประเทศญวน
 เปนต้น ว่าได้ตั้งสอนพวกเหล่านั้นให้กตบใจมา
 ถือคำสอนของเรา มิใช่แต่ที่เปนครนจนนับจำนวน
 เปนร้อย ๆ ยังผู้หญิงชนต้งอีกด้วยหลายคน มี

อินแฟนตา (*) (เจ้าหญิง) ด้วยองค์หนึ่ง

“เมื่อได้ทราบข่าวเปนมงคลในพระศาสนาครั้งนี้ ข้าพเจ้าและพ่ออื่น ๆ อีกหลายรูปก็ตื่นเต้นดีใจ ได้ขออนุญาตท่านหัวหน้าในคณะ เพื่อมาตั้งต้นศาสนา ครั้นมาถึงประเทศนั้นให้บังเกิดความปตาดใจผิดคาด ด้วยได้ทราบว่าพวกพ่อ โปรตุเกส เหล่านี้มีใจร้อนหยากให้คนนิยมในพระศาสนา ใช้มูเตวาทพิศดพ่อไป ในชั้นต้นผู้ที่เป็ อินแฟนตา แห่งเมืองญวนก็ยังไม่ปรากฏว่าเคยมีในประเทศนั้น ครั้นชกใช้ได้เดียงพวกบ้าเถื่อนเหล่านั้น ที่ว่าเป็นพวก คริสต์คัง ก็กลับได้ความว่าไม่รู้จักอะไร ชนแต่คำว่า คริสต์คัง ก็ยังไม่เข้าใจ พวกนรแต่แบบวิธีอะไรอย่างหนึ่งซึ่งพวกพ่อ โปรตุเกส ตาม คือถ้าต้องการจะมาเข้าหุ้ในดัทธิศาสนาเรา ให้คอบ

(*) *Infanta*. อินแฟนตา เปนคำนำพระนามราชธิดาของพระเจ้าแผ่นดิน สเปนญ และ โปรตุเกส เว้นแต่ราชธิดาองค์ใหญ่.

รับคำแล้วพวกพ่อก็ทำพิธีให้รับศีล บัพติสม์^(๑) แต่
เรื่องนั้นน่าตลใจมาก ด้วยพวกชาวเมืองเข้าใจคำ
ว่า ‘คำสอน’ คือพวก ไพรศกเกต และพิธีรับศีล
บัพติสม์^(๑) อันศักดิ์สิทธิ์ คือพิธีแปลงชาติตนเอง”

ฟอลคอน ถามด้วยปลาดใจ: “เป็นอย่างนี้
จริงทีเดียวหรือ หวดวงพ่อ?”

บาศ์หวดวง—“เป็นอย่างนั้นจริง และได้เห็น
เปนพยาน คือ:—

“วันหนึ่งข้าพเจ้าได้ไปคดครของชาวเมืองซึ่ง
เด่นหยู่ข้างถนน ตั้งเกศเห็นตัวคดครซึ่งเปนตัวเอก
แต่งเปนพ่อ ไพรศกเกต แต่เดื่อยาวที่ได้พอง โดมาก
ตัวคดครอีกตัวหนึ่งแต่งเปนเด็กชาวเมือง ตัวที่แต่ง

(๑) Baptism. บัพติสม์ พิธีในศาสนา คริสตัง สำหรับผู้ที่
จะเข้าถือศาสนา ใช้ดำนน้ำบ้าง เพียงประพรมหรือรดน้ำบ้าง
สุดแล้วแต่คคิลัทธิของนิกายไหน พิธีชนิดนี้ใน โรมันคัลลิก
นิกายเรียกว่าศีลล้างบาป คือชำระบาปซึ่งมีติดเปนทายาทมา
จากบาปเดิมของ อาคัม และนาง อาวา บรรพบุรุษคู่แรกซึ่งพระ
เจ้าได้สร้างขึ้น.

เปนพ่อ ไปรตุเกต์ ได้ถามเด็กว่าจะเข้ามาหยาในพระ
 ค้าตนาหรือไม่ว เดกรับคำเตะทนนทนกวงผดบ
 เข้าไปหยาในเดือผทเตงเปนพ่อ ไปรตุเกต์ ถึงตรง
 นพวกคนดักหัวเวาระตุนกกัน

“เมือซาพเจ้าเหนการเยาะเยยของชาวเมืองตง
 นกตงเวาใจ จึงเตตงหนาเรียนพดภาษาเมืองนน
 ถึงพดไมเตดตงซงกขอเตเพียงพอใหเขาใจกันหย่าง
 ต่ามัญบ่าง ตอมาจิงรู้จักภาษาพออธิบายความ
 ใหพวกเหน่านนเขาใจหตักของค้าตนาเราได เต
 โดยใชเตศนาเตตงคัวหย่าง เพือปลตใจใหพวก
 นนเหนความจริงแห่งพระค้าตนา ทำนองจจะมี
 ความหตงบ่างเตว เตพวกองต่ายหรือนกกบวช
 ญวน(°) มีความถุษา ถ้าเราไมมีความรู้ในวิชา
 คำนวน ซึ่งเปนเครื่องคาสคณะค้าตนาจารย์เรา
 ทางประเทศศวันออกไดหย่างเอกเตว พวกองต่าย

(°) The *Omsuii* or native priests.

คงทำอันตรายเราได้หย่างออกนกรรจ ค่อมเรองชน
 ดิ่งนี้ โหรหลวงทำนายไว้ว่าจะมีจันทรคร่าหในคั้น
 นัน ๆ แต่ฝ่ายเราบอกว่าจะไม่แแต่เห็น พวก
 องส่ายผิดใจและ โกรธพวกเรากคำพยากรณ์
 ของพวกคน จึงกราบทตพระเจ้าแผ่นดินขอให้ขับ
 ไล่พวกเราออกจากประเทศทันที พระเจ้าแผ่นดิน
 ทรงรับว่า ถ้าได้ทตพระเนตรเห็นจันทรคร่าหซึ่ง
 พวกเราว่าไม่แแต่เห็นในคั้นวันนัน ๆ แแต่ จะทรง
 จดการตามทกราบทตรองซอน

“บัดนี้ควรจะเจ้าไว้ให้ทราบด้วย ในประเทศนัน
 เขาถือว่าเวตาเกิดสุริยคร่าหหรือจันทรคร่าห เพราะ
 มีมังกรตัวใหญ่กำลังจะอมดวงอาทิตย์ หรือดวง
 จันทรไว้ เพราะฉนั้น เป็นประเพณีเมื่อมีเหตุการณ์
 ดิ่งนชน พระเจ้าแผ่นดินต้องเสด็จออกจากพระ
 ราชวังนำหน้าทัพแแต่ยิงปืนใหญ่ สถานใดบ้านใด
 มีฆองกลองแแต่กรักคองคเป่าให้ออฮอง ถ้าไม่มี ค
 กระทบคถึงหรือฮไรก็ได้ เพื่อให้มังกรคกใจจะ

ได้คายดวงอาทิตย์หรือดวงจันทร์ออกหนีไป ในคืน
 วันที่คิดว่าจะมีจันทร์คร่าหนี พระเจ้าแผ่นดินได้
 เสด็จออกมาคอยทอดพระเนตร พร้อมด้วยบันดา
 ราชบุตร จนใกล้รุ่งก็ไม่ปรากฏเห็นมัจกรมหากิน
 จันทร์ เป็นอันล้มคำทำนายของเรา คือจันทร์คร่าห
 คินหมองไม่เห็น พระเจ้าแผ่นดินเสด็จพระทัย ถอด
 พวกโหรเหล่านั้นออกจากตำแหน่ง และโปรดตั้ง
 ให้พวกเราต้องรปรับตำแหน่งแทน กับยังประทาน
 พระราชานุญาตให้ตั้งสอนคำทำนายได้ด้วย คตอด
 กระทั่งใครสมักรจะ กตบใจมาเข้า พระคำทำนายก็ไม่
 ทรงห้ามปราม”

บาทหลวง ตาซารต พูดขึ้นด้วยความปราโมทย์
 ว่า “ได้ผลเป็นดีริมงคลจริง”

“เป็นการจริงของเธอ และเราก็มิได้วิรอกการ
 ที่จะจัดให้เป็นคนเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น แต่มีข้อน่า
 แค้นหยู่อย่างหนึ่ง คือไม่ว่าฝ่ายคำทำนายเราจะประ-
 กอบพิชชีอย่างไร ข้างฝ่ายคำทำนายของพวกบ่าก็มี

เหมือนกันกับของเรา เรามีตุ๊กประจำ มีแห้ว มีพวก แพร่ (ภิกขุ) ข้างฝ่ายมันก็มีเหมือนกัน จนแต่เมื่อเราเทศนาให้พวกพดเมือง ตะทิ้งรูปเคารพของมันเสีย มันก็ดับหัวเราะเยาะบอกว่าไม่กล้าทิ้ง เพราะเป็นรูปคนศักดิ์สิทธิ์ที่ดวงไปแล้ว และได้นับถือบูชาเป็นอย่างเดียวกันกับที่พวกฝรั่ง บูชารูปด้านศิษย์ของพระเยซูเจ้า และท่านผู้ซึ่งเป็นมาเตอร์”

บาศ์หวง คาซาวด์ — “ท่านนักบุญ แพร่นคีต กษาเวียร์ ได้รับความตาบอดด้วยเรื่องหย่างนเหมือนกัน แต่ท่านไม่ทอดอຍหย่อนความเพียรหรือทอดอาลัยเลย”

บาศ์หวง ทอมัด — “ก็ด้วยคำเนิรตามจรรยาวัตรของท่าน ประถมาจารย์แห่งประเทศควันออก (นักบุญ แพร่นคีต กษาเวียร์) นี้ พวกเราจึงคงถือศีลธรรมมาภายในหย่างเคร่งครัด เพื่อผจนต่อแต่ให้มารยาของไอ้มหาบีคำจ (ซาตาน หรือ นาย

บิศาจซึ่งเป็นศัตรูของมนุษย์ ดุทศมนตรี (หน้า ๒๓๗) ซึ่งต้องงให้มนุษย์ดุ่มหลงในสิ่งชั่ว ในที่สุดได้ผด
 สัมความเหนื่อยยาก มีพวกชาวเมืองชนด่ากตบ
 ใจมาเข้าถือพระคำสั่งนาของเราหลายคน ความ
 ปรารถนาหย่างยิ่งของเราในเวลาต่อมา คือหยาก
 ชอนให้คนชนดุ่มมีความเต็มใจด้วย เพราะเห็น
 ว่าถ้าคนจำพวกนั้นมีความนับถือแล้ว พวกบ่าวไพร่
 ก็จะพดอยประพฤคตามด้วยโดยเร็ว ต่อมาความ
 ปรารถนาหนักว่าเป็นการดำเรจดมเจตนา คือ จิน
 หนิงข้าพเจ้ากำตงเคิรไปตามถนนใหญ่ในเมือง พบ
 กระบวรช่างหลายเชือกผ่านมาตามถนน บนกบ
 ช่างมีหญิงผดแต่งตัวงดงามนั่งมาหลายคน คน
 หนึ่งดูเหมือนจะเป็นตัวนาย เพราะเสื้อผ้าและ
 เครื่องประดับกายตัวงามค่า ได้หยุดพดกับข้าพเจ้า
 ว่าจะขอเข้าถือพระคำสั่งนาและพดค่อไปว่า "เพราะ
 ดิฉันได้ทราบหนักคำสั่งนาซึ่ง พวกพ่อ คริด้ตัง ได้สั่ง
 ชอน และเห็นท่านเหต่านั้นประพฤคบริคุทษ์ไม่ต่าง

ปรอย จึงเชื่อใจว่าคงเป็นคำสัตนาอันแท้จริง” ข้า-
 พเจ้าเห็นว่าจะมาขอเข้าพระคำสัตนาในทันทีทันใด
 ดั่งนี้มิได้จะมีศรัทธามั่นคงนัก จึงตอบว่าให้
 รอๆ ไว้ก่อน และสัญญาว่า แล้วข้าพเจ้าจะไปหา
 ที่บ้าน ข้าพเจ้าก็ได้ไปจริงตามสัญญา นับวันต่อ
 มาผู้หญิงคนนั้นมิได้เร่งร้อนขอเข้าพระคำสัตนายิ่งขึ้น
 ถึงกับแสดงการถ่อมกายไปไหนเด็กชั้นข้าง ตั้
 ทรมาณเค็รเท่าเป่าปากโคจนเป็นหนทางคง ๘๐ เดือน
 มาหาข้าพเจ้ากตบไปกตบมาเป็นหลายครั้ง เพื่อ
 ขอร้องขอเอาถ่อพระคำสัตนาด้วย จนข้าพเจ้า
 เห็นว่าจะขัดขวางความต้องการต่อไปไม่ควร จึง
 รับจะจัดการให้ตามความปรารถนา หญิงผู้นั้นร้อง
 ขอให้อนุญาตพวกหญิงบริวารอีก ๒๐ คน ได้รับคัส
 บัปติสัม ด้วยในคราวเดียวกัน ข้าพเจ้าคัดค้านว่า
 ไม่ได้ เพราะยังเป็น อนุภรรยา ของสามีหญิงผู้นั้นซึ่ง
 ในเวदानั้นไม่หยู่ ด้วยพระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้ ไป
 เจริญทางพระราชไมตรีณะประเทศหนึ่ง เมื่อหญิง

เหล่านี้ได้นับคำ ประติเสข เสด็จขาดของ ข้าพเจ้าก็
 พร้อมกันแสดงความจริงใจว่า จะยอมเลิกขาด
 กับผู้เป็นนายเป็นเจ้าของเสีย และหาสามีใหม่
 เฉพาะตัวทุกคนไป ดีกว่าจะไม่ได้รับศีลให้รอด
 พ้นจากบาป เมื่อสัญญาอย่างนี้ ข้าพเจ้าจึงให้
 หมิงเหล่านับศีล บัพติศม์ แล้วให้รูปไม้กางเขน
 รูป แอคนัสดีไอ (*) เหยียญที่รถกและตั้งศักดิ์สิทธิ์
 แทนรูปบูชาของเดิมซึ่งหมิงเหล่านได้ทำตายเสีย
 เป็นชนเดกชนน้อยหมด ”

บาค์หวอง ตาซารด ถามชนว่า “แต่เจ้าคน
 ถือคำสั่งนาเทจ คือสามีของหมิงเหล่าน เธอได้
 จัดการเป็นอย่างไรบ้าง ?”

“เมื่อสามีของหมิงเหล่านกดับ (ในเมื่อ
 หมิงเหล่านมานับถือพระคำสั่งนาได้ไม่ช้า) ก็มี

(*) *Agnus Dei*. แอคนัสดีไอ (= ลูกแกะของพระเจ้า) เป็น
 รูปลูกแกะ แบทไม้กางเขน สำหรับไว้บูชา รลึกถึงคุณพระเยซู
 ลูกแกะเป็นเครื่องหมายว่าเป็นสัตว์ที่ใจบริสุทธิ์ ไม่คิดร้ายใคร.

ความตกใจและตกตึงด้วยเห็นการเป็นไปได้ในสัก
เป็ดขึ้นแปดมาก รูปเคารพของเดิมซึ่งเคยตั้ง
บูชาไว้หายไปหมด มีไม้กางเขนและรูปพระแม่
เจ้าพรหมจารีนั้นมาตั้งแทน พวกผู้หญิงก็ไม่แต่ง
กายด้วยเครื่องประดับให้แต่พราวแต่ในตาคาม
วิสัยของคน บาบี่เวียน กัดบ่นงุ่มง่ามอย่างเรียบ ๆ
มีรูปที่รักแห่ง พระค้ำฉนา คริสต์ตั้งประดับไว้ด้วย
ธงกริยาจากที่คอนรับกัศภาพแสงยามงาม ไม่ดู
ตหน้าเกิดยดเหมือนแต่ก่อน ท่านผู้นั้นที่แรกเข้า
ใจว่าพวกภริยาเดี่ยวจืดไป ถึงกับเดี่ยวใจร้องไห้
แต่พวกดับหวนคิดว่าคงมีศักรซึ่งเป็นข้าราชการด้วย
กันคิดร้ายดื้อดองให้พวกภริยาประพฤตกิริยาเป็นที่
ให้คนได้รับความอาย ก็มีควมโกรธเคือง คาค
โทษไว้ว่าจะฆ่าเสียให้หมดทันที แต่ความดีมีใจ
เป็นกษัตริย์ ซึ่งเข้าไปสั่งรับประจำดวงจิตต์ของท่านผู้
นั้น บันดานให้ท่านกดับมีดีหน้ายิ้มเห็นชอบ ใน
เมื่อภริยาเอกซึ่งเป็นตัวโปรดได้แสดงถึงความสุข

ภายสุงใจซึ่งได้รับ คึงแต่กตบใจมาเข้าถือพระ
 ค้าสนา ซ้ำตวงมาได้สามเดือนเมื่อภริยาซ้แจงให้
 เหนจรังยังซน ท่านผนหมกมีความปราถนา จะขอ
 เข้ามาถือพระค้าสนาด้วย มาหาข้าพเจ้าแตะเร่งให้
 ได้รับค้ตเดียวโดยเร็ว ข้าพเจ้าเห็นเป็นโอกาส จึง
 บอกว่าก่อนที่จะรับค้ตต้องเด็กภริยาให้หมดเหตือ
 ไว้แต่คนเดียว คราวนั้นความคร้ทธาแก่กตบของ
 ท่านผนหมกตบตตงท้นท้ รวากับไฟที่ถกหน้าเกือบ
 จะดับ ถูกซนดาข้าพเจ้ากตบไป ผิดว่าจะขอคิ
 ครองค้ก่อน

“ รังซนผนหมกนองด้ายซงมีความมรัง มาต่น-
 ทนาโคเถยงกับข้าพเจ้าในเรองมภริยาไม่เปนการ
 ซิตซอง ครนเห็นข้าพเจ้าไม่ยอมม่อนตาม ผนหมก
 อ่อนวอนข้าพเจ้าให้ทุดขออนุญาต โปป เปนพิเคษ
 ข้าพเจ้าได้อธิบายว่าขออนุญาตไม่ได้ นอกจาก
 คองเด็กภริยาทงหมดเหตือไว้แต่คนเดียว จึงจะให้
 รับค้ตบปีค้ตมี ไค ข้าพเจ้ามีความยินค้ตมาก เมื่อ

ท่านผมนับว่าจะตั้งภริยาไปเสียจากบ้านในคืนวัน
 นันทเดยว ให้เป็นตามที่ข้าพเจ้าได้พูดเคตขาดไว้

“ข้าพเจ้าเข้าใจว่าการคงเป็นอันดำเรจเรียบ
 ร้อย เพราะพวกผู้หญิงได้สัญญาไว้กับข้าพเจ้าแต่
 ก่อนแล้ว นึกปลื้มใจมาก แต่ที่ไหนได้ พอพวก
 ผู้หญิงทราบข่าวว่าสามีจะทิ้ง ก็ทำกริยาตกใจ
 ขยมวยฉมร้องไห้กันแซ่ คนเป็นภริยาเอกก็กักตัม
 เป็นศิวการนำพวกภริยาน้อยๆ ไปหาด่าม้คุกเข้า
 ดงร้องไห้ อ้อนวอนขอหย่าได้จับได้ไปเสียจาก
 บ้าน ข้าพเจ้าได้ไปพูดเต้าโตมต่าง ๆ เตือนใจ
 ให้รตถถึงที่สัญญาไว้แต่เดิม แต่ไม่เป็นประโยชน์
 อไร เพราะภริยาเอกบอกว่าได้เคยหยูกันมาตั้ง
 แต่เตกรักใคร่เหมือนพี่น้องทองเดียวกัน จะให้
 จากกันไปในเวदानหาได้ไม่ เมื่อพวกผู้หญิงมี
 ความตั้งใจเคตเดยวดังนี้ ข้าพเจ้าแตะด่าม้ก็หมด
 ความด่ามารถจะพูดให้กตัมใจได้ ถึงที่สุดตต้องตก
 ดงให้คงหยู่ในบ้านเดียวกัน แต่เป็นเพียงคนใช้ใน

บ้าน จะเป็นภริยาเหมือนหย่างเดิมต่อไปไม่ได้

“เมื่อตดหย่อนผ่อนปรนให้แล้ว ท่านขุนนาง
 ญวนผู้หมกความยินดีมาก และเมื่อรบศึก บัปคึดมี
 แล้ว ท่านผู้ช่วยเห็ดต่อเราไม่น้อยในการตั้ง
 ถอนกดับใจพดเมือง ต่อมาไม่ช้าเราก็ได้รับอนุ-
 ญาตให้สร้างโบสถ์สำหรับกระทำกิจพิธีได้ การ
 งามของคณะมีความเจริญยิ่งขึ้น จนถึงกับเชื่อว่า
 เราคงสามารถชักนำให้พระเจ้าแผ่นดินมา นับถือ
 พระคำสอนเราได้ แต่ในเวตานั้นไฮ้มาร ลูซิเฟร์ (*)
 กำตั้งตำถวน เข้าตั้งในดวงจิตต์ของพวกนักบวช
 นอกคำสอนให้มีความฤษยา นักบวชพวกนมฮา-
 นาจมากพดหย่างใดเป็นนัน เพราะพวกพดเมือง
 มีความนับถือถักถักเกรง คอยหาช่องทำตายต่าง
 พวกเราเต็มอ มาภายหลังก็ได้ช่อง ด้วยในประ-
 เทศนั้นเกิดฝนแดงหย่างร้ายแรงมานาน พวกนัก

(*) ลูซิเฟร์ คูทสมนตรี หน้า ๒๓๗.

บวชพาได้ใส่ความเอาหย่างเบ็ดแผย ว่าเปเนเพราะ
พวกบาศ์หตวงฝนจิงได้แต่ง

“พวกนักบวชได้เทศนาให้พตเมืองฟังว่า ‘ฝน
แต่งครงนไม่แปดกอไร เปนด้วยเทวดามี่ความ
โกรธเคืองเรองที่ปลตอยให้คนต่างชาตเข้ามาตั้งสอน
คำสอนอื่น เปนที่คู้หมิ่นตูกทำนนัก ทำนจิงบัน-
ตานไม่ให้ฝนตก’

“ครนแตงหัวนำองสายก็ซนไปบนยอดภเขา
อ้อนวอนบิคำจทนมถิของคณ แตะกระทบเทาดง
ณะทนนสำมครง ทนโดนนกกบงเกิดการอศ์จรรย
มีฝนตกตงมาบ้าง ถึงจะคกตงมาไม่มากพอกับจะ
บันเทาความแห้งแดงของแผ่นดินได้กดี แต่พอเป
ขอให้พตเมืองหม่มมากที่เปนคนงเ เหนจริงตามคำ
ที่พวกองสายกถ่าวหาให้ร้ายพวกเรา

“พวกพตเมืองต่างพตกันว่า ‘ถึงพวกบาศ์
หตวงจะไม่ได้เปนผู้ก่อเหตุให้เทวดามี่ความโกรธ
ไม่ให้ฝนตกก็ตาม แต่ก็ไม่ทำประโยชน์ไรแก่เรา

มากมายเหมือนองต่ายของเรา ควรจับได้ให้ไป
 เตี้ยจากแผ่นดิน มินหนักต้องฆ่าให้ตายเตี้ย' เมื่อ
 เตี้ยราษฎรแรงดงน พระเจ้าแผ่นดินก็คั่งทรง
 อนุโตมตาม เพราะฉนั้น พวกเราจึงต้องถูกจับได้
 ออกจากประเทศนั้น มาอาศัยภัยยังเกาะแห่ง
 แดงเกาะหนึ่ง จนพวกพ้องของข้าพเจ้าทั้งหมด
 ถึงแก่กรรมไปด้วยความทรमान ตราบครา
 และอดอาหาร ส่วนตัวข้าพเจ้าจนบัดนี้ยังนึกไม่
 ออกว่าด้วยกศตมตบณย์อะไร จึงมีชีวิตรอดภัย
 มาได้”

บาค์หวดง คาซารด์ ตอบว่า “เรื่องที่เรอยัง
 นึกไม่ออกเป็นคังน ค้อมมีเรือดำเภาจีนสองลำดำ
 ซึงทอดหยุในเมืองญวนเวดตาท พวกเธอถูกจับได้
 นำเข้าไประเด้าในเมือง มาเก๊า เมื่อทำนอริการใน
 เมืองหนทราบเรอง จึงตั้งข้าพเจ้าให้มาช่วย และ
 สืบสวนเรื่องราวให้ได้ความว่าเป็นเพราะเหตุไร กับ
 ให้ข้าพเจ้ารับการแทนพวกเธอจนกว่าพวกเธอไป

รักษาตัวอยู่เมือง มาเก่า หายดีแล้วแต่กลับมาน่าอนาถแท้ ๆ ที่ท่านพวกพ่อเหต่านนั้นมาถึงแก่มรณภาพไปก่อน แล้วตายอย่าง มาเตอร์ เป็นอันหมดหวังในธุระข้าพเจ้าไปครั้งหนึ่ง เห็นแน่เธอ ถ้าไม่ได้ท่าน ก็ปิ่น กตัญญูผู้หนึ่ง เธอเองก็เห็นจะไม่รอดชีวิตกลับมาเล่าเรื่องทุกข์ยากของเธอที่เห็นแก่พระคำต๋นาได้”

บาค์หวงทอมัด คงขอบคุณ ฟอดคอน เสียมากมาย ถ้าคนไข้ของท่านราชทูตไม่เข้ามาจัดคอบอกว่า ท่านเจ้าคุณต้องการหยากจะฟังจากปากของบาค์หวง ทอมัด เอง ซึ่งเรื่องตลกทุกข์ได้ยากของพวกเขาบาค์หวงคงแตกันมา บาค์หวง ทอมัด ตีใจตามคนไข้เข้าไปหาขุนนางญวนทันที และยื่นเล่าเรื่องให้ฟัง ท่านขุนนางญวนหนึ่งฟังหย่างพอใจ ครั้นบาค์หวง ทอมัด เล่าเรื่องจบลง ท่านขุนนางก็แสดงความยินดีให้สัญญาขึ้นคำไว้อีกว่า จะช่วย

เหตุนี้โดยกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินให้ทรงพระกรุณา
แก้พวก เยซูอิก ที่มาต้อนค้าตนา

ครั้นมาถึงกรุงเว้ ท่านขุนนางรูปร่างเตงก็มี
ไต่เนอยซาทจะอดหนน็ดหายฝรั่ง ได้จัดให้พวก
ฝรั่งไปพักหยทบ่านของตนคนหนึ่ง บ่านของท่าน
ขุนนางผู้นั้น เป็นคักใหญ่หตั้งคามงกระเบองหยูริม
คตอง ต้องข้างบ้านเป็นต่วนขนาดใหญ่ อีกต่าน
หนึ่งเป็นโรงคริว ทางหน้าบ้านเป็นต่วนามกว้างขวาง
และมีต่นไม้กนเป็นรวรอบบริเวณบ้าน บาค่หตวง
เยซูอิก ทั้งตองคองการหยู่แต่ในเขตคบ้าน ไม่กล้า
ออกไปคตามถนหนทางจนกว่าจะได้รับการขานุญาต
จากพระเจ้ากรุงญวน ส่วน ฟอลคอง ท่านขุนนาง
ไต่เนาควเข้าเฝ้า เมื่อมาถึงกรุงเว้ในตองต่านวัน
นหมเอง และเรื่องค้ำขายของ ฟอลคอง ก็ไม่ตูด
ขัดหย่างไร ด้วยพระเจ้าแผ่นดินทางประเทศควัน
ออกม้ก็จะทรงทำการค้ำขาย เพราะตนน พระเจ้า
กรุงญวนองคน ก็เป็นพาณนิชใหญ่ในประเทศของ

พระองค์เองหยุดแหวเหมือนกัน พระองค์จึงพอพระ
 ทิยซ้อผ้า อังกฤษ ก่อนใคร ๆ หมด ซึ่งในเวตา
 หนักคนญวนนิยมกันมาก ฟอลคอน ได้จัดการให้
 นายหรือบริษัทตนได้กำไรงามมาก โดยขอแลก
 เป็ดย่นผ้าอังกฤษที่มียุในเรือทั้งหมด (ไม่ใช่เท่าที่
 นำเอามาเมืองหลวงสองสามมัดเท่านั้น) กับสินค้า
 พืชเมืองเช่น แพร่ย่น แพร่เตียน กำมัตติค และ
 พัดเป้นต้น กับแลกเอารวงนกซึ่งเป็นอาหารมีราคา
 ของพวกจีนมาด้วยไม่น้อย ทั้ง ฟอลคอน ยังได้
 ทำสัญญาตกลงกันว่า สินค้าพืชมืองที่แลกเอา
 มาไว้ให้ พระเจ้าอาหนามต้องออกค่าใช้จ่ายขนไป
 ตงกำบั้น อังกฤษ และขนเอาผ้า อังกฤษ มายัง
 กรุงเวเอง

ฝ่ายบาทหลวงสองคนได้เทศนาสั่งสอนท่านขุน
 นางใจดีจนเต็มใจมาเข้าถือศาสนา คริสต์ตั้ง ครน
 แหวท่านขุน นางผูน ก็กตบเป็นผู้นับศรัทธา กตบ
 เป็นตัวการ เทียวประกาศคุณสมบัติอันดีของ

คำสั่งนา คริสต์ตั้ง ถึงกับเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินกราบ
ทูลเกล้าเรื่อง ตกทุกข์ได้ยาก ของบาค์หลวง ทอมัด
และเรื่องอัครราชทูตที่ฝนตกในเมือง สุราน จนราษฎร
กตัญญูมีความเดือดร้อนในบาค์หลวง ก็กราบทูล
ขอพระราชทานุญาต ให้พวกบาค์หลวงตั้งการตั้ง
คำสั่งนาในประเทศญวนให้เป็นหลักฐานมั่นคงยิ่ง
ขึ้น

พระเจ้าแผ่นดินญวน เป็นผู้มีพระทัยโอบอ้อม
อารี และมีพระบัญชาอันดีชมเห็นการณ์ได้ไกล
เหมือนหย่างอมาตย์ของพระองค์ มิใช่แต่จะทรง
พระกรุณา ประทานพระราชทานตาม ที่กราบทูล
ขอหย่างเดียว ยังโปรดให้พวกบาค์หลวงเข้าเฝ้าเป็น
พิเศษ และมีรับสั่งให้ชักชวนบาค์หลวงอื่นๆ เข้า
มาช่วยตั้งคำสั่งนาในประเทศญวนได้อีกด้วย เมื่อ
บาค์หลวงได้รับผลเกินกว่าที่คาดหมายไว้ดังนี้ ก็
ขอบคุณพระเจ้าวเดี่ยกใหญ่ ในการที่ทรงบันดาล
ให้พระเจ้าแผ่นดินนอกคำสั่งนากับพระทัย บาค์

หลวงได้ลัดอ้อนวอนขอพรพระเจ้าวให้มัสตึบัญญา
 วิจารณ์ญาณ เพื่อจะได้เป็นกำลังชักนำวิญญาณ
 มนุษย์ซึ่งมีจำนวนตั้ง ล้านในอาณาจักรของประ-
 เทศนั้น มาอยู่ในข่ายแห่งพระมหากรุณาของพระ
 คริสต์โค เจ้า

พวกบาศ์หลวงกำลังปัดมใจ เชื่อว่าคริสต
 คำตนาจะรุ่งเรืองเต็มที่ ชุมรัศมีแห่งคำตนาอื่น
 ให้ตกอับแล้ว แต่คิดไปก็หน้าอวด ถ้าท่านพวก
 บาศ์หลวงเหต่านเห็นแจ้งคือเหตุการณ์อนาคตว่า
 พวกของท่านคือ ๆ มาจะต้องรับทุกขวิบากหย่าง
 ด้่าหัดเพียงไรแล้ว การทมิใจรอนรมเพื่อประกาศ
 คำตนาจะตคตงเปนหย่างไรบ้าง หย่างไรก็ด้่าท่าน
 เหต่านคงคิดหวน ๆ ไม่ไว้ใจหยู่ ด้วยรัเห็นด้ว
 หย่างเต็มใจว่า เมื่อต้องด้่ามป้ก่อนหน้า คำตนา
 คริสต์คังในประเทศ ยี่ปุ่น ซึ่งดูเหมือนจะถาวรมันคง
 ก็ต้องถูกทำตายด้่าจนด้่าเชือดด้่ารอก การทพวก
 คริสต์คัง ในประเทศ ยี่ปุ่น ต้องถูกประหารหย่างน่า

หวาดเสียวแต่ยังขนป่านไรต์สุดที่จะพรรณนา พวกฝรั่งซึ่งหยิ่งในควันออกณะดั้มยันน ถ้าได้ย่นถึงเรื่องพวกยี่ปุ่น ทลือค้ำศาสนาคริสต์คงต้องถูกทรมานโยนทิ้งตงไปใบบ่อน้ำทร้อนเคือด ที่จะไม่ควัดันขวัญหายตักคนเดี่ยวเปนไม้มี่ แต่ประวัติของค้ำศาสนาคริสต์ตัง ในประเทศญวนเปนเรื่องพิศดารควรทราบไว้บ้าง เพราะฉนั้น จึงขอพิกอื่น ๆ ไว้ก่อน เพื่อเล่าเรื่องพวก มิดชันนารี ที่มาต้อนค้ำศาสนาในเมืองญวนแต่ย่อ ๆ

การที่จะแผ่ค้ำศาสนา คริสต์ตัง ทางประเทศควันออกถัดประเทศ อินเดีย มาให้แพร่หลายมันคงนั้นมีข้อตำบาคขัดข้องหย่างใหญ่หุ่ย ๓ ประการ

หนึ่ง—พดเมืองประเทศเหต่านหนับถือค้ำศาสนาพุทธและขงจื๊อ มีเดือคร้อนจัต ถ้าไม่ถูกใจอาจเป้นคนครุร้ายมุกตุงไม่เหนมิดถูกได้

ต้อง—พตเมืองไม่สามารภจะเข้าใจว่าทำไม
พวก โรมัน คัทติก และพวก โปรเตสแตนต์ ซึ่งถือ
พระเจ้าองค์เดียวกัน จึงเป็นศัตรูเกลียดชังกันนัก

ดาม—พระเจ้าแผ่นดินเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งราชอำ-
นาจสิทธิ์ขาด ถ้าองค์ใดมีความเกลียดชังพวก
คริสต์ตั้ง เมื่อใดได้ช่วยราชชน ก็ทรงเป็นผู้อุดหนุน
หรือให้ท้ายพตเมืองฆ่าฟันพวก คริสต์ตั้ง

ด้วยประการฉนี้ ในคริสต์ศักราช ๑๖๘๘ พระ
เจ้ากรุงญวนองค์หนึ่ง ทรงนับถือพวกองศาแยง
แรง เมื่อได้ราชสมบัติก็ให้ทำลาย โบสถ์ของ
พวก คริสต์ตั้ง ซึ่งมีอยู่ในเวदानนมากมายแห่ง
ในจดหมายของ บาค์หตวง เป็ดตัสอง ลงวันที่ ๘
ธันวาคม ค. ศ. ๑๗๐๐ มีความว่า :—

“โบสถ์ของเราถูกรื้อลงหลายแห่ง และการ
เขยวเซนทำร้ายน ถ้าไม่พตถึงความตทซำพเจ้าได้
ทำนายไว้ว่าจะมีศัตรูคร่ำหีเป่นหย่างนั้น ๆ ซึ่งถูกใจ
ของพวกขุนนางด้วยแต่วกักคงจะยิ่ง มากไปกว่านี้

หากไม่เกิดพายุใหญ่ขึ้น อันทำให้พวกทลอมัสต่าง
 ต้องคิดงารล่าถอยซ่อนแซมตั้งซึ่งพายุทำเดี่ยหาย
 หยไม่มีโอกาสทำการอื่น เนื่องด้วยเหตุการณ์
 ดึงน วัดทซาพเจ้าหยจิงพนภย และพวก มีดฆนาร์
 มีฐานะค่อยต์ดวกชน ค่อมาไม่ช้าถึงปีหดวง
 (ซึ่งครบรอบ ๑๒ ปีมีครึ่งหนึ่ง) และในเวदानัน
 ยอมอนุญาตให้ราษฎร มีอิสรภาพมาก กว่าเวตา
 น พวก คริสต์ตั้ง ก็ได้รับประโยชน์ด้วยเหมือนกัน
 เพราะฉนั้น จึงทำพิธีต่างๆตามจารีตวัธของค้ำัดนา
 ได้หย่าง เบ็ดเผยเหมือนกับครึ่งเมือก่อนนำถูกทำ
 อันตราย ตูคริสต์ศักราช ๑๗๐๐ ในต้นปี มีขโมย
 หรือเป้นศักรมมากกว่าเป้นขโมย คิดให้ร้ายแก่
 พวก คริสต์ตั้ง ตอบเข้าไปทำตายรบบชของชาว
 เมืองเดี่ยบป็นทุกแห่ง พระเจ้าแผ่นดินทรงพิโรช
 พวก คริสต์ตั้ง เข้าพระทัยแน่ว่าเป้นผู้ทำ ในเวदानัน

มีผู้กราบทูลว่าใน 'วันพุธของมุลเท่า (*)' พวก

(*) วันพุธของมุลเท่า (Ash-Wednesday) เป็นวันพิธีในศาสนา คริสตัง นิกายต่าง ๆ (แต่ดูเหมือนนิกาย เปรสบิเทอเรียน=พวกหมออเมริกัน—ไม่มี) ใช้มุลเท่าโรยบนศีรษะหรือเจิมบนหน้าผากของขรवास (อุบาสก อุบาสิกา) ในวันแรกของวันถือศีล (ตกในราวกลางเดือนกุมภาพันธ์) มีกำหนด ๔๐ วัน มุลเท่านี้ข้างฝ่าย โรมัน คัดลิก นิกาย ใช้เอา 'จำพวก' เต่า ๆ (คือชิ้นสั๊กขนาดเล็ก ๆ ๔ เหลี่ยมที่พวก คริสตัง ใช้คล้องคอ—ที่เรียกว่า 'จำพวก' เพราะผ้าสั๊กเหล่านี้แม้งออกเป้นพวก ๆ) ถักใบ ปาล์ม (ในประเทศสยามใช้ใบจากใบลานหรือใบมพร้าว) มอบให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายวัดไปเผาเป็นเท่า และปลุกเสกตามจารีตของศาสนา แล้วเอามาเจิมบนหน้าผากของขรवासในวันพิธีนั้น การเจิมมุลเท่าเป้นเครื่องหมายให้บุคคลระลึกถึงบาป ไปป์ กรีกอริ ดีเกรต (Gregory the Great) เป้นผู้กำหนดในกรทำฉลองมุลเท่า เริ่มขึ้นในศัตกะที่ ๖ ของคริสตศก.

ใบ ปาล์ม เป้นสิ่งระลึกอย่างหนึ่ง ของคฤหัสถ์ คริสตัง ถึงกำหนดในวันที่เรียกว่า 'วันอาทิตย์ ใบปาล์ม (Palm Sunday)' พวกขรवासถือใบลานเข้าไปในวัด (ในกรุงเทพ ฯ เวลานั้นเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นการลำบากแก่ผู้ที่จะต้องไปหาใบลาน จึงจัดหามาไว้ในโบสถ์เสจง) ให้บาศหลวงปลุกเสกใบลานแล้วถือออกมาทำอตราวรรตหนึ่งรอบโบสถ์ แล้วนำใบลานนั้นไปรักษาไว้เป้นที่ระลึกในบ้าน พิธีอันนี้ทำขึ้นเพื่อเป้นที่ระลึกในสมัยหนึ่ง ซึ่งพระเยซูเข้าไปในกรุง เบรูซาแลม ที่พวกราษฎรมีความยินดีถือใบ ปาล์ม ให้ออกมารับ.

คริสต์ตั้ง มาประชุมกันในโบสถ์มากที่สุด พระเจ้า
 แผ่นดินจึงมีรับสั่งให้คอยจับพวก คริสต์ตั้ง ซ้ำเสียใน
 วันคืนที่ประชุมกัน ครั้นถึงวันที่ ๒ มีนาคม ข้า-
 พเจ้าทราบเรื่องนชน จึงห้ามการประชุมเสีย

“ในครั้งนั้นพวก มิสซนารี หนีในเมือง ๕ แห่ง
 ในวันที่ ๑๒ มีนาคม พวกเคารพรปี่ต่างถืออาวุธ
 ยกพวกเข้ามาในวัด จับคนในวัดและปล้นชิงเอา
 เจ้าของในสำนักเรา ไม่ว่าของอะไรสดแต่พวก
 เหล่านั้นจะหยิบฉวยได้ กับกักขังพวก มิสซนารี
 ไว้ในวัดหลายรูป อีกตั้งรูปซึ่งในเวदानนหนีใน
 เมือง ก็ถูกจับคร่าตัวไปขังไว้ในคุก และถูก
 ได้ขอคอยเสียตามรูป ข้าพเจ้าก็ถูกจับเอาตัวไป
 เหมือนกัน แต่เป็นผู้มีความร้ทางค่านวณ รุ่งชน
 พวกเหล่านั้นจึงได้ปล่อยรอดมาได้

“ถึงวันที่ ๑๗ พระเจ้าแผ่นดินออกประกาศให้
 รื้อทำลายบันดาวัดคริสต์ตั้ง ที่มีหนีในพระราชอาณา
 เขตคให้สิ้นเชิง กับให้เผาหนังสือต่าง ๆ อันเกี่ยว

กับศาสนาคริสต์ตั้ง และจับพวก มีดฆนาร์ ทั้งหมด
บังคับพวกที่ไปถือศาสนา คริสต์ตั้ง ให้กลับไปมาถือ
ศาสนาของบ้านเมืองตามเดิม และเพื่อให้เห็นเป็น
พยานว่าได้ปฏิบัติตามประกาศจริง บันทึกลง
เมืองทงฝ่ายพวกที่ถือศาสนา คริสต์ตั้ง และพวกที่
ถือรูปเคารพไม่ว่าหญิงชายผู้ใหญ่เด็ก จะต้อง
เหยียบย่ำบทรูปพระ คริสต์โต ซึ่งเป็นรูปประธาน
ประดิษฐานไว้บนแท่นที่บูชาในโบสถ์ทุกๆ แห่ง ต่อ
หน้ามหาชน คำตั้งนโคจตุการในทันทีที่ในพระราช
วังบ้านขุนนาง ตามถนนหนทาง และตามที่ประชุม
ชนต่างๆ ที่ในกรุง เรามีความเสียใจด้วยเห็นพวก
คริสต์ตั้ง หลายนคนประพฤคคนไม่สมควร ยอม
เหยียบย่ำรูปศักดิ์สิทธิ์ด้วย แต่บางคนก็หุดบหนี
ไปซ่อนเสียในที่ต่างๆ เพราะกลัวจะต้องทำอนา-
จารหย่างนั้นก็ มี และบางพวกที่ซัดซันไม่ยอมทำ
ตามประกาศ ต้องรับโทษเป็น มาเตอร์ (ตาย
เพราะมันในศาสนา) ก็มี หนังสือพระคัมภีร์ต่างๆ

โดยมาก ถูกเผาไฟเสียในวันนั้นหมด เว้นแต่ที่
 เพลตัมบัตของข้าพเจ้ากับหนังสืออื่น ๆ อีกบ้างบาง
 เต็ม เจ้าพวกถือรูปเคารพไม่ทำลาย คงคืนให้
 แก่ข้าพเจ้า โดยบอกว่าหนังสือเหล่านั้น อาจเป็น
 ประโยชน์ในวิชาคำนวณได้บ้าง อาศรัยเหตุดังนี้
 ข้าพเจ้าจึงรักษาพระคัมภีร์สำหรับอ่านในเวดากาทำ
 มัชชา ไว้ได้หนึ่งเล่ม กับรูปทองแดงแดงประวัต
 พระเยซู รูปเหล่านั้นมีประโยชน์มากในการที่ให้
 พวกที่ไม่รู้อะไร เข้าใจในประวัติปราชัยของ
 พระคริสต์

“พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งว่า ‘สิ่งใด ๆ ที่เป็น
 ของพวก คริสต์ตั้ง ให้พวกทหารมีสิทธิแย่งเอาไป
 เป็นของตนได้ เว้นแต่สิ่งซึ่งเราถือว่าเป็นของ
 ศักดิ์สิทธิ์ห้ามไม่ให้เอาไป ให้นำเอาเข้ามาถวาย’
 ในจำพวกของศักดิ์สิทธิ์ที่นำไปถวายมีของโบราณ
 วิเศษก็หลายอย่าง (บางหย่างเป็นพระธาตุทั้งอัน
 บริบูรณ์) พระเจ้าแผ่นดินหยิบพระธาตุอันศักดิ์

ดิถีชนหนึ่งขึ้นมาให้บิดาข้าราชการดู และครีดี
 ว่า 'ท่านทงหลาย จึงเกิดว่าพวก ครีดีตั้ง ประ-
 พุคการตามกเพียงไร ชนแต่กระดกของคนตาย
 มันก็ชดเอาขึ้นมา จะหาความรู้ดีกับบุญบาปดีก็
 นิดก็ไม่มี ผู้ใดได้แต่เห็นดังนี้ จะเว้นความเกตุยด
 กตวันนอยคน มิใช่แต่เท่านั้น มันยังคำป่นกระดก
 เหล่านัดตายนำให้กิน หรือเอาไปทำเป็นขนมบั้ง
 ให้พวกพดเมืองกิน กระทำให้พวกพดเมืองดุ่ม
 หดง จนวงเข้าไปถือค้ำดาของมันเป็นหย่างคนคา
 บอด' เมื่อพระเจ้าแผ่นดินเห็นพวกชนนางมีกริยา
 คั้นเค้นโกรชเคองพวกเราในเรื่องที่ครีดี ก็มีรับตั้ง
 ให้นำพระธาตุเหล่านั้นไปไว้ในที่ประชุมชน และ
 ชแจงให้ราษฎรรู้ว่า เราใช้พระธาตุทำประโยชน์
 หย่างนั้นๆ ดังที่พระเจ้าแผ่นดินมีรับตั้ง เพราะ
 เหตุดังนี้ พวก มิดชนาริ ทงต้น จึงเห็นว่ายัง
 ไม่สมควรแก่กาดสมัยที่จะเบียดเผยของวิเศษดังที่
 กต้าวในประเทศนี้ หรือนำออกมาแต่ดงให้พด

เมืองเหิน เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นนับถือ เพราะสักหน่อยจะเป็นเหมือนดังในพระคัมภีร์ (แสดง คริสต์ ประวัต) ซึ่งว่า 'โยนไข่มุกต์ให้คูร์'

"หญิงผู้ตามคนถูกนำตัวมานำพระที่นั่ง พระเจ้าแผ่นดินรับสั่งให้เขียน กับโกนศีรษะและตัดปาดายใบหูและนิ้วมือซ้าย ส่วนพวกผู้ชายซึ่งเป็นราชบริวาร คนไหนไม่ยอมมกตบใจ ก็ตัดสิ้นประหารชีวิต โดยมากถูกทำโทษให้อุดอาหารตาย พวกที่ต้องโทษได้เอาขังไว้ในกระท่อมมุงรัง มีขนาดยาว ๘ ฟุต กว้าง ๒ ฟุต เขาใส่ปากกั้นให้ขาดและตะด้วยกิ่งไม้ พวกถูกขังคนไหนตายลง รับสั่งให้ตัดเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยโยนทิ้งแม่น้ำไป เพื่อไม่ให้ใครเก็บรักษาศพไว้ได้ ในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม มีเรือสำเภาเข้ามาถึง นำเอาเงินปีเด็กน้อยจากเมืองกวางตุ้ง มาจ่ายให้พวก มิสซนารี ในเมืองญวน พวกเจ้าเมืองและขุนนางพยายามสืบสวนเพื่อทราบว่านำเงินและสิ่ง ของ มาให้พวกพ่อเป็น

กำลังบ้างหรือไม่ แต่ได้ทิ้งเรือเตลตอดความหวัง
รไวของพวกขุนนางมาได้หย่างสนิทสนม นำเงิน
และสิ่งของมามอบแก่ข้าพเจ้าได้ ของที่ได้ไว้นั้น
เป็นประโยชน์แก่พวก คริสต์ดั่ง ที่ถูกขังไม่น้อย

“พวกพี่น้องข้าพเจ้า (บาทหลวง) ยังตกห้อย
ในที่คุมขังดีรูป แต่สำหรับข้าพเจ้า เขาจัดให้
ห้อยในสวนเตก ๆ แห่งหนึ่ง ใกล้กับพระราชวัง
ข้าพเจ้าคงในตำแหน่งเป็นโหร ได้รับอนุญาตให้
ไปไหน ๆ ได้ตามอำเภอใจ ไปเยี่ยมพวกที่ถูกขัง
และทำ มีซา ให้ทุกวัน ส่วนพวกพ่อที่หนีไปซุ่ม
ซ่อนห้อยตามเกาะและตามภูเขาก็มามาก ”

บาทหลวง ตาโรเย เยซูอิต มีตซ์ฆาวี อีกคน
หนึ่ง ซึ่งไม่ได้ โฉลกเป็นโหรหลวงเหมือนหย่าง
บาทหลวง เป็ดดีดอง เขียนจดหมายมาถึงน้อง
ชาย มีข้อความนำอ่านแต่ดังถึงความอุตดำที่
อดทนของ พวก ล่อน คำค้นหาในคราวมหาพิภากนั้น

ในจดหมายมีข้อความว่า “ส่วนกิจการแะวอิที่
ที่ข้าพเจ้าได้ ไซ่เพื่อให้ วจุญญาณของพวกพดเมือง
มีชยคอดัดควาปนน เมื่อตองการหยากทรวาขอ
ควาไมให้ตเอี้ยด ข้าพเจ้าจะจารไนให้ฟังหย่างชัด
เจนไม้อำพรางหรือบดบังเหมือนหย่างเต้าให้พนอง
ฟังจริง ๆ ถ้าเราจะออกหน้าให้มหาชนเห็นแม่แต่
น้อยครั้งก็เกิดเรื่อง เพราะพวกเหต่านนคงจำเรา
ได้ทผวเหอไมเหมือนกัน เพราะนน เพอบองกัน
ไมให้พวก คริสต์คัง ตองถกเขยวเซนซ่มเหง หย่าง
ดำหัด เราตองซ่อนตัวเสี้ยให้มดชิต เหตุคิงน
เวตาทดางวัน บางทข้าพเจ้าก็ซ่อนหยในเรือไม
ออกไปไหนทงวัน เวนแต่เวตาทดางคินจิงออก
เยยมเยยตามหมบ้านทหยริมนาบาง หรือบางท
ก็ไปอาศรัยหยในบ้านโดด ๆ ห่างจากผู้คน

“เมื่อเวตาใดข้าพเจ้าไปเยยมพวก คริสต์คัง ซึ่ง
พากันหนีไปซ่มซ่อนหยู่ตามภูเขาแะถกตางป่ามาก

มาย ข้าพเจ้ามักจะมี แคนติเกิสต์^(๑) ตามไปด้วย
 แปลหรือตีบทคนได้อาศัยเป็นแรงทุกหย่าง เพราะ
 พวกเหล่านี้ได้เรียนรูเป็นคนมีกนอยเหมือนกับข้าพ-
 เจ้าแล้ว เราได้แบ่งปันเวดากำการตงนี้ เวดาก
 กตางคนเป็นหน้าที่ของข้าพเจ้า ชอบบอกให้ทราบ
 ดวยวาตตลอดตทงคน ข้าพเจ้าหาเวดากักได้นอย
 เตมที่ ถ้าหมีดขระรับเป็นผู้แก้บาป และเป็นผู้
 ไหรับศีลมหาสนิท^(๒) แก่ผู้แก้บาปแล้ว ก็ต้อง

(๑) Catechist แคนติเกิสต์ พวกชาวเมืองซึ่งมาเข้ารีตและได้
 ำเรียนข้อลิกซงของศาสนา คริสตัง ได้ดีแล้ว สำหรับพวก
 เขชูดิส่งล่งนำ ไปเทศนาสั่งสอนชาวบ้าน หน้าที่ของพวกนี้มี
 ส่วนหนึ่ง คือเป็นผู้จดทะเบียนผู้ที่ปรารถนาจะรับศีล บัพติสม์
 (เข้ารีต) หรือจะรับศีล 'มหาสนิท' (Communion) และ
 จดชื่อพวก คริสตัง ที่ประพตชั่ว. (๒) 'ศีลมหาสนิท'
 (Communion) เป็นพิธีนำเพื่อให้พระ เยชู เสดจลงมาสังสถิต
 สนิทแบบวิญญานของผู้รับ พิธีมีการกินขนมปังและน้ำองุ่น
 ที่เสกไว้ พระ เยชู ได้กล่าวว่ 'นี้ (ขนมปังและน้ำองุ่น)

จัดการเรื่องอื่นๆ จวนรุ่งจึงทำ 'มิซา' พอเสร็จก็กลับไปซ่อนหยูในเรือหรือในบ้านตามเดิม

เปนถายและโลหิตเรา ท่านทั้งหลายจงรับเอาไปกินเถิด.'

ในศาสนา คริสตัง นิกาย โรมัน คัลลิก และ กรีก มีพิธีสำคัญซึ่งเรียกกันในหมู่ คริสตัง ว่า 'ศีลศักดิ์สิทธิ์' (Holy Sacrament) เจดอย่าง (โดยสังเขป) คือ

- (๑) 'ศีลล้างบาป' (Baptism) เพื่อชำระบาปซึ่งเป็นโทษมาจาก อาตัมอวา บิดามารดาเดิม พิธี—ใช้ประพรมด้วยน้ำดังอธิบายไว้ก่อนแล้ว.
- (๒) 'ศีลกำลัง' (Confirmation) เพื่อให้ผู้รับศีลล้างบาปมีความมั่นเป็น คริสตัง บริบูรณ์ พิธี—พระสังฆราชผู้เฒ่ามือปกหน่อผู้รับ เจริญน้ำมันและทาหมาขรูปกางเขนที่ตัวผู้รับ และตามแก้มด้วย หมาขความว่าพระวิญญูญาณหรือพระจิตต์ (Holy Ghost) แสดงเข้ามาหยู่ในกายผู้นั้น.
- (๓) 'ศีลแก้บาป' (Confession) เพื่อปลดเปลื้องบาปที่ทำไว้ให้หลุดไป พิธี—คุกเข่าสารพาทโทษที่ทำไว้ แก่บาทหลวง.
- (๔) 'ศีลมหาสนิท' ได้อธิบายไว้ข้างต้นแล้ว
- (๕) 'ศีลทาสุดท้าย' (Extreme Unction) เพื่อให้ผู้เจ็บไข้หรือจวนตายชำระเศษบาปที่มีติดหยู่ให้หมดสิ้นไป และมีกำลังต่อสู้กับซาจขงมารบถวน พิธี—ทาหรือเจริญน้ำมัน

“ส่วนพวกแคตทอลิกก็ต่างคิ่่นนอนกต่างวัน
 ทำการ แต่ข้าพเจ้านั้นในราวเวดากต่างวันลัด
 มนตรีภาวนาบ้าง วิชาเรียนพระคำสอนหรือพักผ่อน
 กายบ้าง ภาระของพวกแคตทอลิก คือเทศนาชัก
 ชวนพวกคำสอน ปดุงใจพวก คริสต์ตั้งเก่า ตั้ง
 ดอนข้อวัตรประติบัตแก่ผลที่ใครบศึ่ดบปีติลัม และ
 เยี่ยมคนไข้ ที่จริงพวกแคตทอลิก ต้องทำธุระทุก
 หย่าง ซึ่งไม่จำเป็นต้องไขพวกพ่อ เมื่อข้าพเจ้า
 แตะพวก แคตทอลิก เดรัจธุระในหมู่บ้านแห่งนั้นก็ไป
 ทำธุระยังหมู่บ้านแห่งโน้นอีกต่อไป เพราะฉนั้น
 จึงไม่มีเวตาว่างได้”

นับตั้งแต่พวก คริสต์ตั้ง ถูกทำร้าย ครองหนแแต่
 แตะดวงต่อมาราว ๘๐ ปี คำสอน คริสต์ตั้ง ในประเทศ

ที่ตัวผู้รับสำหรับมาศหลวงเจตแห่ง สำหรับสัตบุรุษ
 ห้าแห่ง.

- (๖) ‘ศีล ออร์เดอร์’ (Order) เพื่อตั้งแต่งบุคคลที่จะบวช
 เป็นมาศหลวง.
- (๗) ‘ศีล มาตริมอนีโอ’ (Matrimony) พิธีแต่งงาน ‘กล่าว
 กัน’ ฝ่ายนิกาย โปรเตสแตนต์ ถือศีลเหล่านี้สองหย่าง
 เท่านั้น คือหย่างที่หนึ่ง กับหย่างที่สี่.

ญวนดูอาการเสื่อมทรามลง ตูคริศักดิ์กราช ๓๗๗๔
 ในประเทศญวนเกิดขบถมีการจลาจลขึ้น อันเนื่อง
 เปนเหตุนอกจากให้คำสั่ง คริสต์ตั้ง ได้ตั้งมั่นขึ้นใน
 แผ่นดินญวน ยังให้ฝรั่งเสด็จไปปกครองประเทศ
 นั้นด้วย คือพระเจ้าแผ่นดินญวนทรงพระนามว่า
 คางซุน(*) ต้องถูกออกจากราชสมบัติ และเข้า
 ใจกันว่าถูกเดชะบิดาเป็นขบถ ๔ คนปลงพระชนม์
 เสีย แต่ยังมีใช้แต่แบ่งบ้านประเทศญวนในวามพวก
 กันเท่านั้น พวกขบถยังคงได้ประเทศตั้งเกยซึ่งมี
 อาณาเขตกว้างขวางคิดคือประเทศญวนไว้ได้อีก
 ด้วย ฝ่ายโอรสของพระเจ้าคางซุน (องเชียงสือ)
 เมื่อเป็นที่เข้าใจกันว่าพระเจ้าคางซุนสิ้นพระชนม์ไป
 แล้ว พวกข้าราชการที่ยังมีความซื่อสัตย์เหลืออยู่
 ต้องตามคนก๊กกซันเป็นเจ้าแผ่นดินสืบราชวงศ์ จาก
 องค์กร ทรงเห็นว่าจะต่อสู้แย่งเอาราชสมบัติกับ

(*) Caung Shun. แต่ในพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์
 ร. ๑ หน้า ๓๒ ว่า บิดาขององเชียงสือ ชื่อ องคางเวือง

คืนมาไม่ได้แล้ว ก็เด็ดจหนัมาอาศรัยหยู่ในกรุง
 ดัษยาม (๑) และได้อำนาจโดยเด็ดจพระเจ้าแผ่นดิน
 ดัษยามไปรบพุ่งกับพม่า อาศรัยความปรีชา
 ดำารถ กระทำให้พระเจ้าแผ่นดินดัษยามทรง
 รวาง จ้าวองคนจึงเด็ดจหนัออกไปจากประเทศ
 ดัษยาม โดยบาศ์หวงคนหนึ่ง ชื่อ อาครัง เป็นผู้
 ช่วยเหลือ และพาไปประเทศฝรั่งเศส (ที่ถูกดู
 เหมือนบาศ์หวงพาโอรสขององเชียงสือไป ไม่
 ใช้องเชียงสือไปเอง 'ผู้แปล')

เมื่อเจ้าจวนไปถึงฝรั่งเศส พระเจ้าหลุยส์ ๑๖ ผู้
 เป็นกษัตริย์บาปเคราะห์ได้ทรงต้อนรับแรง (๒)
 ณะพระราชวังแวร์ไต้ตย์ และทรงรับเจ้าจวนว่า
 จะช่วยบ้านเมืองให้ เหตุนี้ จึงได้ตกลงทำสัญญา

(๑) เดือนสี่ข้างขึ้นบ้านจัตวาศก จุลศักราช ๑๑๔๔. (๒) พระ
 เจ้าหลุยส์ ๑๖ เป็นกษัตริย์ประเทศฝรั่งเศส ถูกพวกราษฎร
 ที่เป็นขบถปลงพระชนม์เสีย (ประสูต ค. ศ. ๑๗๕๔ สิ้น
 พระชนม์ ๑๗๙๓) เพราะฉะนั้น จึงเรียกว่ากษัตริย์บาปเคราะห์.

กันเมื่อ คริสต์ศักราช ๑๗๘๘ คือข้างฝ่ายฝรั่งเศส จะช่วยต่อเอาบ้านเมืองคืน และฝ่ายญวนจะเป็นผู้ตั้งเด็บบึงอาหารและสิ่งของต่างๆ แก่เรือฝรั่งเศส เมื่อเสร็จศึกแล้ว ญวนยอมให้ฝรั่งเศสตั้งกองชุดได้ทั่วไปในอาณาเขตต์ญวน ยกข้าวและที่ดิน แหตม ตูราน ให้แก่ฝรั่งเศส อนุญาตให้สร้างถนนหนทางได้ และถ้ามีชนชาติอนมารบพุ่งฝรั่งเศส ในประเทศอินเดีย ญวนจะช่วยกำลัง ๑๕,๐๐๐ คน และถ้าเกิดรบพุ่งขึ้นในเขตต์แดนญวน (ซึ่งยกให้แก่ฝรั่งเศส) ญวนจะช่วยกำลัง ๒๐,๐๐๐ คน

เรื่องที่ฝรั่งเศสกับญวนทำหนังสือสัญญากันนั้น อาจเป็นผลให้ฝรั่งเศสมีอำนาจทางคว้นออก แต่ก็ได้เป็นไปตามนั้น เพราะในครั้งนั้นประเทศฝรั่งเศสเกิดรบกับบ้านเมืองเปนจตาจตุ และพระเจ้าหตุยก็ถูกพวกขบดดำเรจโทษเสีย ฝรั่งเศสจึงไม่มีช่องจะอุดหนุนญวนตามสัญญาได้ แต่จำวญวนก็มิได้ทอดอย เสดจกดับไปประเทศญวน

รวบรวมได้สมัครพรรคพวกบ้าง ก็มีมานะหมาย
 ค้เอาบ้านเมืองกลับคืนมาจงได้ เมื่อมาถึงเมือง
 ญวนได้ทราบว่พระเจ้าคางซุนราชบิดา หาดั้นพระ
 ชนม์เหมือนหย่างที่เข้าใจกันไม่ แต่เด็ดจหน้ไป
 ช่มช่อนหย่กับพวกที่ยังมีความจงรักภักดีไม่ก็คน
 ณะเกาะเบต่าเบตยวแห่งหนึ่งนับได้ ๒ ปี อาศรัย
 แแต่รากไม้แแต่ผกหญ้าเตยงชวคเท่านั้น ครนพวก
 ญวนเห่นเจ้านายเดิมของตนเด็ดจกดับมา ก็พากัน
 มาส่ความภักคินับด้วยจำนวนเป็นพันๆ ค่ต่อมาไม่
 ข้ จ้าวองคนนก็มชยแก่ซ้่าสักได้ประเทศกลับคืน
 เมื่อจ้าวญวนได้ราชธ่มบคคนแแต่ ก็มีได้ตม
 บุณยคุณฝรังเศ้ตผู้เป็นส่หายเดิม ประทานอนุญาต
 ให้บาค่หตวงฝรังเศ้ตเข้ามาตั้งต่อนค้าค้หนา หย่ใน
 ความอารักขาของบาค่หตวง อาศรัย ซึ่งได้มีค้า-
 แหน่งเป็นคังชราชฐ์รประเทศญวน แแต่เป็นเอก
 อัครราชทูตของพระเจ้าแผ่นดินฝรังเศ้ตด้วย
 อาศรัยพระเจ้ากรุงญวนซึ่งมีพระทัยกว้างขวาง

นี้ คำสั่งนา คริสต์ตั้ง จึงมีความเจริญขึ้นอีก แต่ได้
 ก่อตัวไว้แล้วข้างต้นว่า ข้อคิดขัดแย้งใหญ่ของ
 คำสั่งนา คริสต์ตั้ง ซึ่ง จะตั้ง ถาวร หนีใน ประเทศญวน
 ไม่ได้ เพราะพระเจ้าแผ่นดินทรงราชอำนาจสิทธิ์
 ชาติ พอเบียดเบียนแผ่นดินใหม่ค่อๆ มา พระเจ้า
 แผ่นดินเป็นผู้บังคับคำสั่งนาเดิมแข็งแรง อำนาจ
 ของฝรั่งเศสก็ถดถอยลง และนับแต่่นั้นมาก็
 เกิดการฆ่าฟันข่มเหงหย่างทารุณเป็นลำดับ พวก
 มิสซนารี ฝรั่งเศส ได้ถูกจำขัง ทรมาณ ต่างๆ หย่าง
 ร้ายแรง ต้องหลบหนีไปซุ่มซ่อนหนีตามถ้ำและ
 ภูเขาต่างๆ ตอบทำคำสั่งนักโทษในทีละๆ ค่อยแต่
 จะได้รับภัยเบิน มาเคอร์ หนีทุกเวลา เพื่อแก้แค้น
 ในการทารุณนี้ ฝรั่งเศสจึงตั้งกองทัพอมาประเทศ
 ญวนใน คริสต์ศักราช ๑๘๕๘ และยกขึ้นตั้งประเทศ
 ญวนหลายครั้งหลายคราว ยึดดินแดนญวนไว้ได้
 เป็นลำดับ ตามเรื่อยมาหลายปี จึงได้ประเทศ
 ญวนหนีในอำนาจทั้งหมด

บทแปล

การผจญภัยของคุณหญิง มอนิกะ (*)

ครั้นดวงมาประมาณสามสี่ปีคหา เมื่อการค้าขายในวังพระเจ้าแผ่นดินญวน และ ฟอตคอนตกตงกันเสร็จ คือมอบสินค้าให้กันทั้งสองฝ่ายแล้ว ฟอตคอน ก็เตรียมตัวจะกลับ แต่ไม่ใช้กลับได้ง่ายๆ เพราะท่านขุนนาง ญวน รูปร่างอ้วนเตกและใจคซึ่งเปนเจ้าของบ้านคงไม่ยอมให้ไป สักงายก็มีว่า “เนอยซาจะพารอน” แต่บางที่การชักกลับให้ผลเกิดจากที่กต่างหตายประการ—ได้ช่วยชีวิต—ประสพโชคตาภ—ได้ โดยประการไร ผู้อ่านคงคิดเตาได้ ไม่สู้ยากนัก แต่สำหรับ ฟอตคอน การที่ชักข้าหู่ค่อไปอีกสองสามวัน กระทำให้ ฟอตคอน

(*) ท้าวทองกีบม้า.

ประสพเหตุสำคัญที่สุด ซึ่งจะเป็นเรื่องนำในประวัติสมเด็จเชษฐาของคุณ

ในวันก่อนหน้า ฟอลคอน กระว่าจะออกจากกรุง
 ภูเก็ตไปวันหนึ่ง ฟอลคอน กับบาค์หวง ทอมัส ไป
 ดูกีฬาสีความการต่อสู้กันในโรงว่างเดี่ยวครั้งกับข้าง
 หาดายเซอก ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินญวนใหม่ขึ้นเพื่อ
 ความบันเทิงในราชสำนัก เจตาเยนคอนกับฟอล-
 คอน กับบาค์หวง ทอมัส เห็นข้าง ล่ามเซอก มีคน
 หนึ่งมา ซึ่งเข้าใจว่าหย่างน้อยคงเป็นเจ้าวนายหรือ
 ขุนนางญวนกับบริวาร คนทั้งสองหุดบเข้าข้าง
 ถอนเพราะกลัวข้างเหยียบ ข้างทองดำทผ่านมาน
 มีเครื่องประดับงดงาม บนหลังคกงบคาดแพรมี
 ระบายทอง ในกบแรกมีชายหนึ่งมาดองคน คนหนึ่ง
 เป็นเด็กหนุ่มผิวดำแดงหน้าตาคมตักดู อายุคณยัง
 ไม่ครบ ๒๐ ปี อีกคนหนึ่งซึ่งหนึ่งมาทางข้างที่ใกล้
 ฟอลคอน ยืนมีอายุกลางคน ผิวเนื้อดำคดากว่า
 คนแรก หน้าตาบอกว่าทมิฬ ถ้าได้เห็นเดี่ยวครั้ง

หญิงยากที่จะลืม คนทั้งสองแต่งงานเป็นชนนางไท
 ชนสูง แต่คนอายุแก่มีโศกให้แต่ละตาพมาด้วย คนนี้
 เมื่อเวตาผ่านมาเหลือวไปทางเพื่อนนิตๆ แต่เพียง
 เห็นหน้าเท่านั้น ก็ทำให้ ฟอลคอน ดั่งพอ จนอาจ
 ตาบานได้ว่าเคยเห็นหน้ามาแต่ก่อน แต่คงจะเป็น
 ไปไม่ได้ หย่างไรก็ดี พอข้างเชือกที่ตองผ่านมา
 ฟอลคอน ก็ลืมชายผวนเนื้อตานนทเดียว เพราะเห็น
 ในกบข้างควนหม่นหญิงสาว ด้วยพอใช้ ตักษณะ
 เป็นนางมีตักุด จน ฟอลคอน เปดงวาจาว่า “เจ้า
 หล่อนคนน้แทบจะไม่ใช่ชาว อาเซีย เตย ”

บาศ์หลวง ทอมด์ ตอบ “ เหนจะไม่ใช่ชาว
 อาเซีย, ถ้าใช่แน่กคงเป็น คริสต์ตง ด้วย ” ที่ตอง
 ออกความเห็นก็เป็นความจริงหยู่บ้าง ด้วยหญิง
 สาวผ่น แม้มผดดำเตะยาวงามกดี แต่แต่งตัว
 หย่างหญิงผดยบูน คอเกตาผมเตียบเขมกระ เลือ
 ที่สรวมกหย่างชาตชนน เป็นเลื้อยาวทำด้วยแพรด์
 ม่วงบักทอง เอวมี่แพรคาค ผวนเนื้อไม่ดำคตา

รูปร่างเด็ก และฟันไม่ดำเหมือนชนชาติ อินเดียน
ในตาข้อยตงมาบ้างก็จริง แต่มีรูประหงได้ถ้วน
ฟันขาวราวไข่มุกดี ผิวพรรณงดงาม ที่บาศ์หวง
เดาว่าเป็น คริสต์ตั้ง ก็คงถูกด้วย เพราะมีสร้อยดก
ประคำรูป อิกนุต์เดือ และไม้กางเขน ซึ่งเป็นเครื่องหมาย
หมายของคำสัตนาคดองคอหุย ผู้หญิงนั้นจะเป็นใคร
หนอ? คนทงต้องมีความงุนงงเห็นหยากรทราบ
แต่หยากรทราบมากคือบาศ์หวง เพราะเห็นผู้
หญิงคนนั้นขาเดองแถมมา แก่ตั้งดอออกจะรู้จัก
จำได้ว่าเป็นใครคนหนึ่ง หรือต้องการหยากรจะ
พูดด้วย บาศ์หวงไม่ทนรัศวี ก็ของมองดแทบ
ไม่กระพริบตา หรือจะเรียกว่ามองดูอย่างไม่มี
กิริยากัตาม แต่ให้ปัดใจด้วยเหนนางมองตอบ
รับอย่างตั้งใจจริง ๆ จนเข้าใจว่าหย่างน้อยนาง
คงอ้อนวอนให้เข้าไปหา จึงขยับจะเข้าไปพูดด้วย
แต่ในขณะนั้นนางจะได้สติเห็นว่าไม่เป็นการบังควร
จึงหันหน้าไปพูดเดียวกับหญิงสาวใช้ แล้วกระบวน

ข้างก็เคยไป เห็นแต่ ฟอลคอน กับบาค์หวง
 คั่งแต่หยู่เท่านั้น ข้างฝ่าย ฟอลคอน ดเหมือน
 ในใจกำลังนึกไม่ฝันหยู่ที่ชายสองคนซึ่งชนข้างตัว
 แรกไป เพราะได้เห็นไปถามคนที่หยู่ใกล้ ๆ ว่าคน
 ทั้งสองนั้นคือใคร ฟอลคอน ค่อยบันเทาความ
 อึดอัดในใจ เมื่อได้รับตอบว่าคนหนุ่ม คือ จ้าว
 โด่ยาทอน เชอวงค์สัมพันธ์กับพระเจ้าแผ่นดิน
 สยามเป็นราชทูตมากรุงญวน และชายอีกคนคือ
 จ้าวแห่งเมืองแมกกาตาร์ (*) หรือเป็นผทมตาแห่ง
 ยศเป็นจาวดงหน เมื่อครั้งชาติ วจิตตา ยังไม่ได้
 มายึดเอาเกาะ คิลิบิส และจับได้จ้าวครองเมือง
 แมกกาตาร์ และญาติวงศ์ ออกจากบ้านเกิดเมือง
 นอนไป จับเต็มเต็นหมา จ้าวแมกกาตาร์ ก็หลบหนี
 พเนจรไปอาศัยหยู่ณะเมือง โนนเมืองนี้ ตัมคร

(*) Macassar แมกกาตาร์ ทำเมืองในเกาะ คิลิบิส ถัดเกาะ
 บอเนียว.

เข้ารับราชการณะเมืองที่เต็มใจรับ เพราะจำวงศ์
 นมขุนบถอว่าเป็นขตยชาตินกรบหย่างเอก

บาศ์หวดง ทอมัด ได้ถามว่า “ก็แต่ผู้หญิงนั้น
 คือใคร?”

“เป็นภรรยาหวดงของจำวไสยาทอน จำวแม่-
 กาสาร์ ไปรับเขามาได้ตั้งสองสามวันนี่เอง” บาศ์-
 หวดง ทอมัด ได้รับตอบแต่เท่านั้น ก็ต้องตั้งโทษ
 ทราบแต่เท่านั้นเหมือนกัน

คนทั้งสองเดินกลับมาบ้านขุนนางญวน ต่างคน
 กำตั้งพระวงคิดถึงเรื่องนั้นจนไม่ได้พูดจาอะไรกัน ซ้ำ
 ไม่มีโอกาสจะพูดถึงเรื่องสำคัญตอดเวตาในวันนั้น
 ได้ด้วย จนถึงเวตาเย็นท่านขุนนางรูปร่างเตก เห็น
 ว่าวันนั้นเป็นวันสุดท้ายที่ ฟอลคอน จะ หยในกรุงเว
 จึงได้เิมการเดินให้ ฟอลคอน ดู ครนตั้งเวตาเด็ก
 แล้ว ฟอลคอน แตะบาศ์หวดง เยชอุิด จึงมีช่อง
 หยแต่ดำฟัง ฟอลคอน ได้พูดขึ้นก่อนว่า “หวดง
 พ่อ ทอมัด กระทบอาจเอาชวคออกพนันได้ว่า ได้

เคยเห็นเจ้าหมอดำคนนั้นมาแต่ก่อน”

“เห็นจะเปล่า คิดว่าเป็นใครกัน ตุ๊ก?”

“ไอ้ อับดุล แคมตายู หดวงพ่อคงจำได้ดี
ไอ้หมอนี้ ถ้าไม่ได้กระผมแล้วคงชาย กัปตัน และ
เรือ อังกฤษ ให้แก่พวก สเปญ เสียที่เกาะ เซปฟา-
โดเนีย”

“เป็นไปได้ ตุ๊กเฮ้ย! คิดไปเองกรรมัง?”

แต่หน้าบาศ์หวดง ทอมัส เบ็ดยนดั้ทนต์ แกงกิด
ถึงคุณ ฟอลคอน คิษยเกาท์ได้ชววยชวุดแกไว้ หรือ
จะเป้นดววยประดงค้อโรหย่างหน่ง จิงไม้ได้เฮยถึง
เรองทศวแกแตะ กัปตัน สเปญ แพริ้ ฟอลคอน เมือ
ครราวโน้นสักครงเดยว แดวแกพูดค้อไปว่า “เป้น
ไปไม้ได้ทพดหย่างนี้ เพราะเราไม้ได้ยินแกหรั้แก
ตาดอกหรือว่าคนหนนเป้นจ้าวแห่ง แมกาธาร์ และ
หน่งมาในกบข่างเดยวกับจ้าวโด้ยาทอน ซึ่งเป้น
เพอนคุณเคยมีศกตทตเตยมกัน”

“ถึงเวदानันท์จะได้เป็นเจ้าหรือเป็นคนเดว
 หย่างไรก็ตาม มันก็คือไอ้อบคุดชาติมตายหุ
 ่นเอง ถ้ามันจำกรรมได้แต่ละเบนท์โปรดปราน
 ของพระเจ้าแผ่นดินญวนแล้ว กรรมนั้นก็ถ้าเรา
 กัดเข้าไปหุบพนักกระดานของชาวยุโรป (เรื่อ) ได้
 เวยังดี”

“เจ้ากัดัวชายคนไหนหรือ ตุ๊ก?”

“กัดัวหรือซอรับ? กรรมไม่เคยรู้สึกกัดัว
 ่อไรเลย แต่กัดัวหาญกับไอ้คนทรยศจะเป็นประ-
 โยชน้อไร?” บาค่หวง ทอมัด ยังไม่ทันจะตอบ
 มีบ่าวญวนซึ่งท่านขุนนางส่งมาให้รับใช้ เข้ามา
 บอกว่ามีผู้หญิงบนดาศักคินงเกยวมาหยุดหยุดที่ประ-
 ตุใหญ่ จะขอพูดกับบาค่หวงสักหน่อย ฟอลคอน
 ปรดาใจในเรื่องมีผู้หญิงมาหา แต่บาค่หวง
 ทอมัด เคยแก่การณดิงมาแต่ก่อน เพราะมีผู้ถือ
 ค้าสนาหรือประดงค์จะเข้าค้าสนามาหาบ่อย ๆ จึง
 ไม่สู้แปลกใจอะไรนัก หย่างไรก็ดี แกตั้งให้คนใช้

ออกไปเชิญเข้ามาในบ้าน แล้วพูดกับ ฟอลคอน
ว่า “ เหนจะเป็นภรรยาท่านอัครราชทูต ที่พ่อได้
เคยพูด ” ตามที่บาศ์หวดงพูดก็ถูก เพราะในขณะที่
หน่มหญิงฉวนหน้าตาช่วยบอกว่าเป็นคนใจดีเข้ามา
ในห้อง หญิงคนนั้นสวมเสื้อแพรยาวแขนเสื้อ
หุดวม ๆ ขัดคุมตรงคอสนิทแน่น กิ่งเงงซากว่าง
เสื้อคลุมทำด้วยแพรดำมีดอก (ซึ่งเป็นเครื่อง
สำหรับใช้ในเวดตามพิธีเฉพาะผู้มีบันดาศักดิ์) และ
มีแพรย่น โปกศักระยะ กับหมวกรูปกระจาดขนาด
ใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องแต่งตัวชนิดเดียวที่สำหรับ
สังเกตคนชาติฉวนได้ว่าเป็นหญิงหรือชาย

หญิงฉวนมทาต์เข้ามาด้วยหนึ่งคน แต่คอยหยุด
ข้างประตูห้อง ส่วนตัวเองเดินเข้ามาในห้อง มี
ภรรยาเต็งยมนเช่นผู้ที่เขาถือศาสนาคริสต์คง ใหม่ ๆ
และมีความนับถือบาศ์หวดงที่สุด เข้ามายังก็คุก
เข่าตงจับมือบาศ์หวดง ทอมัด ไว้แสดงความยินดี
ในการที่พระเจ้าแผ่นดินทรงโปรดปรานอีก ครั้น

บาทหลวง ทอมัส อนุญาตให้ดูชั้น ผู้หญิงคนนั้น
พูดต่อไปว่า ได้พาดพิงที่รักมาด้วยคนหนึ่ง มี
ความทุกข์ร้อนมาก หยากจะขอความช่วยเหลือ
ของพ่อบาทหลวง แล้วไม่รอให้บาทหลวง ทอมัส
ตอบ โบกมือให้สัญญาแก่บ่าว บ่าวก็ออกนอก
ห้องไปทันที

บาทหลวง ทอมัส ได้ขอให้ ฟอลคอน ออกไป
เสียจากห้อง บอกว่าบางทีผู้ที่เข้ามาปรึกษา
หาหรือไม่ต้องการให้ ใครเห็นนอกจากพ่อบาทหลวง
แต่หญิงผู้นั้นพูดห้ามไว้ว่า “ซึ่งเกิด หดวง
พ่อ ท่าน ก็เป็นคนฝรั่ง (คริสตัง) เหมือน
หย่างเรา เท่ากับเป็นพี่น้องด้วยกัน อีก
ประการหนึ่ง ท่าน ก็เป็นคนชาติทหาร และ
สุดท้ายของดิฉันก็คือการอาวูรซึ่งท่านพ่อไม่ใช่คือ
กระบี่ ไว้บอังกั้นเขาด้วย”

เมื่อบาทหลวง ทอมัส ได้ยินคำพูดแปลกปดาด
ก็รู้สึกตกใจ เกรงว่าผู้หญิงที่มาหาบางทีจะเป็น

ภริยาของขุนนางคนใดคนหนึ่ง ต้องการมาเข้าถ้อย
คำสั่งนาโดยพดการตนเอง ชัดขึ้นหรือไม่ให้ดำมี
ทราบ การเช่นนี้มีก็มีช่นบ่อย ๆ แต่บาศ์หวดง
ทอมัด ยังไม่ทันได้ซักถาม บ่าวที่ออกไปก็พาหญิง
ผู้นั้นเข้ามาในห้อง

พอ ฟอลคอน เห็นก็ตกตั่ง พดเพนภาษาไทว่า
“ภริยาจ้าวไสยาทอน!”

“ภริยาจ้าวไสยาทอน! ไม่ใช่ มอนิกะ ไม่ใช่
เพนภริยาของใคร” พดแต้วนางชดต้วดงที่เท่าบาศ์
หวดง เขชอุิด มอต้นนวยชายเตอบบาศ์หวดงอ้อน
วอนว่า “ท่านผู้เป็นศรมณะ หญิง คริสต์ตัง ขอมา
ฮาศ์รียพระคำสั่งนาเป็นทพง ให้พ้นภัยจากอันธพาด
ซึ่งนุดคร่าหย่างทารุณ ให้พดตบ้านพดตพหนองมา”

“ถูกเฮ้ย ในเวตานไม้กางเซน (คำสั่งนา
คริสต์ตัง) ซึ่งหยในประเทศบ่าเถอนมีอำนาจน้อย
เหตอบองกันผู้ทมศรัทธาให้พ้นความรังแกของผู้น

อำนาจได้” บาค์หวง ทอมัส ค่อยพยุงผู้หญิงคน
นั้นให้ลุกขึ้น แต่นางไม่ยอม ตอบว่า

“ดิฉันจะคุกเข่าหยาญ่างนี้ไม่ลุกขึ้น จนกว่า
หวงพ่อรับรองว่าจะช่วยดิฉัน คนพาดซึ่งดิฉันพูด
ไม่ใช่เป็นขุนนางหยาญในประเทศญวน เป็นคนหั้นพระ
เจ้าแผ่นดินของ मैंมาอาศัยหยาญในเมืองนี้ หวง
พ่อมีพระเจ้าแผ่นดินญวนเป็นทพทบองกัน ขอให้
พาดดิฉันไปเฝ้าพระองค์เถิด พระองค์คงจะทรงพระ
กรุณาดิฉัน ”

บาค์หวง ทอมัส ยังรมติรวังค้วหยาญ พูดว่า
“ถูกเชื่ออำนาจของพ่อเกินไปมาก พระเจ้าแผ่นดิน
ทรงพระอนุสรณ์บาปกรรมที่ ได้ทำมาแต่ก่อน
จึงประทานอนุญาตให้พวกพ่อใช้ความพยายามตั้ง
สอนพดเมืองให้กลับใจ ฟังได้ในเร็ว ๆ นี้เอง
ถ้าจะเกี่ยวของงุ่นวายในเรื่องเตก ๆ น้อย ๆ อาจ
กระทำให้พระองค์รำคานพระทัยขึ้น แต่ถูกคกใจ

กตัวเกินไป ยังหาได้แต่ให้ฟังว่ามีทุกขรอนเรื่อง
อะไรไม่”

“ดิฉันได้บอกไว้แต่แรกแล้ว ว่าดิฉันเป็นหญิง
คริสต์ตั้ง ท่านก็พอจะให้หัตถวงพ้อมีความเวทนาบ้าง
ดิฉันขอบอกหัตถวงพ้อมว่า ที่มาหาหัตถวงพ้อมคนนั้น
คือหนีมาจากที่פקจ้าวไต่ยาทอน ซึ่งเป็นตัวการ
ลักพาดิฉันมาจากเมืองไท ฝ่าฝืนพระบรมราชโอง
การของพระเจ้าห้วยหัวของศน บ้านนี้—” (นาง
แต่ไปดูทางประตู) “ทราบว่าดิฉันหายไป คง
เที่ยวตามหา เพราะฉนั้น ดิฉันขอยึดหัตถวงพ้อม
เป็นที่พึ่ง ทูลขอพระราชานุญาตพระเจ้าแผ่นดิน
ได้ โปรดให้ดิฉันกลับไปเมืองไทได้เถิด”

ถึงตรงนั้น ฟอลคอน นั่งทนต่อไปไม่ได้ จึงพูด
ขึ้นว่า “คุณนาย ฉนั้นขอรับรองว่า ที่รองขอน
จะให้ล้มเจตนาทุกอย่าง และฉนั้นคาดไม่ผิดว่าพระ
เจ้าแผ่นดินญวน ก็ทรงปราธนาความยุติธรรม
ไว้ในแผ่นดินของพระองค์เหมือนกัน” ฟอลคอน

ค่อยพยุงให้นางลุกขึ้น และพามานั่งยังเก้าอี้—

“ฉันอาจจะขอให้ท่านชุนนางเจ้าของบ้านช่วยนำฉัน
เผากราบทูลเรื่องนี้ต่อพระเจ้าแผ่นดินได้”

คุณหญิง มอนิกะ ตีใจ พูดว่า “ท่านทนายถือ
กุศตที่ท่านช่วยคงบันดานให้พระเจ้าวประทานความ
ชอบแก่ท่าน ดิฉันจะเล่าเรื่องของดิฉันให้ฟังเดี๋ยวนี้
คือ ดิฉันเป็นบุตรของผู้เป็น คริสต์ตั้ง สิบเช็ดย้ายมา
จากสกอตแลนด์มาในประเทศไทย ยี่สิบ เมื่อคราวประ
เทศ ยี่สิบ เกิดการข่มเหงฆ่าฟันคน คริสต์ตั้ง ขึ้นในปี
๑๖๓๐ นั้น ได้หนีจากบ้านเกิดเมืองเดิมมาตั้งเคห
สถานหยู่ในประเทศไทย ด้วยไม่ยอมละทิ้ง
คำสอนที่นับถือ อีกประการหนึ่ง ดิฉันพูดได้ด้วย
ว่ามีความเชื่อถ่ายสิบมาแต่ชาติ อังกฤษ เพราะบุทพ
ของดิฉันคือท่าน วิดเดียม ฮาตัม ซึ่งเป็นชาว อัง
กฤษ คนแรกที่ได้มาเหยียบประเทศไทย ยี่สิบ และโดย
ความปรึษา สามารถทั้งความกล้าหาญของท่านผู้

นี้ จึงได้เป็นที่รักใคร่และนับถือของ ซิโอกุน (๑)
 และได้รับเกียรติยศอันสูงใหญ่ ฉะนั้นท่านจึงมาเกือบ
 ๒๐ ปี (๒) บุตรท่านผู้นี้ คือ คุณบิดิน ได้หนีเข้า
 มาตั้งถิ่นฐานที่เมืองหลวงของประเทศสยาม
 ตั้งที่คิดินได้เข้ามาข้างต้น บิดาคิดินเป็นนายทหาร
 บังคับกองทหารอาสา ยี่สิบ ของพระเจ้ากรุงสยาม
 และมีเพื่อนฝูงล้วนเป็นเจ้าขุนนายขุนในประเท
 นนทงต้น ในเวดาททานยังมีชีวิตอยู่ มีผู้มาดีขอ
 คิดินหลายราย แต่คิดินไม่เต็มใจด้วย
 เพราะเห็นเป็นผลต่างและมีภรรยาไต่มา กิ่ง
 คิดินจะบดขยี้มาขอทุกรายไป ก็ไม่เดือดร้อน
 ใจไม่มีใครมารบกวนขัดแย้งอย่างไร ในคตอด
 เวดาทบิดาคิดินยังมีชีวิต แต่พอสิ้นบุญท่าน

(๑) Ziogoon ซิโอกุน เดิมเป็นตำแหน่งซึ่ง มีกาโต หรือใน
 หลวงยี่สิบ ประทานให้แก่แม่ทัพผู้ปกครองหัวเมืองตะวันออก
 ต่อมาพวกนี้ค่อยมีอำนาจมากขึ้น และในที่สุดได้เป็นผู้ปกครอง
 ประเทศยี่สิบทีเดียว. (๒) เรื่องนี้มีจริงในพงศาวดารยี่สิบ.

ดง ในคราวไปสู้รบกับพวกพม่าใจทมิฬ ยังไม่ทัน
 ถึงหกเดือน จ้าวไต้ยาทอน^(๑) โอรสพระเพทราชา
 ซึ่งเป็นเชื้อพระราชวงศ์ใกล้ชิดกับพระเจ้าแผ่นดิน
 ได้มารบกวณชอติฉินไปเป็นหม่อมผู้ใหญ่ปกครอง
 หม่อมเต็ก ๆ ๒๐ คน จ้าวของคนคิดตั้งรบกวณและ
 อีฉนวนฉินต่าง ๆ นานาหย่างออกหน้าหยู่บ่อย ๆ
 ในที่สุดถึงฉินจะเป็นผู้มีบนตาคักต แต่มีเงิน
 ทองกับของกินการข่มเหงไม่ได้ เพราะหยู่มาคณวัน
 หนึ่ง จ้าวไต้ยาทอนกับเพื่อนอีกคนหนึ่งเป็นจ้าวแขก
 แมกกาจารย์หนึ่งเขามาอาศัยหยู่ในเมืองไท่ บกรุกเข้า
 มาในบ้านและนัดคร่ำเอาตัวฉินไป เสรระหัดคนใช้
 ของฉินคนหนึ่ง เป็นผู้เห็นการข่มเหงนี้ ใช้บุญญา
 ความสามารถหักหาญเข้าไปเฝ้าพระเจ้าหยู่หัวได้
 และกราบทูลประพฤติเหตุที่ จ้าวไต้ยาทอน บังอาจ
 มานัดคร่ำพาตัวฉินไป พระเจ้าหยู่หัวทรงพระ

(๑) Soyaton บางทีจะเป็น “สุริยมนตรี” กระจ่าง.

พิโรธจ้าวไฉยาทอน ที่ดูหมิ่นข่มเหงบุตรของนาย
ทหารผู้ใหญ่ ซึ่งพระองค์ทรงโปรดปรานเต็มอ
ราชศรัทธา และทรงเป็นผู้ได้เสียชีวิตไปด้วยความ
จงรักภักดี พระองค์จึงมีพระราชโองการให้ปัดขย
คดีฉฉิน และเอาจ้าวไฉยาทอนไปสำเร็จโทษเสีย
ครั้นพระเพทราชาทราบเรื่องก็ตกใจ เข้าไปกอด
พระบาทพระเจ้าหยี่ห้ว กราบทูลขอชีวิตโอรสไว้
พระเจ้าหยี่ห้วเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งพระมหากรุณาธิคุณ
ก็โปรดให้จ้าวไฉยาทอนพ้นโทษ แต่พระองค์ไม่
หยากทอดพระเนตรเห็นหน้า จ้าวไฉยาทอน อีกต่อ
ไป จึงมีรับสั่งให้เป็นราชทูตอโรคตาย ๆ มายัง
ประเทศญวนทันที และให้หยี่ในประเทศนั้นตลอด
ไปจนกว่าจะมีพระราชโองการให้กลับ ถ้าประ
พฤติการณ์ฝ่าฝืนตอบกลับเข้าไปจะ ประหารชีวิตเสีย
เรื่องเป็นดังนี้ ฉฉินก็นึกเชื่อใจหายวิตกว่าคงไม่
ถูกเจ้าเต้เพตรวังแกอีก แต่ฉฉินไม่ได้คิดเลยว่าจ้าว

โศกยาทอน จะมีบัญญัติการทูลจรีททำร้ายดิฉันได้
ถึงเพียงนี้

“เย็นวันหนึ่ง เมื่อดิฉันนั่งเรือไปเที่ยวตามลำ
น้ำเจ้าพระยาจากตัมมา ได้มีเรือแจวดำหนึ่งถอย
ออกจากเรือดำเกาดำใหญ่ตรงมายังเรือดิฉัน ครั้น
มาใกล้พอดูกันได้ยิน คนในเรือแจวร้องบอกแก่
บ้างของดิฉันว่าให้ ไปบอกนายด้วยว่ามีเรือดำเกา
เข้ามา นำเอาเครื่องตายครามของเก่าหายากมา
ขาย กับฉัน (จูนจ) เรือดำเกาทราบว่าคุณหญิง
เป็นสมมมมาก ชอบแต่งบ้านด้วยของต่างประเทศ
ทมราคาหายาก เพราะฉนั้น จะขออนุญาตนำไป
ให้ที่บ้าน เชื่อว่าคงชอบใจซื้อไว้

“เจ้าคนพาดต้นคานฉาดคาดใจดิฉันถูก มัน
รู้หยู่ว่าดิฉันชอบเด่นของเก่า ๆ ยิ่งตายครามของ
โบราณด้วยเป็นชอบมาก เหมือนพวกหญิง
ชาวเมืองจีนและยี่ปุ่นทมทรวัยชอบเด่นเช่นเดียวกัน

ดิฉันใจร้อนรอนำเขาไปอยู่ที่บ้านไม่ทันใจ ออกสุด
 ดนบันดานให้ดิฉันพาพวกบ่าวไพร่ไปอยู่ในเรือดำเภา
 เอง ปด้อยให้คนแจวหยู่ในเรือแต่คนเดียว พอเข้า
 ไปถึงห้องบาหัดห้องใหญ่ก็มีใครบีตประตขงดิฉัน
 และพวกคนใช้ไว้ และยังซำร้ายในช่วเวดานั้น
 ดิฉันเห็น จ้าวเมกาจารย์ เดิร ออกมาจาก ที่มุดกน
 และพูดกะดิฉันว่า ‘ต้องขอโทษคุณหญิง ที่ทำ
 การหักหาญดงนี้ แต่พระเจ้าได้ประกาศไว้แล้ว
 ด้วยจำเปนต์องให้ผู้ซงรักใคร่คุณหญิงได้รับความ
 สุข ถ้าไม่ได้คุณหญิงก็คงมีช่วคหู่ต่อไปไม่ได้’

“ดิฉันโกรธแค้นดำนิว่า ‘ไอ้ซาคไพร่ ทำไม
 มึงจึงข่มเหงกหย่างนี้?— มึงเปนคนรับใช้ซงเจ้า
 โด่ยาทอน ที่ซาตงเกิดยดทงซงหน้า ซำรดอก’
 พอดิฉันนึกและทราบความที่ดงคัยได้แน่แท้แล้ว ก็
 เลี้ยใจดมจับผวาคัวดัมไปหยู่ในวงกัแขนซงหญิง
 ด่าวใช้ซงดิฉัน”

ฟอลคอน ถามขึ้นว่า “ก็แค่คนแจวเรือเต่า
คุณหญิง? เมื่อเห็นคุณหญิงหายไป ไม่ได้พยายาม
ยามมาช่วยคอกหรือ?”

“เปล่าเลย ท่าน โยฮาคิมเมอร์คุณได้รับสิน
บดไว้ แต่ดิฉันจะเล่าเรื่องรถดักพาตัวไปครั้งที่
สองนี้ให้จบเสีย ดิฉันไม่ได้พบปะไอน์น็อก จน
เรือดำเนามาถึงเมืองญวนมันจึงได้มาหา และรับ
ตำรวจมาต่อดิฉัน— สัมกับที่ดิฉันมีความ สงสัย—
ว่าพามานี้จะให้เป็หม่อมใหญ่ของ จ้าวโศงยาทอน
เมื่อได้บอกคงนึกกว่าดิฉันมิโกรธแค้นมากมาย
ไปกรรมัง แต่ว่าเปล่าเลย เพราะดิฉันได้คริรอง
หาทางหนีมาตลอดทาง เหตุคุณถึงดิฉันจะโกรธแค้น
แะมีความกตัญญูเพียงไร ก็มีได้แต่ตั้งกริยาให้ออก
หน้า ทำเป็นแต่คอกคอกยอมตามด้วย เห็นว่าจะสู้
รบคบมือต่อไปไม่ได้ แม้แต่เมื่อมันพาดิฉันไปพบ
กับเจ้าโศงยาทอน ดิฉันก็เป็นแต่เพียงทำกริยา
โกรธนิดๆ ศักดิ์พ้อค่อว่าที่คิดการหักหาญหย่างนี้ไม่

บั้งควร จ้าวไต้ยาทอนเห็นกริยาตึนนี้ไม่ตักทงต้งท้าน
โกรธเคืองอโรนก็พิศวง ถึงกับทำท่าเสียใจที่ท่า
การรุนแรงไปแล้ว เพราะไม่มารบกวณต้งหน้าให้
ตึนนี้หมั้นได้ ถึงต้งวันเคม ๆ

“เมื่อจ้าวไต้ยาทอนมาหาตึนนี้อีก ก็รบเร้า
จะให้ตึนนี้เป็นภริยา ตึนนี้ไม่ทำกริยาเกด็ยต้ง
เหมือนแต่ก่อน เป็นแต่บอกว่าตึนนี้เป็น คริสต้ง
ยากจะแต่งงารด้วยได้ จ้าวไต้ยาทอนอ้อนวอนขอ
ให้ตึนนี้ฟังข้อวินิจฉัยอธิบายของหัวหน้าองต้งใน
เมืองนบ่าง เพราะเป็นคนชอบพอกัน เชื่อว่าโดย
ความรู้ของท่านองต้ง คงกระทำให้ตึนนี้ต้ง
ค่าต้งนาคต้งเดิมได้ ทแนะนำพรชวชาหย่างนี้ ตึนนี้
เกือบจะคอบออกไปหย่างแรง แต่ได้ต้งติเห็นว่ช้
เป็นการนานเป็นคุณ จึงขอมัดให้ ได้ต้งต้งรองต้งก่อน

“จ้าวไต้ยาทอนก็อ้อนตาม อดทนไม่ข่มขืน
น้ำใจก็เพราะมีความโงก ถ้าไม่ได้ตึนนี้ไปเป็น
ภริยาถูกต้งตามกฏหมาย และตึนนี้ไม่เคมใจยิน

ยอมด้วย (เพราะดิฉันไม่มีบิดามารดาและพี่น้อง)
จำวโศยาทอนจะแคะค้ำงทรวัยส่มบัตของดิฉันไม่
ได้เตย

“ ในรวางสองสามวันต่อมา ดิฉันได้ทราบข่าว
จากคนใช้ของจำวโศยาทอน ซึ่งเป็นคนคอยระวังค
แต่ดิฉัน ด้วยเรื่องพวกพ้อถูกทำอันตรายและกัถบ
พันโทษพระเจ้าแผ่นดินนิญวนไปรคปราณอีก ทังได้
กัถบใจภริยาและครอบครัวของท่านชนนางญวนคน
หนึ่งมาถอพระคำัดนา ชาวคองทายนคดิฉันมีความ
ซนซมยนิคมาก เพราะมีหวังหยว่าถ่าถังชาวความ
ทุกซไปให้ภริยาท่านชนนางคนนทรวบแต่ถ กัถง
จะแต่่นมาช่วยคดิฉันทนทหย่างนพนของ ร่วมคำัดนา
เตยวกัน เพื่อกัถการเรองนี้ ดิฉันได้ถังบ่าวซ้อ
สัคยคนหนึ่งเปน คริสต์คัง ไปเตยวสับหาท่านผู้หญิง”
(ถังตรงนคณหญิง มอนิกะ ซิมอไปที่หญิงผู้คญวน)
“ บ่าวของดิฉันสับเสาะไปจนพบ และได้เต่าเรอง
คกทุกซของดิฉัน สหยาใหม่ของดิฉันจึงหาซ้อง

มาพบกับดิฉันจนได้ เพราะสามีของหัตถ์อนเป็นคน
มีอำนาจ จ้าวโด้ยาทอนไม่กล้าขัดขืนที่จะมาเยี่ยม
กราบหาภรรยา

“เมื่อได้พบกันครั้งแรก หัตถ์อนได้บอกไว้ใน
เวदानัมพอบาค์หัตถ์องหยในกรุงสองรูป แต่มี
ภักดีฉัน สว่างด้วยอีกคนหนึ่ง ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินโปรด
ปราณมาก อีกประการหนึ่ง หัตถ์อนบอกว่าเขยวัน
ที่มีภรรยา เมื่อกำลังเจ้าโด้ยาทอนกับเจ้าแม่-
กาจารย์ คอยกันหยู่ทางเฉดียงบ้าน หัตถ์อนจะทำมา
เยี่ยมแตรรบเขาตฉนจนเกยวขนาดใหญพาไปที่พัก
พอบาค์หัตถ์อง คงจะฮาค์รียเปเนทพงพนภยจากคน
รังแกได้ ท่านผู้หมิงยังให้สัญญาว่า ถ้าพอบาค์
หัตถ์องไม่สามารภจะบ้องกันหรือกต้วเกรงหย่างไร
หัตถ์อนจะเป็นชระรับดิฉันไปไว้ที่บ้านเอง รอจน
กว่าจะมีหนทางกตัมไปเมืองสยามได้”

หมิงภริยาขุนนางญวนพดขนั้นว่า “แต่ภริยา
ท่านขุนนางญวนจะไม่เต็มคำที่ใดสัญญาไว้” คุณ

หญิง มอนิกะ จะไปเมื่อไรก็ได้ จะเห็นว่าคอยต้อนรับ
รับหิ้วเต็มมือ ถึงบัดนี้ถ้าประสงค์จะให้เกียรติยศไป
หิ้วบ้านของข้าพเจ้าได้ก็ยิ่งยินดี”

บาค์หดวง ทอมัสต์ ยังไม่ไว้ใจ กัดจั่วว่าพระเจ้า
แผ่นดินอาจจะเลิกถอนพระราชานุญาต ซึ่งประ-
ทานความชอบธรรมแก่พวก คริสต์ตัง ในเร็ว ๆ นี้เสีย
จึงได้พูดข้อย ๆ ว่า “ตูกเฮีย! ถ้าพระเจ้าแผ่นดิน
ไม่มีพระทัยไปหย่างอื่น และท่านขุนนางเจ้าของ
บ้านอนุญาตแล้ว เจ้าจะอาศัยหิ้วทันที จนกว่า
จะจัดหาเรือให้ โดยสำรกกตบไปยังกรุงสยามก็ได้”

ฟอลคอน—“คุณหญิง ขอให้มั่นใจไว้เถิด
ไม่ต้องกังวลเกรงอะไรกับอำนาจพาดของพวกที่พูด
เรือข้าพเจ้าท่านจะโดยสารไปด้วยก็ได้ หรือจะไม่
ให้ข้าพเจ้าออกจากเมืองนี้ไป จนกว่าคุณหญิงจะ
มีโอกาศไปด้วยก็ได้ พรุ่งนี้เกิด ข้าพเจ้าจะขอ
เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินกราบทูลเอง”

คุณหญิง มอนิกะ ยืนดีจนหน้าตาไหล—“ ท่านที่
นับถือ ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าจะขอพบคุณท่านอย่างไร
หรือ?” ทันใดนั้นตัวนางตั้งตงแต่ศีรษะไปจนกระทั่ง
เท้า คุกเข่าฟุบลงที่ข้างเท้า ฟอลคอน ร้องขอความ
ช่วยอย่างน่าสลดเพศ: “ พระผู้เป็นเจ้าช่วยด้วย!
ขอท่านจงบอกรับดิฉันให้พ้นจากพวกนี้ด้วย!”

ในทันทีที่นั้น จ้าวไต้ยาทอนกับจ้าวแมกาดาร์
โผล่หน้าเข้ามา มีท่านขุนนางญวนใจดีศีรษะทิ่ม
ตามเข้ามาด้วย ดีหน้าของท่านขุนนางญวนมันคง
บอกว่าโกรธและพดขุ่นว่า “ พวกบาศ์หดวงทด
แทนคุณเรา ผู้เป็นคนช่วยบอกรับอันตรายให้ด้วย
ทำการหย่างหรือ? เทียบต่อดวงตกลมैयाเขาให้
เห็นผิวเอามาซ่อนไว้ในบ้านเรา ต้มกับที่เราได้
แฉ่ตงความเอื่อเพื่ออะไรหรือ?”

ส่วนจ้าวไต้ยาทอนไม่ปริปากพูดหรือ กระตุก
กระตักตัว ในขณะที่ท่านขุนนางญวนพูดคือว่าบาศ์
หดวงหยุ่น แต่จ้าวแมกาดาร์เคียวตรงเข้ามาจะฉุด

พาเอาคุณหญิง มอนิกะ ไป ปากก็พูดว่า “คุณหญิง ที่พี่ไม่ไหวที่สมควรจะหย่า กลับไปบ้านสามีของคุณหญิงเถิด หย่าให้พี่ใครรู้ออณาไปตั้งเมืองชายหน้าเขาเปล่า ๆ”

ก่อนที่จ้าวแมกาดาร์เอี่ยมมือจะมากะทบคุณหญิง มอนิกะ ฟอลคอน มีความโกรธจัดด้วยเหนกริยาหยาบคาย ก็กำหมัดชกเอาจ้าวแมกาดาร์ถักข้างหลังเต็มแรง จ้าวแมกาดาร์เซไปพอดังตัวได้ก็ชักกริธออกมา ฟอลคอน ย่นปลายกระบี่พุ่งออกไปรับทันที ร้องว่า “เฮ้ย! ไอ้ฮั้บคุด ซาตมตายมึงปลอมคัว กนิกไม่ผิด มึงทเดียว ถ้าชนเข้ามาโกตอีกนิดเดียว เบนถึงวารของมึงทันที” ขณะนั้น ฟอลคอน เห็นสีหน้าเจ้าของบ้านบอกว่า โกรธมาก จึงบอกว่า “ไอ้เน่เป็นโจรสตมตายไอ้ผู้ร้ายดำคัญ ตักพาผู้หญิง คริสต์ตั้ง คนนี้มาจากบ้านเกิดเรือนนอนของเขาในประเทศสยาม”

ท่านขุนนางฉวน—“เออ! นี่เรื่องราวมันเป็นอย่างไรกันแน่?”

หญิงภริยาขุนนางฉวน—“ที่ท่านผู้พูดเป็นความจริงทั้งสิ้น” แล้วก็เล่าเรื่องของขุนหญิงมอญิกะ ให้ฟังอย่างเตา ๆ โดยเร็ว

ท่านขุนนางฉวนโกรธหน้าบึ้ง—“เขื่อนนั้นจำวโล่ยาทอนและจำวอับดต หดอกให้เรากินขี้เถี้ยพอแรง!” แม้ในเวลานั้นคนทั้งสองจะยืนยันว่าเรื่องของตนจริง และขอรับเอาขุนหญิงมอญิกะ ไปก็ดี ท่านขุนนางฉวนก็ไม่เอาหฟัง เพราะเห็นเรื่องตรงกันข้ามกับเรื่องที่หญิงชาติเดียวกับตนเล่า และผู้หญิงคนนั้นก็เป็นภริยาของขุนนางมีบันดาศักดิ์สูงในประเทศฉวน ซึ่งเป็นญาติพี่น้องกับท่านด้วย ท่านจึงพูด “จะส่งตัวกลับไปยังไม่ได้ เรื่องของผู้หญิงคนนี้เป็นความจริง เจริญออกจากบ้านข้าพเจ้าไป พรุ่งนี้พระเจ้าแผ่นดินจะทรงตัดสินเอง ใน

รวางนี้จะคงให้ผู้หญิง คริสต์ตั้ง พักหยูกกับภริยา
ข้าพเจ้าในบ้านก่อน”

จ้าวโศยาทอนทำกริยาบังไม่ตอบได้ตั้งคำออก
จากบ้านไป เพราะกลัวจะเกิดเหตุแตกวิวาห์ขึ้นกับ
เสนาบดีฉนวน และถ้าเรื่องตามที่เป้นจริงทรงทราบ
ไปถึงพระเจ้าแผ่นดิน ก็จะต้องถูกจับตัวจำตั้ง
กตัญไปกรุงสยาม

แต่จ้าวอับดุลตรงกันข้ามกับจ้าวโศยาทอนมือ
กุมค้ำกรีดกัดฟันคำรามร้องด่า ฟอลคอน ว่า “ไอ้
กรีก ซาคัหมา มึงมาเป้นศัตรูขวางทางกูอีก ครัง
หลังรังไหต์ จะขย่มงเดี่ยไหต์เอยด กูตะจะเป้น
เวรของต้างของมตัญมึง กูไต่พูดไห้รู้ตัวไว้ จ้าว
แมกาดาร์พูดแต่วเป้นไมคั้นคำ”

“ซี ๆ ! จ้าว—น่ากลัวจริง ! ไอ้หมาดัด
โกหก ! กูหากตัวมึงไม” ฟอลคอน ไม่เชื่อเรื่อง
ที่ว่า อับดุล เป้นตุ๊กของจ้าวครองเมือง คีลบีส์ องค์
สุดท้าย

ฝ่ายคุณหญิง มอนิกะ เห็นศักรูทั้งสองพ่ายแพ้
หน้าเกือบดับ ก็ตั้งใจดีหามไม้เตี้ยคฝาดด้วยมีคม
หวังแต่คิดถึงคุณ ต้าตา ฟอลคอน และหญิงภริยา
ขุนนางญวนซึ่งนางผูกสมัครเป็นสหาย ตามท่าน
ขุนนางผู้เฒ่าไปยังห้องของภริยาและพวงผู้หญิงใน
ครอบครัวของท่าน เคยพักอาศัยหุยณะทัน

รุ่งขึ้น ฟอลคอน พร้อมด้วยท่านขุนนางผู้เฒ่า
เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน เมื่อพระองค์ทรงทราบ
เรื่องของคุณหญิง มอนิกะ แล้ว ก็ประทานพระ
อนุญาตทันที ให้ออกจากเมืองญวนไปได้ไม่ว่า
เวลาไร และจะไปอย่างไรสุดแล้วแต่ใจ คุณหญิง
มอนิกะ สมัครไปกับบาทหลวง ทอมัส เพราะท่าน
บาทหลวงต้องการจะโดยสารเรือของ ฟอลคอน ไป
กรุงสยาม แล้วจะเข้าไปเมือง มาเก๊า ซึ่งในเวลา
นั้นเป็นที่ว่าการ ของ คณะพ่อ เยซูอิต ในทางวัน
ออกแห่งประเทศ อินเดีย ส่วนบาทหลวง คาซาร์ดี
ตามไปด้วยเพียงอำเภอเมือง ตราน แล้วลงเรือไป

ฝรั่งเศสไปเมือง ฝรั่งเศส เจตนาข้อใหญ่ของบาค
หลวง คาสารัด คือจะไปรายงานต่อหัวหน้า เพื่อให้
ความชันกราบทูลพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ กษัตริย์ฝรั่งเศส
ในเรื่องที่มีช่องจะกระทำการใหญ่ เพื่อแม่คำสั่งนา
แก่ชาวชนดงยามและญวนได้สำเร็จ มิใช่แต่เท่านั้น
ยังเป็นหนทางอาจกระทำให้ประเทศทั้งสองมาเป็น
ส่วนหนึ่งในพระราชอาณาจักรฝรั่งเศสด้วย อัน
เป็นราโชบายที่ 'พระเจ้าทรงส่ง' โปรดปราน
ไว้ชั้นหนึ่งในพระทัยมากที่สุด

บทเล่า

ฟอตคอน เตียง โสคทางทเตครังที่ตุด

'ซันซอว่าดมรายย้อมไม้พัดใครให้ได้ดี' พายุ
 จึงพัดเอาเรืออับปางและพาเครื่องบรรณาการอัน
 มีค่าซึ่งอัครราชทูตญวนคุมมาถวายพระเจ้าแผ่นดิน
 ดินสยามตงไปหยัไคทเต จนเจ้าคุณราชทูตจำเปน
 ต้องขอเรือบริษัท ฮีตอินเคีย โดยสารเรือกลับไป
 บ้านเมือง แต่กระนั้นกัปพัดพาเอาตากลเข้ามาตั้ง
 ในเจือมมือของ ฟอตคอน เพราะเมื่อคิดบาญชีราย
 ใตซึ่งคุมเรือไปคราวนั้นตามที่เปนรางวัลจากขุนนาง
 ญวนรูปร่างเตก ถ้าไรก็ได้จากการค้าขายกับพระ
 เจ้าแผ่นดินญวนในส่วนของตน ถ้าไรที่เบ็ดเตกได้
 จากการค้าขายกับชาวเมือง ตราน ซึ่งเบ็ดเตกใจ
 นักเตงซ่มซันให้ตามที่ได้อัญญาตกตงกันไว้แต่เดิม
 รวมทั้งเงินซึ่งคุณหญิง มอนิกะ เศรษฐีผู้ยึดเยียดให้
 ไม่ใช่หย้อยด้วยคิดถึงคุณ ฟอตคอนรู้ดีกว่าร้าย

มีทุนพอประกอบการส่วนตัวได้ ไม่ต้องพึ่งใครอีก
ครึ่งหนึ่ง

เมื่อ ฟอลคอนได้บอกเล่าเรื่องผลประโยชน์
ที่ได้จากการเดินเรือเที่ยวที่แถวให้สหายฟัง และคย
ว่า “กันไม่เคยทอดอวยเลย ถึงที่สุดก็คงได้รับ
ผลหรือจะเรียกว่ารางวัลตอบแทนอีก”

“เพื่อนเดินเรือเที่ยวที่แถว กาลัง ขตาราคี ชน
หย่างไรก็ดี เพื่อนเฮย! นกถึงคราวก่อนๆ ให้มาก
ขอเตือนข่าวว่า หย่าพยายามต่อสู้กับตัวเคราะห์
เขาไซ้ทมหยทงหมดได้ไว้ในตระกร้าเดียว เพราะ
เพื่อนอาจจะ—”

“นิบหายอีก หย่างหนซ์ นันเหละถ้าเป็นหย่าง
ที่พดอีก กันก็ต้องจัดการเหมือนหย่างเคยมาแต่
ก่อนอีก คือตั้งควมใหม่ ชีวิตยังหย่ตราบได้ก็
ยังจะมานะคงความเพียรหย่ตราบนน นแนเบตก
มีคนหลายคนรวมทงตัวแกด้วย ที่เหมากันว่าเป็น
คนโตภหย่างเดวและเห่อห้าม ความจริงไม่ใช่เช่น

นน ชอบบอกว่าฉันรู้ดีก็หายากจะฝ่าความลำบาก
 หยู่รำไป เหนเบบสนุกสนานนำคั้นเค้นจริงๆ จะ
 เอาชนะความลำบากให้ได้ สุกษามิตทำนย้อมว่าใจ
 ขาดก็ไม่ได้ต่าง คือนางสาวโชคตากความมั่งมี
 และเจ้าห่อคนนั้นแหละ ซึ่งกันมันหมายจะแต่ง
 งามด้วยให้ได้ โดยอาศัยบุญนากกรรมแต่งให้”

“ถึงหย่างนั้น ก็หย่าเพิกเขาไซ้ทมิหยู่ทั้งหมด
 ไล่ไว้ในตะกร้าเดียว เพราะขาดความรอบคอบ
 แม้แต่นางสาวโชคตากก็จะบ่ได้มารับรักด้วย”

“เขาเถอะ เกตอ คราวนตามใจเพื่อน” แล้ว
 ฟอตคอน ก็ล่อตามสัญญาไม่คั้นคำ นับว่าเป็น
 เคราะห์ดีแก่คน ดังจะเห็นผลต่อไป

การเคี้ยวเรือเที่ยวหลัง ซึ่งเป็นเที่ยวสำคัญใน
 ประวัติของ ฟอตคอน คือเลี้ยงโชคไปยังเมือง
 สหรัศ ซึ่งในเวลาโน้นเป็นสถานที่ใหญ่ของบริษัท
 อีสอินเดียน ในราวที่ ฟอตคอน กัดบมาจากเมือง
 ญวนภายในหกเดือน ฟอตคอน ได้ซื้อเรือดำหนึ่ง

ตบแต่งเรียบร้อย บันทึกลงต้นคำมราชาของประเทศสยาม โดยเอาทุนที่มหายุททั้งหมดไปซื้อ เหล็กอไวต์ เงิน ๒,๐๐๐ เกราน์ ซึ่ง ฟอลคอน ซื้อเป็นตั๋วผูกกาเงินไปขึ้นเอาที่บริษัท อังกฤษ ในเมือง สหรัท คิดตัวไปด้วย ฟอลคอน พากพมใจอีกทีเห็นผลหยู้งข้างนำ พากพมใจก็จริง แต่เสียใจนิดๆ เพราะเพื่อนไม่ไปด้วย เบ็ดก ไม่รับเป็นหุ้นส่วนในการตั้ง โชคคราวัน ไม่สามารถจะเป็นต้นหนไปด้วย บอกว่าตั้งใจจะหางารเป็นผู้กำกับเรือไปเมืองอังกฤษ

ฟอลคอน จึงพูด “มานะไม่กตัญญูไปจนกว่าจะมีแหวนวงกหนึ่ง ซึ่งเป็นเครื่องสัญญาเรียกให้กตัญญูอย่างนซี้” ตรงนั้นอ่านคงเห็นได้ว่า เบ็ดกได้บอกความลับเรื่องมอบแหวน ผาก ฮาตัยไว้แก่นางสาว ซิตตา เมื่อเวตา ออกจากเมือง อังกฤษ มาให้แก่เพื่อนคนทราบ บางทีในเรื่อนั้นควรชมความอดบอไม่ได้ของ เบ็ดก มากกว่าที่ ฟอลคอน เขาระเหย

ฟอลคอน ร้องเรียกผู้ช่วย : “ ยอนตัน ท่าน
ก็ปัดัน ตามค้อน ต้อง การจะตรวจพบพวกยุโรป
เรียกมาข้างท้ายเรือให้หมดที ”

“ บ๊อบ ”

“ ซอร์บี ” ขณะนมเด็กอายุราว ๑๓-๑๒ ขวบ
ตะเกยกตะกายผลตออกมากทางหลังมัดตีนค้ำ เติร
มาท้ายเรือ ยืนร้องตรงต่อหน้า ก็ปัดัน ของตน ซึ่ง
กำลังหันมาพูดกับเบ็ดก ว่า “ นีหย่างไร? ดำม—ไม่
ใช่—ต้องคนครึ่ง เห็นเป็นหย่างไรบ้าง? ”

“ ไม่ได้การละ ฟอลคอน บ้าหรืออะไรนี้ ไปไว้
ใจคนแะตีนค้ำมีราคามากในวังของไอพวกผู้ร้าย
ครึ่งหนึ่งเป็นไอพวกโจรสลัดเก่า อีกครึ่งหนึ่งก็
เต็มใจยอมเป็นลูกศิษย์ทันที ”

“ ฮี ฮี! พ่อสหายรอบคอบ รูปร่างเจ้าพวก
เหล่านี้ก็เป็นแต่ทำให้ตกใจเท่านั้น เป็นคนซื่อพอ
คิ้วทองหน และเราก็มีอาวุธหยุกกับเราทั้งหมด มา
ดูซิ ” ฟอลคอน พูดแล้วพา เบ็ดก เข้าไปในห้อง

บาทตงซังคือไวบนาคาดฟ้า ในหม่มตางแตงบั้นเรียง
 รายไวบริบูรณ์ ตรงกลางห้องตั้งบนทองเหลือง
 ขนาดเตก ตั้งไวเหมาะเจาะ ถ้าเวตาจำเป็นอาจ
 ยิงกราดไปได้ทงทั้งตำเรือ

“เห็นแล้วว่ากตำหาญเพียงไร อ้อ! นึกออก
 แล้ว ก็นควรจะต้องรู้ตงๆ ว่ากตาดดีชาวยุโรปใน
 เวตานถงหย่างไรก็หาไม่ได้”

“นั่นเป็นไร เบตก ถูกเผงที่เดียว แต่กั้นจะ
 ไม่ยอมขาดทงที่ตงไปแล้ว”

เบตก เขามอกดททควดริครองหยู่สักครู่ แล้ว
 ยื่นมือไปท ฟอลคอน พดว่า “กั้นซอถอนคาทว่า
 ไม่ไปดวยเดี่ย แกไม่ตองออกเรือไปคนเดี่ยว กั้น
 ซ่อนวอนซออนุญาตไปดวยคนหน่ง”

“หย่างหนซ้เพื่อน ” (ฟอลคอน ค้ใจจับมือ
 เพื่อนกระตุก) “ไม่ยหนดที่ว่าจะช่วยเหลื่อมากไป
 กว่าที่แกแสดงควมรักใใคร่กั้น เหมือนแต่เก่า
 ก่อน”

“ข้าก่อน เบ็ดนัดซี ก็จจะวิตอกว่าที่กัณฑ์ต้องการ
ไปเมือง อังกฤษ มีเหตุผุดพ้อหรือไม่” เบ็ดก ตั้ง
จดหมายให้ ฟอลคอน ดู

ฟอลคอน เปิดจดหมายออกอ่าน จดหมาย
นั้นมาจาก กัปตัน เวสต์ อ่อนวอนขอให้ เบ็ดก กัดบ
แต่ไม่มีถ้อยคำอะไรจากนางสาว ซิดธา มาสักคำ
เดียว มีแต่แหวนวงกนอยดังมาด้วย ซึ่งเป็นสิ่ง
อุดหนุนคำอ่อนวอนของ กัปตันเวสต์ ให้เบ็ดก กัดบ
สักคิดตขยงไปกว่าที่ กัปตันเวสต์ จะเขียนเป็นจด-
หมายมาอ่อนวอนให้คิดสักเท่าไร

ฟอลคอน อ่านจดหมายจบก็พูดว่า “ทราบ
แล้ว ทราบแล้ว เพื่อประคบบทคามทเรยกครองน
ไม่ว่าใครก็ต้องยินดีอาจุบูกบ่าฆ่าตเตไปได้จนหมด
โลก” แล้วคนจดหมายให้พูดเพิ่มเติมว่า “กัณฑ์
ซิมซาบหน้าใจอันไม่เห็นแก่ตัวนคว ของ เพื่อนจริง ๆ
สู้ดีตะมาเพราะเห็นแก่กัณฑ์ แต่หย่าเดย เพื่อนเอ๋ย!
จงคุมเรือกดับไปบ้านไปเมือง โดยเร็วเถิด จะ

“ได้ไปปฏิบัติให้เป็นทศนอกชั้นใจของผู้ที่เรารัก
ความเป็นไปของกันภายในร่างกายก็แจ่มกัณฑ์แล้วมิใช่
หรือ?”

“ไม่ได้ฟอลคอน ไม่ใช่เช่นนั้น ในตอนนั้นถ้า
กันค้ำห่างแกไปก็ค้ำอายุเต็มที่ ทงที่จะไปเมือง
สหรัฐ และกลับมานั้น จะทำให้กันไปเมือง อังกฤษ
เห็นไปก็สองสามเดือนเท่านั้น ถ้าเคราะห์ดีหา
คนฝรั่งได้สักสิบคนที่ทำเมืองไหนในแถบมดพารา
เมื่อนั้นแหละ กันก็คงมีช่องโดยตัวเรือค้าขายไป
เมือง อังกฤษ ได้”

“แล้วเบตก ขึ้นไปบนบกเพื่อเตรียมตัวออก
ทะเล รุ่งขึ้นคนทั้งสองใช้ใบเรือไป นับตั้งแต่ออก
เรือไปจนเกือบจะถึงท่าเมืองที่มา สหายทั้งสอง
ไม่ค่อยเจอหน้าค้ำค้ำกันนัก หรืออย่างน้อยไม่มี
เวตจะพูดจาคุยกันได้นานๆ ด้วยลมฟ้าอากาศ
ในทะเลเป็นพายุและขาดคนฝรั่งจัดการดูแลเรือ จำ

เป็นต้องผัดกันมาประจำหยุดบนศาลฟ้าเรือทั้งกต่าง
วันกต่างคืน

เมื่อได้แต่้นเรือคักจากแหลม โกมาริน มาตาม
แนวฝั่ง มตพารา อันยัดยาว จนเอากตั้งต้องมอง
เหนยอดแตะหอคอยเมื่อง กอ หยุ่ไร ๆ คนทั้งตั้ง
จึงค่อยคลายความกังวล แต่ไก่อตั้งถึงที่ในใจก็
ข้อมจะคัก ๆ หย่างไรก็ดี ฟอลคอนต้องการให้
พวกกตาดีมีใจว่าเร็ง จึงตั้งเห็นเพิ่มจำนวนขึ้น
ให้มากเป็นต้องเท่า พวกกตาดีไม่ขัดข้องหย่างไร
เพราะชาว อาเซียซึ่งเคยทำงานหุ่กับชาวยุโรปมัก
ตมตะตายเรื่องวรดชอนาเมาทคนเคยถือเศย

ในรวางนี้ พวกคนเรือกำลังผอนใจกันต่าง ๆ
บ้างเด่นไฟ เด่นเต่า เด่นตะกร้อ บ้างเอากระดาด
เงินกระดาดทองทำเป็นกะทงน้อย ๆ เป็นรูปเรือและ
คน เตรียมไว้ดอยบนนางกงคา ซึ่งพวกกตาดี
เข้าใจว่า ถ้าเกิดพายุขึ้นอีก นางกงคาก็จะมัว
เพดินหุ่ด้วยเรือคักตา ไม่มาทำอันครายเรือจริง

ฟอลคอน นอนเอกเขนกหยับนาคาดฟ้า ด้บ
 บุหรี มินิดา วางอารมณ์เฉยหย่างสบายใจ พุด
 กับ เบ็ดก ว่า “ เดี๋ยวเรามาเที่ยวบนเบอเคมที่ ขอ
 ให้ชื่อชายใดคตองมีกำโรงามๆ เกิด จะได้ส้มกับ
 คำเหนอยทตาบากมา ”

เบ็ดก— “ ผิดกับเมื่อไปเมืองญวนตรงกันข้าม
 จริงหรือไม่? จริงซี ครางนหมัดวงตาอันคมแปดบ
 แตะเลี้ยงพุดคยฟัง เพราะหู ของ มอนิกะ ดำวด้วย
 กระทำให้หายราคาน จนเราตองหย่างน้อยก็
 คนหนึ่ง ตมนกถึงทเดวามคตนมหรือรารบร
 เออ! เกตอเฮย! รับผิดชอบเกิดว่าเรื่องรักๆ มาถึง
 ตัวแกบ้างแล้วละ ”

ฟอลคอน— “ อี! ”

เบ็ดก— “ หย่าประคิเชชเตย ขอที่ เกิด หย่าง
 นนกันก็เซอะเคมที่ ถ้าไม่ตงเกตเห็นหยับ้าง นอก
 จากมีธุระหรือรักษากรียาแล้ว ก็ไม่เห็นห่างจาก
 แม่ดำวชาวยบุนเตย ”

ฟอลคอน—“เบ็ดก ก็ขอให้เด็กพูดเรื่องน
เดี้ยที่เกิด มันไม่ใช่เรื่องจะมาพูดกันนี่นา”

เบ็ดก—“ทำไม? เปนเรื่องสำคัญชั้ณะ ที่เรา
จะค้องพูดกัน ขอให้จำคำไว้บ้าง เพื่อนเฮ้ย! เวลา
นแกกำลังจะเปนบ้าหย่างใหญ่ อไรจะเปนบ้ามาก
เท่ากับผีไม่ห้วงโยใคร เกิดมีความรักผู้หญิง
และชังจะไม่มีห้วง—”

ฟอลคอน ตัดงั้นทันท—“ไม่มีห้วง เฮ้! นั้น
หมายความว่าอะไร?”

เบ็ดก—“หมายความว่า เด็ด คนนั้นเป็นคน
ตักตุง เปนข้าพงบุญหยอยใหม่หากษัตริย์ชัง
ทรงราชอำนาจดีที่ชชาติ ที่ไหนจะโปรดให้หญิง
ชังมั่งมที่สุดในพระราชอาณาจักรแต่คนเดียว มา
ได้กับ—”

ฟอลคอน—“กับคนพเนจรนอนหมอนหมิ่นช
แกคงพูดหย่างน เขาเถอะ ถึงกระนั้น มันดำมาก
ยากที่ตรงไหน? คนที่ตักเขาเผากินเดวยังกว่ากัน

และมีศักดิ์ต่ำกว่ากันมาก ยังพยองคนไม่สูงได้
ต่ำเรงก็มี”

เบตก—“ที่พูดก็จริง มีคนตั้งญจบางคน ได้
ตากตนเองขึ้นไปจนสูงโดยอาศัยวัยเกาะผู้หญิง จน
ผู้หนักดัดบดงเป็นทาสหรือเป็นคนอำมหิตหมดความ
กรุณาไม่เห็นแก่ใครหมด แต่จะประพฤตเช่นนั้น
แทบจะไม่สมควรแก่ฟอลคอนผู้มีใจสูง”

ฟอลคอน—“เบตก ถอยคำเหต่านไม่ยกศิธรรม
และออกจะแรงไป แต่นั่นแหละ ตัวเพื่อนมีความ
รักใคร่ซิดตา ซึ่งมีกริยาเส่งยมหิม แสงวหาความ
ดีอย่างสูงก็พอควรเพียงแต่หยกกับเหยาเผากับเรือน
จะมากดิดกขงซมทราบความรักของผูทหยนงไม่ได้
หย่างเช่นตัวกัน หรือคณความในใจของมอนิกะ
มันจะได้หย่างไร? ผู้ที่มีความเคราะห์ร้ายเป็น
มฤตก ซึ่งจะมีความรักซนใดกด้วยเจ้าหัดอนม
ความเวทนาเห็นแก่ความตั้งใจอันสูงและการงารอัน
ใหญ่หัดวงคตอดจนถึงที่จะมีอนครายของตัวผู้นั้น

เบตก ทแกพดนนถก เจ้าหต้อนมีฐานะสูงกว่าคน
 เช่นกันมากนัก แต่ยังมีช่องพอให้หต้อนเหนใจ
 บ้าง คือการแผ่คำสั่งนาให้แพร่หลายขึ้นในประเทศ
 ตยาม”

เบตก—“เพื่อนเฮย! บคคกนยงเหวว่าความ
 หตงไหลทของแกมากจน กไม่เหนคอกหรือว่า
 เจ้าหต้อนเปนแต่ผู้หญิง ถกเยชชิต ฉดาด คือ
 พ้อทอมัด พดเกดยกด้อมเพอประโยชนคนเองจน
 เจ้าหต้อนมีใจระคอรอรันในค้ำดนา ถงหากแก
 จะพยายามทำคนให้เป็นทพอใจในเจ้าหต้อน เปน
 คนด้มควรให้เจ้าหต้อนอดย กยงมีชอคคชค
 หย่างดำบากยากเขนหยุชอหนง คือเจ้าหต้อนถอ
 ค้ำดนา โรมัน คถถก เปนคิชยมมีใจแกกดำศรัทธา
 ในพวกพ้อเยชชิต”

ฟอลคอน—“กนเกคคมาถด้วยค้ำดนาน เปน
 ค้ำดนาบรรพบุรุษของกนแท้ๆ”

เบ็ตก—“ก็จริง” เบ็ตก คอบแต่ตั้ง ๆ เท่านั้น เพราะในสมัยนั้นกำลังศาสนา ๒ นิกาย คือ โรมัน คัถลิก กับ โปรเตสแตนต์ เกิดยดขงกันที่สุด เบ็ตก ทราบหยู่ว่า ฟอลคอน แม้จะได้มา ส้มาคมหยู่กับ คน อังกฤษ เปนเวตาชำนาญ และได้ไปวัดวาของ ศาสนาที่เปลี่ยนแปลงเป็นนิกายใหม่ก็จริง แต่ใน ใจยังคงเอียงไปทางศาสนาซึ่งได้เคยอบรมมาแต่ เดกหยู่เสมอ เมื่อ เบ็ตก รัดได้หย่างหนึ่งได้เด็ก พุดเตี้ย

คืนวันนั้นเป็นเวรของ เบ็ตก ขึ้นไปเฝ้า หยู่บน คาดฟ้า แต่ ฟอลคอน เข้าไปในห้องบาหัด เอน คิวตงบนที่นอน ในไม่ช้าก็คิดเตี้ยเพ็ดตเพ็ดนหรือ จะเรียกว่าคิดใฝ่ฝันถึงตารายศและชื่อเตี้ยก็ได้ บัด นั้นฟอลคอน ได้เตรีหยู่บนหนทางอันจะนำมาซึ่งความ มั่งมอกแล้ว ตัว ฟอลคอน ก็เหมือนมนุษย์บุถุน เปนอันมากที่นับว่าเป็นคนฉลาดและเป็นคนใหญ่คน โต กต่างคือคิดคุณหารถึงทำไรที่จะได้ คิดหย่าง

นี่ เมื่อบุญมาว่าสนาสั่งให้เป็นผลสัมหมาย ก็ได้อธิบายว่า เป็นคนคาดการณ์ล่วงหน้าได้หย่างเฮกรูจกกาตะเทศะ ถ้าบุญยังไม่มาว่าสนายังไม่สั่งตรงกันข้ามกับที่คิดไว้ เขาก็ว่าคิด 'ตั้งวางหอกตางอากาศ' หรือหย่างไทๆ ก็ว่าคิดสัมบัติบา คนนี้ก็น่าหย่างนี้ ถ้าจะพูดหย่างตำนานภาษิตคิดปากคือเป็นผุ้ 'นับตักไถ่เมื่อยังไม่ได้พัก' หรือ 'ยังไม่เห็นหน้าคัตกระบอก' นั่นเอง

บัดนี้เรื่องคิดสัมบัติบาของ ฟอลคอน หรือเรื่องคัตกระบอกอะไรก็ตาม ตั้งแต่แต่ท่านจะเลิกเรียกเขา หย่างหนึ่งคือขายเนื้อทองเปเงินเหรียญได้กำไรมากมาย แล้วขายดินค้ำดยามแตกซื้อเอาดินค้ำทางแถบประเทศ มตพารา มา แต่ที่ฟอลคอนหวังได้กำไรเป็นชั้นเป็นอัน คือขายน้ำมันดินซึ่งเป็นของมาจากกรุงอังวะหลายถึงใหญ่ๆ น้ำมันดินเป็นดินค้ำซึ่งในเวถานันหายากมาก เพราะฉะนั้น จึงขายให้แก่พวกพ่อค้า อังกฤษ ได้คั่งต้องตะ

ได้ราคาดี ใครบ้างจะประคิเชรว่าที่ ฟอลคอน คิด
 บายชี้กำไรไหนไม่สมควรจะได้ แต่ขอให้คิดว่า
 ฟอลคอน ได้พยายามพาเรือแตะดินค้า ถ่วงพันทะเล
 จีนซึ่งเป็นทเดร่ายมาไกลตั้งถ้านี่ของห้าง อังกฤษ
 ห้างเพียง ๓๐๐ เต็นกว่าๆ เท่านั้น แต่ในขณะที่
 หนักความคิดของ ฟอลคอน ก็เดือนดอยเขยิบสูงขึ้น
 ไปอีก

ฟอลคอน พุดเพื่อพิมพ์ว่า “โศกตภาให้ผิด
 เป็นมงกตจริง ๆ ความเพียรความอดทนมีชัยคือ
 ความลำบากทางปวงแดง จนบัดนี้เราก็เห็นความ
 หวังจะเลิกการหากินเที่ยวเร่ร่อนได้ ชากดบัถัก
 ตลอดจนรอยแกะคดองแคตวเหมือนครั้งนั้น ความ
 หวังความตั้งใจของเราจะไม่เหตวระตายแตะได้
 เป็นชนเป็นอันชน ระเบียบการซึ่งคณะ เยชอุติ กะ
 ไว้จะแม่คำค้นหาให้ชนชาวสยามกตบใจมาถือ เป็น
 การอันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองแตะ คักคตัสทรมี่ศรีแก่
 พระคำค้นหา พระเจ้าแผ่นดินก็มีพระปรีชาดำมารถ

ตั้งกว่าพระชนมายุและชนชาติของพระองค์ เรา
จะหาทางเข้าไปรับราชการอยู่ในพระองค์ ถ้ามี
เศรษฐีผู้ร่ำรวยคนใดคนหนึ่งอุดหนุนช่วย กราบทูตแล้ว
ก็คงได้เข้ารับราชการสำเร็จ จริงซี ประเทศและ
ชนชาวด້ายามอาจจะใหญ่เป็นโตได้ ควรเวตาทิ
จะรองรับพระศาสนาหย้แล้ว ส่วนพระราชทรัพย์
ทางใต้ของแผ่นดิน รัชจักจัดการรว้งรไวก็เจริญ
การค้าขายอาจขยายออกไปได้อีก มิใช่เท่านั้น ควร
ทำทางพระราชไมตรีกับมหาภษตรียฝรั่งเศ็ด ซึ่ง
มีผู้บอกเราว่า พระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศ็ดมีพระราช
ประสงค์ที่ลุดจะประดิธถานพระศาสนา และให้
ประชาชนของพระองค์มาตงภุมิ ดำเนาอยู่ในประ-
เทศควันออก แล้วแม่ มอนิกะ ล่าวล้วย—” พอ
ฟอลคอน ออกชื่อหลุดจากปาก ก็พอดเค็ดมหลับ
แต่ในใจยังฝันคคถึงความลุด เตือนตอยค่อไปไม่
ลุดบ ด้วยอำนาจเทพดาแห่งความฝันมาเข้าสิงหย้
ใครเด้าจะคคเคียน ฟอลคอน? ใครบ้างซึ่งอาจไผ่

ผืนหย่างเช่นนี้ได้ดีๆ จะไม่ไปนอนคิดในที่นอน
ใครหนอซึ่งพระวงห้อยแต่จะให้มือขี้เถียงต้อชา จะ
ไม่ 'นับตูกไก่เมื่อยังไม่พัก' คือคิดส้มบคบา
เพราะไม่เห็นกาดข้างนำ ไม่มีเตยที่จะไม่คิด นอก
จากคนบอ ซึ่ง 'คิดนเพาะวนนี้ วนข้างนำซึ่งมัน'

ฟอดคอน กาดงผืนเพตินอวรมณ์ ก็ต้องตกใจ
คืน ด้วยได้ยินดเหมือนเปนเสียงใครคักันหย่นอก
ห้องโกตๆ การที่ฟอดคอน คิงตงตลกขนมอควา
บั้นซึ่งบั้นจูไวเดร์จเป็นเวตาชัวพริบคาเดียว ครน
แต่วักกระโดดขึ้นไปบนโต๊ะริมฝา มองไปทาง
ช่องน้อย ซึ่งข้างค่อเรือได้เจาะไว้ให้ดมเข้าใน
ห้อง ใครที่มีใจกล้าหาญยิ่งกว่า ฟอดคอน เมื่อ
มองออกไปเห็นเหตุหย่างที่ฟอดคอนเห็นห้อยเดียววน
ก็ต้องตกใจกตัวเหมือนกัน แดงอรณต้องให้เห็น
ศัพอันนำดยคดยองของ คนเรือชาติฝรั่งซึ่ง ฟอด-
คอน มีห้อยแต่คนเดียว ถูกแทงนอนกตงหย่นบคาด
ฟ้าเรือ ส่วนเบตกไม้ค้องบาดเจ็บ แต่ถูกมัดเท้า

มดมือ และฝ่ายเด็กเด็กซึ่งชอบบอ ก่าตั้งคืนให้พ
มือพวกชาว อาเซีย ซึ่งพยายามจะจับตัวไว้ เหลือบ
เห็นเท่านั้นพอจะแจ้งได้ว่าจะเกิดเหตุอะไรขึ้น

พวกกตาสักคราย กำลังจะยึดเอาเรือและ
สินค้าไว้ ด้วยในเวตากรงนั้นนำเอาไปขายในท้อง
ตลาดง่าย ไม่ต้องวิตกว่ามีใครถามข้อความเดือด
ร้อนอย่างไร อนิจจา ในหัวใจฟอลคอน เจ็บแปลบ
แต่ปลัดก็เท่าไร จวนจะถึงที่ก็มาถึงแก่ความล้มจม
อีก ซ้ำร้ายยิ่งกว่านั้น คนจะต้องเป็นอันตายด้วย
การรวิงรไวไว้หย่างดีในวางมาจะมีประโยชน์อะไร
เมื่อมาถึงความย่อยยับจนหมดสิ้น ในปลายทาง
เพราะไว้ใจหมายว่าพันธมิตรมาพาดพิงไป หย่าง
ไรก็ดีจะรอช้าอีกหน่อยหนึ่งเป็นไม่ได้ ฟอลคอน รู
นิตย์ความโศกกระหายของพวกเหล่านี้ได้ดี ถ้า
จัดการรักษาหย่างเด็ดขาดลงไปทันที ก็อาจจะ
ได้คืนอำนาจให้พวกเหล่านี้อีก ซ้ำพเจ้า
ได้กล่าวไว้ว่าตรงกลางห้องมีบันทอนเหลื่องขนาด

เด็กคงหยิ่งหงบอ ก บินนมไวเพื่อไซ ในการอาณัติ
 ตัญญา กัแต่ชอ แทจริง มีเผื่อไว้ไซ ในคราวถูก
 เงินเขาทอบจนเหมือนกรงน จึงได้บั้นจตุกไว้เต็มอ
 ถ้าเจ้าพวกเหล่านี้จับเด็กได้แล้วคงกรากเข้ามาใน
 ห้องเป้นแน่แท้ เพราะฉนั้น ฟอลคอน จึงเตรียม
 ชุดย่นร่อทำหยักขนวนป็น เอะอะคังคังจะได้จุดยง
 ขนทนต์

ถ่วงเวตาหย่างน่ากตวนำจิดคมา ได้สักครู่หนึ่ง
 ฟอลคอน ยังได้ ยินเจ้าพวกเหล่านี้ปรึกษา กันว่า
 จะคังคังทำ ให้กัปคันคกใจคันชน วจงถันออก
 มาหา หรือจะพังประคเขาไปครว่าจับควมาทนต์
 คนหนึ่งออกจะชดาตมากกกว่าเพื่อน แนะนำว่าคว
 เข้าไปจับในเวตาหัดบ เพราะถาคันเดี่ยแถว กัปคัน
 จะค่อคังจนถถึงท ขอแนะนำคเหมือนจะมีนาหนกค
 เปนทเห็นคด้วยในหม่พวกมัน เพราะเดี่ยงเจียบไป
 ในทนต์คินน ได้ย่นเดี่ยงมีเทำมันก่าถิงจะจิดการ
 ถงมือ ฟอลคอน จุกชุกชุน พวกเหล่านี้เอาชวาน

พันพั่งประทเข้ามา ฟอตคอน ก็เอาชตรอยหยักัด
ชนวน ในพริบตาเดียว พวกเหตารายก็จะถึงแก
พินาศ แต่มันเตรียมตัวสำหรับอาวุธทำตายชีวิต
หย่างร้ายแรงหยู่เหมื่อนกัน จึงจับเอาเบ็ดกรุน
ให้ไปข้างนำตรงกับกระบอกปืน ฟอตคอน แด
เหนกใจหาย มือถือชตรอยหยักัดไปส่งด้ามก้าว

“หย่าถอย ฟอตคอน หย่าเป็นห่วงถึงกันเตย
ต้องต่งชีวิตกันเตยคนหนึ่งจึงจะได้ ยิงเถิด ฟอต-
คอน ยิง จะได่กวัดไ้พวกหมาเหตารายไปเตยจาก
เรือ พอให้ไ้พวกที่เหตอหยู่หมดพิษไปบ้าง” ขณะ
นั้นหัวหน้าเจ้าเหตารายเป็นชาติจนคงจะคาดความใน
ใจของ ฟอตคอน ได้ ด้วยมัตต์หน่าว่าเขาจริง จึง
ร้องออกมามาว่า “ให้ท่าน กับคัณยอมเตยเถิด เรา
ขอตำบานว่าจะไม่ทำอันตราย จะกักตัวไว้จนกว่า
จะปล่อยให้ ชนบกไปไ้ได้พรอมທၢ်တၢ်စၢ်ຂၢ်
ແຕະເຕກຄၢ်ນၢ်”

ในเวลานั้น ออกจะเป็นการน่ากลัวแก่ ฟอล
 คอนมาก แต่เป็นครั้งที่สุด และเลือกได้ทางเดียว
 ประการหนึ่ง ฟอลคอน ทราบหยู่ว่าคนจีนไม่เป็น
 คนทวนถ่าบานเด็ดศย จึงโยนชุดทั้งเตียงกราก
 ออกไปให้จับมัดโดยดี ไม่พุดจาวว่าไรสักคำเดียว
 ต้องส่งหายและเดกมือ ถูกมัดทั้งไวบนคาคพ่าทาย
 เรือ ต่างปรับทุกซกนตามมีตามเกิด ฝ่ายเจ้าพวก
 กตาสั่งตั้งนานเป็นโจรสัตต บัดนี้ได้เป็นเจ้าของเรือ
 เอง ก็เตยงคูปวยเป็นการนตองในความมีชัย
 ของมัน

ในขณะที่ต้องส่งหายถูกมัดนอนหยูบนคาคพ่านน
 เบตก ได้พุดว่า “กักรู้สึกเดยใจแทนเพื่อนจริง
 ทัมาเป็นเช่น

ฟอลคอน—“ซงเกิดเพื่อน เดยใจไปก็เท่านั้น
 คงถึงคราวของกักรอกคอก ครวงนเป็นครั้งที่สุดตะ
 กักรไม่ได้พุดไว้แต่ก่อนหรือ ว่าจะต้องนิบหายเดย
 ตำมคริง วาต์นาของกักรจึงจะกตบมาหยูหย่างมัน

คง ก็นึกคาดใจจริงว่าจะต้องเรือแตกอีกครั้งหนึ่ง
 แต่มันจะลำบากยากเขนเปนประการไรไม่เห่นจะ
 ต้องวิตกนึก น้แม่เบ็ดก” (ถึงครงนี้ ฟอลคอน
 พุดกระซิบ) “ถ้าเราพยายามเอาไอเซือกที่มิด
 ออกไค เชื่อว่าเรายังไม่ตื่นหวงทีเดียว ไม่ซาถึง
 ต้องยามคอก ไอ้พวกนรกกงเมามายกันจนหมด
 ด้คิ”

เบ็ดก—“ยังไม่เห่นทำว่าจะดำเรจนัก บางที
 ไอ้พวกผู้ร้ายใจมพิกันเห่นำเขาไปเกิดพิษบาขณ
 มาฆ่าเราด้ยก็ไค เฮอ! เพื่อนเฮย! ก็นควรวับบาป
 เพราะกันเปนคนหยยาม ถ้าไม่เดินเต๋อกก็จะไม่เกิด
 เหตุร้ายชนลงเพยงน นเพราะกันเห่นคตนมตั้งบ
 เกือบจะแเดเห่นทำเม้องหญ่แด้ว จังไม่รวงค้ว
 ปรต๋อยให้ ไอ้พวกผู้ร้ายจับค้วเขาไปก่อนรวต้วทน”
 เบ็ดก กถ้าวโทษตนเองต่าง ๆ นานา มีความด้รว่า
 ด้ยใจหญ่เข่นนคตชอดฉน.

พวกคนเรือจับนายของมันได้แต่เข้ามิด เมื่อ
 เที่ยงกันจนเมามายแล้ว ก็พอมันเวลาด่างเมาใน
 ไม่ทันจะค่ำ ตกเวลายื่นมันเตียงใหญ่กันอีก ถ้า
 เรือกตายเปนสถานที่ประชุมของพวกบีค่าจ และ
 ส่วนที่กินเหล้าเมามายมาก ก็มีกิริยาตุกโดนคล้าย
 ถึงมากกว่ามนุษย์ แต่มันขอแปดกควรเด้าหยั
 หย่างหนึ่ง ไซ้พวกมันไม่ตอเดียนดับประมาทหรือ
 ทำร้ายคนที่มันจับไว้ ซ้ำเขาเนื้อและเหล้ามา
 เที่ยงด้วย

จนจะค่ำเจ้าเหล้าร้ายหายหน้าไปจากคาดฟ้า
 ที่ตะคนดองคน บางเมาจิดก็ไปนอน บางตงไป
 เคนตงหยูข้างต่าง คงเหลือเผ้ายามหยูบนคาดฟ้า
 ดองคน เมื่อมันเหน็ดโทษของมันนอน ในไม
 ซามันก็คองพ่ายแพ้แก่พิษเมา ดมคั่วดงกรนหยู
 บนคาดฟ้าหย่างเคมพม

เบตก กระจิบบอกกับ ฟอตคอน ว่า “ถ้ามี

ตมกตางค้ณพัดเข้ามั่งจัดตักหน้อย ใครก็ช่วยให้
เราพ้นจากความพินาศไม่ได้”

ฟอลคอนตอบว่า “จริงซี ถ้าเจ้าเชือกยังมัด
แขนมัดเท้าเราหย้หย่างนี้ เราก็ตงไปถมหยุกัน
บงตเตหย่างมิดดินค้ำเหมื่อนกัน”

ครนในเรือตังตงเจียบ และ ฟอลคอน ก็ตงหวัง
ที่จะหนีหย้แฉว รุดกว่าเด็ก บ็อบ เอามือมาถกบ่า
และกระซิบว่า “กัปตัน ซอริบ กระผมเอามือ
หลุดออกมาได้ข้างหนงแฉว”

“เก่งจริง เจ้านองแฉว เอามือตวงไปใ
กระเบ้าจะพบมิดหย้ไหนน”

เด็กบ็อบ ค่อยๆ เอามือตวงตามตงหย่างเจียบ
กริบ ไม่กระตุกกระตักตัว ในนาที่เดียงก็ไต้มิด
ขนมมา คัดเชือกที่มิดหลุดออกทุกคน

คนทงด้ามหนึ่งหย้เกือบซ่วโมง เจียหูคอยด้า-
เหนยกฟงเดียงมีเท้าพวกทไต้เมานัก ตวงค้อ
มาเมื่อแน่ใจว่าพวกผู้รายก่าตงนอนหลับตงหนงแล้ว

ฟอลคอน ได้กระซิบว่า “คุณเข้าไปในห้องของ
กันก่อนเถิด”

เมื่อหลุดเข้าไปในห้องได้ คนทั้งสามจึงค่อย
หายใจได้สะดวกหน่อย เพราะมีทางบ่อกันและ
คอสู้หายใจแฉะมือบริเวณ

ฟอลคอน พูดว่า “โอ้เห่าร้ายยังหัดบ่ ไม่
รู้ว่าเราหลุดออกมาได้ คราวหน้าเราเอาไอริยา
ต้องคนที่กำลังนอนกรนหยู่ตรงยามของมัน ผัดก
ตงทะเลได้ หรือไม่เช่นนั้นออกปากมันไว้ ไคเงยบๆ
เราก็จะปิดช่องรวางเรือปด้อยให้ ไอพวกมันทั้งกัก
ติดกับหยู่ในท้องเรือ แดงเราจึงบินให้อาณค
สัญญาชนคนบนฝั่งกคงมาช่วยเรา”

ต้องสหายคกตงกันว่าออกปากเจ้ากดาดี ที่หัดบ่
ยามได้เป็นเหมาะ จึงถือผ้าพันคอและปกคนตะ
กำมือค่อยย่องไป เดก บ็อบ ถือเชือกต้องเดินตาม
หลังมา เวदानนอากาศเงยบฉนำเดี่ยวด้อยอง ได้
ยิบแคแต่ยงนำ ซึ่งไหลกระทบหยู่ตามข้างเรือเท่านั้น

เจ้าคนยามต้องคนกำลังแม่ตั้งตั้งหุบบนคาคพ้า
 ถัดช่องรวงดินค้ำช่องใหญ่ไปประมาณหนึ่งหลา
 ต่หายทงต้องย่องผ่านช่องรวงดินค้ำมา ในอีก
 พริบตาเดียวเจ้าคนร้ายทงต้อง ก็คงหุบในเงอมมือ
 แต่ในขณะนั้นต้องซังก ฟอลคอน มีตหน้าตกคตตั้ง
 เขามือแปะบ่า เบ็ดกไว้ ด้วยได้เห็นควนพตุงชน
 มาทางช่องรวงดินค้ำกรุ่นๆ ตกตงความคิดของ
 คนทงต้องในบดินหนักงแก่ความพ่ายแพ้แก่ศัตรูอัน
 ร้ายกาจยิ่งกว่าพวกคนเรือดครร้ายหลายเท่า

“จบกัน เรา จบทเดียว ไ้พวกตคว ชเมาเอา
 ไฟเผาเรือเดี่ยวแล้ว”

ฟอลคอน เอาเท้าเขยเจ้าคนยามที่หุบโกต ร้อง
 เรียกว่า “เฮ้ย! ตกชนเร็ว ไฟไหม้เรือ” กตาด
 ทงต้องคนตนชน แมตควยงต่นควยฤทธเมา ปาก
 ยังตะโกนบอกพวกเพื่อนหุบในท้องเรือได้ ถึงจะ
 ไม่ตะโกนบอกก็ไม่จำเป็น ด้วยในเวदानันเจ้าพวก
 หุบในท้องเรือถูกควนเข้าปากตาจนอ้าแตะเบ็ดไม่

ซัน ต่างพากันร้องโวยวายแย่งกันขึ้นบันได ย้ำ
 เหยียบเจ้าพวกเพื่อนที่มีกำลังอ่อนกว่า แซกแซงกัน
 ซันมา ตัวใครก็ตัวใครไม่ช่วยเหลื่อกัน เรื่อง
 พรรณเจ้าพวกใจบีบคั้นเป็นซันมากกว่าคน ครั้น
 มาถึงบนคานาฟ้าดี เจ้าพวกขลาดตาขาวหมดที่พึ่งก็
 ต้มความทุกข์จิตของมัน พวกมันคุกเข่าตบตรงหน้า
 กบป็นของมัน ร้องครวญครางอ่อนวอนให้ช่วย

“ ม้วนผ้าใบให้หมด—หีบกระเบื้อง—เปิดถึง
 น้ำเร็ว ” ฟอลคอน ได้ออกคำสั่งดังนั้น เจ้าพวกเหต่า
 นกทำตามคำสั่งหย่างว่องไวทันที แต่ไม่เป็นผล
 หย่างไร ควนก็ยงพดุงๆ เป็นดีด้าจัดหน้าซันทุกท
 จนมีเปลวไฟแถบซันมา

ฟอลคอน ร้องว่า “ ไม่ได้การแล้ว ไฟติดถึง
 นามัน ”

“ ดงเรอบค ”

เจ้าพวกเหต่ามันตกใจกลัวยั้งตตั้งหยุ่งูใหญ่
 ไม่อาจจัดการหย่างไร ครั้นบางคนได้ดีดีว่า ถ้า

เขามีมือไปทางช่องข้างเรือสองสามช่อง ซึ่งมีน้ำมันดีไฟลุกโหดพุ่งออกมา ส่วนที่แห่งหนึ่งจะเห็นการนำถังคัสของแฉ่นอนมาก คือคนในเรือหลายคนพยายามว่ายน้ำไปถึงเรือบดซึ่งกำลังจะเข้าฝั่ง ขณะผ่านมาถึงตรงช่องข้างเรือใหญ่สองช่อง ก็มีน้ำมันดีถูกเป่าไฟพุ่งใส่ต้อออกมา หย่างแรงทั้งสองช่อง ดูประหนึ่งว่า เวรที่พวกเหต่านนได้ทำชั่วร้ายเอาไว้ เกรงว่ามันจะหนีพ้นโทษที่ควรรับไป จึงบันดาลพ่นไฟออกมาพ่น พวกในเรือถูกไฟดวงร้องกรีดกราดทนไม่ไหว ทุรนทุรายหมายให้พ่นทรมาน พวกมันโชนตงน้ำไป

ฟอลคอน นนฮาศรัย เบดก และ เดก บ็อบ ช่วยกันลากเสากระโดงเส้าหนึ่งตงไปข้างเรือพ้นเขตคัทเปดวไฟซึ่งกำลังคิดมากจนจะแถบไปถึงได้ คนทั้งสามค่อยค้ายตงข้างเรือ โดยคนที่เหลืออยู่บนเรือไม่แฉเห็น เขาตัวผูกเข้ากับเสากระโดง พยายามว่ายน้ำเข้าหาฝั่งแฉ้วน มตพารา เตมกำลัง

ไต่สักร์ ฟอลคอน เห็นนามันตูดต้อมเรือแดง
ก็พูดขึ้นว่า “ขอบคุณพระ เกือบไป ข้าอีกนิดเป็น
เสร็จ ช่วยกันตรงเข้าฝั่งจนสุดกำลังเกิด” เวตา
นมมตมพัดเข้าฝั่งหย่างกตา เพราะฉนั้น คนทง
ตามแม่อาจชันฝั่งได้ จะไม่บาดเจ็บฟกซ้ำบังเป็น
ไม่มี ขณะ ฟอลคอน พุดหุ่ย ได้ยินเดียงดังดังนั้น
หวนไหว คือดินปืนในเรือระเบิดขึ้น ทำตายเรือ
แตกตเอียดเป็นชนแตกชนน้อยนับตงพัน ชนหนง
ปลิวมากระทบคี่ระชะ ฟอลคอน เข้าเคมแรงจนตบ
ไป เคราะหัดคนทงตามผูกมัดตัวไว้กับเต่า มีฉนั้น
ฟอลคอน ก็คงถึงแก่ความตายหย่างแน่แท้ แต่ฉนั้น
มช่วยพัดเข้าหาฝั่ง และด้วยความอดทนของเบตง
และเดก บือบ ออกแรงกำลังแทบว่าจะเกินความ
สามารถของมนุษย์ธรรมดา ช่วยกันประคอง
คี่ระชะ ฟอลคอน ไว้พ้นน้ำหุ่ยเด่มอ จนมาถึงฝั่งได้

บทสิบ

เคราะห์ร้ายถึงที่สุดแต่ก็เริ่มเคราะห์หัดเริ่ม

ฟอดคอน นอนแผ่ต้นส้มฤดูหีบบนหาดชายเกือบ
หัวโหม่ง ครนพ่นตักตักขุ่นนึ่ง เขามือทาบหน้า
ผากคดถึงมองตรอบตัว ดุจจะวัดกึ่งเหตุการณ์
ด่วงมา เมื่อแต่ไปเห็นดำเรือจมนำหน้าและน้ำมัน
ยังถูกเป็นควันดำพุ่ง ๆ หยุ่ ฟอดคอน ก็พูดอ้อย ๆ
ว่า “ก้นต้มจมนอก” แดวมหน้าชนคเหมือนจะ
น็อกโรชันได้ พูดเพิ่มเติมว่า “ทำใจชนไวเกิด
เบตก เรือแตกครึ่งที่ดำเป็นครึ่งดี ตงแดนตอ
ไปไซควาต์นาของกันคงตงมนละ ก็ไม่เคราะห์ดี
หยุ่หรือ เมื่อไอพวกผิวดำไม่ทำร้ายเรา?”

เบตก—“นับว่าค้อยยังชว เมื่อรอดขั้นคราย
ร้ายแรงมาได้ตงน”

ฟอดคอน—“ก็หย่างนนั้น และเพราะเพื่อนทำ
คุณปราบหนทางของกันให้ราบเรียบไวให้มชยใน

คราวหน้า เพราะกันมาคราวนี้ไม่ได้เอาไข่ใส่ตะกร้า
 ไข่จันทดตัว คชิว” ฟอลคอนพูดพาดๆ เขามือ
 ตึงไปในเสื้อขนใน แต่กลับทำหน้าคนตกใจตต
 ดงทันที เข้มมือออกมาราวกับถูกแมงตบป้องค้อย
 เบ่งวาจาว่า “หายไปแล้ว เบตก ครองกันตม
 จริง” ครั้นเห็นเบตกตกคตังไม่ทราบเรื่อง ก็พูด
 ว่า “ตมตพกหายไปแล้ว ในนามคตวชนเงนทพอ
 คตเมืองสทรวัด ๒,๐๐๐ เกราน—๒,๐๐๐ เกราน ทง
 เนอทงคตวทนหยเทานน” แต่วรองให้ต้อนดวย
 คตวททรมนตย เปนครงแรกท ฟอลคอน ร้องให้
 เบตก ปตอบ—“เตยหายเปครวอนหน้า ทอมนต
 มาก แต่คตวรตคตงครวอกอนทแกคตอต้อตทนไว
 ได้ เรยงมอายหน่มแน่มไม่มีโรคภยวรงกายบร
 บรณดตมปรกกรน มอานาจพอจะคตอต้อคตวคตว
 ชคตของชงเปนเหมอนภเชาชวรงหน้าให้ทตตงคต
 ทนทงแห่งคตวตวตคตมคตวเจรณยได้”

ฟอลคอน ได้สติ—“เบ็ดก จริงของแก จะ
มาท้อใจทอคอดยหย่างนี้ไม่สมควร แก่ดกผู้ชาย
หย่างตัวกั้น นีเรือแตกครั้งที่ดำหย่างหนักไว้
ครวณเคราะห์ร้ายจะเป็ดยนรปกตายเป็นเคราะห์ดี
แน่นอนละ เพราะเคราะห์ร้ายถึงที่สุดแล้วกัเริ่ม
เคราะห์ดีมีเจริญ”

เบ็ดก — “คอนต์แคนคั้น ฟอลคอน กดับเป็น
เหมือนหย่างเดิมแล้ว นีแนโศกตาไม่ตั้งเราที่
เดียว” (พตางเอามือชไปที่กระท่อมเดกหลังหนึ่ง
ห่างจากทะเลไปไม่กี่กอน) “พักเดียดักครู่ พอ
หตบกำบังพายซึ่งกาดงมีมาหยเดียวนได้ แล้วจะ
ไปเตรียมการยในวนพรงนคอไป”

ครนมาถึงยงที่จะพัก ซึ่ง เบ็ดก เข้าใจว่ากระ-
ท่อม กัเห็นเป็นถ้ำคิตา เดิมคงสร้างขึ้นไว้เป็นอาศรม
สำหรับโยคินพราหมณ์ แต่เห็นว่าเป็นที่หตบบังพาย
ซึ่งกาดงมีมาได้ดี คนทงดำมกัตมควนอน เบ็ดก
แตะเดก บือบ นอนหตบก่อน ฝ่าย ฟอลคอน มีเหตุ

ผลอันสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งจะดีมีความในคืนนั้นไม่ได้เลย ฟอลคอนได้เคยบอกเมื่อต่อมาภายหลังว่า ในคืนวันนั้นจะได้หลับหรือหลับ ๆ ตื่น ๆ ก็พูดไม่ถูก และทนหลับในถ้ำนานกว่า ๒ ชั่วโมงไม่ได้ เพราะเมื่อ เบดก ตื่นขึ้นในเวลาดึกเข้าครัวเห็นเพื่อนหายไป ก็ออกไปตามหา ฟอลคอน เดิร์กดับไปกลับมาโดยเร็วหยับนหาดชาย กำลังคิดอะไรแฉ่งหนึ่ง หาได้รู้ดีกว่า เบดก เดิร์กเข้ามาหาไม่ จน เบดก เข้าไปจับแขนไว้พูดว่า “คอนส์แตนต์นี่ทำไมไม่ปด้อยใจให้หน่วงเอาทุกขถึงเรื่องเคราะห์ร้ายชั่วคราวมาเป็นอารมณ์ทีเดียว?”

ฟอลคอน แแต่ดงกริยาเป็นที่รำคาญ ด้วยมาทำเรื่องซึ่งกำลังคิดดำเนิรหย้เรื่อยให้ซึ่งก็แต่ดี ตอบออกไปอย่างรวดเร็วว่า “เบดก แก่เข้าใจผิด กันเด็กคิดเรื่องที่เป็นมาแต่เดี๋ยแต่ไร”

เบดก—“ดีทีเดียว กำลังขมกเขม่นตั้งมานะ สำหรับการย้งข้างนำ และคริตรองหาทางให้หลุด

ความลำบากในเวदान์ไป ก็นึกคิดเช่นนั้นเหมือนกัน
 แก่ของจำไว้ว่า ทรัพย์สินสมบัติส่วนของกันยังหวั
 บิบริรณไม่เสียหายอะไร เพราะฉะนั้น ขอให้เราไป
 ถึงเมือง สู่หรัค และได้พบกับคนทुरुจกเถิด คงหา
 ทางกลับไปเมือง อังกฤษ ได้ง่าย”

ฟอลคอน—“กลับไปเมือง อังกฤษ?”

เบตก—“หย่างนั้นซี คราวนี้เป็นกตบบ้าน
 เพราะหย่างไรต้องเข้าเวदान์คงหมดมานะ จะหวัง
 เอาชนะให้ร้ายรวยในห้วงมหาสมุทรไม่ได้แล้ว”

ขณะนั้น ฟอลคอน ดมคา โปตงคุดจะอะไรเข้าถึง
 มีกริยากระตือรือร้นจนเพื่อนตกใจ เพราะพูดว่า
 “เบตก กลับไปบ้านเมืองแกเถิด บางทีความรัก
 ซึ่งความสูงเจริญจะคอยทำรอกหยุดที่นั่นแล้ว ส่วน
 ตัวกันจะได้ดื่มจันในวงข้างน้ากทางควนออกตนเอง
 วาสนาคบแต่งมาหย่างนั้น”

เบตก—“วาสนา ฮือ! เพื่อน นินักหย่างไร
 เกิดมาถ้อตางเตงชนเดยวณ? เด็กกนทเถิดเรอง

วาทนา จะดิษฐ์ไปภายหน้ามันอาศัยความมีใจ
หนักแน่นต่างหาก”

ฟอตคอน—“ข้า พังก่อน เมื่อคืนนอนหลับ
ในถ้ำ รู้สึกว่าหัดบ๊ว ๆ คั้น ๆ กำตึงคืดถึงเรื่องที
ต๋วงมาแต่แฉะเรื่องในภายหน้า คต้าย ๆ กับกันจะ
คตัมผน ทนโคหนนคเหมือนทพนดิน มีแสงสว่างขาว
ปนเงินยวงพุ่งชนมา รวมปนกดุ่มใหญ่พู่หย่าง
ไฟพเนียง ต๋วงไปเคมคหาแฉะแผ่สำรอกออกไป
รอบข้างตงหตายตีบเต้น กำตึงกันจ๋องคก็บังเกิด
อัศจรรย์มีคนเฒ่าก้าวออกจากไฟพเนียงมาต๋องต๋าม
ก้าว ต๋รวมเลื่องตงามหย่างกษัตริย์ควันออก รูป
ตักษณะกต๋อมเกตวได้ต๋วงทำให้กนหนักถึงรูปเทวดา
ซึ่งบรรพบุรุษของชาติกันได้ต๋ตักไว้ กนต๋ตุงตักใจ
แต่รู้สึกขุ่มซันใจซาบซาบไปทั่วทุกขุมชน กราก
ตงคูกเขำร๋องถามว่า ‘ท่านซึ่งมีรูปเงาตังเทวดามี
ความประสงค์จำนงหมายประการไร จึงปรากฏ
รูปให้ข้าพเจ้า คือ ฟอตคอน ผู้ถึงแก่ความต๋มจม

แล้วถ้าผมคงเห็นดังนี้? พอฉันพุดพุดปากไปก็ให้
 ชนตุ่มมีความกดตัวทักตาไต่ถามผูนชนก่อน ผูน
 จ้องมองตจวกันหย่างกรณา จะเทียบมารดา
 มองดูบุตรหัวปีด้วยความรักก็งามไม่เท่าถึง ได้
 ตอบว่า—

“มาขทางให้เจกดับไปณะที่ซึ่งเจ้ามา ถูก
 เขย! หย่ารือให้ชาแมดักครุ เพราะในประเทค
 ดยามนั้นแหตะ เจ้าจะมีวาดนามความเจริญไป
 ภายหน้า”

เบดก ซัดคอ—“ฮือ! ไผ่บัน—ผันไป เห็นอย
 อ่อนแตะคิดมันมากไปเอง” แดวหัวเราะถามว่า
 “ได้บอกท่านผู้เฒ่าหรือเปด่าว่า ในเมืองนนเองท
 แกโคนเคระหึรายมา? หรือข้อดำคณุอีกข้อหนึ่ง
 ท่านผู้เฒ่าได้บอกหรือเปด่าว่าจะกดับไปได้อีกโดย
 ประการไร?”

ฟอลคอน ไม่เอาหฟังคำซัดคอของ เบดก เถ่า
 เรือยไปว่า “เมอกนไดยนเท่านกคกใจคณ. แต่

รูปแต่เดียงนั้นเข้าไปฝังหยู่ในใจ จนนอนต่อไป
ไม่ได้ จึงตกซนออกมาทันที ตรึกตรองหาทาง
ประคิบที่ตามที่ตั้งจะได้หย่างไรบ้าง ด้วยกันถือว่า
ที่ตั้งมาก็คือให้ใช้สติปัญญาคน ไม่ใช่อื่น”

“เบตก—“ฮือ!”

ฟอลคอน—“หย่าเพื่อน หย่าเพิกเยาะเย้ย ดูสิ
เห็นไหมเต่า? ในเวदानุมนัยยังช่วย” ฟอลคอน
เขามือเกาะไหล่ดำหยา อีกข้างหนึ่งเข้าไปที่ตั้งดำ ๆ
ซึ่งคิดหยู่ที่เต่า ดูเหมือนเต่าเดียวกันกับที่เกาะเขา
มาหามั่ง เบตก มองไปทางทิศ ในทันใดก็เกือบ
จะเซื่อตางเหมือนหย่าง ฟอลคอน เพราะตั้งที่เห็น
คือส้มุดปก ซึ่งผู้เจาของมีความเดี่ยออกเดี่ยใจ
มากเมื่อหายไป

เบตก พูดว่า “อัศจรรย์จริง ๆ เคะระหัดมาก”

ฟอลคอน—“ยังกว่านั้น นี่เป็นเพราะบุญ
วาदानุช่วยด้วย” พตางเบตดส้มุดปกออกดู เห็น
ตวงฎกาซนเงิน ๒,๐๐๐ เคะราน์หยู่ในนพไม่บุดตาย

อันตรายอย่างไร ด้วยหนึ่งในสี่มุดหุ้มไว้แน่นหนา ฟอลคอน กำตังค์ใจ พุดต่อไปว่า “ถ้าเราจะแบ่งเงินทำการรุกศตเดี่ยบ้าง จะได้เป็นเครื่องพดักแก่ววดตาและโชคตาให้โปรดเรา”

เบตง—“ก็เป็นการเจตนาดีของเพื่อน และต่อไปถ้ายังคิดหยาบๆ นี้ ก็คงมีเวตาและโอกาสจัดการตามที่เจตนาไว้ได้ แต่ในเวตาณนี้ยังไม่หมดกำตังจนถึงตาย ก็ควรไปหาที่อาศัยเดี่ยชั่วคราวก่อน เพราะฉนั้น ให้เรารับไปเมือง โค เดี่ยทันที ไปตามทางพบผดหมากรากไม้หรืออาศัยร้าง แล้วไปพดางกัเดี่ยกัน”

ฟอลคอน—“แนะนำเก่งมากเหมาะแก่การย”
ด้วย ฟอลคอน รุดักท่องออกหิวๆ แล้วขมื่อไปตามฝั่ง “โน้นแน่ ถัดไปโน้นคงเป็นปากน้ำเตก ซึ่งแบ่งเกาะกับแผ่นดิน”

เมื่อตกตงกันก็กัตบมาปลุกเดก บ็อบ ให้ตนชนเดี่ยคนทั้งด้ามก็ออกเดรี่เดี่ยฝั่งตรงไปทางเมือง

โค ไปได้ยังไม่ทันถึงหนึ่งไมล์ ก็เห็นคนเดินเข้ามาหาคนหนึ่ง ฟอดคอนร้องขึ้นว่า “บุญจริง ถ้าทำให้เจ้าหมอนั้นเข้าใจภาษาเราได้ คงนำเราไปพบที่มีคนอยู่ หรืออย่างน้อยไปที่ตำราหรือบ่อพอให้ตีมันใจบ้าง”

เบ็ดก—“เคราะห์ดีมาก” ครั้นเข้ามาใกล้ชายฉุนน เบ็ดก เบ็ดย่นเสียงพูดอย่างเดี่ยวใจว่า “ตายจริง เกตอเอ๋ย ชำรายน่าทแะยิ่งกว่าเราอีก หมอคนน” ขอนกเป็นจริงคงเห็นแจ่งหยท รูปร่างของฉุนน แมเป็นคนอ้วนแะสูงกว่าคนชาวอาเซี่ย หย่างสามัญ แต่กริยาทแะไรไซเซ เตื่อผ้าที่นุ่งห่มน้อยไม่พอ คิวเบี่ยกนา แะหน้าตาเหี่ยวแห้ง แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ซึ่งได้รับทุกขัทรมานมาใหม่ ๆ

ฟอดคอนพูดว่า “ถกของแก เบ็ดก คงเป็นคนเรือแตกที่ไหนคนหนึ่ง เอ๊ะ ดชิ มาจากกรุงสยามด้วย” (พตางขมอไปทศัระชะชายคนน

ด้วยคดีสมทรวงมหาดไทย) “หย่างชนชวมเพอน
 พอปรับทุกขพูดกันถกคนหนึ่งตะ” พอเข้ามาใกล้
 กันประมาณสักหนึ่งหตา ฟอลคอน จะร้องทัก
 แต่ชาวสยามผู้นั้น ดูเหมือนยังตั้งศัຍหุ่ว่าฝรั่งสำม
 คนจะมาตีมาร้ายหย่างไรยังไม่ทราบแน่ ก็ตกใจ
 คุกเข่าพูดเป็นภาษาไทยอ่อนวอนว่า “ขอท่านได้
 กรุณาแก้สัดวญยากเกิดด้วยเรือแตกมา”

ฟอลคอน ตอบเป็นสำนวนภาษาไทยว่า “พี่,
 ท่านไม่บังคับควรถ่อมตัวตงคุกเข่า เชิญเบ็ดขันเกิด
 เพราะพวกข้าพเจ้าก็รับทุกขถกเรือแตกเหมือนเช่น
 ท่าน นับว่าเป็นสัดหายร่วมทุกขด้วยกัน”

ความตื้นตันจิตใจของชาวสยาม เมื่อได้ยิน
 คำพูดภาษาคคนดงนี้ เหลือจะอธิบายได้ถุก ชาย
 แปรตหน้าคนหนึ่ง เรือแตกพัดตมาหย่นบนฝั่งเมือง
 ต่างประเทศ มาพบฝรั่งเข้าทันที เข้าใจว่าเป็น
 ชาติไปรตเกส ซึ่งชาวควนออกทงต้นกถัดวถานว่า
 เป็นชาติดุร้าย และหมคหนทางจะพูดภาษากันให้

เข้าใจ ตกใจกลัวว่าจะจับตัวไปขายเป็นทาส ถึง
กับคุกเข่าตบอ้อนวอน ดังนี้ เมื่อ ฟอลคอน ตอบ
เป็นภาษาไทยและเชื้อเชิญโดยดีตั้งสหาย ท่านผู้
ก็ตกตั่งและดีใจเอามือกอดเข้าร้องไห้ ครั้นเมื่อ
ตักขึ้นแล้ว ฟอลคอนได้ถามว่าเหตุผลประการไร
จึงได้มารับทุกขดังนี้ ท่านผู้ตอบว่า ขอ พระ
นายไวย เป็นขุนนางสยาม ก่อนน่านหทัยเดือน
พระเจ้าแผ่นดินโปรดให้เป็นราชทูต ไปเจริญทาง
พระราชไมตรียังสำนักพระเจ้า โสโธมอน กษัตริย์
กรุง อิหร่าน ในสมัยนั้น เวตชากลับเรือโดนหิน
โสโครกเข้าไปในเวตจากกลางคืน คนในเรือคเหื่อนมี
แต่ท่านผู้คนเดียวที่รอดชีวิตมาได้ แล้วท่านขุน
นางก็พูดต่อไปว่า “เวตชาง่าอาเภทให้ข้าพเจ้า
เคราะห์ร้ายได้ทุกขจริงๆ แต่เขาว่าวาสนายังไม่
สิ้น คนใจให้มาพบพวกท่านซึ่งเป็นผู้ใดทุกขเหมือน
กับข้าพเจ้าและพูดภาษาข้าพเจ้าได้ด้วย ให้มีความ
เมตตา ”

ฟอลคอน ตอบว่า “ท่านพูดก็ถูกต้องได้มาพบ
ประมุขซึ่งเป็นสหายมีความดั่งด้านเห็นความทุกข์ท่าน
บัดนี้พวกข้าพเจ้ากำลังจะไปเมือง โค ของโปรตุ-
เกส อยู่ห่างจากนี้ไม่ไกลนัก”

พระนายไว—“ข้าพเจ้าเห็นจะไม่กล้าตามพวก
ท่านไปได้ เพราะไม่มีอำนาจหรือทรัพย์สินมบัติ
หย่างไร ทั้งไม่ได้นับถือพระของพวก คริสต์คิง ด้วย
ยังไม่กล้าเข้าไปในเมืองของ โปรตุเกส ซึ่งเป็นพวก
ศรัทธาเดียว” ที่พระนายไว พูดดังนี้ เพราะได้
ยินเรื่อง อินกวิชัน^(๑) และความทารุณของพวก
โปรตุเกส ซึ่งทำร้ายพวกชาวควีนออกที่มิได้
นับถือศาสนา คริสต์คิง

ฟอลคอน ยิ้มเมื่อเห็นท่านขุนนางไทมีความกตัญ
ตอบว่า “คุณพระนายไม่คงวิตก ไปด้วยได้
ถึงท่านจะเป็นคนต่างศาสนาแต่ไรทรัพย์สิน แต่พวก

(๑) Inquisition ศาลศาสนาสำหรับทำโทษคนที่กล่าวหาจารย์
แก่ศาสนา ดูเชิงอรรถบนเทิ่งทศวารเล่มหนึ่ง หน้า ๑๒๕

ข้าพเจ้าเป็นคน คริสต์ตัง มีเงินทอง พอจะซื้อเรือ
พาเราทั้งหมดกลับไปเมืองไทได้”

พระนายไวย ค่อยบั้นเทาความทุกข์ พูดว่า
“ตามใจท่านแต่จะเห็นควร ขอให้ตัดขอครอด
ฝั่งกลับไปถึงกรุงเถิด ข้าพเจ้าจะตอบแทนคุณท่าน
ด้วยเป็นผู้นำนางแต่มัทธพยหุย”

ฟอลคอน—“เรื่องตอบแทนคุณ ก็ตัดแล้วแต่
คุณพระนายจะโปรด แต่ในเวदानองข้าพเจ้าจะ
กำดงตกทุกข์ได้ยากเพียงไร ก็ยังพอจะช่วยเหลือ
ผู้ซึ่งมัทธพยหุยกว่าข้าพเจ้าได้”

ครั้นแล้วได้ตกลงกันว่า ถ้ามีใครไต่ถาม ให้
พระนายไวย ตอบว่าเป็นคนใช้ของคน คริสต์ตัง เพื่อ
ป้องกันไม่ให้มภัยอันตราย แต่แล้วก็พากันออกเดิน
ไปยังเมืองของ ไพรตฤกษ์ เติร์มาได้สองวันกับ
สองคืน ในรวางทางฮาศรัยนอนตามถ้ำมาแต่ใน
ป่ากินผลไม้เป็นอาหาร ก็ถึงเมือง สัตต์เสตติ เป็น
เมืองตังหุยตรงข้ามกับเมือง โค มาถึงเมืองนี้ไต่

บอกว่าเป็นคนเรือแตก ต้องการจะข้ามไปเมือง
โนน เพราะมีเพื่อนฝูงหยาทนน ชาวเมือง สัตว์เดรัจฉาน
จึงให้ทานเตียงคหิณะเมืองนนคนหนึ่ง

รุ่งเช้าตงเรือข้ามไปเมือง โคน มีเจ้าพนักงาน
ในเมือง สัตว์เดรัจฉาน คุมไปด้วย เจ้าพนักงานผู้หนึ่ง
ผู้ก่อเหตุจกัระเหตุนให้ ฟอลคอน กับพวกตั้งเรื่อง
กันเดี่ยกลงกัน เพราะมาถึงเมือง โคน เจ้าพนักงาน
งารพาตัวไปหาเจ้านาที่หน้ที่ พ้องหา ฟอลคอน
กับพวกหย่างร้ายแรงว่าเป็นคนจรไม่มีหลักแห่ง
แตะเปน เทรคิก นอกค้ำฉนา ฟอลคอด กับพวกก็
จะต้องถูกเอาตัวไปขังไว้ในคุกมืด แล้วคงส่งไป
ค้ำต อินทวิดิชัน อีกที่หนึ่ง แต่ ฟอลคอน ได้ออก
ข้อพ้อคำ ไปรคูกุเถส โคน ๆ หตายคน ซึ่งเคยค้าขาย
กับตนในกรุงสยาม ครั้นเจ้านาที่พาพวกพ้อคำมา
คคัว จำ ฟอลคอนแตะ เบตกได้ เขาจึงปด้อย
ตัวรอดมา ข่าพ้อคำคนหนึ่งทราบจาก ฟอลคอน
ว่ามีคควฎิกาชินเอาเงินจากพ้อคำในสถานี่ใหญ่ของ

อังกฤษ ในประเทศ อินเดีย เปนจำนวนเงิน ๒,๐๐๐
 เคราน์ จึงขอเปนนายหน้าจัดการให้ ในขณะที่
 ฟอดคอน ต้องรอคอยอยู่ในเมือง จนกว่าจะซื้อ
 และครบแต่งเรือเสร็จ พ่อค้าคนนั้นอนุญาตให้พัก
 อาศัยอยู่ในบ้านของคน

แม้ ฟอดคอน ประสงค์โชคแตกภูิก้าเป็ดียนเปน
 ตัวเงินได้ ในวันแรกหรือวันที่สองซึ่งมาถึงเมือง
 และซื้อเรือใบขนาดเตกโตตาหนึ่ง แต่ก็ต้องรอหุ่ย
 ในเมืองคงเดือน กว่าจะครบแต่งเรือไปทะเลได้ ใน
 รวางยังหุ่ยในเมือง ประจวบกับเวตามัพิชัฒมโกษ
 หย่างสำคัญแห่แหนกันในคำสอนของ โรมันคัถติก
 การเห็น เกือบทำให้สองต๋หายบาดหมางกันชน
 เพราะเรื่องคำสอนต่างฝ่ายเฉย ๆ กันมานานก็ถับ
 มากิตชน มีความเห็นในเรื่องแห่แหนตรงกันข้าม
 แต่กัถเหมือนผิดด้วยกันทั้งคั ฝ่ายเบตกชาตอังกฤษ
 คณะ บัวิคิน ดถกตทชน แทบเกลียดเอาทเดียว
 ด้วยแต่เตกมากัได้รับคำตั้งสอนให้ดถกเยาะเย้ย

คำสั่งที่ทึ่เก๋า คือ นิกายโรมันคัถดิก อิกฝ่าย
หนึ่ง ฟอลคอน ชาติ กริก ตังแต่เปนเดกโตมาก็
ซ่องเด่พหยักับพวกกดาตั้งซึ่งเฉย ๆ ไม่ถื่อคำสั่งนา
อไร ถึงจะถื่อก็คงเปนคำสั่งนาในนิกายที่ตังใหม่คือ
โปรเตสตันต์ เมื่อได้เห็นพิชี่แท้แตะความสง่าของ
คำสั่งนาภายนอกเหล่านี ในใจก็หวนรติกลงไปว่าตน
ได้บวณเบี่ยนพระวงหยัแต่การโตกหย่างเดียวมานาน
หลายปีแล้ว นึกโทษตนเองที่ตัมคำสั่งตั้ง่อนซึ่งเคย
ฟังมาตังแต่เดกเดี่ย บางที ฟอลคอน จะนึกถึง
ความหวังความประดั่งคั แตะรูปการซึ่งบาคัหดวง
ทอมัด ได้เคยคิดเคยพุดหยั แตะนึกถึงความตั้งใจ
หมายกุดตของคุณหญิง มอนิกะ ซึ่งเห็นว่าควร
ให้ไม้กางเขนของพระ คริสโต มา ประคิถ์ถานหยั
ทุก ๆ เมือง ซักของพระคำสั่งนาขึ้นทุก ๆ บัอมหอ
คอย แตะปลุกศรัทธาตงในใจของมหาชนทาง
ประเทศศวัน์นอกทุก ๆ คน

ต้องดีหยาถกาดงย่นหยทรเบียงบาน เมื่อแท้ม
 กระทบวดยดยาวของบาศ์หดวงผ่านมาทางนน เบ็ดก
 มองค ฟอลคคอนเบ็ดเครื่องคดมคั้ระชะออก แดะกัม
 คิวตงควยความนบถอ ประการหนง เบ็ดกเชอมาก
 กว่าตั้งคั้ยว่า ฟอลคคอนคงหวนรตักถึงความเก่า ไซ้
 เทานน ความรตักเชอถอเวอองตางนหมคคชงมคค
 หยุไ้ถันคานของดีหยาถกคกตบพนชนอก เบ็ดก
 ฅวยแซนเพอญไ้ แดะพดหย่างรำคานใจว่า “ซี!
 ออกไปจากไ้เรอองโกหกกันนเด็ยถิด ไ้เครื่อง
 ประคั้บชองเกีชองปตอมเหต่านเอามา อวดอไรกัน
 หมันไ้พดก เหนแเดวรตักกคตนจรง ๆ”

ฟอลคคอน กาดังเดอมไ้เพดนถัดคัง ร้องชนว่า
 “เบ็ดก แกไ้ไม่ควรพดหดบหดค้อตั้งชองคักคดถั้ทริ”
 แดะวถถวไ้ครทเด็รผ่านมาจะไ้คยนค้ำพดชองเพอญ
 จังพดเด็อนว่า “ขอถิดเพอญ หย่าไ้พวกพ้อ
 บาศ์หดวงไ้คยนค้ำทแกพด ในเมือง โคไ้ไม้ไซ้ถึน
 ถึงกบเด็ยชวคทเด็ยว”

เบ็ตก คันทุง—“นี่แกยิงจะให้ก้นนับถือพวก
บาทศหดวงคร้ายใจยักษ์หย้ออีกหรือ?”

ฟอลคอน กระซิบ “ค่อยๆ เบ็ตก ผู้แทนพระ
เจ้าวนา จะรวบรวมเครื่องแต่งตัวอย่างไรก็ตาม หรือ
ถือนิกายไหนก็ตาม ควรแสดงความเคารพนับถือ
เต็มอ ท่านพวกพ่อบาทศหดวงในเมืองโค ก็เปรียบ
เหมือนนบิคาเขียนคัมภีร์ดวงให้ดี ทำการรุนแรงก็
เพื่อให้เป็นประโยชน์ ในที่สุด” (ถึงตรงนี้ ฟอลคอน
พูดอย่างมีศรัทธาท่าแข็ง) “ซึ่งจะคงแตกเป็ดย่น
กับพวกคนุษยพวกถ่อผด่าง คงตาน ก็ยังมีราคาถูก
กับที่จะไต่ยกไม้กางเขนมาประดิษฐ์ถานหยู่ทุกๆ หัว
เมืองในควนออก ”

เบ็ตก ตกใจในศรัทธาท่าอย่างรุนแรงของสหาย
ก็พูดว่า “ฟอลคอน ทำไม่ได้ เรืองแฉ้วในใจแก
รวงให้ดี ถูกดวงถ่อด้วยอวดเครื่องเพชรพลอย
วูปวามเตะ โทหกให้หดงเชื่อเสียแล้ว ”

ฟอลคอน—“จะออกไขว่คว้าไปไหน
ก็ตรง—ทำพิธีของอะไรก็ตาม ได้ปกครองดูแลวิญ
ญาณและใจของมนุษย์มาตั้งแต่ไร ก็ด้วยพิธีดังนี้
และตัวอย่างซึ่งพวกพ่อบาค่หดวงได้ประพฤติเป็น
พรหมจรรย์ ท่านผู้ศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้ จะเป็นผู้รวบรวม
รวมมนุษย์ในศวันออกนับเป็น ล้าน ๆ มาหุ้ยในร่ม
ธงของพระ คริสต์โต”

เบ็ตก—“รวบรวมเอาบุญกุศลของกษัตริย์ประเทศ
อินเดีย ให้หุ้ยในกำมือ หย่างเดียวกับที่ไปฉังราว
เอามาจากประเทศ เมกซีโก และประเทศ พิรุ
กระมัง ฟอลคอน เอ๋ย พันแผ่นดินอันอุดมด้วย
ทรัพย์และทองพระคตังของพระราชาค่างหาก ซึ่ง
พวกเหล่านี้ได้ออกหาได้ ไม่ใช่เรื่องกตัญญูคนให้
มาถือค่าต๋นาคอก ชาวยุโรปซึ่งเป็นหัวหน้ายอมงด
ชีวิตใครบางเมื่อมาทางขวางหน้าไว้ เป็ดำเคย
เหมือนกับพวกศิษย์พระ มหหมัด แต่ก่ดัจริศน้อย
กว่าพวกศิษย์พระ มหหมัด เพราะเห็นแก่ทรัพย์ตม-

บัดมากกว่าเรื่องกตัญญูใจคนให้มาถือศาสนา ซึ่ง
 พวกโปรตุเกสเหตุดำเนินกทัพโยธาพากันแห่มาประ-
 เทศต่าง ๆ มือนองถือดาพ อิกมือนองถือคัมภีร์
 ไบเบิ้ล บขาชวดพวกคนนับด้วยจำนวนพันไว้ได้
 เงาแห่งพระคัมภีร์อนศักดิ์สิทธิ์นั้น ชนขอมาذن
 ศาสนาก็แต่ขอแต่ใครบอนุญาตเท่านั้น แต่ดาตูก
 โปตงคอยโถงจอมของดประเทศแต่ละทรพยัดมบัต
 ของผู้ตกมาเป็นเหยื่อ ไซ้ไม่ได้ เพื่อนเอัย
 กิจการยอื่นใหญ่หลวงเปนการ กุศตพวก โปรตุเกส
 เหตุดำเนินผู้จัดการไม่ได้ เพราะเหยียบย่ำไปใน
 เมืองไหน ก็ราดแต่โลหิตและน้ำตาไว้ ทำให้
 พดเมืองอาบดวยนาตา บदनจะเปนมุเกยวพชท
 หวานไวคคอบ ความเกตุยดซึ่งมาดร้ายของพดเมือง
 เท่านั้น เดยวนอำนาจก็กำลังคกไปหยุในมือของ
 คนอน คนเหตุดำเนินอดอ้างว่าจะมีอำนาจกรเหยียด
 ตามทเตไปตัง ๓๒,๐๐๐ ไมล์ ตังแต่แหตม กุดโหป
 ไปจนจุดแดนจัน ได้ปราบปรมยัดเอาประเทศ

ในทวีปแอฟริกา อะหรับ อิหร่าน และกระทั่งหมู่
เกาะ ๕ ไปคี (หมู่เกาะในรวงเกาะ กินี ใหม่และ
เกาะ คีลีบัส) เดียวกันหมดมือไปไหนเกือบหมด ใน
เมืองโคน่าตั้งเวชนี่ หว่านคำตนา คริสต์ตั้ง ไว้ ได้
ผลเกี่ยวก็แต่เรื่องฆ่าฟันกันเดือคนอง มีแต่ความ
เกลียดชังงอกขึ้นมาแทนไม้ใช้หรือ ในประเทศ
ยิบูน พันทอคมอาจปลูกโต้งอกงามเหมือนกัน ก็
ถกถอนรากโคนเดี่ยว ในประเทศจันทาก็จะเจริญ
ดีแต่ก็ถกตัดเดี่ยต้น ”

ฟอลคอน— “ ก็จริง เหมือนกับเรื่องคนึง
จอกหาอาหารมาได้ถุกตั้งโคแย่งเอาไปอีกที่ ไปร-
คุเกต ได้ยึดเอาการค้าขายและอาณาจักรทางควัน
ออกมาจริง แต่ถกเจ้าพวก วิตันทา แย่งเอาไปอีก
ที่ พวก วิตันทา ชวช่าเหต่านน ชายควันตงเปนทาด
ในประเทศ ยิบูน ช่วยพวกถือถือต่างให้ฆ่าพวก
เพื่อนชาวยุโรป ทรงควันหุได้ถักด้วยควันชลาด

ปล่อยให้ใคร ๆ เขี่ยบย่ำรูปพระ คริสต์ โค เด่นหย่าง
ทูลราจวาททุกปี”

เบ็ตก—“ ถูกตะ พวกจิตันดา เหล่าหนักหนักไม่
รักใคร่ไรวินัก เป็นคนไม่ใส่ใจที่มีพห็นชาติคคอผุท
อ่อนแอหรือเกาะอาศัยยผุทมกาดังก็จริง แต่เป็น
ผู้ทำให้ ขอ ยุโรป เหม่นหยู่เด่มอ ให้ชาว อาเซีย
เกตุยดขง เวรที่ทำได้มาไกล ๆ แล้ว คราวนี้จะ
เป็นศูนย์กลางอกกับตั้งโต อังกฤษ ตะ ในเวถาน
ตั้งโตก่าตั้งโตกดินอาหารหยู่แล้ว จ้องคอยปะ
เหมาะก็จะแย่งเอามาเตีย แต่พวก โปรตุเกส
เหล่านี้—”

ฟอลคอน นึก โกรธ พดขวางขนมมา—“ พอ พอ
กนที ควรให้เกียรติยศแก่ผู้ทควรได้ พวก โปรตุเกส
เป็นชาติแรกนำอารยธรรมและศาสนา คริสต์ตั้ง มา
สู่ประเทศควันออก ประเทศควันคกประเทศโต
จะมาแย่งเอาผดไปก็ตาม การงารที่โตกระทำตง
ไปพร้อมด้วยอันตรายความทุกขดำมากในชนันคนัก

คือพวก ไปรตุเกส ย่อมเปนศรีสง่าใหญ่ในตัว”

เบ็ดก ให้ปลื้ตาใจในศรีรชากัด้ำแขงของ ฟอลค-
คอน บางที่จ้จะมีตาเอียงเขำซำงตนค้วย ทังยั้งเกรง
วำจะเกิดแตกรำวกันชน จ้งเปด้ย่นเร่องพุดเล้ยทหนที่
ไปพุดเร่องหำคนแด้เบ้ยงอำหำรล่ำหำร็เรื่อ แด้ว
ดองด้หำยก็พำกนไปค้วเรื่อซ้งทอคดล่มอหฺยในอ่ำว
ด้วงนิกิจการย้ของพวก ไปรตุเกส ในเมือง โค มีเร่อง
ซ้งควรรหฺย ค็องขอปรเทศำนโทษทำนผู้อำนพัก
เรื่อ ฟอลคคอน ใว้กอน เพือเดำประวคยอ ๆ แด้ง
วิธค้ำเนิรของปรเทศันในกรล่อน ค้ำดนำ กด้บใจ
ชำวเมือง

พระรชำปรเทศ สเปญแด้ ไปรตุเกส ได้
เคยครด้ชอออกมาด้ง ๆ วำ “ควำมปรดงค้ปรำบ
ปรำมปรเทศค้วนอออกซ้งเปนชอด้ำคัญ แด้มีศรี
แแก่ปรเทศชำค้ทลุด ไม้ช้ทำกรค้ำชำยหวังหำ
ทรพยรำรวย เจคนำแด้จะตั้งด่อนพวกถือด้ด้งให้
กด้บใจเทำนน”

ด้วยเหตุนี้ พอในประเทศ สเปน และ โปรตุเกส
ทราบว่าได้ปราบปรามชนะประเทศโค ก็ตั้งพวก
บาทหลวง มิสซนารี ไปมากมายทันที เพื่อรักษา
วิญญาณพวกชาวเมืองให้เดินทางถูก ถ้าสอนโดย
ดม่อมไม่ได้ ก็ให้คร่ำเอาวิญญาณออกจากร่าง
เสีย คือ ชำให้ตาย ครั้นมีข่าวมาเมือง โปรตุเกส
ว่า อัดบเกอร์ก แย่งเอาเมือง โค มาจากความปก
ครของซอกษัตริย์ถือศาสนา มหมัด แห่งแคว้น
มดพาราองค์หนึ่งได้ พวกมิสซนารีเพนอันมากก็พา
กันไปยังเมือง โค คงแค้นหมาเมือง โค ก็เป็นเมือง
หลวงของเมืองชั้น โปรตุเกส ในประเทศอินเดีย

พวกบาทหลวงซึ่งกระตือรือร้นในการศาสนา
ยังไม่ทันคิดเรื่องที่จะได้รับความติดขัดลำบากใน
การสอนศาสนาเรียบร้อยดีเท่าไร พอมาถึงเมือง
โค ก็ได้ทราบว่าชาวเมืองแบ่งกันอยู่ในอำนาจพวก
พราหมณ์สองจำพวกเท่า ๆ กัน พราหมณ์พวก
หนึ่งอยู่ในเมืองปนเปกับพดเมือง พวกหม้ออำนาจ

มาก ถ้าจะเริ่มทำการงานสำคัญตั้งไร ๆ ไม่ว่าจะจำวนายหรือราษฎรต้องปรึกษาหารือพวกนักก่อน อีกพวกหนึ่งเป็นโยคีนักอาศรัยภิกษาคารเป็นทางเตียงซึ่งพหุตามป่าเบญจกฐณหรือบนต้นไม้ นอกจากคนต้องจำพวกยังมีพวกไพร่ชาวเมืองเดิมของประเทศนั้นเป็นจำพวกทหาร ถอดตัวแะเจองของมากไม่ดหรือพดจากกับใครที่มีวรรณหรือชนต่ำกว่าไม่เข้ารกับพวก คริตตั้ง รววมกับปน ถึงที่สุดมีพวกคนครายคือ เยชชิต เขามาเหยียบเมือง ตททศาสดนามพิชัคคต้ายคตงกับของพวกชาวเมืองไม่ผิดแปดกอไรกัน จนพวก มิตชนารี ซึ่งมาใหม่หรืออ่อนแก่ศาสดน่มัยยังกต่ำกว่าไม่ตำมารถจะตั้งเกดได้ว่าตทททตั้งตองผิดแปดกกันหย่างไร

เพื่อให้ได้มผลชนบาง ท่านองจะให้มอำนาจกตบตบพวกพราหมณนั้นเอง พวกบาศ์หตวงตองหันหาอุบายพดิกแพตง ชนคั้นเป็นหมอเชตยคักคตแจกกระตาดชนเตก ๆ มีตวัอักษร ตงไว้เป็นคาถา

ให้แก่ชาวเมือง บอกว่าเป็นบุญแก่สรรพโรคที่เจ็บ
ป่วยได้ทุกชนิด วิชิตาเนรการหดอกดวงหย่างนมแม่
ไม่ควรเคย แต่ต้องชมพวกบาศ์หดวงว่ามีเขาวุ่นไว
ทราบนิสัยของราษฎรว่าชอบกินเหยื่อที่ต่อ ค่อมมา
พวกบาศ์หดวงคงคนเป็นผู้วิเศษหรือหมอดูนั้นเอง
ทำเป็นว่ามีวิชาถ้าใครของหายอาจทำนายทายทัก
ให้หาพบเอากลับคืนมาได้ และได้ช่วยหาโคดำคัญ
สองตัวของในหดวงเมือง เยนค ที่หายไปกลับคืน
มาได้ การที่พวกบาศ์หดวงได้ประพฤตไปนี้ พุด
ตามพวก คริสต์ตั้ง ว่าไม่สมควรหย่างยิ่ง เพราะ
เป็นพระ ไปช่วยเหต้อเอาโคกลับคืนมาให้พวกถือ
รูปเคารพทำพิธีของเขา

พวกบาศ์หดวงแจ้งหยู่ว่า คนชาวควันออก
ชอบเขี้ยวๆ แดงๆ เช่นเงินทองเพชรเม็ดจินดาและ
ชอบให้อวดกัน จึงสร้างรูปนางพรหมจารีนี้ มาเรีย
ประดับด้วยทองและเพชรเม็ดจินดาชั้นรูปหนึ่งอันจะ
ได้รบผลหย่างใหญ่ ด้วยวันหนึ่งมีโยคินอายุหย่าง

น้อย ๘๐ ปี แต่รูปร่างหน้าตาตากแดดเกรียมแทบจะ
 ไม่ใช่มนุษย์ธรรมดา เข้ามาแต่ในป่า ครั้นเมื่อมา
 เห็นรูปนางพรหมจารีนี้ ก็ถึงโตดดีใจ ตดต๋วดง
 คุกเข่ายังปดายบาทขอเข้าหัยในค้ำัดนาด้วยทันที

ตัวอย่างทศกัศัตถซึ่งเป้นทถอเคารพนับถอ
 ของพตเมืองไต่กระทำไปนั้มีผู้ตามมาเข้ารีตด้วย
 มากมาย ในเวदानน เพื่อดอดวงให้พวกพตเมือง
 ให้มารับศีตบปัดันให้มากที่สุด จะได้ตั้งรายงาร
 หย้างชู้เข้าไปยังเมือง โปรคฤเกศ ว่ามีผู้นิยม มาเข้า
 ถือค้ำัดนามาก พวกบาศ์หดวงได้เตรียมการยจะ
 ทำพิธีให้ใหญ่โตมีตั้งาเตมความสำมารถ ในโบสถ์
 คาดผ้าหย่างงามมีราคา ประดับประดาด้วยเฟือง
 ช้อดอกไม้แตะกิ่งไม้ บาศ์หดวงแตะพวกซึ่งจะมา
 รับศีตทุก ๆ คน ใครมีสิ่งค่าง ๆ พอจะประดับ
 โบสถ์ไต่ก็ให้คิตคัวมาด้วย แตะเพื่อให้เป้นการ
 อึกเกริกยั้งขึ้น ไต่จัดการให้ผู้มาตั้งมัครรับศีตเป้น
 จำนวนมากเสี่ยคราวเดียว

อาศัรียไชวธิณ พวกราชหรงไดตุดวงตม
 เจตนาหยุบ่าง แต่เปนมตดำเรจหย่างนำที่อถอย
 เพราะพตเมืองโดยมากรับคำตั้งสอนเชอถือพวก
 พรหมณัจจนเข้ากระดุกดำ พอใครคนหนึ่งไปเข้า
 รัตเปนครีตตั้ง ฝนนเปนกตักัดจากตมาคม บิดา
 มารดาแตะญาติพี่น้องไม่หยากเหนหยากพุดด้วยให้
 กระจายนำปางตายก็ไม่มีใครให้กิน^(๑)เด็กคนหนึ่ง
 อายุ ๓๒ ขวบไปเข้ารัต มารดาของเด็กทราบเรื่อง
 ก็จับบุตรนุดคร่าไปฝังทงเปนในท้องนา หาก
 เคราะห์ัดพวกโปรตเกต ฝเอินผ่านไปทางนนในเวตา
 โกต ๆ กินไคยนเสียงเดกรอง จึงชุดเอาชนมาไม่
 ทนตายพาดัวไปเมือง โค

เมื่อเอาโยคินมาเข้ารัตไคแตว คราวนเกิดการ
 ตินเคนกันอก ด้วยมีจาวหญิงซงเปนราชชิตาองค
 เดียวของพระราชาเมือง โค มาเข้าถือคำตนาด้วย

(๑) 'การตัดจากสกุล' มีพิสดารในภาคผนวกแห่งนิยาย
 เบงคลี หน้า ๔๔๓.

พวกโปรตุเกสดีใจ พวกนี้พาข่าวไปแจ้งผู้ว่าราชการ
 การโปรตุเกส ท่านผู้หน้าที่จะยินดี แต่เป็นคนมี
 สติปัญญาจึงมีความฉงนสนเท่ห์มาก วิถีมากว่า
 จะเกิดเหตุให้พวกโปรตุเกส บาดหมางชาติไมตรีกัน
 ชนกับคณะเจ้าของคนน ท่านผู้พิจารณาจนรอบ
 คอบ จึงแจ้งข่าวเรื่องเจ้าหญิงมาเข้าวัดให้บิดา
 มารดาทราบ อไรจะกาหดตกใจกันมากในเมื่อได้
 ทราบข่าวนี้เป็นไม้ม ราชนรืองหวัดชนบท ดึงตน
 ไปทั่วทั้งวง บินดาข้าหลวงก็ตกใจวิ่งออกมาต้อๆ
 คราวนี้ในวงมีแต่คอกชกตัวเดียว ร้องให้กันเซง
 แซ่ ได้ตั้งข่าวไปให้เจ้าหญิงทราบ อ่อนอ่อนหย่าง
 นำส่งสาขขอให้เจ้าหญิงตระทงความตั้งใจร้ายกาจ
 นี้เสีย พระราชาแะพระราชินีตรัสว่า เธอเป็นทริก
 ใคร่ตั้งดวงใจ ถึงจะตายไปคงพนครยงยินดีมาก
 กว่าจะไปเข้าวัด เจ้าหญิงคือตั้งไม่ยอมเบียดย
 ความคิดแะเกรงว่าจะถูกทำโทษ ก็เสด็จหนีมา

โบสถ์โปรตุเกส โดยเร็ว พวกโปรตุเกส ค้อนรับ
ให้ไปหยุดณะบ้านหญิงมิดกุดคนหนึ่ง

ฝ่ายพวก มิดชนาร์ไม่แน่ใจในเรื่องได้ผลในเมือง
โค นึก จึงจำต้องตาหันไปดูทางเมือง สัตต์เคตค
อันเปนเกาะใหญ่มีพตเมืองมากหยใกต๊ ๆ กับเมือง
โค ซึ่งบาศ์หวตวงถอกันว่าเป็นทมนของพวกถอ
ค้ำต๋นารูปเคารพ แต่ะออกจะเป็นทคานทานกัน
พวกบาศ์หวตวงไว้เป็นแนวยึด ไม่มีช่องจะค้ให้
แตกได้ด้วย เพราะพวกพราหมณเป็นผู้มอำนาจ
ปกครอง ฉะเมืองหนักเหมือนกัน พวกบาศ์หวตวง
ได้ผลดำเรจก็แคในหมู่พวกผู้หญิง ตกตัวของ
พราหมณ ซึ่งมีอำนาจหยใในเมืองหนักคนหนึ่ง หน
บิตามารตามาเซาริต พราหมณบิตาฟ้องพวก
มิดชนาร์ยังค้ำต กถ่างหาว่าที่บุตรประพฤคชัวไป
เปนเพราะถกพวก มิดชนาร์ ต้อตวง แต่ความเรอง
นี้คน โปรตุเกส เปนตุถการ บิตามารดาหญิงคน
หนักคตองถกคตัดสินให้แพเป็นธรรมดา

หนึ่งอย่างไรก็ดีคำตัดสินนี้ ยิ่งกระทำให้พวกชาว
 เมืองเกลียดชังพวกบาค์हतวงมากขึ้น ถึงกับสัน
 นิบถือไม้ ไม้ซึ่งกระทั่งเครื่องนุ่งห่มของบาค์हतวง
 เอง เองด้วยเหตุดังนี้ บาค์हतวงคนหนึ่งนั่งเรือ
 จ้างไม่ยอมให้ค่าธรรมเนียม ก็ถูกชาวเมืองทำร้าย
 จับตัวเขาไปเขียนเตี้ย เรื่องทำร้ายบาค์हतวงเป็น
 ส่วนควน กระทำให้บาค์हतวงทั้งคณะโกรธแค้น
 ร้องฎีกาขอให้รัฐบาลจัดการหย่างใดหย่างหนึ่ง ซึ่ง
 จะให้ชาวเมืองมาเขารัด หรือถ้าไม่ยอมเขารัดให้
 ทำโทษได้ด้วย โดยความรวดเร็วร้องขอของบาค์
 หตวง รัฐบาลก็จัดเตรียมทหารยกขึ้นฝั่งเมือง
 สัตต์เตศติ เขาคเมืองใด ทำลายเทวด์ถานเตี้ย
 ๑,๒๐๐ แห่งรวมทงเทวด์ปรทงสันด้วย

กต่างกันว่าครังนั้นมนุษย์มาขอเขารัดด้วยเป็นจำ
 นวนมากมาย ในไม่ช้าพวก ครีตตั้ง ก็ปตาตใจ
 ด้วยเห็นพวกชาวเมือง สัตต์เตศติ มีความเกลียดชัง
 และพยายามพวก โปรตุเกศ หย่างดึกซึ้ง ถ้าชาติ

โตเกิดรบกับพวก โปรตุเกส พวกชาวเมือง สัต-
 เตศติ เป็นเข้าด้วยช่วยรบเด่มอ คราวไรพวก โปร-
 ตูเกส กำลัง ทำศึก คิด พันหุ่กับ ประเทศ โกดี้ เคียง
 พวกชาวเมือง สัตเตศติ เป็นสร้าง เทวดถาน ฐันใหม่
 แตะเรือ โบตถ์ของพวก คัถติก เดี่ยฐันทุก ๆ คราวไป
 จนพวก มิดชนาร์ เห็นว่าจะ เดรัวิธี หย่าง ต่ม่อม ซึ่ง
 เคย ไซ้มาแต่ก่อน ไม่เป็นผล ก็ตะ โคนร้ง ดึง ฐันขอ
 ให้ จักรการ หย่าง รุนแรง ยิ่งกว่าเก่า

ข้อ ร้อง ทัก ฐัน ภาย หลัง ก็ ด่ม ประดัง ค์ โปรตุเกส
 ได้ เตรียม อาวุธยุทธรณัณฑ์ ยก ไป เหมือน คราว ก่อน
 อีก คราว ไซ้ จะ ทำ ตาย เทวดถาน หย่าง เดียว ก็ หา ไม่
 ยัง เอา ไฟเผา เมือง แตะ หมู่ บ้าน ใหม่ เป็น จรณตง
 ทัง เกาะ ใน ฐัน ด้อง ดำ นานา พิกานัน เอง ชาว เมือง ตก
 ใจ ถัว พากัน หนี ออก จาก บ้าน เรือน ช้าม ไป อาศรัย
 หยู่ ณ ะ แฉ่น ดิน ซึ่ง โกดี้ เคียง บ้าน เมือง ซึ่ง เคย เป็น ท
 ทำ มา หา ก็ หนี พด เมือง หนา แฉ่น ก็ ตาย เป็น ท เดช ชาย
 มี ไฟ ติด หยู่ กรุ่น ๆ ทัณฑ์

พวกเขาเมืองบดินท์มีความกตัญญูตักตวงก็ตั้งทศไป
 ขอส่งบดินท์ และขออนุญาตก่อสร้างบ้านเมืองซึ่ง
 พังทลายใหม่ พวกโปรตุเกส ก็อนุญาต แต่เขา
 ตัญญาว่า พวกเขาเมืองต้องไม่ปลูกสร้างสถานที่
 ไต ๆ ขึ้นเพื่อทำกิจค้าตนาบชารูปเคารพ ชาวเมือง
 จึงกตัญญูไปหยู่ตามปรกฤติ เมือง สัตต์เด็คติ ก็ค่อย ๆ
 กตัญญูเข้ารูปหย่างเดิม หย่างไรก็ดี พวก มีตซ์ชนาร์ มี
 ความปลาดใจด้วยเห็นชาวเมืองยังเกตุยคจิดชชนช
 พวกนอกเมืองก็เกตุยคด้วยไม่หยอย ได้ความว่า
 พวกบาศ์หัดวงเป็นคณเหตุในเรื่อเกตุยควอนเรอว ๆ
 แต่ไม่กตัญญูหาผู้วราชการว่าเป็นผู้ผิด ถ้าพวก
 มีตซ์ชนาร์ ไม่รบเร้าหยุงหยู่เด่มอแต่ก็คงไม่จิด
 การรุนแรงถึงเท่านั้น หย่างไรก็ดี ค่อมามีข่าวจาก
 ประเทศ สเปญว่า ประพฤติเหตุซึ่งได้กระทำแก่
 ชาวเมืองนี้ (แต่ข่าวณพวก มีตซ์ชนาร์ กตัญญูว่า พุด
 เกินความจริงให้ประเทศ สเปญเข้าใจผิดไป) แม้
 แต่พระเจ้า ผิตปี ที่สอง และคาส อินกวิติชัน

ของ ต่เปญ เองเมื่อทราบซันก็ตกใจ แต่กำลังมี
 คำสั่งมา เพื่ออนุญาตให้พวก อินเตีย มีอิสระถือ
 คำสั่งนาของคนได้ เพราะหัด (นี้พูดตามจำนวน
 บาค่หดวงขณะนั้นคนหนึ่ง) ที่พอ ปาจิ โกลเอนมีกิจ
 ไปยุโรป จึงได้ทูลร้องขอให้แก้ไขคำสั่งนั้นลงบ้าง
 ขอให้ผู้ว่าราชการเป็นผู้จัดการในเรื่อง ชาวเมือง
 สุดแล้วแต่จะเห็นควรแก่การณ ครั้นแล้วพวก
 บาค่หดวงก็พูดเกิดยกต่อมผู้ว่าราชการ ว่าวิธีดา-
 เนรการยซึ่งตามที่เป็นหยัดหยายแล้ว ไม่จำเป็นต้อง
 เปลี่ยนแปลงอะไรอีก อาครยวิธีดาเนรการยดัง
 เมืองดีดเตคคิ ก็เป็นอันมีความสงบเรียบร้อยหยุด
 แท้จริงชาวเมือง ดีดเตคคิ ไม่แต่คงความกล้าหาญ
 หรือทำกรยากำเวิบเหมือนแต่ก่อน กรียามรรยาท
 กัดบเป็นคนเรียบร้อยกตเวกรง แต่คงความนับถือ
 เรียบราบต่อพวกมิสซนารี ซึ่งต้องการกรียาหย่าง
 นนหยเหมือนกัน เพราะฉนั้น พวกบาค่หดวงจึง
 เชื่อใจว่า พตเมืองมีกรียาเรียบร้อยนคงเขารูปหย

ที่บริบูรณ์แล้ว ก็ตั้งใจจะวางวันความสุภาพของ
พดเมือง โดยสร้างโบสถ์ให้่างงดงามขึ้นกลางเมือง
เพื่อชาวเมืองเหนจะได้เต็มใจปลื้มความศุขซึ่ง
ยังมีห้อยออกเดี่ยต้น กตัญญูมาถือศาสนา คริสต์ตั้ง

คณะ มิสซนารี ได้ตั้งบาศ์หวดงห้าคนไปใน
เมือง และเมื่อหาที่จะสร้างโบสถ์ได้เหมาะแล้ว ก็
เริ่มจะตงมือทำพิธี ขณะบาศ์หวดงกำลังยุ่งจัดการ
หย่นน มีพราหมณ์คนหนึ่งกระโดดเข้ามาหยักตาง
ถนน ตะโกนบอกพดเมืองว่าถึงเวดากะแค้นแทน
พระเพนเจ้าของคนแต่จ ทนไคนนชาวเมืองไม่ว่า
เด็กผู้ใหญ่ชดมนกันหีบอาวูช กนถนนหนทาง
ซึ่งพวก มิสซนารี จะไปหรือกตัญมาทุกแห่ง ฝ่าย
บาศ์หวดง รอคอยไม่เหนพดเมือง พา กนมาแต่ตง
ความเคารพนบอบตามเคยก็ให้ปตาดใจ และได้
ยินเดียงว่า “ซำมัน! ซำมัน!” หย่ทุกหนทุกแห่ง
พวกบาศ์หวดงรู้ตัวทันท่ว่าจะค่อสู้บ่วยการเปด่าๆ
จึงเบ็ดอกคอยรับวาระจะมาถึง ทนไคนนมีตูกศร

ปติวเข้ามา มั่ง หนฺยใน ทรวง ออก ของ พวก บาค่ หดวง
 เควาะ หนี ร้าย คง พิน พิน ดิน ไท ดน อง ไป ด้วย โถ หิต
 พวก อิน เตย ซึ่ง กาด ึง บาก กัด ุม รุม กน ัน ขึ้น ไป บน ศพ
 ทำ กิริยา ทำ ทาง หนฺย ่าง ที่ เคย เห็น พวก เยช อิต ทำ ทูรา-
 จาร ต่อ เทว รป ทั น บัก อ ของ คน ยัง เหลือ บาค่ หดวง
 ปา จั โภ. คน เตย วั ซึ่ง ยัง ไม่ ตาย ด้วย จะ ต้อง ถูก ชาว
 เมือง ทำ ไท ษ หนฺย ่าง พิ ส์ ตาร คือ ได้ เอา ศพ ต่าง เป้า ึง
 ด้วย ศร ร่าง กาย ถูก ถูก ศร เคม ตัว จน ไม่ เป น รู ปร่าง
 มนุ ษย์

ครน พวก อิน เตย แก แคน ไค เด็ รจ ก็ ตู เหมือน
 สด ุ ง ตก ใจ ก ตัว ใน การ ที่ ได้ ทำ เกิน เหย ไป แล วั จึง
 อนุญาต ให้ เอา ศพ ไป มั่ง ได้ ไม่ ห้าม ปราม ษั ต์ ขวาง
 พวก ที่ มารับ เมื่อ ชาว อิน ร้าย กาจ ทราบ ไป กัง เมือง
 โค พวก บาค่ หดวง ซึ่ง มา ประ ชุม กัน ใน ษั ต์ น แด ึง
 ความ เส รั ่า เส ีย ใจ แด วั ก ตับ แด ึง ความ ยิน ดี ด้วย
 พวก พิน อง ของ คน ไค ตู ึง ภู มี มา เตอร์ หนฺย ่าง รุ ้ง เรือง
 แต่ ทัด ใจ ก็ ไม่ ทำ ให้ ทาน เหล่า นน ไม่ เช่า พวก ร้อง ตะ

โกนขอให้แก้แค้นทำโทษพวก อินเดีย ด้วยเห็นว่า
 ราชการเป็นคนมีความคิดหน้าคิดหลัง เห็นเรื่องน่า
 อ่อนน้อมถ่อมตนเป็นตัวอย่างอันดี และทราบใจคอ
 ของพวก อินเดีย เมื่อกำลังมีโทษระบอบเด็ดเป็น
 หมายไว้ จึงไม่ยอมจัดการตามที่แนะนำต่อไป
 หมายเด็ดขาด เป็นแต่ทำโทษเมืองที่ทำผิด เพียงยก
 ความชอบธรรมเล็กน้อยบางหย่าง ออกบ้างเท่านั้น
 และถอนข้อขัดชนในเรื่องคำสั่งนาที่นับถือเสีย กต่าง
 กันว่านับแต่หันมาฆ่าเมืองมาเขาถือคำสั่งนาคริสต์-
 ตั้ง มากกว่าก่อน บางทีจะเป็นด้วยข้อขัดชน
 เอง แต่พวกพ่อบาศ์หลวงบอกว่าเป็นเพราะพันท
 ได้ชุมนุมด้วยโลหิตของพวกพ้องซึ่งเป็น มาเคอร์
 จึงได้มีผู้กล้าใจมาเขาถือคำสั่งนามากต่างหาก !

บัดนี้จะได้เล่าเรื่องของ ฟอลคอน ต่อไป

ครั้นจัดแจงเรือใบเสร็จ ฟอลคอน เบดก เด็ก
 บ็อบ กับท่านขุนนางไท่ก็ตั้งเรือ และได้มาถึงกรุง
 ศรีอยุธยา โดยสวัสดิภาพไม่ประสบเหตุร้ายหย่างไร

